Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 53/000/2025 Senatu AJP
z dnia 23 września 2025 r

	Wydział	**NAUK O ZDROWIU**
	Kierunek	**RATOWNICTWO MEDYCZNE**
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil studiów	**praktyczny**
Pozycja w planie studiów		A.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BIOLOGIA I MIKROBIOLOGIA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym odbywają się zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Joanna Głosińska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**1/1**	**2**
ćwiczenia	**15**	**1/1**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Ogólna wiedza dotyczącą mikrobiomu człowieka, podstaw bakteriologii, wirusologii i parazytologii.

C2 - Umiejętność dokonywania porównań między rodzajami bakterii, wirusów, grzybów i parazytów.

C3 - Dostrzeganie konieczności kształtowania kompetencji społecznych pozwalających na nawiązywanie właściwych kontaktów interpersonalnych , empatycznego porozumiewania się z pacjentem oraz organizowania własnej pracy i rozwoju.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej;	K_W14
W_02	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii;	K_W21
W_03	budowę materiału genetycznego;	K_W22
W_04	epidemiologię zarażeń wywołanych przez wirusy, bakterie i grzyby oraz zakażeń pasożytami;	K_W23

W_05	zasady postępowania przeciwepidemicznego;	K_W24
W_06	inwazyjne formy lub stadia rozwojowe wybranych pasożytniczych grzybów, pierwotniaków, helmintów i stawonogów;	K_W26
W_07	zasady funkcjonowania układu pasożyt – żywiciel i podstawowe objawy chorobowe wywoływane przez pasożyty;	K_W27
W_08	objawy zakażeń jatrogennych, drogi ich rozprzestrzeniania się i patogeny wywołujące zmiany w poszczególnych narządach;	K_W28
W_09	zasady dezynfekcji, sterylizacji i postępowania antyseptycznego;	K_W29
W_10	podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej;	K_W30
W_11	podstawy ekologii i ochrony środowiska, rodzaje zanieczyszczeń i sposoby ochrony środowiska;	K_W109
Umiejętności		
U_01	rozpoznawać zarażenia wirusami i bakteriami oraz zakażenia grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania;	K_U14
U_02	stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne;	K_U21
U_03	wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego;	K_U27
U_04	oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady pomiaru stężeń tych substancji;	K_U44
U_05	Wykonywać czynności zawodowe z poszanowaniem zasad ochrony środowiska;	K_U45
Kompetencje społeczne		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06
K_03	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy bakteriologii. Taksonomia i nazewnictwo prokariontów.	2	-
W2	Wielkość i kształty komórek prokariotycznych. Budowa i funkcje komórki bakteryjnej. Laboratoryjna hodowla i metody identyfikacji bakterii. Chromosom bakteryjny.	2	-
W3	Horyzontalny transfer genów.	2	-
W4	Podstawy wirusologii: budowa wirusów, morfologia, właściwości, rola, cykle replikacyjne. Konwersja lizogenna. Bioróżnorodność metaboliczna prokariotów. Typy pokarmowe. Sposoby uzyskiwania energii. Wpływ warunków fizycznych na prokarioty.	2	-
W5	Ekstremofile. Rola bakterii i archeonów w ekosystemach. Udział prokariotów w obiegu pierwiastków.	2	-

W6	Formy występowania mikroorganizmów w środowisku. Biofilm na szkłach kontaktowych.	2	-
W7	Związki między organizmami należącymi do różnych gatunków – symbiozy.	2	-
W8	Podsumowanie wiadomości.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Ć1	Zasady pracy w laboratorium mikrobiologicznym. Dezynfekcja, sterylizacja i antyseptyka.	2	-
Ć2	Obserwacja mikroskopowa bakterii – preparaty barwione i żywe.	2	-
Ć3	Podstawowe techniki posiewów i izolacji bakterii na podłożach mikrobiologicznych.	2	-
Ć4	Wstępna diagnostyka bakterii: testy biochemiczne.	2	-
Ć5	Wykrywanie wirusów i grzybów metodami pośrednimi (np. immunologicznymi).	2	-
Ć6	Podstawy parazytologii praktycznej – rozpoznawanie form inwazyjnych pasożytów (pierwotniaki, helminty).	2	-
Ć7	Analiza przypadków klinicznych – zakażenia szpitalne, biofilm na sprzęcie medycznym.	2	-
Ć8	Podsumowanie i kolokwium zaliczeniowe.	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	Wykład informacyjny M1	Projektor, tablica multimedialna
Ćwiczenia	Analiza przypadku M2, Ćwiczenia laboratoryjne M5	Mikroskop, laboratorium

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 -** obserwacja podczas zajęć/aktywność	**P1** – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

Ćwiczenia	**F1** – kolokwium częściowe	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	X	X
W_04	X	X
W_05	X	X
W_06	X	X
W_07	X	X
W_08	X	X
W_09	X	X
W_10	X	X
W_11	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
U_04	X	X
U_05	X	X
K_01	X	X
K_02	X	X
K_03	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest wykonanie wszystkich zaplanowanych doświadczeń, sporządzenie poprawnych sprawozdań z ćwiczeń, wyciągnięcie wniosków oraz zaliczenie kolokwiów cząstkowych. Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną składowych kolokwiów cząstkowych. Każde kolokwium cząstkowe podlega ocenie wg nastepujących kryteriów
Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Końcowy egzamin z przedmiotu jest testem jednokrotnego wyboru i ocena zostaje przyznana na podstawie powyższych kryteriów.
Egzamin poprawkowy lub zaliczenie z ćwiczeń poprawkowe odbywa się w oparciu o takie same kryteria.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	
Przygotowanie do zajęć	10	
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1 Mikrobiologia, redakcja Jadwiga Baj. PWN 2018
2.Mikrobiologia lekarska - Piotr B. Heczko, Marta Wróblewska, Agata Pietrzyk, PZWL 2014.
3. Heczko P. (red.): Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
4.Deryło A. Parazytologia i akaroentomologia medyczna : podręcznik dla studentów, nauczycieli akademickich, lekarzy praktyków i pracowników laboratoriów diagnostycznych [aut.: Krystyna Boczoń et al.]. - Wyd. 1, 3 dodr. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012.
5.Kuźna-Grygiel W., Kołodziejczyk L.: Przewodnik do ćwiczeń z parazytologii lekarskiej. Wydawnictwo PAM, Szczecin 2003.
6. Buczek A.: Choroby pasożytnicze, epidemiologia, diagnostyka, objawy. Koliber – Oficyna Wydawnicza Fundacji na Rzecz Zwalczania Kleszczy i Profilaktyki w Chorobach Odkleszczowych, Lublin 2005.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Pawłowski Z., Stefaniaka J. Parazytologia kliniczna w ujęciu wielodyscyplinarnym [aut. Jan Bręborowicz et al.]. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2004.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Justyna Sadowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BIOFIZYKA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**1**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr ALEKSANDRA SUPIŃSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**1/1**	**1**

3.Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

Wiedza
C1 - Zapoznanie studentów z: biofizycznymi podstawami budowy i funkcjonowania podstawowych struktur komórkowych, niektórych tkanek i narządów oraz organizmu jako całości, zjawiskami fizycznymi zachodzącymi w organizmie człowieka, mechanizmem i skutkami działania czynników fizycznych na organizm człowieka - fizycznymi podstawami współczesnych metod diagnostycznych i terapeutycznych. Właściwe ukazanie studentom zagadnień wykorzystywanych do celów medycznych, terapii, diagnostyki jak i prowadzonych prac badawczych w medycynie. **C2 -** Właściwe ukazanie studentom zagadnień wykorzystywanych do celów medycznych, terapii, diagnostyki jak i prowadzonych prac badawczych w medycynie. **C3 -** Kształtowanie postawy uwzględniającej przestrzeganie tajemnicy lekarskiej i prawa pacjenta. Rozwijanie świadomości własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza – student zna i rozumie	
W_01	naturalne i sztuczne źródła promieniowania jonizującego oraz jego oddziaływanie z materią;	K_W32

W_02	prawa fizyki wpływające na przepływ cieczy, a także czynniki oddziałujące na opór naczyniowy przepływu krwi;	K_W33
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	wykorzystywać znajomość praw fizyki do określenia wpływu na organizm czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, przyspieszenie, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;	K_U15
U_02	stosować zasady ochrony radiologicznej;	K_u16
Kompetencje społeczne		
K_01	Aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Biofizyka układów biologicznych: układ krążenia, układ oddechowy, układ nerwowy.	2	-
W2	Potencjał spoczynkowy i czynnościowy błony komórkowej. Fizyczne podstawy EKG, EEG, EMG.	2	-
W3	Wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka część pierwsza: promieniowanie jonizujące i niejonizujące	2	-
W4	Wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka część druga: temperatura, ciśnienie, hałas	2	-
W5	Podstawy biofizyczne metod pbrazowania: ultrasonografia, tomografia, spektroskopia NMR, rentganodiagnostyka, medycyny nuklearna	2	-
W6	Fizykochemiczne podstawy działania zmysłów. Ruch harmoniczny i falowy.	3	-
W7	Metody pomiarowe stosowane w biofizyce. Podstawowe jednostki pomiarowe, zasady przeliczania.	4	-
W8	Podsumowanie zdobytych umiejętności i uzupełnienie zaległości	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, interaktywny z elementami dyskusji	Projektor, prezentacja, swobodna wypowiedź

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**

Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	x
W_02	x
U_01	x
U_02	x
K_01	x
K_02	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zasady przyznawania ocen z testu sprawdzającego wiedzę:
- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych kryteriów

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	
Przygotowanie do testu zaliczeniowego	5	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Kubisz Leszek, Biofizyka, PZWL, Warszawa 2024

2. Jaroszyk F., Biofizyka, PZWL, Warszawa 2008
3. Andrzej Pilawski, red., Podstawy biofizyki, podręcznik dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa, 1985

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bogdan Pruszyński, Diagnostyka obrazowa, PZWL, Warszawa 2014
2. A. R. Houghton, EKG jasno i zrozumiale, a-medica Press, Bielsko-Biała, 2005

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Aleksandra Supińska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	supin21@poczta.onet.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.3

KARTA ZAJĘĆ

1 - Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BIOCHEMIA Z ELEMENTAMI CHEMII**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Justyna Sadowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**1/1**	**2**
ćwiczenia	**15**	**1/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student, który rozpoczyna zajęcia z przedmiotu powinien: posiadać wiedzę z zakresu chemii ogólnej.

4. Cele kształcenia

C1 -Poznanie podstawowych związków biologicznie czynnych oraz praw fizyko-chemicznych rządzących przemianami biochemicznymi w organizmie człowieka. Wykorzystanie znajomości zjawisk fizyko-chemicznych w badaniu prawidłowości przebiegu procesów metabolicznych.

C2 - Zapoznanie się z nowoczesna aparaturą analityczną, samodzielna umiejętność wykonywania analiz jakościowych i ilościowych materiału biologicznego'

C3 - Gotowość do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole. Dostrzeganie potrzeb edukacyjnych i kierowanie się dobrem pacjenta

5. Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna budowę i mechanizmy syntezy oraz funkcje białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych	K_W35
W_02	Student zna podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji	K_W37

W_03	Student zna genetyczne mechanizmy nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe;	K_W25
W_04	Student zna podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach;	K_W49
Umiejętności		
U_01	Student potrafi obliczać stężenia molowe i procentowe związków oraz stężenia substancji w roztworach izoosmotycznych jedno- i wieloskładnikowych	K_U17
U_02	Student potrafi posługiwać się wybranymi podstawowymi technikami laboratoryjnymi;	K_U19
U_03	Student potrafi przewidywać kierunek procesów biochemicznych w zależności od stanu energetycznego komórek;	K_U18
U_04	Student potrafi oceniać narażenie na substancje szkodliwe w środowisku człowieka i stosować zasady pomiaru stężeń tych substancji;	K_U44
U_05	Student potrafi wykonywać czynności zawodowe z poszanowaniem zasad ochrony środowiska;	K_U45
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_03	Jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		Stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Stężenie procentowe i stężenie molowe roztworów, zmiana stężeń roztworów, odczyn i pH roztworów.	3	
W2	Budowa chemiczna, podział i przemiany podstawowych związków biochemicznych. Aminokwasy i białka	3	-
W3	Budowa chemiczna, podział i przemiany węglowodanów i tłuszczy.	2	-
W4	Charakterystyka substancji szkodliwych występujących w środowisku oraz metody ich detekcji.	3	-
W5	Metabolizm komórkowy, Podstawy bioenergetyki komórki. Budowa i działanie enzymów. Regulacja aktywności enzymów.	3	-
W6	Charakterystyka mechanizmów nabywania lekooporności przez drobnoustroje i komórki nowotworowe.	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
L1	Stężenie procentowe i stężenie molowe roztworów, zmiana stężeń roztworów, odczyn i pH roztworów – ćwiczenia praktyczne.	4	-

L2	Wprowadzenie do technik laboratoryjnych. Pomiar pH roztworów wodnych soli, pipetowanie, obsługa wirówki i spektrofotometru.	3	-
L3	Oznaczanie substancji szkodliwych w środowisku np. na pod kątem zawartości szkodliwych jonów metali ciężkich w wodzie	2	-
L4	Biochemiczna charakterystyka właściwości białek (Badanie działania czynników chemicznych i fizycznych na roztwór białka, metody wykrywania białek- reakcja biuretowa i ksantoproteinowa.	3	-
L5	Określanie właściwości cukrów. Praktyczne badanie właściwości glukozy i fruktozy, Próba Trommera i Tollensa	2	
L6	Diagnostyka i postępowanie w przypadku zatrucia- analiza studiów przypadku.	1	-
	Razem liczba godzin laboratoriów	**15**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1,M2,M3 – wykład informacyjny, problemowy z dyskusją, pokaz prezentacji multimedialnej	Komputer, projektor multimedialny, głośniki
Ćwiczenia	Wprowadzenie teoretyczne do ćwiczeń. Film lub pokaz instruktażowy dla prawidłowego przeprowadzenia analiz chemicznych przed przystąpieniem do ćwiczeń laboratoryjnych.	Indywidualne stanowiska pracy w laboratorium
	M4, M5 Prezentacja praktyczna wykonania analizy chemicznej lub instrumentalnej.	Przygotowane stanowisko pracy z określonym sprzętem laboratoryjnym, pisemną instrukcją wykonania ćwiczenia
	M5 (6) Praktyczne i indywidualne wykonywanie analiz chemicznych w czasie odbywanych ćwiczeń laboratoryjnych	

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 -** obserwacja podczas zajęć/aktywność	**P1** – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	**F1** – kolokwium częściowe	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze
	F1 – sprawdzian praktyczny umiejętności	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P2	F1	P2
W_01	**x**	**x**		**x**

W_02	**x**	**x**		**x**
W_03	**x**	**x**		**x**
W_04	**x**	**x**		**x**
U_01			**x**	**x**
U_02			**x**	**x**
U_03			**x**	**x**
U_04			**x**	**x**
U_05			**x**	**x**
K_01	**x**	**x**	**x**	**x**
K_02	**x**	**x**	**x**	**x**
K-03	**x**	**x**	**x**	**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowe):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest wykonanie wszystkich zaplanowanych analiz chemicznych, sporządzenie poprawnych sprawozdań z ćwiczeń, wyciągnięcie wniosków oraz zaliczenie kolokwiów cząstkowych.

Wykłady

Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Ćwiczenia

Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną składowych kolokwiów cząstkowych.

Egzamin i zaliczenia poprawkowe z odbywa się w oparciu o takie same kryteria

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

Czytanie literatury	2	
Przygotowanie do ćwiczeń	5	
Przygotowanie do kolokwium z zakresu ćwiczeń	5	
Przygotowanie do testu zaliczeniowego z przedmiotu	8	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. „Biochemia – podręcznik dla studentów medycznych studiów licencjackich" prof. dr hab. K. Pasternak, Wyd. Czelej 2013.
2. Szczepaniak W. „Metody instrumentalne w analizie chemicznej", Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2022
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. E. Bańkowski.: „Biochemia. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych. . Materiały w wykładów z oraz zajęć laboratoryjnych. Urban&Partner, Wrocław 2009
2. Stryer L „Biochemia", Warszawa 2018 i nowsze 3. Murray R.K.," Biochemia Harpera", PZWL, Warszawa 2015 i nowsze

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Jusyna Sadowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	j.oleksiewicz@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BEZPIECZEŃSTWO W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR JOANNA KUPCZYK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I / I**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C 1 Student rozumie zasady bezpieczeństwa prawnego, organizacyjnego, ergonomicznego i sanitarno-epidemiologicznego w pracy ratownika medycznego.

C 2 Student potrafi ocenić i minimalizować ryzyko zawodowe w działaniach zespołu ratownictwa medycznego, z poszanowaniem zasad etyki i praw pacjenta.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna zasady ergonomii oraz bezpieczeństa i higieny pracy w ratownictwie medycznym;	K_W54
W_02	Student zna podstawowe zagadnienia z zakresu ergonomii, w tym zasady ergonomicznej organizacji pracy;	K_W108
Umiejętności		

U_01	Student potrafi dbać o bezpieczeństwo własne, pacjentów, otoczenia i środowiska, a także przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów i zasad regulujących postępowanie w przypadku różnych rodzajów zagrożeń;	K_U29
U_02	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	K-U73
Kompetencje społeczne		
K-01	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06
K_02	Student zobowiązany jest do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Kultura bezpieczeństwa w PRM**: definicje, odpowiedzialność zawodowa, model „safety first" w ZRM.	1	-
W2	**Ramy prawne bezpieczeństwa działań ZRM**: obowiązki i uprawnienia w kontekście BHP, odpowiedzialność za naruszenia zasad bezpieczeństwa, prawa pacjenta w sytuacjach nagłych.	1	-
W3	**Ocena ryzyka na miejscu zdarzenia**: identyfikacja zagrożeń, strefy bezpieczeństwa, zasada stop/danger, decyzje go/no-go.	2	-
W4	**Bezpieczny dojazd i praca w pasie drogowym**: oznakowanie, współpraca ze służbami, pozycjonowanie ambulansu, oświetlenie i widoczność	2	-
W5	**Środki ochrony indywidualnej (PPE)**: dobór do ryzyka, ograniczenia, zasady użytkowania i utylizacji.	2	-
W6	**Ergonomia pracy ratownika**: profilaktyka urazów przeciążeniowych, bezpieczne podnoszenie i transport (podejście koncepcyjne)	2	-
W7	**Bezpieczeństwo sanitarno-epidemiologiczne II**: ekspozycje zawodowe (krew/płyny), postępowanie poekspozycyjne, profilaktyka.	2	-
W8	**Czynniki ludzkie (human factors)**: obciążenie, zmęczenie, „błędy i incydenty", raportowanie zdarzeń niepożądanych i uczenie się na błędach.	1	
W9	**Etyka bezpieczeństwa**: konflikty wartości w decyzjach bezpieczeństwa, poszanowanie praw pacjenta a bezpieczeństwo personelu i osób postronnych.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji	Projektor, prezentacje, swobodne wypowiedzi

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	----------	zaliczenie pisemne P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	X
W_02	X
U_01	X
U_02	X
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu, który zawiera 30 zadań.
Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	---
Przygotowanie do zaliczenia	5	---

suma godzin:	**30**	**----**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**----**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Grzymisławska-Cybulska, M., Cybulski, M., Bilski, B., *Bezpieczeństwo i higiena pracy w obszarze ratownictwa medycznego – wybrane aspekty prawne*, [w:] Bilski, B. (red.), *Higiena pracy w pielęgniarstwie i ratownictwie medycznym*, Wydawnictwo Naukowe UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2016.
2. Słowińska, A. M., *BHP w podmiotach leczniczych*, rozdz. „BHP na stanowisku ratownik medyczny", Difin, Warszawa 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kaczocha, M., Kujawa, A., *BHP w służbie zdrowia*, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2018.
2. Fedorczuk, W., *Ryzyko zawodowe w pracy ratownika medycznego*, [w:] *Problemy Higieny i Epidemiologii*, t. nr 4, 2011, s. 437–442.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Kupczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jkupczyk@ajp.edu.pl
Podpis	Joanna Kupczyk

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.5.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Edukacja Zdrowotna**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**do wyboru**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I / 1**	**2**
ćwiczenia	**20**	**1/1**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z ewolucją pojęcia i zagadnieniami edukacji zdrowotnej zorientowanej na jednostkę i stanowiącej długofalową inwestycję społeczną o wymiernych efektach dla zdrowia społeczeństwa; zapoznanie studentów z aktywizującymi metodami i technikami stosowanymi w edukacji zdrowotnej.
C2 - Przygotowanie praktyczne studenta do realizowania wybranych programów zdrowotnych skierowanych do osób zdrowych i chorych.
C3 - Student uzyska kompetencje niezbędną do podejmowania działań służących umacnianiu zdrowia i zapobieganiu chorobom w rodzinie i społeczności.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia	K_W62
W_02	postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia;	K_W65
W_03	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych;	K_W77
W-04	pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe;	K_W100
W_05	zasady oraz metody promocji zdrowia i profilaktyki chorób, z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej;	K_W103
W_06	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska i higieny pracy oraz regulacje prawne w tym zakresie;	K_W104
W_07	problematykę higieny dzieci i młodzieży;	K_W105
Umiejętności		
U_01	podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób	K_U03
U_02	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_03	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;	K_U38
Kompetencje społeczne		
K-01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1.	Definicje zdrowia - według WHO i inne aspekty definiowania zdrowia	1	
2.	Nazwy i ich ewolucje w zakresie edukacji zdrowotnej	1	
3.	Podstawowe pojęcia w edukacji zdrowotnej.	1	
4	Istota i zadania edukacji zdrowotnej.	1	
5.	Aktywizujące metody stosowane w edukacji zdrowotnej.	1	
6.	Podstawowe techniki w procesie zmian zachowań dotyczących zdrowia.	1	
7.	Cele edukacji zdrowotnej z punktu widzenia promocji zdrowia.	1	
8.	Modele edukacji zdrowotnej.	2	
9.	Podejścia w edukacji zdrowotnej i ich charakterystyka	2	

10.	Wdrażanie wszechstronnej i skutecznej edukacji zdrowotnej – warunki.	1	
11.	Wyznaczniki edukacji zdrowotnej.	1	
12.	Sposoby przekazywania osobom edukowanym wiedzy i nauczanie zachowań prozdrowotnych.	1	
13.	Czynniki wpływające pozytywnie na proces uczenia się (wg Forda).	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	-
Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
1.	Zasady i struktura scenariusza zajęć z edukacji zdrowotnej.	3	
2.	Konstruowanie programów edukacji zdrowotnej.	2	
3.	Zagadnienia do prezentacji z wybranych obszarów edukacji zdrowotnej (do wyboru): 1. Zdrowie psychiczne. 2. Twórcy edukacji zdrowotnej w Polsce-ich dzieła i myśli. 3. Profilaktyka palenia papierosów. 4. Edukacja seksualna. 5. Odżywiane (dieta) jako element stylu życia. 6. Zdefiniuj, czym jest zdrowie. Omów czynniki, wpływające pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie, wskaż te, na które możesz mieć wpływ. 7. Wyjaśnij, gdzie szukać wiarygodnych informacji dotyczących zdrowia i sportu oraz dokonaj krytycznej analizy informacji medialnych w tym zakresie. 8. Wyjaśnij, na czym polega prozdrowotny styl życia. 9. Scharakteryzuj zdrowie jako wartość dla człowieka i zasób dla społeczeństwa. 10. Wyjaśnij, co oznacza odpowiedzialność za zdrowie własne i innych ludzi. 11. Omów, na czym polega samobadanie i samokontrola zdrowia oraz potrzeba poddawania się badaniom profilaktycznym w okresie całego życia. 12. Wyjaśnij kim jest aktywny pacjent - omów podstawowe prawa i obowiązki pacjenta 13. Omów na czym powinno polegać współuczestnictwo i współpraca ludzi, organizacji i instytucji w działaniach na rzecz zdrowia. 14. Wyjaśnij, na czym polega związek między zdrowiem i środowiskiem – co można zrobić, aby tworzyć środowisko sprzyjające zdrowiu. 15. Omów zalecenia dotyczące aktywności fizycznej w zależności od płci, okresu życia i rodzaju pracy zawodowej. 16. Opracuj program aktywności fizycznej dostosowany do własnych potrzeb. 17. Wymień czynniki wpływające na podejmowanie aktywności fizycznej zależne od rodziny, kolegów, mediów i społeczności lokalnej.	15	-

	18. Omów zmiany zachodzące w organizmie w czasie wysiłku fizycznego. Oceń reakcje własnego organizmu na wysiłki fizyczne o różnej intensywności. 19. Wyjaśnij związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem oraz omów sposoby utrzymania odpowiedniej masy ciała we wszystkich okresach życia. 20. Zaburzenia stanu zdrowia i rozwoju związane z nieprawidłowym odżywianiem (otyłość, nadwaga, niedobór masy ciała, anoreksja , bulimia). 21. BMI – co to jest i jak je obliczyć? Jaki jest związek BMI ze zdrowiem. Wskaż sposoby na poprawę tego wskaźnika. 22. Dzienne zalecenia żywieniowe dla młodzieży. Zasady zdrowego żywienia. 23. Zdrowy styl odżywiania i jego znaczenie dla młodego organizmu. 24. Przedstaw ćwiczenia kształtujące i kompensacyjne w celu przeciwdziałania negatywnym dla zdrowia skutkom pracy, w tym pracy w pozycji siedzącej i przy komputerze. 25. Czym są choroby cywilizacyjne? Wskaż przykłady, etiologię i sposoby zapobiegania. 26. Omów choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkiem ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość oraz omów sposoby zapobiegania im. 27. Stres - konstruktywne sposoby radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Sposób redukowania nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim. 28. Zaproponuj proste ćwiczenia relaksacyjne, które można wykonać w szkole, w pracy i w domu. 29. Wyjaśnij, na czym polega racjonalne gospodarowanie czasem i jaka jest wynikająca z tego korzyść dla zdrowia. 30. Wyjaśnij przyczyny i skutki stereotypów i stygmatyzacji osób chorych psychicznie i dyskryminowanych (np. żyjących z HIV/AIDS). 31. Zasady pierwszej pomocy. a. zasady postępowania na miejscu wypadku b. postępowanie przy zranieniach, krwotokach, oparzeniach, odmrożeniach c. postępowanie przy obrażeniach kości i stawów. 32 Profilaktyka uzależnień – omów na czym polega szkodliwe działanie używek, jaki jest mechanizm powstawania uzależnienia, opisz sposoby przeciwdziałania, jakie są koszty społeczne uzależnień - szkody zdrowotne i społeczne związane z nadużywaniem alkoholu i używaniem innych substancji psychoaktywnych, dlaczego i w jaki sposób należy opierać się presji oraz namowom do używania		

	substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych): a. alkohol b. dopalacze c. narkotyki d. doping w sporcie i w szkole itp.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny i konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Prezentacja; wykorzystanie fragmentów prac naukowych, popularno-naukowych, nagrań audio i video
Ćwiczenia	M3 – metoda eksponująca M5 – metoda praktyczna	Projektor, flipchart, pisaki, laptop z dostępem do Internetu, filmy dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja,	P2 kolokwium sprawdzające wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	F4 dyskusja	P4 projekt

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
	F2	P2	F4	P4
W_01	X	X	X	x
W_02	X	X	X	x
W_03	X	X	X	x
W_04	X	X	X	x
W_05	X	X	x	X
W_06	X	X	X	X
W_07	X	X	X	x
U_01		X	X	x
U_02		X	X	x
U_03		X	X	x
K_01		X	X	x
K_02		X	X	x
K_03		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Do zaliczenia może przystąpić student, który otrzymał pozytywną ocenę z zakresu ćwiczeń.
Za odpowiedź na każde pytanie student otrzymać może: 2 punkty - za odpowiedź pełną, 1 pkt - za odpowiedź niepełną. Student pisze odpowiedź na 5 pytań. Łączna maksymalna liczba punktów jest równa 10.
Kryteria przyznawania oceny końcowej.
10 pkt – ocena bardzo dobry
8,5 pkt – ocena dobry plus
7,5 pkt – ocena dobry
6,5 pkt – ocena dostateczny plus
5,5 pkt – ocena dostateczny
Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad.

Ćwiczenia
Na ocenę końcową z ćwiczeń składają się oceny otrzymane podczas zajęć F4 – 50% i ocena otrzymana w trakcie realizacji projektu P4 – 50%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta brakujących ćwiczeń w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, np. pisemne opracowanie zagadnienia lub przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz rozmowa podsumowująca wiedzę. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	2	---
Przygotowanie do zaliczenia pisemnego	3	---
Przygotowanie projektu	10	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.5.2

suma godzin:	**50**	**----**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	**----**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wojnarowska B., Wojnarowska M. Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Wydanie nowe. PWN Warszawa2025
2. Osińska H., Przewłocka T.: Idea i praktyka nowego podejścia do edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. Metody zwiększania skuteczności leczenia i poprawy jakości życia pacjenta, Warszawa 2010
3. Dębska G., Goździalska A., Jaśkiewicz J.: Rodzina w zdrowiu i w chorobie, Kraków 2012
4. www.mz.gov.pl Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 - 2025

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	JKuriańska-Woloszyn@ajp.edu.pl
Podpis	Joanna Kuriańska-Wołoszyn

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ŻYWIENIE CZŁOWIEKA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR JOANNA KURIAŃSKA-WOŁOSZYN**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/2**	**2**
ćwiczenia	**20**	**I/2**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

1. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy w zakresie zasad żywienia osób zdrowych, w różnej fazie życia

C2 – Nabycie umiejętności wskazywania zaleceń żywieniowych dla osób zdrowych oraz chorych

C 3 – Kształtowanie kompetencji współpracy i współdziałania ze specjalistami żywieniowymi oraz ciągłej aktualizacji wiedzy żywieniowej

2. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza student zna i rozumie;		
W_01	problematykę żywności i żywienia, higieny środowiska i higieny pracy oraz regulacje prawne w tym zakresie;	K_W104
W_02	metody oceny stanu odżywienia;	K_W154
Umiejętności student potrafi;		
U_01	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	K_U07
U_02	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;	K_U38
Kompetencje społeczne student jest gotów do;		
K_01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1-3	Podstawy żywienia człowieka (składniki odżywcze, witaminy, minerały, rola wody w organizmie człowieka, gospodarka wodno-elektrolitowa).	6	
W4	Przemiana materii i wydatek energetyczny.	2	
W5	Klasyfikacja i charakterystyka diet.	2	
W6	Mikrobiom jelitowy (probiotyki, prebiotyki itp.).	2	
W7	Interakcja leki – żywność.	2	
W8	Zaliczenie wykładów	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	…

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Metody oceny stanu odżywienia i sposobu odżywiania (tanita).	4	
C2	Postępowanie dietetyczne w chorobach układu krążenia.	4	
C3	Postępowanie dietetyczne w otyłości i cukrzycy.	4	
C4	Żywienie osób aktywnie uprawiających sport.	2	
C5	Żywienie kobiet w ciąży, karmiących i dzieci.	4	
C6	Żywienie osób starszych.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2, wykład problemowy	projektor
Ćwiczenia	M3 – metoda eksponująca	Czasopisma medyczne, projektor, Tanita

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P4 praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	P4
W_01	X	X	X

W_02	X	X	X
U_01		X	X
U_02	X	x	x
K_01	X	X	x
K_02	X	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny z testu

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%.**

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uczestnictwo we wszystkich zajęciach oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną oraz przedstawienie jej w formie prezentacji

Kryteria przyznawania oceny końcowej z pracy pisemnej

Lp.	Kryterium oceny*	Wyjaśnienie wymagań	Liczba punktów
1	Zgodność z tematem	treść pracy całkowicie zgodna z tematem	2
		częściowo zgodna z tematem	1
		niezgodna z tematem	0
2.	Dobór materiałów źródłowych	materiały źródłowe różnorodne, zgodne z tematem pracy	2
		materiały źródłowe częściowo zgodne z tematem,	1
		materiały źródłowe niezgodne lub brak	0
3.	Poprawność merytoryczna i terminologiczna	praca poprawna merytorycznie i terminologicznie	2
		praca częściowo poprawna merytorycznie i terminologicznie	1
		praca niepoprawna merytorycznie i terminologicznie	0
4.	Samodzielność słuchacza	praca samodzielna wynikająca z przemyśleń, cytaty stanowią do 30 %	2
		częściowo samodzielna, cytaty stanowią 30 - 60%	1
		praca niesamodzielna, stanowi plagiat, cytaty przekraczają 60 %	0
5.	Podejście studenta do tematu	praca nowatorska, może stanowić materiał dydaktyczny i poglądowy	2
		praca wytwórcza	1
		praca odtwórcza	0

***uzyskanie „0" punktów w kryterium 1 - 4 uniemożliwia otrzymanie oceny pozytywnej z zakresu ćwiczeń**

Sposób przeliczania punktów na ocenę końcową z ćwiczeń

10 punktów – bardzo dobry
9 punktów – dobry plus
8 punktów – dobry
7 punktów – dostateczny plus
6 punktów – dostateczny

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie pracy pisemnej	7	
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	3	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Ciborowska H., Ciborowski A., Dietetyka. Żywienie człowieka zdrowego i chorego, Warszawa 2021.
2. Gawęcki J., Hryniewiecki L.: Żywienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. PWN, Warszawa 2004.
3. Jarosz M.: Otyłość, żywienie, aktywność fizyczna. Zdrowie Polaków. Warszawa, 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Jarosz M.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Warszawa, 2008
2. Gronowska-Senger A.: Zarys oceny żywienia. Wyd. SGGW, Warszawa, 2009

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	majswoloszyn@onet.eu
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.6

KARTA ZAJĘĆ

1 - Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ANATOMIA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki podstawowe**
Język , w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR JOANNA KUPCZYK**

2 – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**I/1,2**	**4**
ćwiczenia	**40**	**I/1,2**	

3 - Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4 - Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy w zakresie budowy organizmu człowieka z uwzględnieniem poszczególnych układów i topografii narządów oraz z wykorzystaniem mianownictwa anatomicznego w języku polskim.

C2 - Rozwinięcie umiejętności wiązania budowy narządów z ich funkcją oraz wykorzystywania zdobytych wiadomości z zakresu anatomii jako bazy do nauki przedmiotów klinicznych.

C3 - Kształtowanie postawy aktywnego zaangażowania w zdobywaniu wiedzy i samokształceniu.

5 - Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza (student zna)	
W_01	mianownictwo anatomiczne;	K_W05
W_02	budowę ciała ludzkiego w ujęciu topograficznym oraz czynnościowym;	K_W06
W_03	podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne;	KW-08

W_04	anatomiczne podstawy badania fizykalnego;	K_W07
W_05	budowę i funkcje układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń;	K_W17
Umiejętności		
U_01	lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie;	K_U08
U_02	wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka;	K_U09
Kompetencje społeczne		
K_01	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02

6 - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rys historyczny, pojęcie anatomii i jej rodzaje, nazewnictwo anatomiczne	2	-
W2	Budowa i funkcja układu szkieletowego	4	-
W3	Budowa i funkcja układu krążenia	5	-
W4	Budowa i funkcja ośrodkowego układu nerwowego	4	-
W5	Budowa i funkcja obwodowego układu nerwowego	6	-
W6	Budowa i funkcja układu pokarmowego	4	-
W7	Budowa i funkcja narządów zmysłu	5	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Budowa powłoki wspólnej, praktyczne omówienie szkieletu człowieka	4	-
C2	Topografia mięśni	8	-
C3	Budowa i topografia naczyń tętniczych, żylnych i chłonnych	6	-
C4	Budowa i topografia narządów układu oddechowego	5	-
C5	Budowa i topografia narządów układu moczowo-płciowego	5	-
C6	Budowa i topografia nerwów czaszkowych i rdzeniowych	8	-
C7	Praktyczne wykorzystanie mianownictwa anatomicznego	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	40	-

7 – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1** wykład informacyjny	Projektor, tablica multimedialna
Ćwiczenia	**M3** Pokaz prezentacji multimedialnej **M5** Analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu	Projektor, tablica multimedialna, plansze i modele anatomiczne atlasy anatomiczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**Semestr I: P1** (test sprawdzający wiedzę) **Semestr II: P1** egzamin pisemny
Ćwiczenia	**F1** – „wejściówka w formie testu" **F2** - obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej)	**Semestr I: P2** (kolokwium podsumowujące semestr) **Semestr II**: **P2** (kolokwium podsumowujące semestr)

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	P2
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
W_04	x	x	x	x
W_05	x	x	x	x
U_01	x	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do zaliczenia lub egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Wykłady semestr I oraz „wejściówki" z ćwiczeń (semestr I i II)

Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Wykłady (semestr II) oraz ćwiczenia (semestr I i II)

Kryteria przyznawania ocen z egzaminu:

- **5,0 –** student prezentuje pełny zakres wiedzy i umiejętności w obszarze zrealizowanych treści nauczania, prawidłowo posługuje się polskim mianownictwem anatomicznym;
- **4,5 –** student prezentuje duży zakres wiedzy i umiejętności, nieznaczne braki nie wpływają na zrozumienie treści programowych w dalszym toku studiów, prawidłowo posługuje się polskim mianownictwem anatomicznym;
- **4,0 –** student opanował większość wiadomości i umiejętności, występujące braki będzie miał możliwość nadrobić w dalszym toku studiów, prawidłowo posługuje się polskim mianownictwem anatomicznym;

- **3,5 –** student prezentuje zadawalający poziom wiadomości i umiejętności oraz poziom znajomości polskiego mianownictwa anatomicznego, występujące braki dostrzega i rozumie potrzebę ich uzupełnienia;
- **3,0 -** student wykazuje braki w zakresie wiadomości i umiejętności oraz znajomości polskiego mianownictwa anatomicznego, wymaga wskazania sposobu uzupełnienia, ale rozumie potrzebę samodoskonalenia i samokształcenia;
- **2,0 –** student prezentuje niezadawalający poziom wiadomości i umiejętności oraz znajomości polskiego mianownictwa anatomicznego, występujące braki uniemożliwiają opanowanie i zrozumienie treści programowych w dalszym toku studiów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Aleksandrowicz Ryszard, Ciszek Bogdan, Krasucki Krzysztof. „Anatomia człowieka- Repetytorium". PZWL. 2014
2. Bogdan Ciszek, Krzysztof Krasucki, Ryszard Aleksandrowicz. „Mała anatomia kliniczna". PZWL. 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Anatomia człowieka. Tom. I-V. Bochenek A., Reicher M. (red.) 2014
2. Anatomia. Gray. Podręcznik dla studentów. Tom I-III. R.L. Drake, A.W. Vogl, A.W.M. Mitchell, (red. wyd. I polskiego: M. Bruska). Wyd. Elsevier Urban&Partner 2010.
3.Anatomia i fizjologia człowieka. Michajlik A., Ramotowski W. Wyd. PZWL
4. Anatomia człowieka. Woźniak W. (red.) Wyd. Urban&Partner 2004
6. Atlas anatomii człowieka. Tom I-III. Kiss F., Szentagotai J.
7. Atlas anatomii człowieka. Tom. I-II. Stelmasiak M.
8. Mały atlas anatomiczny. Sylwanowicz W. Wyd. PZWL 2015

12. Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć)		
Godziny zajęć z nauczycielem	70	-
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami)		
Czytanie literatury	30	-
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	20	-
Suma godzin:	**120**	-
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	-

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kupczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.7.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**WYCHOWANIE FIZYCZNE**
Punkty ECTS	**0**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR JOANNA KURIAŃSKA-WOŁOSZYN**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**60**	**I/I-II**	**0**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność ogólna

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w wiedzę dotyczącą prozdrowotnych form aktywności ruchowej oraz przestrzegania zasad „ fair play"

C2 - Zdobycie umiejętności przez studenta w zakresie doboru odpowiednich form sprawności ruchowej dla całożyciowej dbałości o zdrowie.

C3 - Uświadomienie potrzeb rozwoju własnej sprawności ruchowej i umiejętność współpracy w grupie

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna sposoby zwiększania sprawności fizycznej.	K_W119
Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić poziom swojej sprawności fizycznej i dobrać właściwą formę aktywności do potrzeb swojego organizmu i warunków pracy;	K_U49
Kompetencje społeczne		

K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
C1	Gry zespołowe (siatkówka, piłka nożna, koszykówka) : gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka podstawowych elementów techniki i taktyki oraz przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna, gra właściwa	15
C2	Fitness (aerobik, callanetiks, stretching, spinning, joga, zumba, UPB – Uda, pośladki, brzuch): teoria treningu fitness, doskonalenie sprawności ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie ciała, ćwiczenia kształtujące wytrzymałość i siłę, ćwiczenia rozciągające, ćwiczenia relaksujące. Zajęcia przy muzyce.	15
C3	Nordic Walking (techniki chodu, naukę rozgrzewki i rozciągania, specjalistyczne ćwiczenia z kijami, zabawy grupowe z kijami, sportowe aspekty nordic walking.	10
C4	Trening siłowy : teoria treningu siłowego, doskonalenie siły i wytrzymałości ruchowej poprzez ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśniowe z pomocą maszyn ćwiczebnych; nauka obsługi poszczególnych maszyn, zaznajomienie z zasadami BHP obowiązującymi na siłowni, nauka doboru ćwiczeń zgodnych z oczekiwaniami; trening ogólnorozwojowy – obwodowy, trening ukierunkowany na poszczególne partie mięśniowe np. mięśnie ramion, mięśnie klatki piersiowej, mięśnie kończyn dolnych lub mięśnie brzucha	10
C5	Tenis stołowy, badminton: gry i zabawy oswajające z elementami techniki, nauka elementów techniki, taktyki i przepisów gry; doskonalenie; gra szkolna; gra właściwa pojedyncza i deblowa ; turniej.	10
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**60**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	Praktyczna M5 – pokaz Podająca M1 - objaśnienie	Sprzęt sportowy – przyrządy, przybory

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność F2	Zaliczenie bez oceny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia
	F2
W_01	X
U_01	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie na podstawie obecności na zajęciach

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie bez oceny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**0**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Buck I,: Gimnastyka izometryczna dla zdrowia i urody. PZWL 2007
2. Kuba L, Paruzel-Dyja M.: Fitness nowoczesne formy gimnastyki podstawy teoretyczne. AWF Katowice 2010
3. Kempf H,: Fitness trening w domu. Siła, wytrwałość, ruch. Najlepsze ćwiczenia i ich krótkie zestawy. Niewielki wysiłek, widoczny efekt. 2009
4.„ Światło jogi" B.K.S. Iyengar, Akademia hata – joga 2011
5. „Aerobik czy fitness" Elżbieta Grodzka – Kubiak, AWF Poznań 2002
6. „ Kulturystyka dla każdego" Kruszewski Marek, Lucien Demeills , Siedmiogród 2015

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Miessner W,: Ćwicz w domu Najlepsze ćwiczenia na siłę, wytrzymałość, równowagę i gibkość. ALMA-PRESS 2008
2.Frobose I.: Trening bez przyrządów. Wyd. RM 2016

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr Joanna Kuriańska-Wołoszyn
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	majswoloszyn@onet.eu
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil studiów	**praktyczny**
Pozycja w planie studiów		**A.8**

KATRA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**FIZJOLOGIA Z ELEMENTAMI FIZJOLOGII KLINICZNEJ**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr J. SADOWSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**1/2**	**2**
ćwiczenia	**20**	**1/2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona anatomia i mikrobiologia z parazytologią i biochemią

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie studentom wiedzy z zakresu podstawowych funkcji organizmu oraz procesów regulujących przebieg czynności życiowych u człowieka.
C2 Kształcenie umiejętności charakteryzowania, badania i oceny parametrów mających wpływ na utrzymanie homeostazy ustroju.
C3 Kształtowanie postawy kierowania się dobrem pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie fizjologię narządów i układów organizmu	K_W09

W_02	Student zna i rozumie mechanizmy regulacji narządów i układów organizmu oraz zależności istniejące między nimi;	K_W10
W_03	Student zna i rozumie funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka;	K_W11
W_04	Student zna i rozumie proces oddychania i krążenia oraz procesy neurofizjologiczne;	K_W12
W_05	Student zna i rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych	K_W13
W_06	Student zna i rozumie mechanizm działania hormonów i konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej;	K_W14
W_07	Student zna i rozumie zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy oraz specyfikację i znaczenie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej w utrzymaniu homeostazy ustroju;	K_W15
W_08	Student zna i rozumie rolę nerek w utrzymaniu homeostazy organizmu;	K_W16
W_09	Student zna i rozumie budowę i funkcje układu pokarmowego, enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń;	K_W17
W_10	Student zna i rozumie fizykochemiczne podstawy działania narządów zmysłów;	K_W18
W_11	Student zna składniki krwi, preparaty krwi i krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne;	K_W19
W_12	Student zna i rozumie podstawy rozwoju oraz mechanizmy działania układu odpornościowego, w tym swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej;	K_W31
W_13	Student zna i rozumie budowę organizmu pod względem biochemicznym i podstawowe przemiany w nim zachodzące w stanie zdrowia i choroby;	K_W34
W_14	Student zna i rozumie budowę, funkcję i mechanizmy syntezy oraz funkcje białek, lipidów i polisacharydów oraz interakcje makrocząsteczek w strukturach komórkowych i pozakomórkowych;	K_W35
W_15	Student zna i rozumie równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej;	K_W36
W_16	Student zna i rozumie podstawowe szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji;	K_W37
W_17	Student zna i rozumie patofizjologię narządów i układów organizmu;	K_W50
Umiejętności		
U_01	Student potrafi lokalizować poszczególne okolice ciała i znajdujące się w nich narządy oraz ustalać położenie narządów względem siebie;	K_U08
U_02	Student potrafi wykazywać różnice w budowie ciała oraz w czynnościach narządów u osoby dorosłej i dziecka;	K_U09
U_03	Student potrafi oceniać czynności narządów i układów organizmu człowieka;	K_U10
U_04	Student potrafi rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia;	K_U11
U_05	Student potrafi rozpoznawać zaburzenia trawienia, z uwzględnieniem roli enzymów, w tym podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych, oraz określać skutki tych zaburzeń;	K_U12
U_06	Student potrafi rozpoznawać zaburzenia czynności nerek i ich wpływ na homeostazę organizmu człowieka;	K_U13

U_07	Student potrafi rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z osobą wykonującą inny zawód medyczny lub koordynatorem medycznym;	K_U28
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe pojęcia związane z fizjologią człowieka	1	-
W2	Budowa i funkcje układ krwionośnego z uwzględnieniem różnic między osobą dorosłą a dzieckiem.	1	-
W3	Układ odpornościowy - swoiste i nieswoiste mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej	2	
W4	Homeostaza. Funkcja podwzgórza.	1	-
W5	Układ wydzielania wewnętrznego.	1	-
W6	Czucie teleceptywne – fizjologia zamysłów.	3	-
W7	Fizjologia nerek i układu moczowego z uwzględnieniem różnic między osobą dorosłą a dzieckiem.	2	-
W8	Równowaga kwasowo-zasadowa	1	-
W9	Ogólna fizjologia i budowa układu pokarmowego krwionośnego z uwzględnieniem różnic między osobą dorosłą a dzieckiem.	1	-
W10	Przemiana materii. Metabolizm. Szlaki kataboliczne i anaboliczne oraz sposoby ich regulacji	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Fizjologia krwi**. Morfologia krwi. Hemoglobina. Hematokryt. Układy grupowe krwi ABO, Rh. Próba krzyżowa. Składniki krwi, preparaty krwi i krwiozastępcze oraz produkty krwiopochodne Wskaźniki układu hemostazy.. Interpretacja wyników. Patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia	3	-
C2	**Elektrofizjologia**. Zjawiska elektryczne w tkankach pobudliwych.. Budowa synaps, neuroprzekaźniki i modulatory synaptyczne.	2	-
C3	**Układ pokarmowy**. Zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego. Patofizjologia wątroby i trzustki. Enzymy biorące udział w trawieniu i podstawowe zaburzenia enzymów trawiennych oraz skutki tych zaburzeń;	2	-
C4	**Narządy zmysłów.** Narząd wzroku: akomodacja, ostrość wzroku, pole widzenia, widzenie barw, plamka ślepa. Zmysł słuchu: otoskopia,	2	-

	badanie ostrości słyszenia, ocena przewodnictwa kostnego i powietrznego. Zmysł smaku i węchu.		
C5	**Badanie czynności mięśnia sercowego**. Czynność elektryczna i mechaniczna mięśnia sercowego. Mechanizm powstawania tonów serca. Cel badania fizykalnego serca: lokalizowanie uderzenia koniuszkowego, osłuchiwanie i różnicowanie tonów serca. Rejestracja prądów czynnościowych serca, elementy prawidłowego elektrokardiogramu. Opis elektrokardiogramu. Określanie rytmu prowadzącego, częstości i miarowości akcji serca. Ocena prawidłowości poszczególnych elementów EKG. Wartość diagnostyczna badania EKG.	4	-
C6	**Budowa, funkcje oraz mechanizmy syntezy podstawowych związków chemicznych** budujących organizm wraz z ich wzajemnymi interakcjami	2	-
C7	**Układ oddechowy .**Podstawy badania fizykalnego układu oddechowego. Obserwacja ruchów oddechowych . Fizjologiczne podstawy powstawania drżenia głosowego i zjawisk osłuchowych nad polami płucnymi. Szmery oddechowe. Badanie spirometryczne, inne próby czynnościowe układu oddechowego – omówienie. Testy czynnościowe układu krążenia i układu oddechowego. Badanie saturacji w różnych rodzajach wysiłku fizycznego za pomocą pulsoksymetru.. Niewydolność oddechowa. Zaburzenia parametrów oddechowych.	2	-
C8	**Zaburzenia homeostazy organizmu, równowagi kwasowo-zasadowej i elektrolitwej.** Kwasica i zasadowica; Przewodnienie i jego rodzaje. Odwodnienie i jego rodzaje.	2	-
C9	Podsumowanie wiadomości	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład słowno-graficzny (M1, M4)	komputer, głośnik, Projektor lub ekran multimedialny
Ćwiczenia	Metoda praktyczna m.in.: ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia dydaktyczne, analiza dokumentacji medycznej, analiza treści z literatury przedmiotu.	materiały źródłowe, materiały ćwiczeniowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P1** – egzamin pisemny
Ćwiczenia	**F1 – sprawdziany pisemne „wejściówki"**	**P3** – ocena podsumowująca na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	P3
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
W_04	x	x	x
W_05	x	x	x
W_06	x	x	x
W_07	x	x	x
W_08	x	x	x
W_09	x	x	x
W_10	x	x	x
W_11	x	x	x
W_12	x	x	x
W_13	x	x	x
W_14	X	X	x
W_15	X	X	X
W_16	X	X	X
W_17	X	x	X
U_01	X	x	x
U_02	X	x	x
U_03	X	x	x
U_04	X	X	X
U_05	X	X	X
U_06	X	X	X
U_07	X	x	X
K_01	X	x	X
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń. Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie na ocenę pozytywną wszystkich wejściówek. Ocena końcowa z ćwiczeń jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Zasady przyznawania ocen z kolokwiów cząstkowych oraz z kolokwium pisemnego:

- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Zaliczenie z wykładów obejmuje egzamin pisemny - test jednokrotnego wyboru w którym ocena końcowa jest przyznawana wg poniższej skali procentowej

- **5,0** – 100% - 95%;

- **4,5** – 94% - 88%;
- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się w oparciu o takie same kryteria

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do kolokwium	15	
Przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Fizjologia dla ratowników medycznych . Bogumiła Wołoszczuk-Gębicka. PZWL, 2024

2.Fizjologia człowieka – podręcznik dla studentów licencjatów medycznych, praca zbiorowa pod redakcją Ludmiły Borodulin - Nadziei, Górnicki Wydawnictwo Medyczne Wrocław 2021

3.Atlas fizjologii człowieka Nettera. John T. Hansen, Bruce M. Koeppen. Redakcja wydania polskiego Stanisław Konturek, Urban & Partner , Wrocław 2005

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Ross & Wilson. Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby. A. Waugh, A. Grant, wydanie polskie pod redakcją B. Ciszka, R. Maciejewskiego. ELSEVIER Urban & Partner, Wrocław 2012

2. Fizjologia człowieka w zarysie. Redakcja naukowa: Władysław Traczyk. PZWL 2010

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Justyna Sadowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	j.oleksiewicz@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**FARMAKOLOGIA Z TOKSYKOLOGIĄ**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR KAROLINA GAWEŁ**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/II**	**2**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

znajomość podstawowych zagadnień z zakresu szkoły średniej obejmujących wiedzę z przedmiotów biologia oraz chemia i fizyka

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie studentom wiedzy z zakresu farmakologii i toksykologii klinicznej niezbędnej do samodzielnego wykonywania zawodu ratownika medycznego.

C2 – Nabycie przez studentów umiejętności prowadzenia skutecznej i zarazem bezpiecznej farmakoterapii w chorobach poszczególnych układów i narządów, w szczególności ich stosowania w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej.

C3 - Rozwijanie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów przedmiotowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna podstawowe zasady farmakoterapii, pochodzenie, rodzaje i drogi podawania produktów leczniczych, mechanizm i efekty ich działania oraz procesy, jakim podlegają produkty lecznicze w organizmie, a także ich interakcje;	K_W38, K_W39

W_02	Zna problematykę z zakresu farmakokinetyki i farmakodynamiki wybranych produktów leczniczych stosowanych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego; zna poszczególne grupy produktów leczniczych , główne mechanizmy ich działania w organizmie i działania niepożądane; zna wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach.	K_W40, K_W41, K_W42,
W_03	Zna rodzaje produktów leczniczych, które mogą być samodzielnie podawane przez ratownika medycznego, i ich szczegółową charakterystykę farmakologiczną; zna mechanizmy działania podstawowych produktów leczniczych podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	K_W43, K_W43, K_W138,
W_04	Zna podstawy farmakoterapii u kobiet ciężarnych i osób starszych w stanie zagrożenia życia;	K_W44,
W_05	Zna różnice w farmakoterapii osób dorosłych i dzieci w zakresie objętym zakresem uprawnień zawodowych ratownika medycznego;	K_W45,
W_06	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację produktów leczniczych;	K_W46
W_07	Zna metody wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci; zna skale oceny bólu i metody ograniczania bólu;	K_W139, K_W140,
W_08	Zna mechanizmy działania, wskazania, przeciwwskazania, interakcje i dawkowanie produktów leczniczych stosowanych w stanach zagrożenia zdrowotnego, w szczególności produktów leczniczych anastetycznych, zwiotczających, analegetycznych , wpływających na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityków, amin presyjnych i antybiotyków; zna produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	K_W144, K_W156,
Umiejętności		
U_01	Umie oceniać podstawowe procesy farmakokinetyczne i farmakodynamiczne ;	K_U20
U_02	Umie dobierać leki w odpowiednich dawkach w celu korygowania zjawisk patologicznych w organizmie i poszczególnych narządach.	K_U22
U_03	Umie posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.	K_U23
U_04	Umie przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi;	K_U64
U_05	Umie interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych	K_U81
U_06	Umie rozpoznawać toksydromy	K_U82
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Elementy farmakologii ogólnej i podstawy farmakologii. Mechanizmy działania leków. Losy leków w organizmie, biotransformacja leków. Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki leków. Postacie leków. Dawki, sposoby obliczania. Drogi podawania leków.	3	-

W2	Działanie niepożądane wybranych grup leków i interakcje między nimi.	2	-
W3	Różnice w farmakoterapii u kobiet ciężarnych i osób starszych w stanie zagrożenia życia; procesy chorobowe wpływające na metabolizm i eliminację produktów leczniczych;	2	
W4	Rodzaje toksydromów, odtrutki. Rodzaje badań toksykologicznych;	3	
W5	Leki stosowane przez ratowników medycznych z uwzględnieniem leków stosowanych w stanach zagrożenia zdrowotnego, w szczególności produktów leczniczych anastetycznych, zwiotczających, analgetycznych (z uwzględnieniem dzieci) , wpływających na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityków, amin presyjnych i antybiotyków;	5	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład z elementami dyskusji, analiza przypadków klinicznych	Projektor , prezentacja, swobodne wypowiedzi

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – test sprawdzający wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	P1
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
W_06	X
W_07	X
W_08	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X

U_06	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady:

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej.

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	--
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia z zakresu wykładów	15	--
Analiza samodzielna przypadków klinicznych	10	--
zapoznanie z literaturą	10	--
suma godzin:	**50**	--
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	--

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Mitręga K.A., Krzemiński T.F. (red.) (2017), Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Wydanie I. Wydawnictwo: Edra Urban & Partner / Elsevier, Wrocław. ISBN: 9788365835093.
2. Kleszczyski J., Zawadzki M. (red.) (2023), Leki w ratownictwie medycznym. Wydanie II. Wydawnictwo PZWL, Warszawa. ISBN:9788320053388.

3. Kowalski M., Gałązkowski R. (red.) (2024), Medycyna przedszpitalna w przypadkach klinicznych. Wydanie I. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.
4. Piotrowski J.K. (red). (2008), Podstawy toksykologii. Kompendium dla studentów szkół wyższych. Wydanie II. Wydawnictwa Naukowo - Techniczne Warszawa.
5. Burda P. (2012). Ostre Zatrucia. Wydawnictwo Medical Tribune Polska, Warszawa.
6.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Katzung Bertram G : Farmakologia ogólna i kliniczna Tom 1 i 2, , wyd. Czelej, 2012
2. Lullmann H.: Ilustrowane kompendium farmakologii, wyd. Czelej, 2008
3. Mutschler: Farmakologia i toksykologia:, MedPharm, wyd. III, 2013
4. A. Podlewska, J. Podlewski: Leki współczesnej terapii, Warszawa 2019

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Karolina Gaweł
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	karolinagawel6@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.10

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**INFORMATYKA I BIOSTATYSTYKA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr A. Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**15**	**I / II**	**2**

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość obsługi komputera

4. Cele kształcenia

C1- Student potrafi wykorzystać podstawowe narzędzia informatyczne i metody biostatystyczne w praktyce w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne;

C2 - Student potrafi dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników;

C3 - Student jest przygotowany do samodzielnego analizowania wyników badań oraz wykorzystywania ich w zakresie kompetencji zawodowych i społecznych.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student posiada wiedzę z podstawowych narzędzi informatycznych i metod biostatystycznych wykorzystywanych w medycynie, w tym medyczne bazy danych i arkusze kalkulacyjne;	K_W55
W_02	Student zna i rozumie podstawowe metody analizy statystycznej wykorzystywanej w badaniach populacyjnych i diagnostycznych;	K_W56

W_03	Student zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego.	K_W57
Umiejętności		
U_01	Student potrafi dobierać odpowiedni test statystyczny, przeprowadzać podstawowe analizy statystyczne i posługiwać się odpowiednimi metodami przedstawiania wyników.	K_U26
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Biostatystyka; wprowadzenie do przedmiotu, definicje, znaczenie badań statystycznych i ich rola w opracowaniach naukowych	3	-
C2	Opracowanie danych statystycznych; programy statystyczne i tworzenie bazy danych	3	-
C3	Obrazowanie i analiza danych statystycznych i biostatystycznych	3	-
C4	Analiza wyników badań; formułowanie tez, hipotez oraz wniosków	3	-
C5	Zaliczenie przedmiotu: opracowanie danych biostatystycznych, obrazowanie i wnioskowanie	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5** – metoda praktyczna (pokaz, ćwiczenia przedmiotowe)	Komputer, program do opracowania danych statystycznych (EXEL)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność **F3** – praca pisemna – napisanie programu **F4** – wypowiedź/ wystąpienie	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia			
	F2	F3	F4	P3

W_01	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X
W_03	X	X	X	X
U_01	X	X	X	X
K_01	X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student jest dopuszczony do zaliczenia przedmiotu po uzyskaniu pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Na oceną końcową z zakresu ćwiczeń składają się oceny formujące w postępujących proporcjach:
F2 – 20% - aktywność i obecność na zajęciach
F3 – 40% - pisemne prace zaliczeniowe z tematyki ćwiczeń
F4 – 40% - pisemne zaliczenie końcowe oraz wypowiedź ustna

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć, napisanie programu	20	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Joanna Zalewska Marta, Wojciech Niemiro (2022), Biostatystyka. Od podstaw do zaawansowanych metod. Wyd. PWZL
2. Andrzej Stanisz (2005), Biostatystyka, Podręcznik dla studentów i lekarzy, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego
3. Cezary Watała (2024) Biostatystyka - wykorzystanie metod statystycznych w pracy badawczej w naukach biomedycznych
4. Antoni Lemańczyk (2016), Statystyka w pigułce, Wyd. UM Poznań

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Irena Roterman-Konieczna (2021), Statystyka na receptę, Wprowadzenie do statystyki medycznej, Wyd Uniwersytetu Jagiellońskiego
2. Michael Harris, Gordon Taylor (2021), Statystyka medyczna - jasno i zrozumiale, Wyd. Makmed, Lubin

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr A. Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.11

KARTA ZAJĘĆ

1 - Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Patologia**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki podstawowe**
Język , w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2 – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/II**	**2**
ćwiczenia	**15**	**I/II**	

3 - Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z przedmiotu anatomia w zakresie semestru pierwszego, zrealizowane zajęcia z przedmiotu fizjologia z elementami fizjologii klinicznej.

4 - Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy obejmującej mechanizmy powstawania chorób na poziomie komórkowym i narządowym.

C2 - Rozwinięcie umiejętności wykorzystania wyników badań morfologicznych w powiązaniu z objawami chorób dla wykorzystania w codziennej praktyce zawodowej.

C3 - Kształtowanie postawy aktywnego zaangażowania w zdobywaniu wiedzy i samokształceniu.

5 - Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza (student zna)		
W_01	szczegółowe zasady rozpoznawania i leczenia wstrząsu oraz jego rodzaje;	KW_51
W_02	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej dotyczące zmian wstecznych, zmian postępowych i zapaleń;	KW_52

W_03	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu nerwowego, pokarmowego i moczowo-płciowego;	KW_53
W_04	patofizjologię narządów i układów organizmu człowieka;	KW_50
W_05	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	KW_137
Umiejętności		
U_01	wiązać zmiany patologiczne stwierdzane w badaniu fizykalnym ze zmianami zachodzącymi na poziomie komórkowym;	KU_24
U_02	rozpoznawać zaburzenia oddychania, krążenia oraz czynności innych układów organizmu człowieka i poszczególnych narządów;	KU_25
Kompetencje społeczne		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	KK_04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KK_06

6 - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do patologii. Zmiany wsteczne, rozplemowe. Zapalenia. Uszkodzenie i naprawa komórek.	3	-
W2	Patogeneza nowotworów. Przerzuty. Podstawowe pojęcia w patologii – zakrzep, zator, zawał.	3	-
W3	Patofizjologia chorób układu oddechowego. Choroby układu oddechowego. Wybrane nowotwory płuc.	4	-
W4	Patofizjologia chorób układu krążenia. Wstrząs. Choroby serca i układu krążenia.	5	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Patologia układu pokarmowego. Cukrzyca. Otyłość	3	-
C2	Patologia układu moczowo - płciowego	3	-
C3	Patologia układu nerwowego	3	-
C4	Hematopatologia.	3	-
C5	Zaburzenia termoregulacji. Przegrzanie. Hipotermia. Gorączka.	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7 – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1** wykład informacyjny	Projektor, tablica multimedialna
Ćwiczenia	**M3** Pokaz prezentacji multimedialnej **M5** Analiza przeczytanych treści z literatury przedmiotu	Projektor, tablica multimedialna,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2** – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć/aktywność (przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć i jako pracy własnej)	**P3** - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	P3
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
W_04	x	x	x
W_05	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
K_01		x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do zaliczenia zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Wykłady

Kryteria przyznawania ocen z testu sprawdzającego wiedzę:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zrealizowanie wszystkich zaplanowanych zajęć dydaktycznych. Nieobecności na zajęciach należy odpracować w sposób wskazany przez prowadzącego zajęcia.

Kryteria przyznawania ocen:

- **5,0 –** student prezentuje pełny zakres wiedzy i umiejętności w obszarze zrealizowanych treści nauczania, prawidłowo posługuje się nomenklaturą medyczną;
- **4,5 –** student prezentuje duży zakres wiedzy i umiejętności, nieznaczne braki nie wpływają na zrozumienie treści programowych w dalszym toku studiów, prawidłowo posługuje się nomenklaturą medyczną;

- **4,0 –** student opanował większość wiadomości i umiejętności, występujące braki będzie miał możliwość nadrobić w dalszym toku studiów, prawidłowo posługuje się nomenklaturą medyczną;
- **3,5 –** student prezentuje zadawalający poziom wiadomości i umiejętności oraz poziom znajomości nomenklatury medycznej, występujące braki dostrzega i rozumie potrzebę ich uzupełnienia;
- **3,0 -** student wykazuje braki w zakresie wiadomości i umiejętności oraz znajomości nomenklatury medycznej, wymaga wskazania sposobu uzupełnienia, ale rozumie potrzebę samodoskonalenia i samokształcenia;
- **2,0 –** student prezentuje niezadawalający poziom wiadomości i umiejętności oraz znajomości nomenklatury medycznej, występujące braki uniemożliwiają opanowanie i zrozumienie treści programowych w dalszym toku studiów.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1 Patofizjologia - repetytorium" (D. Kanikowska, J. Witowski) - Warszawa 2018, wyd.1, PZWL
2. "Patologia Robbinsa" (red. wyd. pol. Włodzimierz T. Olszewski) - Wrocław 2019, wyd.10, Edra Urban & Partner

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Stachura J, Domagała W. (red.) Patologia znaczy słowo o chorobie. Wyd. PAU Kraków 2016

12. Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć)		
Godziny zajęć z nauczycielem	30	-
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami)		
Czytanie literatury	10	-
Przygotowanie do zaliczenia	10	-
Suma godzin:	**50**	-
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	-

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**SAMOOBRONA W PRAKTYCE ZESPOŁU RATOWNICTWA MEDYCZNEGO**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Anna Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**30**	**I/II**	**1**

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji, brak przeciwwskazań do udziału w zajęciach sportowych.

4. Cele kształcenia

C1 - Zdobycie wiedzy z zakresu prawnych aspektów obrony koniecznej oraz ochrony funkcjonariuszy publicznych.
C2 - Wykształcenie umiejętności stosowania adekwatnych technik samoobrony oraz deeskalacji w sytuacji zagrożenia.
C3 - Rozwój kompetencji w zakresie samoobrony w sytuacji zagrożenia podczas pełnienia obowiązków służbowych.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student posiada wiedzę na temat sposobów zwiększania sprawności fizycznej;	K_W116
	Umiejętności	
U_01	Student potrafi ocenić poziom swojej sprawności fizycznej i dobrać właściwą formę aktywności do potrzeb swojego organizmu i warunków pracy;	K_U49

U_02	Student potrafi działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego.	K_U112
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Charakterystyka zagrożeń w zawodzie ratownika medycznego	4	-
C2	Przepisy prawa dotyczące obrony koniecznej oraz stanu wyższej konieczności	4	-
C3	Analiza przypadków agresji ze strony pacjentów	4	-
C4	Postępowanie z pacjentem agresywnym	4	-
C5	Podstawowe techniki samoobrony	12	-
C6	Zaliczenie przedmiotu	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M3. Metoda eksponująca M5. Metoda praktyczna	Sprzęt multimedialny, źródła archiwalne, studium przypadku, sprzęt sportowy do zajęć praktycznych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 - kolokwium F5 - ćwiczenia praktyczne (ćwiczenia sprawdzające umiejętności)	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia	
	F5	P3
W_01	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student przystępujący do zaliczenia z wiedzy teoretycznej odpowiada na trzy losowo wybrane pytania. Za każdą odpowiedź student otrzymuje maksymalnie 2 punkty.
Kryteria przyznawania oceny:
6 pkt – bardzo dobry
5 pkt – dobry+
4 pkt – dobry
3 pkt – dostateczny +
2 pkt – dostateczny
1 pkt. – niedostateczny

Student przystępując do zaliczenia praktycznych umiejętności, otrzymuje odpowiednio ocenę punktową za wykonane zadanie:
10 pkt – bardzo dobry
8 pkt – dobry
6 pkt – dostateczny
Poniżej 5 pkt - niedostateczny

Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną z dwóch etapów zaliczenia.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według zasad i kryteriów podanych wyżej

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym
2. Kodeks Karny i Kodeks Cywilny
3. A .Kołodziejczak (2021), Agresja i przemoc wobec personelu medycznego, PZWL Warszawa
4. P. Jabłoński, B. Brodziak (2019), Psychiatria i uzależnienia w pracy ratownika medycznego, PZWL, Warszawa
5. J. Zięba (2020), Bezpieczeństwo w zawodzie ratownika medycznego, Wyd. MedPharm
6. A. Michalski (2018), Podstawy samoobrony i interwencji fizycznych dla służb mundurowych, Warszawa Wyd. Difin

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Bąk, J. Kłos (2019), Komunikacja w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych, Wyd. Difina, Warszawa
2. G. Sokołowski (2018), Psychologia w pracy ratownika medycznego, Wyd. PZWL, Warszawa
3. D. Skowrońska, M. Tomczak (2020), Agresja i przemoc wobec personelu medycznego, Wyd. PZWL, Warszawa

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		A.13.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**DIAGNOSTYKA OBRAZOWA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł / specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR ALEKSANDRA SUPIŃSKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/II**	**2**
ćwiczenia	**20**	**I/II**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie z zakresu anatomia, biofizyka

4. Cele kształcenia

C1 - Omówienie zastosowania technik obrazowych w diagnostyce schorzeń głowy i szyi, klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicy, układu mięśniowo – szkieletowego, naczyń. Omówienie anatomii radiologicznej oraz podstawy diagnostyki klinicznej w zakresie narządów: głowy i szyi, klatki piersiowej, jamy brzusznej i miednicy, układu mięśniowo – szkieletowego, naczyń.

C2 - Przygotowanie studenta do bezpiecznego korzystania i posługiwania się aparaturą diagnostyczną oraz dobór odpowiedniej metody diagnostycznej celem rozpoznawania i różnicowania chorób i patologii za pomocą współcześnie stosowanych metod obrazowych: radiodiagnostyki konwencjonalnej (RTG), TK, RM, USG. Przygotowanie studenta do analizy i interpretowania obrazów.

C3 - Dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza – student zna i rozumie:		
W_01	obraz radiologiczny podstawowych chorób	K_W236
W_02	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	K_W235

W_03	zasady dsiagnostyki za pomocą badań obrazowych, w szczególności oceny ultrasonograficznej w zakresie protokołów ratunkowych	K_W237
W_04	wskazania, przeciwwskazania i przygotowanie pacjenta do poszczególnych rodzajów badań obrazowych oraz przeciwwskazania do stosowania środków kontrastujących;	K_W238
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	układać pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan podczas wykonywania badania;	K_U51
U_02	stosować zasady ochrony radiologicznej;	K_U16
U_03	rozpoznawać stany nagłego zagrożenia życia	K_U01
U_04	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
Kompetencje społeczne – student jest przygotowany do:		
K_01	dostrzegania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_02	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do diagnostyki obrazowej(rtg, usg, TK, NMR)	1	-
W2	Zapoznanie studentów z najważniejszymi rodzajami badań obrazowych oraz podstawową aparaturą diagnostyczną rtg, usg, TK, MR	1	-
W3	Podstawy ochrony radiologicznej oraz najważniejsze przepisy z tym związane	1	-
W4	Diagnostyka obrazowa najważniejszych schorzeń klatki piersiowej (urazy, zapalenia, ropnie, schorzenia oskrzeli, gruźlica, pylice, choroby opłucnej, nowotwory płuc i opłucnej)	1	-
W5	Diagnostyka obrazowa chorób śródpiersia wraz z sercem i dużymi naczyniami	1	-
W6	Diagnostyka obrazowa schorzeń układu pokarmowego	1	-
W7	Diagnostyka obrazowa schorzeń układu moczowego	1	-
W8	Diagnostyka obrazowa miednicy żeńskiej.	1	-
W9	Diagnostyka obrazowa chorób piersi.	1	-
W10	Diagnostyka obrazowa najważniejszych schorzeń układu ruchu	1	-
W11	Neuroradiologia –diagnostyka głowy i kręgosłupa	1	-
W12	Diagnostyka obrazowa w pediatrii ze szczególnym uwzględnieniem okresu noworodkowego	1	-
W13	Badania naczyniowe i radiologia zabiegowa	1	-

W14	Podstawy medycyny nuklearnej	1	-
W15	Powtórzenie najważniejszych zagadnień	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Diagnostyka radioizotopowa	5	-
C2	Diagnostyka obrazowa sutka w różnych grupach wiekowych (usg, mammografia, rezonans, limfoscyntygrafia)	5	-
C3	Diagnostyka obrazowa w onkologii i kardiologii	5	-
C4	Terapia w zastosowaniem promieniowania jonizującego- radioterapia i terapia izotopowa	5	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadków medycznych	Wyposażenie zakładu medycyny nuklearnej, ośrodka radioterapii

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	wykład	ćwiczenia
	P2	P3
W_01	x	x
W_02	x	x
W_03	x	x
U_01	x	x
U_02	x	x
K_01	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny końcowej z przedmiotu

1. Ocena 5.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty, stopień opanowania wiedzy: 93-100%.
2. Ocena 4.5 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 85-92%.
3. Ocena 4.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów, stopień opanowania wiedzy: 77-84%.
4. Ocena 3.5 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 69-76%.
5. Ocena 3.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 60-68%.
6. Ocena 2.0 - brak osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, stopień opanowania wiedzy: poniżej 60%.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	
Przygotowanie do zaliczenia	5	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. L.Królicki, A.Hubalewska-Dydejczyk- Medycyny Nuklearna, Medycyna Praktyczna, Kraków 2024
2.„Atlas anatomii radiologicznej człowieka" – B. Daniel, Wydawnictwo – PZWL,
3.„Radiologia" – B. Pruszyński, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2014
4.Podręcznik radiologii. W. Herring. wyd. 1. polskie pod red. prof. Marka Sąsiadka, wyd. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2014.
5. Radiologia. Diagnostyka obrazowa RTG, TK, USG i MR. pod red. B. Pruszyńskiego i A. Cieszanowskiego. PZWL 2014, wyd. III

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	DR ALEKSANDRA SUPIŃSKA

Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	supin21@poczta.onet.pl
Podpis	

	Wydział	**Nauk o Zdrowiu**
	Kierunek	**Ratownictwo medyczne**
	Poziom studiów	**licencjackie**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil studiów	**praktyczny**
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		A.13.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**IT w medycynie**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki przedkliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	**dr Aleksandra Supińska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**Rok I, semestr 2**	**2**
ćwiczenia	**20**	**Rok I, semestr 2**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu szkoły średniej

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie studentom podstawowej wiedzy z obszaru informatyki medycznej, głównie w zakresie danych medycznych oraz metod ich pozyskiwania (urządzenia diagnostyczne), przechowywania, udostępniania, analizy i bezpieczeństwa;

C2 Doskonalenie umiejętności obsługi systemów informatycznych stosowanych w ratownictwie, w tym systemów informatycznych do usprawnienia pracy, prowadzenia dokumentacji i komunikacji w sytuacjach kryzysowych.

C3 Kształtowanie przestrzegania zasad etycznych związanych z wykorzystaniem technologii informatycznych w opiece zdrowotnej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA – student zna i rozumie:		
W_01	zasady organizacji i przetwarzania danych medycznych.	K_W79

W_02	zasady zawiązywanie komunikacji z wykorzystaniem technologii IT, np. systemów łączności.	K_W87
UMIEJĘTNOŚCI – student potrafi:		
U_01	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	komunikować się z wykorzystaniem technologii IT, np. systemów łączności.	K_U37
U_03	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym;	K_U38
KOMPETENCJE SPOŁECZNE – student jest przegotowany do:		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_02	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Prezentacja wybranych urządzeń medycznych do diagnostyki laboratoryjnej, sygnałowej, oraz obrazowej. Zasady komunikacji z wykorzystaniem technologii IT.	5	
W2	Omówienie urządzeń diagnostycznych w oparciu o rozwiązania informatyczne, w tym obrazowych medycznych baz danych PACS (ang. Picture Archiving and Communication Systems), systemów RIS (ang. Radiology Information Systems), oraz standardu DICOM (ang. Digital Imaging and Communication in Medicine)	5	
W3	Zastosowanie zaawansowanych technik analizy danych w medycynie, w tym metod sztucznej inteligencji, uczenia maszynowego (ang. machine learning) i odkrywania wiedzy (ang. knowledge discovery).	5	
	Razem liczba godzin wykładów	15	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zarządzanie informacją medyczną:** • Umiejętność korzystania z elektronicznej dokumentacji medycznej (EDM) i systemów informatycznych w jednostkach ratowniczych. • Umiejętność wprowadzania, przechowywania i wyszukiwania danych pacjentów w systemach. • Zrozumienie zasad organizacji i przetwarzania danych medycznych.	5	
C2	• **Obsługa narzędzi informatycznych:** • Umiejętność obsługi specjalistycznego oprogramowania używanego w ratownictwie medycznym. • Nawiązywanie komunikacji z wykorzystaniem technologii IT, np. systemów łączności.	5	
C3	• **Bezpieczeństwo danych i informacji:**	5	

	• Znajomość przepisów o ochronie danych osobowych (RODO) w kontekście danych medycznych. • Zdolność do zabezpieczania danych medycznych przed nieuprawnionym dostępem i utratą. • Świadomość zasad etycznych związanych z wykorzystaniem technologii informatycznych w opiece zdrowotnej.		
C4	**Wykorzystanie technologii w działaniach ratowniczych:** • Umiejętność wykorzystania systemów lokalizacyjnych i nawigacyjnych w transporcie medycznym. • Potencjał do stosowania technologii w monitorowaniu stanu pacjentów i przekazywaniu informacji do centrum dowodzenia. • Rozumienie roli systemów informatycznych we wspomaganiu procesów decyzyjnych w sytuacjach nagłych	5	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład z prezentacją multimedialną	Projektor, prezentacja, swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	pokaz i obserwacja, działania praktyczne	Sprzęt i aparatura diagnostyczna, pomiarowa, prezentacja, projektor.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F)** – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 - test
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia	
		Oceny podsumowujące	Oceny formujące	Oceny podsumowujące
W_01		**x**	**X**	
W_02		**x**	**X**	
U_01			**x**	**x**
U_02			**x**	**x**
U_03			**x**	**x**
K_01				**x**
K_02				**x**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady – zaliczenie w formie testu sprawdzającego wiedzę
Kryteria oceniania:

1. Ocena 5.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty, stopień opanowania wiedzy: 93-100%.
2. Ocena 4.5 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 85-92%.
3. Ocena 4.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów, stopień opanowania wiedzy: 77-84%.
4. Ocena 3.5 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 69-76%.
5. Ocena 3.0 - osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami, stopień opanowania wiedzy: 60-68%.
6. Ocena 2.0 - brak osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, stopień opanowania wiedzy: poniżej 60%.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na zajęciach oraz uzyskanie ocen z formujących F2. Nieobecność studenta spowodowana chorobą, powinna być udokumentowana. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu jej przyczyny tj. na pierwszych zajęciach po okresie nieobecności.
Nieusprawiedliwiona nieobecność na zajęciach jest traktowana jako ćwiczenie niezaliczone.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**35**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia końcowego	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Podstawowa 2. 1. E.H. Shortliffe, J.J. Cimino (red.): Biomedical Informatics: Computer applications in Health Care and 3. Biomedicine. Springer, 2014. 4. 2. R. Tadeusiewicz: Informatyka medyczna. Wydawnictwo UMCS, 2011 (darmowy e-book: 5. http://otworzksiazke.pl/ksiazka/informatyka_medyczna/).
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. R. Rudowski (red.): Informatyka medyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012. 2. E. Piętka: Zintegrowany system informacyjny w pracy szpitala. Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004. 3. A. Winter, R. Haux, E. Ammenwerth, B. Brigl. N. Hellrung, F. Jahn: Health Information Systems. 4. Architectures and Strategies. Springer 2011 5.. T. Benson: Principles of Health Interoperability. HL7 and SNOMED. Springer, 2012. 6. R. Greenes (red.): Clinical Decision Support: The Road to Broader Adoption. Elsevier, 2014.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025r.
dane kontaktowe (e-mail)	iwona.ajp@op.pl
podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 53/000/2025 Senatu AJP
z dnia 23 września 2025 r.

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.1

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PSYCHOLOGIA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**PROF. AJP DR DOROTA SKROCKA**

2.Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/I**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy humanistycznej i społecznej zdobyte na wcześniejszych etapach edukacji

4.Cele kształcenia

C1 - Znajomość podstawowych teorii z obszaru psychologii wyjaśniających mechanizmy funkcjonowania człowieka w ramach koncepcji biopsychospołecznych.

C2 - Znajomość badań empirycznych z obszaru psychologii zdrowia, psychologii klinicznej , których wyniki pomagają rozumieć i wyjaśnić problemy zdrowotne w perspektywie interdyscyplinarnej- biologicznej i humanistycznej.

C3 - Właściwe psychologiczne podejście interpersonalne do pacjentów i współpracowników wynikające z wiedzy psychologicznej, prawidłowo ukształtowanej osobowości , kontroli procesów emocjonalno-motywacyjnych i zasad etyczno-moralnych.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	
W_01	formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w wybranych podmiotach oraz społeczne uwarunkowania różnych form przemocy	K_W64
W_02	psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	K_W67

W_03	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, zachowania prawidłowe i zaburzenia zachowania`	K_W68
W_04	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	K_W70
W_05	rolę stresu w etiopatogenezie i przebiegu chorób oraz mechanizmy radzenia sobie ze stresem	K_W72
W_06	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	K_W73
W_07	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi	K_W91
W_08	pojęcia emocji, motywacji i osobowości, zaburzenia osobowości, istotę i strukturę zjawisk zachodzących w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej	K_W94
W_09	zagadnienia dotyczące zespołu stresu pourazowego, reakcji fizjologicznych i emocjonalnych, procesów poznawczych i interpersonalnych oraz mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych	K_W95
W_10	techniki redukowania lęku i sposoby relaksacji, mechanizmy powstawania i objawy zespołu wypalenia zawodowego oraz metody zapobiegania powstaniu tego zespołu	K_W96
W_11	problematykę postępowania w sytuacjach interwencji kryzysowych oraz zasady i metody radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_W110
W_12	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu	K_W82
W_13	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu	K_W83
W_14	proces podejmowania decyzji w zespole	K_W84
W_15	metody samooceny pracy zespołu	K_W85
Umiejętności: absolwent potrafi		
U_01	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy oraz rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować	K_U35
U_02	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające	K_U36
U_03	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole	K_U39
U_04	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_U40
U_05	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	K_U41

	Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	
K_01	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04
K_03	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do psychologii – rys historyczny, przedmiot, zadania, działy psychologii, miejsce psychologii wśród innych dziedzin nauki	3	-
W2	Determinanty i mechanizmy zachowań człowieka. Struktura i funkcjonowanie osobowości. Pojęcia prawidłowej i zaburzonej osobowości	2	-
W3	Koncepcje psychologiczne człowieka: psychoanalityczna, behawiorystyczna, poznawcza, humanistyczna	4	-
W4	Stres a zdrowie. Fizjologiczne i psychologiczne mechanizmy stresu. Sytuacje trudne, sposoby radzenia sobie ze stresem. Stres pourazowy	2	-
W5	Procesy emocjonalne i motywacyjne. Inteligencja emocjonalna, zaburzenia i choroby psychosomatyczne. Podstawy psychoneuroimmunologii	2	-
W6	Obserwacja i rozmowa psychologiczna. Psychologia komunikacji – werbalne i niewerbalne sposoby porozumiewania się.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład problemowy połączony z dyskusją (M2)	Przekaz werbalny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	Obserwacja w czasie dyskusji (F2)	P2 Zaliczenie ustne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	
	F2	P2

W_01	x	X
W_02	x	X
W_03	x	X
W_04	x	X
W_05	x	X
W_06	x	X
W_07	x	X
W_08	X	X
W_09	X	X
W_10	X	X
W_11	X	X
W_12	x	x
W_13	x	x
W_14	x	x
W_15	x	x
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
U_04	X	X
U-05	X	X
K_01	X	X
K-02	X	X
K-03	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej według następujących kryteriów:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1.H. Sęk, Wprowadzenie do psychologii klinicznej, Warszawa 2001 2.I. Heszen, H. Sęk, Psychologia zdrowia, Warszawa 2007
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. R. J. Gerrig, Ph. G. Zimbardo, Psychologia i życie. Wydanie nowe. 2012 2. H. Sęk, Psychologia kliniczna t.1 i 2, Warszawa 2005

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ETYKA ZAWODOWA RATOWNIKA MEDYCZNEGO**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Język polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR BOGNA WACH**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/I**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów wiedzę na temat postawy etycznej i społecznej w zawodach zaufania publicznego do jakich należy ratownik medyczny.

C2 - Nabycie umiejętności określania, wyjaśniania i postępowania według podstawowych standardów i zasad, jakimi powinien kierować się ratownik medyczny oraz umiejętności kształtowania pracy z pacjentem i jego otoczeniem w oparciu o zasady etyki zawodowej i ogólnie obowiązujących norm etycznych.

C3 - Zrozumienie potrzeby ukształtowania odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu zasad etycznych oraz praw pacjenta w ratownictwie medycznym.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student posiada podstawową wiedzę w zakresie etyki i deontologii w zawodach medycznych oraz rozumie rolę zagadnień etycznych w ratownictwie medycznym.	K_W04 K_W76 K_W81

W_02	Student posiada wiedzę na temat standardów etycznych wymaganych podczas wykonywania zadań w ratownictwie medycznym z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji.	K_W82 K_W80 K_W92 K_W97
Umiejętności		
U_01	Student analizuje stany faktyczne, prawidłowo wyciąga wnioski i wskazuje rozwiązania dotyczące standardów etycznych w ratownictwie medycznym.	K_U31
U_02	Student kształtuje umiejętność przestrzegania zasad etyki i deontologii podczas wykonywania działań zawodowych.	K_U31 K_U32 K_U33
Kompetencje społeczne		
K_01	Student kształtuje kompetencje do samodzielnego wykonywania zawodu z zasadami etyki i deontologii ze szczególnym uwzględnieniem praw pacjenta	K_K03
K_03	Student w pracy zawodowej kieruje się jako zasadą naczelną dobrem pacjenta przestrzega jego praw oraz uwzględnia oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno- kulturalnych.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć(zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Etyka, etyka zawodowa, deontologia medyczna. Normy moralne a inne regulatory zachowań. Przysięga Hipokratesa, kodeksy zawodów medycznych, Kodeks etyki zawodowej ratownika medycznego 2013. Obowiązek ratowania życia przez ratownika medycznego jako podstawowa zasada etyczna.	3	-
W2	Dylemat moralny w medycynie. Prawno- etyczne aspekty błędu w medycynie	2	-
W3	Etyka końca życia (rezygnacja z leczenia, eutanazja i pomoc w samobójstwie)	2	-
W4	Etyka początku życia (badania prenatalne, przerywanie ciąży, zagadnienia stanów terminalnych w perinatologii).	2	-
W5	Pobieranie narządów (problem dawstwa narządów z uwzględnieniem aspektów kulturowych i religijnych. Możliwe patologie w transplantacji).	2	-
W6	Ratownik medyczny i prawa pacjenta (zgoda i przymus w ratownictwie medycznym, prawa osób, małoletnich, niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych, poszanowanie intymności i godności, tajemnica informacji o pacjencie, pozostałe prawa pacjenta, współpraca z rodziną pacjenta).	2	-
W7	Postawa ratownika medycznego.(relacja z pacjentem, komunikacja z rodziną pacjenta, kontakt z przedstawicielami innych zawodów medycznych, postawa w życiu codziennym – styl życia, ciągłe doskonalenie umiejętności, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa).	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2** -wykład problemowy **M4**- wykład problemowy z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego	Tekst aktów prawnych, kodeksy etyczne, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 test sprawdzający całą wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	Metoda oceny **P1**
W_01	x
W_02	x
U_01	x
U_02	x
K_01	x
K_02	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu, który zawiera 30 zadań.

Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kodeks Etyki Zawodowej Ratownika Medycznego, Kraków 2013.
2. P. Łuków, T. Pasierski, Etyka medyczna z elementami filozofii, Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2014.
3. T. Brzeziński, Etyka lekarska. Warszawa 2015.
4. K. Szewczyk, Medycyna na granicach życia, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. J. Hołówka, Etyka w działaniu, Warszawa 2001,
2. J. Różyńska, W. Chańska, Bioetyka, Warszawa 2013,
3. B. Wach, Spór o legalizację eutanazji, Poznań 2019.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bogna Wach
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bognawach@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu zajęć	**PRAWO MEDYCZNE**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Izabela Molka**

2.Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/I**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę z prawa medycznego w zakresie ratownictwa medycznego.

C2 - Zdobycie przez studentów umiejętności zastosowania norm prawa medycznego w pracy ratownika medycznego.

C3 - Zrozumienie potrzeby uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności zarówno w ramach pracy własnej, jak i w ramach działania w grupie zawodowej w zakresie prawa medycznego. Kierowanie się zasadą dobra pacjenta.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna regulacje prawne z zakresu ratownictwa medycznego, z uwzględnieniem miejsca zatrudnienia i pełnionej funkcji oraz odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz zawodowej ratownika medycznego	K_W04, K_W79, K_W98,
W_02	Student zna strukturę i organizację systemu Państwowe ratownictwo medyczne	K_W99
Umiejętności		

U_01	Student potrafi przestrzegać praw pacjenta	K_U32
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta , poszanowania godności, i autonomii osób powierzonych opiece , okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Definicja i status prawny oraz ustawowe zasady wykonywania zawodu ratownika medycznego.	3	-
W2	Podstawy prawne wykonywania działalności leczniczej.	1	-
W3	Organizacja systemu państwowego ratownictwa medycznego. Ratownictwo medyczne jako świadczenie gwarantowane z ubezpieczenia społecznego.	2	-
W4	Odpowiedzialność prawna ratownika medycznego (karna, cywilna, dyscyplinarna).	3	-
W5	Formy wykonywania zawodu ratownika medycznego (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna).	1	-
W6	Zabezpieczenie prawne imprez masowych. Stany zagrożenia zdrowia i życia- aspekty prawne. Stosowanie środków przymusu.	1	-
W7	Prawne aspekty dawstwa i pobierania narządów	2	-
W8	Prawa pacjenta w ratownictwie medycznym.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2** -wykład problemowy **M4**- wykład problemowy z wykorzystaniem sprzętu multimedialnego	projektor , teksty aktów prawnych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – test sprawdzający całą wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	Metoda oceny

	P1
W_01	x
W_02	x
U_01	x
K_01	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu według następujących kryteriów:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. M. Paszkowska, Prawo dla ratowników medycznych, Warszawa 2019.
2. M. Nesterowicz: Prawo medyczne, Toruń 2019, wyd. 12.
3.R. Kubiak, Prawo medyczne, Warszawa 2017.

Wybrane ustawodawstwo:

1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997, nr 78, poz. 483).

1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2006 r., nr 191, poz. 1410 z zm.). 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r., nr 240, poz. 2135 ze zm.). 3. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2011 r, nr 112, poz. 654 ze zm.). 4. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 r., nr 62, poz. 504 ze zm.). 5. Ustawa z dnia 6 listopada 2009 r., o prawach pacjenta i Rzeczniku praw pacjenta (Dz. U. 2009 r., nr 52, poz. 417). 5. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. , nr 16, poz. 93 ze zm.). 6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r., nr 88, poz. 553 ze zm.). 7. Ustawa z dnia z 26 czerwca 1974 r., Kodeks pracy (Dz. U. z 1974, nr 24, poz. 141 ze zm.).
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. M. Safjan, L. Bosek, System prawa medycznego, Instytucje prawa medycznego, tom I, Warszawa 2018. 2. R. Kubiak, L. Kubicki (red.), System prawa medycznego, tom I, Warszawa 2018. 3. A. Fiutak, Prawo w medycynie, Warszawa 2019

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**EKONOMIA I ZARZĄDZANIE W OCHRONIE ZDROWIA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR MAŁGORZATA KRASOWSKA-MARCZYK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I / I**	**1**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami ekonomii, ekonomiki i zarządzania w kontekście ochrony zdrowia i opieki zdrowotnej.

C2 - Zrozumienie zasad organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia w Polsce i na świecie oraz ekonomicznych uwarunkowań udzielania świadczeń w systemie PRM- przygotowanie w zakresie umiejętności do wykorzystywania wiedzy o systemie ochrony zdrowia w praktyce zawodowej.

C3 – Nabycie wiedzy o strukturze i organizacji podmiotów leczniczych, w tym systemu PRM.

C4 - Przygotowanie do racjonalnego gospodarowania zasobami w pracy ratownika medycznego oraz rozwój umiejętności analizy ekonomicznej w kontekście decyzji medycznych i zarządczych.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	zasady zarządzania podmiotami systemu ochrony zdrowia	K_W78
W_02	podstawowe zagadnienia dotyczące ekonomiki zdrowia i zarządzania finansami w systemie ochrony zdrowia	K_W102
Umiejętności		
U_01	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	K_U04
U_02	inicjować, wspierać i organizować działania społeczności lokalnej na rzecz upowszechniania zasad udzielania pierwszej pomocy	K_U05
Kompetencje społeczne		
K_01	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_02	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do zagadnień ekonomii i zarządzania w ochronie zdrowia. Podstawowe kategorie i prawa ekonomii. Ekonomia zdrowia- podstawowe pojęcia (popyt, podaż, koszty, efektywność, ograniczoność zasobów). Ekonomika zdrowia- modele i rodzaje analiz. Obszary problemowe i zakres współczesnej ekonomiki zdrowia (wg Williamsa). Zdrowie jako dobro ekonomiczne. Racjonalne gospodarowanie zasobami w ochronie zdrowia i opiece zdrowotnej – case study PRM.	2	
W2	Rynek usług zdrowotnych. Cechy usług zdrowotnych. Rynek i państwo w ochronie zdrowia jako narzędzie alokacji zasobów w ochronie zdrowia – możliwości i ograniczenia, interwencjonizm państwowy.	1	-
W3	Systemy ochrony zdrowia i ich uwarunkowania społeczno-ekonomiczne. Rola państwa. Modele systemów ochrony zdrowia w Polsce i na świecie, w tym rozwiązania systemowe ratownictwa medycznego.	3	-
W4	Źródła i sposoby finansowania ochrony zdrowia w Polsce i na świecie. Determinanty wydatków na zdrowie i jego ochronę. Mechanizmy finansowania świadczeń zdrowotnych. Koszyk świadczeń gwarantowanych. Zasady kontraktowania świadczeń zdrowotnych Elementy Narodowego Rachunku Zdrowia. Syntetyczna ocena funkcjonowania systemów ochrony zdrowia (Euro Health Consumer Index).	3	
W5	Organizacja systemu ochrony zdrowia w Polsce. Poziomy i podmioty sektora ochrony zdrowia – zakres zadań	3	-

	i uprawnień, wzajemne zależności, rola w systemie ochrony zdrowia.. Zarządzanie podmiotami leczniczymi. Funkcje zarządzania. Rola menedżera w ochronie zdrowia. Struktura organizacyjna szpitala, SOR i systemu PRM. Analiza studium przypadku.		
W6	Ekonomia w praktyce ratownictwa medycznego. Analiza kosztów w ratownictwie medycznym. Efektywność świadczeń medycznych i ocena jakości. Etyczne aspekty zarządzania i ekonomiki zdrowia (dostępność świadczeń, sprawiedliwość, priorytety). Zarządzanie zasobami w stanach kryzysowych. Wyzwania przyszłości przed systemami ochrony zdrowia. Mini-warsztat- szacowanie kosztów.	2	-
W7	Zaliczenie końcowe	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M 1 , M 2 (wykład informacyjny, wykład problemowy, interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Projektor, prezentacje multimedialne, swobodne wypowiedzi, analiza przypadku (case study)

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 (obserwacja/aktywność) ----------	P1 (test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	X
W_02	X
U_01	x
U_02	x
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z testu (test wielokrotnego wyboru – MCQ)

Zasady przyznawania ocen z testu zależnie od poziomu znajomości treści kształcenia:

- **Ocena 5,0 –** 100% - 95%;
- **Ocena 4,5 –** 94% - 88%;
- **Ocena 4,0 –** 87% - 80%;
- **Ocena 3,5 –** 79% - 70%;
- **Ocena 3,0 –** 69% - 60%;
- **Ocena 2,0 –** poniżej 60%.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania oceny pozytywnej za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	10	---
Przygotowanie do zaliczenia	5	---
suma godzin:	**30**	**----**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**----**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Materiały wykładowe- materiały z zajęć, compendium.
2. Getzen Th. E., Ekonomika zdrowia, PWN, Warszawa 2023 (wybrane fragmenty).
3. Suchecka J., Ekonomia zdrowia i opieki zdrowotnej, Welters Kluwer sp.z o.o., Warszawa 2016 (wybrane fragmenty).
4. State of Health in the UE. Polska. Profil systemu ochrony zdrowia 2023, OECD, European Commission (by WHO).
5. Podstawowe akty prawne systemu ochrony zdrowia w Polsce (wg wykazu).

Literatura zalecana / fakultatywna:

Griffin R. W. , Podstawy zarządzania organizacjami, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2017.
Golinowska S. [red.], Od ekonomii do ekonomiki zdrowia, PWN, Warszawa, 2018 (wybrane fragmenty).
Dobska M., Rogoziński K., Podstawy zarządzania zakładem opieki zdrowotnej, PWN, Warszawa 2019.

Paszkowska M., Zarządzanie działalnością leczniczą. Problematyka prawna, Difin, Warszawa 2019.
Nojszewska E., System ochrony zdrowia. Problemy i możliwości ich rozwiązań, Wolters Kluwer, Warszawa 2018
Suchecka J. (red.), Finansowanie ochrony zdrowia. Wybrane zagadnienia, Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Małgorzata Krasowska-Marczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	makrasowska@gmail.com
Podpis	Małgorzata Krasowska-Marczyk

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BADANIA NAUKOWE W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Anna Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/I**	**1**

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie podstawowych koncepcji i wymogów metodologicznych prowadzenia badań naukowych oraz zastosowania ich wyników w organizacji pracy i w działaniach ratowniczych.

C2 - Podejmowanie merytorycznie zasadnych działań w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

C3 - Organizowanie pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów z różnych dyscyplin medycznych, działającym także w środowisku wielokulturowym.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna problematykę z zakresu dyscyplin naukowych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu – w stopniu podstawowym.	K_W02
W_02	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu teorii poznania i logiki;	K_W92
	Umiejętności	
U_01	Student potrafi podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym.	K_U38

Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_02	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Społeczne funkcje nauki.	2	-
W2	Podstawowe zasady badania naukowego w ratownictwie medycznym. Rodzaje badań.	2	-
W3	Przedmiot a problem badawczy. Rola hipotez w badaniach naukowych	3	-
W4	Metody, techniki i narzędzia badawcze-zasady gromadzenia materiału empirycznego	3	-
W5	Metody analizy wyników badań i opracowywania materiału empirycznego	3	-
W6	Etyczne i deontologiczne zasady badań ratownictwie.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny i interaktywny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – zaliczenie pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	x
W_02	x
U_01	x
K_01	x
K_02	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student przystępujący do zaliczenia odpowiada na trzy losowo wybrane pytania. Za każdą odpowiedź student otrzymuje maksymalnie 2 punkty. Kryteria przyznawania oceny: 6 pkt – bardzo dobry 5 pkt – dobry+ 4 pkt – dobry 3 pkt – dostateczny + 2 pkt – dostateczny 1 pkt. – niedostateczny Zaliczenie poprawkowe odbywa się według zasad i kryteriów podanych wyżej

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Babbie E., Podstawy badań społecznych, Warszawa 2008, Wydawnictwo PWN. 2. Nowak S., Metodologia badań społecznych, Warszawa 2012 PWN 3. Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D., Metody badawcze w naukach społecznych, Poznań 2001, Wydawnictwo Zysk i S-ka.
Literatura zalecana / fakultatywna: 4. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa 2008, Wydawnictwo Naukowe PWN.

13. nformacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Współpraca i komunikacja w zespole**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr J. Rutkowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**I/I**	**2**
ćwiczenia	**15**	**I/I**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą sprawnej i poprawnej komunikacji, poszerzenie wiedzy odnoszącej się do skutecznego i poprawnego posługiwania się polszczyzną pisaną i mówioną.

C2 - Podnoszenie umiejętności komunikacyjnych w różnych sytuacjach.

C3 - Kształtowanie odpowiedniej postawy wobec języka, uświadomienie potrzeby ustawicznego rozwoju.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem,	K_W66
W_02	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole	K_W86

W_03	zasady efektywnego komunikowania się w zespole	K_W87
W_04	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziny lub opiekunem i nawiązywanie relacji	K_W88
W_05	metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, zasady przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej	K_W89
W_06	zasady komunikacji z pacjentem odmiennym kulturowo, o odmiennej orientacji seksualnej oraz pacjentem niedowidzący i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym	K_W90
W_07	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_W93
Umiejętności		
U_01	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	K_U30
U_02	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia	K_U37
Kompetencje społeczne		
K_01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_03	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Komunikacja interpersonalna – sposoby i formy porozumiewania się ludzi (rola nadawcy, odbiorcy, kanał informacyjny, kod, szum). Rola umiejętności interpersonalnych w dzisiejszym świecie	1	-
W2	Podstawowe zasady poprawnej komunikacji. Komunikacja werbalna- jak mówić z pewnością siebie niewerbalna – język ciała i zależności przestrzenne. Emocje w komunikacji – wyrażanie uczuć i empatia Komunikacja ustna a pisemna	2	-
W3	Różnice w komunikacji mężczyzn i kobiet	1	-
W4	Komunikacja we współczesnym miejscu pracy. Wybrane zagadnienia	1	-
W5	Prawidłowe i zaburzone style komunikacja. Komunikacja w różnych sytuacjach społecznych i z pacjentem szczególnym (niedowidzącym niedosłyszący)	1	-
W6	Bariery w procesie nadawania i odbierania komunikatu. Zasady efektywnego mówienia i słuchania	1	-
W7	Bariery w komunikacji wynikające ze stanu zdrowia, wieku, jednostki chorobowej, stanu psychicznego	1	-
W8	Trudności w komunikowaniu się ze współpracownikami i pracownikami innych służb ratowniczych oraz komunikowani się w hierarchii służbowej	1	-
W9	Wpływ miejsca i okoliczności na przebieg procesu komunikacji	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Rozpoznawanie komunikatów niewerbalnych i ich interpretacja	2	-
C2	Tworzenie użytkowych form wypowiedzi	2	-
C3	Komunikacja mężczyzn i kobiet. Bariery i utrudnienia	2	-
C4	Ćwiczenia efektywnego mówienia i efektywnego słuchania	2	-
C5	Komunikacja werbalna. Cechy dobrego nadawcy komunikatów werbalnych. Rodzaje pytań i zasady i stosowania. Rozmowa w zawodzie ratownika medycznego	2	-
C7	Błędy językowe w komunikacji. Wskazywanie, klasyfikacja, poprawa	2	-
C8	Autoprezentacja. Komunikowanie informacji o sobie. Asertywność w komunikacji Problemy i błędy w procesie komunikacji	2	-
C9	Wywiad typu SAMLE	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1, M2 - wykład informacyjny i konwersacyjny, metoda problemowa z elementami dyskusji.	Prezentacja; wykorzystanie fragmentów prac naukowych, popularno-naukowych, nagrań audio i video
Ćwiczenia	M3 – metoda eksponująca M5 – metoda praktyczna	Projektor, flipchart, pisaki, laptop z dostępem do Internetu, filmy dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty kształcenia **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja,	P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu
Ćwiczenia	F4 dyskusja	P2 rozmowa podsumowująca zajęcia i wiedzę

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		ćwiczenia	
	F2	P2	F4	P2
W_01	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
W_04	X	X	X	X
W_05	X	X	X	x

W_06	X	X	x	X
W_07	x	x	x	x
U_01	X	x	x	x
U_02	x	x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x
K_03	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Do zaliczenia może przystąpić student, który otrzymał pozytywną ocena z zakresu ćwiczeń.
Za odpowiedź na każde pytanie student otrzymać może: 2 punkty - za odpowiedź pełną, 1 pkt - za odpowiedź niepełną. Student pisze odpowiedź na 5 pytań. Łączna maksymalna liczba punktów jest równa 10.
Kryteria przyznawania oceny końcowej.
10 pkt – ocena bardzo dobry
8,5 pkt – ocena dobry plus
7,5 pkt – ocena dobry
6,5 pkt – ocena dostateczny plus
5,5 pkt – ocena dostateczny
Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad.

Ćwiczenia
Na ocenę końcową z ćwiczeń składają się oceny otrzymane podczas zajęć F4 – 50% i ocena otrzymana w trakcie rozmowy podsumowującej P2 – 50%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta brakujących ćwiczeń w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela, np. pisemne opracowanie zagadnienia lub przygotowanie prezentacji multimedialnej oraz rozmowa podsumowująca wiedzę. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytania literatury	10	
przygotowanie do zaliczenia pisemnego	10	
Przygotowanie do zaliczenia ustnego	5	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Alan H. Monroe, Zasady komunikacji werbalnej, Warszawa 2004;
2. Bocheńska-Włostowska Katarzyna, Akademia umiejętności interpersonalnych. 20 spotkań z komunikacją, Kraków 2009;
4. Davis M., Fanning P., McKay M., Sztuka skutecznego porozumiewania się. Gdańsk 2007;
5. Jaskółka A., Mowa ciała, Kielce 2007;
6.Makara-Studzińska M. Komunikacja z pacjentem, Lublin 2012
7.Myerscough RP., Ford M. Jak rozmawiać z pacjentem, Gdańsk 2001.
8. Nęcki Z., Komunikacja międzyludzka, Kraków 2000

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Kees von Meer. Elementarne umiejętności społeczne, Warszawa 1993.
2.Hamlin S., Jak mówić żeby nas słuchali. DW Rebis, Poznań 2008;
3. Stewart J., Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej. PWN, Warszawa 2008;
4. Sutton S. Jak mówić z pewnością siebie. Wyd. Feeria, Łódź 2008;

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dr J. Rutkowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**JĘZYK MIGOWY I KOMUNIKACJA ALTERNATYWNA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR AGATA ZAWADZKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Ćwiczenia	**60**	**I/I-II**	**4**

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Sprawność manualna obu rąk.

4. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy w zakresie aktów prawnych zapewniających pacjentom możliwość dostępnej komunikacji, potrzeb osób Głuchych oraz osób z potrzebami komunikacji niewerbalnej oraz sposobów i zasad komunikacji alternatywnej w zakresie medycyny.
C2 – Kształtowanie umiejętności rozpoznawania u pacjenta potrzeby komunikacji alternatywnej lub wspierającej, komunikowania się w języku migowym w zakresie podstawowych pojęć medycznych oraz stosowania się do ustawowych zaleceń dotyczących komunikacji z pacjentem ze specjalnymi potrzebami.
C3 – wskazanie odmienności w nawiązywaniu kontakt z osobami komunikującymi się w sposób alternatywny oraz kształtowanie umiejętności empatii w kontakcie z pacjentem

5. Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student zna znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w	K_W66

	interakcji z pacjentem;	
W_02	Student zna zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem i budowania relacji;	K_W88
W_03	Student zna metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, zasady przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej;	K_W89
W_04	Student zna zasady komunikacji z pacjentem odmiennym kulturowo, o odmiennej orientacji seksualnej oraz pacjentem niedowidzący i niewidzącym oraz niedosłyszącym i niesłyszącym;	K_W90
W_05	Student zna podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;	K_W119
Umiejętności		
U_01	Student umie przestrzegać praw pacjenta;	K_U32
U_02	Student uwzględnia podczas medycznych czynności ratunkowych uwarunkowania kulturowe, religijne i społeczne w odniesieniu do potrzeb pacjenta;	K_U33
U_03	Student posługuje się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszącym i niesłyszącym;	K_U43
U_04	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia;	K_U30
Kompetencje społeczne		
K_01	Student respektuje wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Student kieruje się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05
K_03	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Komunikacja alternatywna i wspomagająca-charakterystyka.	2	-
C2	Adresaci komunikacji alternatywnej-studium przypadku. (Osoby Głuche, z afazją, ze spektrum autyzmu, z chwilowymi trudnościami w komunikowaniu).	2	-
C3	Rodzaje komunikacji alternatywnej. (Blissymbolics. Pictogram Communication Symbols (PCS). Mima i Pantomima. System symboli jednoznacznych (użycie	2	-

	przedmiotów). PIC – Symbole (Pictogram Ideogram Communication). SIG – Symbole (zdjęcia i rysunki). Język migowy (dla osób z uszkodzeniami narządu słuchu). Gestykulacyjny alfabet Morse'a. System gestów MAKATON. Alfabet Lorma (dla osób głuchoniewidomych). Fonogesty.Metoda rysunkowa (przekazywanie informacji za pomocą własnych rysunków). System Braille'a (dla osób niewidomych). Metody kombinowane – połączenie wybranych metod w jeden spójny system porozumiewania się.		
C4	Wykorzystanie alternatywnych metod komunikacji w sytuacjach medycznych.	4	-
C5	Specyfika osób niedosłyszących i niesłyszących. Akty prawne dotyczące osób Głuchych. Głuchota-model medyczny (narząd słuchu, zaburzenia słuchu, skala zjawiska, konsekwencje uszkodzenia narządu słuchu)	5	-
C6	Głuchota- model społeczno-kulturowy (Kultura Głuchych, historia i edukacja głuchych, savoir-vivre Głuchych)	5	-
C7	Polski Język Migowy (język foniczny a język migowy, daktylografia (alfabet, liczebniki, znaki interpunkcyjne, skróty)	5	-
C8	Polski Język Migowy- ideografia (słownictwo z zakresu pierwszego kontaktu i medycyny, gramatyka PJM)	35	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	60	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1**- miniwykład, **M2**- wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji, wykład z elementami dyskusji, metoda przypadków, metoda sytuacyjna, **M3**- pokaz prezentacji multimedialnej, pokaz materiału audiowizualnego, **M4**- wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, **M5**- ćwiczenia z elementami prezentacji	Projektor, głośniki, zatyczki do uszu.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F3**-obserwacja podczas zajęć / aktywność **F5**- ćwiczenia praktyczne	**P2**- zaliczenie część pisemna i ustna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia

	F3	F5	P2 - część ustna	P2 - część pisemna
W_01	x			x
W_02	x	x	x	x
W_03	x	x	x	x
W_04	x	x		x
W_05	x	x	x	
U_01	x			x
U_02	x			x
U_03	x	x	x	
U_04	x	x	x	
K_01	x	x		x
K_02	x	x	x	
K_03	x	x		x

9. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem uzyskania pozytywnej oceny końcowej jest zaliczenie wszystkich ćwiczeń.

Na ocenę końcową składa się wynik uzyskany na części pisemnej, tj. 50% oraz na części ustnej, tj. 50%.

Ocena odbywa się w oparciu o bezpośrednią obserwację studenta demonstrującego wymagane umiejętności, oraz wypowiedź pisemna za zadany temat.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów.

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. **Forma zaliczenia zajęć**

Zaliczenie z oceną

11. **Obciążenie pracą studenta** (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do realizacji zajęć	20	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**100**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1.Błeszyński J.J. (red.), Alternatywne i wspomagające metody komunikacji, Kraków 2006.
2. Kosiba O., Grenda P., Leksykon języka migowego. Silentium, Bogatynia 2011.
3. Szczepankowski B., Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. Warszawa 1996
4. Włodarczak A., Głuchy pacjent. Wyzwania i potrzeby, Konin 2018.
5. Von Tetzchner S., Martinsen H., Wprowadzenie do wspomagających i alternatywnych sposobów porozumiewania się: nauka znaków oraz używania pomocy komunikacyjnych przez dzieci, młodzież i dorosłych z zaburzeniami rozwojowymi, Warszawa 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Grycman M., Smyczek A., Wiem czego chcę! Doświadczenia polskich terapeutów i użytkowników wspomagają sposobów porozumiewania się (AAC), Kraków 2004.
2. Warrick A., Porozumiewanie się bez słów, Warszawa 1999

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Agata Zawadzka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bon@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.8.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**JĘZYK NIEMIECKI W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**niemiecki**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR JOANNA DUBIEC-STACH**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**120**	**I/I-II**	**5**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętność posługiwania się językiem niemieckiego na poziomie A2 wg ESOKJ

4.Cele kształcenia

C1 - poznanie, utrwalenie i poprawne stosowanie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, niezbędnych struktur gramatycznych, zasad ortografii oraz fonetyki pozwalających na sprawne funkcjonowanie w środowisku zawodowym

C2- nabycie i rozwijanie umiejętności w zakresie pracy grupowej (wspólna realizacja i rozwiązywanie problemów projektowych).

C3 - wykształcenie kompetencji komunikacyjnej w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów w formie czterech sprawności językowych: mówienia, czytania, pisania i słuchania na poziomie B1 wg ESOKJ.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	terminologię w zakresie zagadnień związaną z ochroną zdrowia i terminologię specjalistyczną z zakresu ratowniczta medycznego - w języku obcym;	K_W118

Umiejętności		
U_01	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	K_U42
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Role ratownika medycznego; kwalifikacje, obowiązki, profesjonalny rozwój.	4	-
C2	Układ mięśniowo-szkieletowy.	4	-
C3	Układ krążeniowy.	4	-
C4	Układ oddechowy.	4	-
C5	Układ trawienny.	4	-
C6	Układ nerwowy.	4	-
C7	Układ moczowo-płciowy.	4	-
C8	Obsługa karetki.	4	-
C9	Udrożnienie/zachowanie drożności dróg oddechowych.	4	-
C10	Podawanie tlenu.	4	-
C11	Wyposażenie diagnostyczne i terapeutyczne.	4	-
C12	Podawanie leków.	4	-
C13	Ocena stanu pacjenta.	4	-
C15	Reanimacja/resuscytacja.	4	-
C15	Triage Ratunkowa segregacja medyczna.	4	-
C16	Pierwsza pomoc w miejscu wypadku drogowego.	4	-
C17	Stany zagrożenia zdrowotnego - zawał mięśnia sercowego.	4	-
C18	Stany zagrożenia zdrowotnego - udar mózgu.	4	-
C19	Stany zagrożenia zdrowotnego – drgawki.	4	-
C20	Stany zagrożenia zdrowotnego - cukrzyca.	4	-
C21	Stany zagrożenia zdrowotnego – zatrucia.	4	-
C22	Urazy mechaniczne i obrażenia -złamania, zwichnięcia, skręcenia.	4	-
C23	Krwotoki.	4	-
C24	Wypadki związane z zanurzeniem w wodzie.	4	-
C25	Hipotermia i odmrożenia.	4	-
C26	Pogryzienia i użądlenia.	4	-
C27	Zatrucie dymem, oparzenia.	4	-
C28	Urazy kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, głowy.	4	-
C29	Postępowanie z ranami.	4	-

C30	Struktura i język prezentacji.	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**120**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wypowiedzi ustne, referat, metoda przypadku, wypowiedzi ustne	materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność, praca pisemna, wypowiedzi ustne	**P2**– kolokwium

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia
	P1
W_01	x
U_01	x
K_01	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10	
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**150**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.“ Deutsch in der Medizin“ Wydawnictwo Hueber Verlag, 2017
2. Dorothee Thommes, Alfred Schmidt „Menschen im Beruf - Medizin: Deutsch als Fremdsprache“/ Kursbuch mit MP3-CD (Niemiecki) Miękka oprawa – 1 maja 2016

Literatura zalecana / fakultatywna:
1 Sabine Kaldemorgen, Susanne Thiel, Cosima Wittmann, „Trainingseinheiten telc Deutsch B2·C1 Medizin: Teilnehmerbuch“ (Niemiecki) 2020
2. Karin Deschka, Marc Deschka, Wörterbuch Pflege pocket : Medizinischer Grundwortschatz und Fachwörterlexikon für Pflegeberufe. 2018

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	MGR JOANNA DUBIEC-STACH
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.8.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**JĘZYK ANGIELSKI W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Punkty ECTS	**5**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**angielski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr JOANNA BOBIN**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**120**	**I/I-II**	**5**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę i umiejętność posługiwania się językiem angielskiego na poziomie A2 wg ESOKJ

4.Cele kształcenia

C1 - poznanie, utrwalenie i poprawne stosowanie słownictwa ogólnego i specjalistycznego, niezbędnych struktur gramatycznych, zasad ortografii oraz fonetyki pozwalających na sprawne funkcjonowanie w środowisku zawodowym

C2- nabycie i rozwijanie umiejętności w zakresie pracy grupowej (wspólna realizacja i rozwiązywanie problemów projektowych).

C3 - wykształcenie kompetencji komunikacyjnej w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów w formie czterech sprawności językowych: mówienia, czytania, pisania i słuchania na poziomie B1 wg ESOKJ.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	terminologię w zakresie zagadnień związaną z ochroną zdrowia i terminologię specjalistyczną z zakresu ratowniczta medycznego - w języku obcym;	K_W118

Umiejętności		
U_01	porozumiewać się z pacjentem w jednym z języków obcych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	K_U42
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Role ratownika medycznego; kwalifikacje, obowiązki, profesjonalny rozwój.	4	-
C2	Układ mięśniowo-szkieletowy.	4	-
C3	Układ krążeniowy.	4	-
C4	Układ oddechowy.	4	-
C5	Układ trawienny.	4	-
C6	Układ nerwowy.	4	-
C7	Układ moczowo-płciowy.	4	-
C8	Obsługa karetki.	4	-
C9	Udrożnienie/zachowanie drożności dróg oddechowych.	4	-
C10	Podawanie tlenu.	4	-
C11	Wyposażenie diagnostyczne i terapeutyczne.	4	-
C12	Podawanie leków.	4	-
C13	Ocena stanu pacjenta.	4	-
C15	Reanimacja/resuscytacja.	4	-
C15	Triage Ratunkowa segregacja medyczna.	4	-
C16	Pierwsza pomoc w miejscu wypadku drogowego.	4	-
C17	Stany zagrożenia zdrowotnego - zawał mięśnia sercowego.	4	-
C18	Stany zagrożenia zdrowotnego - udar mózgu.	4	-
C19	Stany zagrożenia zdrowotnego – drgawki.	4	-
C20	Stany zagrożenia zdrowotnego - cukrzyca.	4	-
C21	Stany zagrożenia zdrowotnego – zatrucia.	4	-
C22	Urazy mechaniczne i obrażenia -złamania, zwichnięcia, skręcenia.	4	-
C23	Krwotoki.	4	-
C24	Wypadki związane z zanurzeniem w wodzie.	4	-
C25	Hipotermia i odmrożenia.	4	-
C26	Pogryzienia i użądlenia.	4	-
C27	Zatrucie dymem, oparzenia.	4	-
C28	Urazy kręgosłupa, klatki piersiowej, brzucha, głowy.	4	-
C29	Postępowanie z ranami.	4	-

C30	Struktura i język prezentacji.	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**120**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, wypowiedzi ustne, referat, metoda przypadku, wypowiedzi ustne	materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność, praca pisemna, wypowiedzi ustne	**P2**– kolokwium

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia
	P1
W_01	x
U_01	x
K_01	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

	Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad podanych wyżej

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**120**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	10	
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**150**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**5**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa

1. Ciecierska J., Jenike B. English for Medicine. 2007, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Evans V., Doolet J. Ytrang M. Tran. Medical. 2011, Express Publishing.
2. Evans V., Salcido K. Nursing. 2011, Express Publishing.
3. Meier Penn J., Hanson E. Anatomy and Physiology for English Language Learners. 2006, Pearson Longman.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Bobin
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2026
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PODSTAWOWE CZYNNOŚCI BLS I NAUCZANIE PIERWSZEJ POMOCY**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Iwona Ratuszniak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**100**	**I/I i II**	**6**

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszych etapach edukacji. W semestrze II niezbędna jest korelacja z przedmiotem dydaktyka medyczna.

4. Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą na rozpoznanie stanów zagrażających życiu lub zdrowiu i na skuteczne udzielenie pierwszej pomocy oraz prowadzenie szkoleń z tego zakresu.

C2 - Wyposażenie studentów w kompetencje niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia zgodnie z obowiązującymi procedurami z wykorzystaniem sprzętu przewidzianego do tego poziomu działań oraz prowadzenia szkoleń z tego zakresu.

C3 - Wykształcenie postawy zgodniej z zasadami etyki oraz gotowości do stałego doskonalenia zawodowego.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy oraz rozumie jej miejsce w systemie ratowania zdrowia i życia chorych i poszkodowanych.	K_W162, K_W247

W_02	Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy oraz podstawowy sprzęt niezbędny do skutecznego jej udzielania .	K_W163, K_W164, K_W165, K_W167, K_W179, K_W183, K_W188,
W_03	Student zna podstawowe rodzaje szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy oraz podstawowe metody prowadzenia szkoleń w tym zakresie.	K_W117, K_W69
Umiejętności		
U_01	Student potrafi rozpoznać stany nagłe zagrażające życiu i zdrowiu w oparciu o obserwację i wywiad z poszkodowanym oraz świadkami zdarzenia.	K_U 01, K_U56
U_02	Student potrafi wykonać czynności w zakresie pierwszej pomocy zgodnie z obowiązującymi zasadami oraz z wykorzystaniem sprzętu przewidzianego dla tego poziomu działań.	K_U56, K_U57 K_U89, K_U95 K_U96, K_U99 K_U112, K_U128
U_03	Student potrafi przygotować i przeprowadzić szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy w wybranej grupie odbiorców.	K_U03, K_U05 K_U06, K_U38
Kompetencje społeczne		
K_01	Student dba o poszanowanie zasad etyki oraz chroni uzyskane informacje dotyczące danych osobowych i stanu poszkodowanego.	K_K03, K_K05
K_02	Student jest świadomy własnych ograniczeń i deficytów oraz dąży do samodoskonalenia.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do przedmiotu. Program zajęć. Literatura do przedmiotu. Warunki zaliczenia. Przepisy bhp i regulamin pracowni. Podstawy prawne udzielania pierwszej pomocy. Zasady ogólne udzielania pierwszej pomocy. Bezpieczeństwo własne, miejsca zdarzenia i poszkodowanego. Ocena stanu poszkodowanego. Schemat wezwania pomocy medycznej.	2	
C2	Podstawy anatomii człowieka w zakresie niezbędnym do udzielania pierwszej pomocy. Skład zestawu pierwszej pomocy według normy DIN. Objawy obrażeń różnych okolic ciała. Zagrożenia życia i zdrowia związane z obrażeniami ciała (rana, krwawienie, krwotok, wstrząs).	5	
C3	Obrażenia ciała związane z urazami środowiskowymi: oparzenia, odmrożenia, hipotermia, przegrzanie, porażenie prądem elektrycznym i piorunem, ukąszenia, użądlenia, pogryzienie, zatrucia, podtopienie.	5	
C4	Zagrożenia zdrowia i życia pochodzenia wewnętrznego: utrata przytomności, udar mózgu, epilepsja, hipo i hiperglikemia, podejrzenie zawału mięśnia sercowego.	3	
C5	Nagłe zatrzymanie krążenia u osoby dorosłej i u dziecka – przyczyny, rozpoznanie i schemat postepowania. Program PAD. Defibrylacja automatyczna. Wytyczne ERC 2020.	2	

C6	Nagłe zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych - wytyczne postępowania według ERC 2020. Zadławienia u dorosłego i u dzieci w różnym wieku – wytyczne postepowania według ERC 2020	3	
C7	II semestr : Rodzaje i funkcje szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania pierwszej pomocy. Dostosowanie metod nauczania i rodzaju szkolenia do wymagań odbiorcy.	5	
	Razem liczba godzin zajęć z zakresu wiedzy	25	...

Lp.	**Treści ćwiczeń - zakres umiejętności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Ocenianie miejsca zdarzenia pod względem zagrożeń. Zabezpieczanie miejsca zdarzenia. Przeprowadzenie oceny podstawowych funkcji życiowych. Wykonanie szybkiego badania urazowego i interpretowanie występujących objawów. Wezwanie służb ratownictwa zawodowego.	2	
C2	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu z obrażeniami głowy i kręgosłupa i żeber.	2	
C3	Udzielnie pierwszej pomocy poszkodowanemu z obrażeniami narządów klatki piersiowej i brzucha.	2	
C4	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu z podejrzeniem obrażeń kości miednicy i kończyn.	2	
C5	Zaopatrywanie ran i tamowanie krwawień zewnętrznych.	3	
C6	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu w hipotermii i przegrzaniu.. Zaopatrywanie oparzeń i odmrożeń	2	
C7	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu po porażeniu prądem.	2	
C8	Zaopatrzenie poszkodowanego z ukąszeniem i użądleniem.	2	
C9	Udzielanie pierwszej pomocy osobie z podejrzeniem zatrucia tlenkiem węgla, chemikaliami, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi	2	
C10	Udzielanie pierwszej pomocy osobie podtopionej.	2	
C11	Udzielanie pierwszej pomocy ofiarom wypadków komunikacyjnych. Technika wydobycia poszkodowanego z pojazdu z wykorzystaniem sposobu Rauteka. Udzielenie pierwszej pomocy adekwatnej do odniesionych obrażeń ciała.	2	
C13	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu nieprzytomnemu, z podejrzeniem udaru mózgu, epilepsji, hipo i hiperglikemii podejrzeniu zawału mięśnia sercowego.	2	
C14	Rozpoznawanie nagłego zatrzymanie krążenia. Nadanie sygnału na ratunek. Kierowanie akcją ratunkową w przypadku możliwości wykorzystania do udzielania pomocy świadków zdarzenia.	2	
C15	Wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej z wykorzystaniem defibrylatora automatycznego u osoby dorosłej	5	

C16	Wykonywanie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dziecka w wieku niemowlęcym	5	
C17	Prowadzenie resuscytacji krążeniowo – oddechowej u dziecka w wieku poniemowlęcym z wykorzystaniem AED.	3	
C18	Udzielanie pierwszej pomocy w zadławieniu u osoby dorosłej i u dziecka w różnym wieku.	2	
C19	Wykonywanie czynności resuscytacyjnych u osoby dorosłej i dziecka w sytuacjach szczególnych; prowadzenie resuscytacji kobiety ciężarnej, osoby podtopionej, poszkodowanego po urazie termicznym, porażeniu prądem elektrycznym i po zatruciu i we wstrząsie.	2	
C20	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu z obrażeniami ciała i zagrożeniami życia pochodzenia wewnętrznego – ćwiczenia doskonalące umiejętności w sytuacjach symulowanych	6	
C21	II semestr: Przygotowanie i przeprowadzenie warsztatu z zakresu udzielania pierwszej pomocy.	10	
C22	Przygotowanie i prowadzenie pokazu udzielania pierwszej pomocy metodą symulacji zdarzenia.	5	
C23	Przygotowanie i przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy w wybranej grupie odbiorców.	10	
	Razem liczba godzin z zakresu umiejętności	75	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia - zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, procedury postępowania.
Ćwiczenia – zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna, analiza przypadku - *case study*, M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż, prowadzenie lekcji	Zestaw pierwszej pomocy (apteczka), materiały opatrunkowe, stanowisko do mycia rąk, rękawice jednorazowe, preparat antyseptyczny do rąk, defibrylator automatyczny, koc ratunkowy, zestaw imitacji obrażeń ciała, karimaty

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia – zakres wiedzy	**Semestr I F1 –** „wejściówka”	**Na ocenę podsumowującą P3 w semestrze I składają się 2 elementy:** 1. ocena uzyskana z F5-60%; 2. ocena uzyskana z F1 – 40% **W semestrze II** 1. **P1** - egzamin ustny – 40% 2. Ocena uzyskana z F5 – 60%
Ćwiczenia – zakres umiejętności	**Semestr I i II** **F2 –** obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, obserwacja wykonywanych na zajęciach zadań) **F5-** ćwiczenia sprawdzające umiejętności	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F1	F2	F5	P3	P1
W_01	x	x		x	x
W_02	x	x		x	x
W_03	x	x		x	x
U_01	x	x	x		x
U_02	x	x	x		x
U_03	x	x	x	x	x
K_01	x	x	x		x
K_02	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Semestr I

Zasady przyznawania oceny:

1. Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen formujących F1 i F5 w semestrze.
2. **F1** – 3 „wejściówki", z których oblicza się średnią ocen. Uzyskana ocena stanowi 40% oceny podsumowującej.
3. **F5** – sprawdzian praktyczny - student losuje zadanie praktyczne i wykonuje czynności zgodnie z poleceniem. Zadanie obejmuje udzielenie pierwszej pomocy w sytuacji symulowanego zdarzenia. Ustalenie oceny opiera się o uzyskaną liczbę punktów na podstawie check-listy. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 24. Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 62%, tj. uzyska 15 punktów. Uzyskana ocena ze sprawdzianu praktycznego stanowi 60% oceny podsumowującej.

Kryteria przyznawania oceny:

Skala ocen	Wartość punktowa oceny
Bardzo dobry (5)	24 - 23
Dobry plus (4,5)	22 - 21
Dobry (4)	20 - 19
Dostateczny plus (3,5)	18 - 17
Dostateczny (5)	16 - 15

Sprawdzian praktyczny poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria, z tym że zadanie praktyczne pochodzi z puli zadań dodatkowych.

Semestr II

Zasady przyznawania oceny:

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny formującej F5.
2. **P1 – egzamin ustny**. Ocenie podlega wypowiedź studenta w zakresie 3 wylosowanych zagadnień ukierunkowanych na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla przedmiotu. Za wypowiedź w zakresie każdego zagadnienia student ma przydzielone maksymalnie 3 punkty. Łącznie student może uzyskać maksymalnie 9 punktów. Minimalna liczba punktów pozwalająca wystawić ocenę pozytywną wynosi 5, czyli 55,5%. Uzyskana ocena stanowi 40% oceny podsumowującej

Kryteria przyznawania oceny z egzaminu ustnego

Skala ocen	Wartość punktowa oceny
Bardzo dobry (5)	9
Dobry plus (4,5)	8
Dobry (4)	7
Dostateczny plus (3,5)	6
Dostateczny (5)	5

Egzamin ustny poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria, z tym że zagadnienia pochodzą z puli zagadnień dodatkowych.

F5 – sprawdzian praktyczny. Student realizuje jedno przydzielone zadanie polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu krótkiego instruktażu wraz pokazem z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla wybranej grupy odbiorców. Ustalenie oceny odbywa się na podstawie liczby uzyskanych punktów w oparciu o check – listę. Elementy oceny: przygotowanie merytoryczne, przygotowanie metodyczne, gospodarowanie czasem, poprawność językowa, zainteresowanie odbiorcy. Za każdy element student otrzymuje maksymalnie 2 punkty. Łącznie student może otrzymać maksymalnie 10 punktów. Minimalna liczba punktów pozwalająca na wystawienie oceny pozytywnej wynosi 6 punktów, tj. 60%. Uzyskana ocena stanowi 60% oceny podsumowującej.

Kryteria przyznawania oceny

- Bardzo dobry (5) – 10 punktów
- Dobry plus (4,5) – 9 punktów
- Dobry (4) – 8 punktów
- Dostateczny plus (3,5) – 7 punktów
- Dostateczny (3) – 6 punktów

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**100**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	10	

przygotowanie do egzaminu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	10	
zapoznanie z literaturą	10	
przygotowanie do przeprowadzenia instruktażu i pokazu	10	
suma godzin:	**150**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wytyczne resuscytacji 2020. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2021.
2. Goniewicz M.: Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.
3. Jakubaszko J. (red): Ratownik medyczny. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2020.
4. Wranicz J.K., Kaczmarek W., Gaszyński W. (red.): Zautomatyzowana defibrylacja zewnętrzna. Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brongel L.: Złota godzina. Czas życia, czas śmierci. Krakowskie Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007.
2. Campbell J.E. (red.): International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.10

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**SOCJOLOGIA MEDYCYNY**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2.Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie społecznej perspektywy pojmowania i rozumienia zjawiska zdrowia i choroby, ich uwarunkowań i konsekwencji.

C2 - Ukształtowanie umiejętności współdziałania z pracownikami innych jednostek systemu ratownictwa medycznego w różnego rodzaju zdarzeniach jednostkowych jak i masowych.

C3 - Ukształtowanie gotowości do samodzielnego wykonywania zawodu ratownika medycznego, w zgodzie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenie się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_W04
W_02	Student zna i rozumie wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym;	K_W60

W_03	Student zna i rozumie zagadnienia związane z funkcjonowaniem podmiotów systemu ochrony zdrowia oraz z problemami ewaluacji i kontroli w ochronie zdrowia;	K_W61
W_04	Student zna i rozumie społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia;	K_W62
W_05	Student zna i rozumie rolę stresu społecznego w zrachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;	K_W63
W_06	Student zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia;	K_W65
W_07	Student zna i rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;	K_W67
W_08	Student zna i rozumie społeczną rolę ratownika medycznego;	K_W69
W_09	Student zna i rozumie pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy społecznej, organizacji, instytucji populacji, społeczności i ekosystemu oraz pojęcie humanizmu w opiece zdrowotnej;	K_W71
W_10	Student zna i rozumie problematykę relacji człowiek - środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania w sytuacjach trudnych	K_W74
Umiejętności		
U_01	Student potrafi określać wzajemne relacje między człowiekiem a środowiskiem	K_U46
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_03	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Socjologia jako nauka o zachowaniu i strukturach społecznych.	2	-
W2	Socjologia ogólna i jej subdyscypliny. Socjologia zdrowia, choroby i medycyny jako subdyscyplina socjologiczna.	2	-
W3	Zbiorowości i grupy społeczne. Funkcje mikrostruktur w kontekście zdrowia i choroby.	2	-
W4	Rodzina jako grupa i instytucja społeczna.	2	-
W5	Specyfika instytucji medycznych. Leczenie a samoleczenie.	2	-
W6	Mikro a makrostruktury – źródła wsparcia i radzenie sobie z sytuacją choroby	2	-

W7	Społeczne funkcje ratownika medycznego. Mechanizmy rządzące zachowaniem tłumu i strategie radzenia sobie z tłumem	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny i interaktywny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		Zaliczenie ustne P1

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P1
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
W_06	X
W_07	X
W_08	X
W_09	X
W_10	X
U_01	X
K_01	X
K_02	X
K_03	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z odpowiedzi ustnej według następujących kryteriów:

Ocena	**Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:**
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	3	
zapoznanie z literaturą	7	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Majchrowska A., Pawlikowski J., Piątkowski W. (red.), Zawody medyczne – ciągłość i zmiana. Universitas, Kraków 2019.
2. Ostrowska A. (red.), Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy, Warszawa 2009.
3. Ostrowska A., Skrzypek M. (red.), Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza. Nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju, Warszawa 2015.
4. Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 2000.
2. Nowakowski M., Medykalizacja i demedykalizacja. Zdrowie i choroba w czasach kapitalizmu zdezorganizowanego. UMCS. Lublin 2015.
3. Skrzypek M., Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej, Lublin 2011

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kupczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**DYDAKTYKA MEDYCZNA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr A. Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I / II**	**2**
ćwiczenia	**15**	**I / II**	

3. Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak

4. Cele kształcenia

C1- Student potrafi podejmować działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób poprzez nabycie umiejętności związanych z planowaniem pracy dydaktycznej, wyboru metod, zasad i środków dydaktycznych. Potrafi opracować konspekt do zajęć, wykorzystując sprzęt do nauki medycznych czynności ratunkowych i inne środki kształcenia, zastosuje metody dydaktyczne, dobierze literaturę fachową.

C2 - Student potrafi promować znajomość zasad udzielania pierwszej pomocy, kwalifikowanej pierwszej pomocy i medycznych czynności ratunkowych.

C3 - Student jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.

5. Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza		

W_01	Student zna podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej i zasady przygotowania do działalności dydaktycznej.	K_W117
W_02	Student zna techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny	
W_03	Student posiada wiedzę na temat zastosowania symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych.	K_W219
Umiejętności		
U_01	Student potrafi podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym.	K_U38
U_02	Student potrafi stosować podstawowe metody dydaktyczne.	K_U47
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, oraz skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie w zakres realizacji przedmiotu. Warunki zaliczenia, osiągnięcie efektów uczenia się. Treści wykładów i ćwiczeń. Dydaktyka medyczna – zakres zainteresowań, przedmiot, cele i zadania dydaktyki w ratownictwie medycznym.	2	-
W2	Proces nauczania – uczenia się w zakresie ratownictwa medycznego.	2	-
W3	Planowanie i uwarunkowanie realizacji procesu nauczania, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji zdrowotnej.	2	-
W4	Cele ogólne i cele szczegółowe – klasyfikacja, taksonomia, operacjonalizacja celów kształcenia.	2	-
W5	Treści kształcenia – ich dobór.	2	-
W6	Charakterystyka metod kształcenia.	2	-
W7	Zasady dydaktyczne.	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Podstawowe pojęcia dydaktyczne.	2	-
C2	Wybrane systemy dydaktyczne – ich charakterystyka.	2	-
C3	Kontrola i ocena w procesie kształcenia.	2	-
C4	Test dydaktyczny – budowa, zastosowanie, przygotowanie.	2	-
C5	Trudności dydaktyczne – ich przyczyny i minimalizowanie.	2	-
C6	Projektowanie programu edukacyjno –zdrowotnego dla wybranej grupy – prezentacja.	2	-

C7	Projektowanie programu edukacyjno –zdrowotnego dla wybranej grupy – prezentacja.	2	-
C8	Zaliczenie przedmiotu, omówienie projektów programów edukacyjno – zdrowotnych.	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M4** – wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.	Rzutnik multimedialny
Ćwiczenia	**M5** – metoda praktyczna (pokaz, ćwiczenia przedmiotowe)	Rzutnik multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P2** – rozmowa podsumowująca wiedzę
Ćwiczenia	**F2** - obserwacja podczas zajęć / aktywność **F3** – praca pisemna – napisanie programu **F4** – wypowiedź/ wystąpienie	**P3** – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			
	P2	F2	F3	F4	P3
W_01	X				X
W_02	X	X	X	X	X
W_03	x	x	x	x	x
U_01		X	X	X	X
U_02		X	X	X	X
K_01		X	X	X	X
K_02		X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Student jest dopuszczony do zaliczenia przedmiotu po uzyskaniu pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Na oceną końcową z zakresu ćwiczeń składają się oceny formujące w postępujących proporcjach:
F2 – 20%
F3 – 30%
F4 – 50%

Zasady przeliczania oceny
3,0 – 3,30 – dostateczny 3,31 – 3,60 – dostateczny + 3,61 – 4,30 – dobry 4,21 – 4,50 – dobry+ 4,51 – 5,00 – bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć, napisanie programu	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Kupisiewicz Cz., Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Impuls, 2013. 2. Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki, Warszawa 2016. 3. Niemierko B. Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki. Wydawnictwo Profesjonalne, Warszawa 2007. 4. Woynarowska B. Edukacja zdrowotna, Warszawa 2010.
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Ciechanowicz W., Chruściel P., Edukacja zdrowotna z elementami teorii wychowania, PZWL, Warszawa 2018. 2.Ciechanowicz W., Pedagogika, PZWL, Warszawa 2010.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	zaktualizowała dr A. Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ZDROWIE PUBLICZNE**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Moduł / specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr A. Bezulska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona socjologia medycyny

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie studentom wiedzy koniecznej do prawidłowego wykonywania zawodu ratownika medycznego z zakresu zdrowia publicznego
C2 – Nabycie umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy podczas wykonywania obowiązków zawodowych
C3 - Wzmacnianie postawy stałej aktywności edukacyjnej i dokształcania się w celu aktualizacji wiedzy.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student zna zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;	K_W75
W_02	Student posiada wiedzę na temat podstawowych zagadnień dotyczących światowych problemów zdrowotnych;	K_W77

W-03	Student zna pojęcie zdrowia i jego determinanty oraz choroby cywilizacyjne i zawodowe;	K_W100
W_04	Student zna skutki zdrowotne wywołane działaniem szkodliwych czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na organizm, w tym zasady zapewniania bezpieczeństwa własnego;	K_W101
W_05	Student zna zasady oraz metody promocji zdrowia i profilaktyki chorób, z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej;	K_W103
W_06	Student zna problematykę higieny dzieci i młodzieży;	K_W105
W_07	Student zna profilaktykę zachowań antyzdrowotnych przejawiających się w postaci używania środków odurzających lub substancji psychoaktywnych, spożywania alkoholu i palenia tytoniu oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i psychicznych;	K_W111
W_08	Student posiada wiedzę dotyczącą polityki zdrowotnej państwa, programów zdrowotnych i zwalczających zagrożenia dla zdrowia oraz wpływ czynników środowiskowych na zdrowie człowieka, przy uwzględnieniu zmiennych takich jak wiek, miejsce zamieszkania, nauki lub pracy;	K_W112
W_09	zadania nadzoru sanitarno-epidemiologicznego i Państwowej Inspekcji Sanitarnej;	K_W113
W_10	Student zna podstawowe regulacje prawne dotyczące powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz organizacji i finansowania systemu ochrony zdrowia;	K_W114
Umiejętności		
U_01	Student posiada umiejętność identyfikowania obszarów zdrowia publicznego szczególnie związanych z funkcjonowaniem systemu Państwowe Ratownictwo medyczne;	K_U48
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wykład wprowadzający – definicje, koncepcja, funkcje zdrowia publicznego.	1	-
W2	Profilaktyka i edukacja zdrowotna.	1	-
W3	Ocena stanu zdrowia populacji. Mierniki zdrowia.	2	-
W4	Główne problemy zdrowotne w Polsce i na świecie.	2	-
W5	Sytuacja zdrowotna i demograficzna populacji polskiej	2	-
W6	Globalne zagrożenia zdrowia a zadania polityki zdrowotnej	1	-
W7	Choroby społeczne i cywilizacyjne i ich profilaktyka	2	-

W8	Profilaktyka pierwotna i wtórna w medycynie i w zdrowiu publicznym	1	-
W9	Programy profilaktyczne. Populacyjne badania przesiewowe	1	-
W10	System opieki zdrowotnej w Polsce- organizacja, struktura, finansowanie. Systemy ochrony zdrowia w wybranych krajach	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji	projektor , prezentacja, swobodne wypowiedzi

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	----------	P2 – zaliczenie pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Wykład**
	oceny podsumowujące
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
W_06	x
W_06	x
W_07	x
W_08	x
W_09	x
W_10	x
U_01	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zakres wykładów.
Student otrzymuje ocenę pozytywną jeżeli uzyska minimum 75% pozytywnych odpowiedzi na teście z zakresu efektów uczenia się przewidzianych w programie.

Kryteria przyznawania oceny z zaliczenia sprawdzającego wiedzę

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% – 96%	Bardzo bobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Zaliczenie poprawkowe z zakresu wykładów odbywa się według zasad opisanych powyżej,

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**15**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia końcowego	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Cianciara D. (red.): Zarys współczesnej promocji zdrowia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2017.
2. Woynarowska B.: Edukacja Zdrowotna, podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka, Wydawnictwo PWN, 2017.
3. A. Wojtczak, Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
4. Włodarczyk C., Zdrowie publiczne w perspektywie międzynarodowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017.

Literatura zalecana/fakultatywna:

1. Białek E.D.: Edukacja zdrowotna w praktyce, Wyd. Instytut Psychosyntezy, Warszawa, 2012.
2. Publikacja Biura Światowej Organizacji Zdrowia WHO; http://www.who.un.org.pl/
3. Puchalski K.: Internet a możliwości poprawy efektów edukacji zdrowotnej. Krajowe Centrum Promocji Zdrowia w Miejscu Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi, Studia Edukacyjne 2012; http://repozytorium.amu.edu.pl/jspui/bitstream/10593/5905/1/studia_eduk_23_s_119-140.pdf
4. J. Leowski, Polityka zdrowotna a zdrowie publiczne, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa, 2009A. Wojtczak, Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.13.1

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY PRACY RATOWNIKA MEDYCZNEGO**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W RATOWNICTWIE**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**20**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczony przedmiot: psychologia

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studenta w rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii stresu i najważniejszych teorii i definicji pojęć związanych z wypaleniem zawodowym.

C2 - Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego oraz zapobiegania zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzania podsumowania zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole.

C3 - Uświadomienie rozumienia potrzeby dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza: absolwent zna i rozumie		
W_01	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, zachowania prawidłowe i zaburzenia zachowania	K_W68

W_02	społeczną rolę ratownika medycznego	K_W69
W_03	podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie	K_W70
W_04	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	K_W73
W_05	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu	K_W82
W_06	znaczenie motywacje członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu	K_W83
W_07	proces podejmowania decyzji w zespole	K_W84
W_08	metody samooceny zespołu	K_W85
Umiejętności: absolwent potrafi		
U_01	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia	K_U30
U_03	stosować – w podstawowym zakresie – psychologiczne interwencje motywujące i wspierające	K_U36
U_04	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia	K_U37
U_05	zapobiegać zespołowi stresu pourazowego po traumatycznych wydarzeniach, w tym przeprowadzać podsumowanie zdarzenia traumatycznego (debriefing) w zespole	K_U39
U_06	radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego	K_U40
U_07	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, konflikt, frustracja)	K_U41
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_03	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_04	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

C1	Relacja ratownik – poszkodowany	3	-
C2	Komunikacja w relacji ratownik – poszkodowany	3	-
C3	Jednostka i tłum	3	-
C4	Sytuacje trudne i ich psychologiczne następstwa w działaniach ratowniczych	3	-
C5	Psychologia postępowania ratowniczego w sytuacjach szczególnych	3	-
C6	Biologiczne i osobowościowe determinanty reakcji na sytuację trudną	2	-
C7	Strategie radzenia sobie z wypaleniem zawodowym.	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	M5- metoda praktyczna	działania praktyczne w symulowanym środowisku zawodowym

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – wypowiedź na podany temat; debata	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F2	F4	P3
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
W_04	x	x	x
W_05	x	x	x
W_06	x	x	x
W_07	x	x	x
W_08	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
U_03	x	x	x

U_04	x	x	x
U_05	x	x	x
U_06	x	x	x
U_07	x	x	x
K_01	x	x	x
K_02	x	x	x
K_03	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia: warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń, która jest wypadkową jego aktywności podczas zajęć; sposobu opracowania zadanego tematu; prezentacji posiadanej wiedzy. W każdej z tych kategorii, student może otrzymać: 2 punkty - za pełne przygotowanie, 1 pkt - za niepełne przygotowanie. Łączna, maksymalna liczba punktów jest równa 6.
Kryteria przyznawania oceny końcowej.
6 pkt – ocena bardzo dobry
5 pkt – ocena dobry plus
4 pkt – ocena dobry
3 pkt – ocena dostateczny plus
2 pkt – ocena dostateczny
Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad, ale dotyczy odpowiedzi ustnej obejmującej wszystkie prezentowane na ćwiczeniach tematy. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	**-**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	**5**	-
przygotowanie do ćwiczeń	**5**	-

suma godzin:	**30**	**-**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**-**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kliszcz J., *Psychologia w ratownictwie*, Difin, Warszawa 2012
1. Mastalerz-Migas A, Steciwko A. *Stres oraz wypalenie zawodowe Jak rozpoznawać, zapobiegać i leczyć* , wyd. Elsevier, Wrocław 2012
2. Ogińska-Bulik N, *Stres zawodowy w służbach ratowniczych*, wyd. WSH-E, 2006

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Hetherington A. *Wsparcie psychologiczne w służbach ratowniczych*, GWP 2004.
3. Ogińska-Bulik N. *Dwa oblicza traumy. Negatywne i pozytywne skutki zdarzeń traumatycznych u pracowników służb ratowniczych*, wyd. Difin, 2015.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.14.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**TECHNIKI NEGOCJACJI**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Prof. AJP dr Dorota Skrocka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**20**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczony przedmiot: psychologia

4.Cele kształcenia

C1 - Student zna podstawowe teorie, strategie i techniki negocjacyjne oraz rozumie psychologiczne mechanizmy zachowań w sytuacjach negocjacyjnych
C2 - Student potrafi zastosować wybrane techniki negocjacyjne w praktycznych ćwiczeniach, dostosowując je do kontekstu sytuacyjnego oraz specyfiki partnera negocjacji
C3 - Student potrafi współpracować w grupie, respektując zasady komunikacji i etyki negocjacyjnej, a także przyjmuje postawę otwartości i gotowości do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza: absolwent zna i rozumie	
W_01	systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach Unii Europejskiej państwach	K_W03
W_02	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu ratownika medycznego	K_W04

W_03	zasady efektywnego komunikowania się w zespole	K_W87
W_04	zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego	K_W93
Umiejętności: absolwent potrafi		
U_01	współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	K_U04
U_02	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_03	identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy oraz rozpoznawać przemoc i odpowiednio na nią reagować	K_U35
U_04	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym	K_U38
U_05	dostosowywać sposób postępowania do wieku pacjenta	K_U54
U_06	Ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U63
U_07	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U73
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do		
K_01	aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_03	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**„Nie chcę jechać do szpitala": negocjacje z pacjentem odmawiającym hospitalizacji** - Symulacja rozmowy z pacjentem, który nie wyraża zgody na przewiezienie do szpitala mimo zagrożenia zdrowia - Ćwiczenie technik: parafraza, wyjaśnianie korzyści, język „win–win"	2	-
C2	**„Proszę uratować mojego bliskiego": negocjacje z rodziną poszkodowanego** - Scenka: rodzina pacjenta wywiera presję, żąda „natychmiastowych działań" lub sprzeciwia się procedurom - Zadanie: zastosować asertywność, jasne komunikaty i elementy deeskalacji emocji	3	-
C3	**Współpraca między służbami: negocjacje o podziale zadań** Symulacja: na miejscu zdarzenia są obecni ratownicy, straż pożarna i policja - Uczestnicy muszą wynegocjować priorytety działań i podział obowiązków - Ćwiczenie: techniki argumentacji i szukanie wspólnych celów	3	-

C4	**„Trudny pacjent pod wpływem alkoholu": negocjacje w sytuacji kryzysowej** - Odgrywanie roli pacjenta, który zachowuje się agresywnie i odmawia współpracy - Zadanie: zachować spokój, kontrolować komunikację niewerbalną, stosować techniki ograniczania eskalacji	3	-
C5	**„W zespole też trzeba negocjować": wewnętrzne konflikty ratowników** - Ćwiczenie w parach: konflikt o sposób postępowania w akcji (np. transport vs. stabilizacja na miejscu) - Zadanie: dojść do porozumienia w warunkach presji czasu - Refleksja: jak różnice zdań wpływają na bezpieczeństwo akcji i jak je rozwiązywać	3	-
C6	**Negocjacje w warunkach presji czasu: „pacjent nieprzytomny, rodzina naciska"** - Symulacja: ratownik musi podjąć decyzję i równocześnie negocjować z otoczeniem (rodziną, świadkami) - Ćwiczenie pokazuje, jak stosować krótkie, rzeczowe komunikaty i jak radzić sobie ze stresem	3	-
C7	**„Przypadek medialny": negocjacje z dziennikarzem** - Scenka: ratownik po akcji spotyka się z naciskiem mediów i musi zdecydować, co można powiedzieć, a czego nie - Ćwiczenie z zakresu negocjowania granic: ochrona poufności pacjenta vs. presja otoczenia	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 - Metody problemowe, w tym metody aktywizujące np. analiza przypadku, symulacja danej sytuacji.	działania praktyczne w symulowanym środowisku zawodowym

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność F4 – wypowiedź na podany temat	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	F2	F4	P3
W_01	x	X	X
W_02	x	X	X
W_03	x	X	X

W_04	x	x	x
U_01	X	x	X
U_02	X	x	X
U_03	x	x	x
U_04	x	x	x
U_05	x	x	x
U_06	x	x	x
U_07	x	x	x
K_01	X	x	X
K_02	X		X
K_03	X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia:
warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń, która jest wypadkową jego aktywności podczas zajęć; sposobu opracowania zadanego tematu; prezentacji posiadanej wiedzy. W każdej z tych kategorii, student może otrzymać: 2 punkty - za pełne przygotowanie, 1 pkt - za niepełne przygotowanie. Łączna, maksymalna liczba punktów jest równa 6.
Kryteria przyznawania oceny końcowej.
6 pkt – ocena bardzo dobry
5 pkt – ocena dobry plus
4 pkt – ocena dobry
3 pkt – ocena dostateczny plus
2 pkt – ocena dostateczny

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych zasad, ale dotyczy odpowiedzi ustnej obejmującej wszystkie prezentowane na ćwiczeniach tematy. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	**-**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
zapoznanie z literaturą	**5**	-
przygotowanie do ćwiczeń	**5**	-
suma godzin:	**30**	**-**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	**-**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Fisher, R., Ury, W., Patton, B., *Dochodzić do tak. Negocjowanie bez poddawania się*. Warszawa 2019
2. Cialdini, R., *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*. Gdańsk 2018.
3. Lewicki, R. J., Barry, B., Saunders, D. M., *Negocjacje*. Warszawa 2016.
4. Grzesiuk, L. (red.), *Komunikacja interpersonalna*, Warszawa 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ogińska-Bulik, N., *Stres zawodowy w służbach ratowniczych*. Warszawa 2013.
2. James, R. K., Gilliland, B. E., *Strategie interwencji kryzysowej*. Warszawa 2010.
3. Aronson, E., Wilson, T., Akert, R., *Psychologia społeczna. Serce i umysł*. Poznań 2012.
4. Wójcik, A., *Komunikacja w medycynie. Wybrane zagadnienia*. Warszawa 2012.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Dorota Skrocka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dskrocka@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.14.1

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**SYSTEM POWIADAMIANIA RATUNKOWEGO W POLSCE**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**20**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania systemu powiadamiania ratunkowego i Państwowego Ratownictwa Medycznego.

C2 - Rozwijanie umiejętności praktycznej współpracy z dyspozytorem medycznym i innymi pracownikami systemu ratowniczego.

C3 - Doskonalenie kompetencji komunikacyjnych w sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

C4 - Kształtowanie postaw etycznych i zawodowych w kontekście pracy w systemie PRM.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	**S**tudent zna zasady efektywnego komunikowania się w zespole.	K_W87
W_02	Student zna zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_W93

W_03	Student zna zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W232
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności.	K_U07
U_02	Student potrafi współdziałać z pracownikami jednostek systemu ratowniczego i innych podmiotów w zdarzenia jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	K_U04
Kompetencje społeczne		
K_01	Student wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki obowiązującymi w ochronie zdrowia.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawy prawne systemu powiadamiania ratunkowego	4	
C2	Funkcjonowanie Państwowego Ratownictwa Medycznego	4	
C3	Komunikacja w systemie	4	
C4	Obsługa zgłoszeń alarmowych i dysponowanie sił i środków	6	
C5	Aspekty etyczno-prawne i doskonalenie zawodowe	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 - ćwiczenia dydaktyczne	Procedury przyjmowania, obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach oraz dysponowania zespołami ratownictwa medycznego przez dyspozytora medycznego

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 - test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia	
	F1	P2
W-01	X	X
W_02	X	X

W_03	X	X
U_01	X	X
U-02	x	x
K_01	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny z testu

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%.**

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	2	
zapoznanie z literaturą	3	
suma godzin:	**25**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym
2. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego

3. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 9 września 2019 r. w sprawie algorytmu zbierania wywiadu medycznego przez dyspozytora medycznego
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Goniewicz, M. (red.), *Ratownictwo medyczne. Organizacja, zadania, procedury*. Warszawa: PZWL, 2017. 2. Goniewicz, M., Rzońca, P., *System Państwowe Ratownictwo Medyczne – aspekty organizacyjne i prawne*. Lublin: Wydawnictwo UM, 2019. 3. Kopański, Z., *Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce*. Kraków: Medycyna Praktyczna, 2020

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafalgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.14.2

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PRAKTYCZNE ASPEKTY POMOCY HUMANITARNEJ**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**20**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji.

1. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania pomocy humanitarnej i medycznej w sytuacjach kryzysowych.
C2 - Rozwijanie praktycznych umiejętności udzielania pomocy w warunkach ograniczonych zasobów.
C3 - Przygotowanie do współpracy z organizacjami i zespołami działającymi w obszarze humanitarnym.
C4 - Kształtowanie postaw etycznych i poszanowania praw człowieka w działaniach pomocowych.

2. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Student zna problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i przyrodnicze;	K_W74
W_02	Student zna podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych i humanitarnych.	K_W77
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności;	K_U07
U_02	Student potrafi współpracować z pracownikami systemu ratownictwa medycznego i innych podmiotów w zdarzeniach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach	K_U04
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych i komunikacji;	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	K_K04
K_03	Student jest przygotowany do praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do pomocy humanitarnej	3	
C2	Organizacja działań humanitarnych	3	
C3	Udzielanie pomocy w warunkach ograniczonych zasobów	6	
C4	Komunikacja i współpraca w działaniach humanitarnych	4	
C5	Etyka i prawa pacjenta	4	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 - ćwiczenia dydaktyczne	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia	
	F1	P2
W-01	X	X
W_02	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
K_01	X	x
K_02	X	X
K_03	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny z testu

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%.**

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	2	
zapoznanie z literaturą	3	
suma godzin:	**25**	

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Drabik, L., Goniewicz, M. (red.), Zarządzanie kryzysowe i ratownictwo medyczne w sytuacjach masowych i katastrofach. Warszawa: PZWL, 2019.
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej– wybrane przepisy dotyczące działań humanitarnych i kryzysowych.
3. Sułek, A., *Katastrofy i pomoc humanitarna: perspektywa socjologiczna*. Warszawa: Scholar, 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Sphere Association, The Sphere Handbook: Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response, 2018 (dostęp online).
2. Slim, H., Humanitarian Ethics: A Guide to the Morality of Aid in War and Disaster. Oxford University Press, 2015.
3. Wisner, B., Gaillard, J.C., Kelman, I., Handbook of Hazards and Disaster Risk Reduction. Routledge, 2012.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafalgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		B.15

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	**ZAJĘCIA SPRAWNOŚCIOWE Z ELEMENTAMI RATOWNICTWA SPECJALISTYCZNEGO**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Nauki społeczne i humanizm w ratownictwie medycznym**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Koordynator:** Iwona Ratuszniak Prowadzący: dr Joanna Kupczyk, dr Anna Bezulska, mgr Rafał Gajda, lic Łukasz Kościukiewicz

2.Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**90**	**II/III - IV**	**4**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa sprawność fizyczna. Zaliczone przedmioty: kwalifikowana pierwsza pomoc, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów, medyczne czynności ratunkowe z zakresu semestru IV, chirurgia, farmakologia i toksykologia, medycyna taktyczna.

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z metodami kształtowania sprawności ogólnej i specjalnościowej oraz kształtowanie kondycji fizycznej poprzez zajęcia ogólnorozwojowe również w zmiennych warunkach terenowych.
C2 - Zapoznanie studentów ze specyfiką ratownictwa górskiego oraz ratownictwa wodnego.
C3 – Kształtowanie umiejętności oceny własnych braków w zakresie sprawności ruchowej oraz świadomości przeciwdziałania tym ograniczeniom.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie sposoby zwiększania sprawności fizycznej	K_W116

W_02	Student zna i rozumie techniki stosowane przez specjalistyczne jednostki ratownicze	K_W120
W_03	Student zna i rozumie zastosowanie symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych	K_W219
Umiejętności		
U_01	Student potrafi działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U112
U_02	Student potrafi zastosować elementy ratownictwa górskiego i wodnego	K_U36, K_U74
U_03	Student potrafi ocenić miejsce zdarzenia, zidentyfikować zagrożenia i wdrożyć działania pozwalające na bezpieczne przeprowadzenie działań ratunkowych, w tym utrzymywać łączność radiową.	K_U37, K_U73
Kompetencje społeczne		
K_01	Student dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia sprawnościowe, dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	SEMESTR 3 – obóz sprawnościowy w terenie górskim		
C1	Bezpieczeństwo i ratownictwo w górach.	2	-
C2	Zajęcia sprawnościowe w terenie górskim.	15	
C3	Zasady organizacji jednostki GOPR, środki transportu, specjalistyczny sprzęt ratowniczy.	4	
C4	Medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem obrażeń powstających w terenie górskim.	8	
C5	Zabezpieczanie zdarzeń w warunkach górskich, środki transportu i łączności w górach.	8	
C6	Ćwiczenia w sytuacji symulowanych zdarzeń na stoku górskim – zaliczenie praktyczne.	6	
C7	Podsumowanie zajęć.	2	
	SEMESTR 4 – obóz sprawnościowy nad akwenem wodnym		
C1	Bezpieczeństwo i ratownictwo na akwenach wodnych	2	
C1	Zajęcia sprawnościowe na wodzie	15	-
C2	Zasady organizacji jednostki WOPR, środki transportu wodnego, specjalistyczny sprzęt asekuracyjny i ratowniczy	4	-
C3	Zabezpieczanie zdarzeń na wodzie, manewry żeglarskie „człowiek za burtą”, techniki holowania poszkodowanych	8	
C4	Medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem obrażeń powstających nad akwenami wodnymi	8	
C5	Ćwiczenia w sytuacji symulowanych zdarzeń na wodzie.	6	
C6	Podsumowanie zajęć	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**90**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M5 - działania praktyczne	Sprzęt sportowy, sprzęt ratowniczy do transportu, torby medyczne, kaski, gogle, sprzęt służący do łączności radiowej, sprzęt survivalowy, sprzęt do pozorowanych obrażeń ciała, scenariusze działań ratunkowych, projektor multimedialny, laptop, flipchart, pisaki.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	F1 – obserwacja podczas zajęć, aktywność	P2 – zaliczenie praktyczne z zakresu działań ratunkowych P3 – zaliczenie sprawnościowe (ocena podsumowująca powstaje na podstawie ocen formujących)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F1	P2	P3
W_01	X	X	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
U_01	X	X	x
U_02	X	X	x
U_03	X	X	x
K_01	X	X	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest udział w obozie sprawnościowym (zgrupowaniu) i odbycie wszystkich przewidzianych ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z zaliczenia sprawnościowego

Przybliżona skala procentowa	Skala ocen
100% – 96%	Bardzo bobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)

80% - 75%	Dostateczny (3)

Zaliczenie praktyczne z zakresu działań ratunkowych.

Student realizuje zadanie ratownicze w zespole.

- **5,0 –** student prezentuje pełny zakres wiedzy i umiejętności w obszarze zrealizowanych treści nauczania, prawidłowo współpracuje w zespole, wykazuje odporność na stres związany z warunkami zewnętrznymi podczas realizacji zadań ;
- **4,5 –** student prezentuje duży wiedzy i umiejętności, nieznaczne braki nie wpływają na jakość pracy zespołu, prawidłowo współpracuje w zespole, wykazuje odporność na stres związany z warunkami zewnętrznymi podczas realizacji zadań
- **4,0 –** student opanował większość wiadomości i umiejętności, występujące braki będzie miał możliwość nadrobić w dalszym toku studiów, prawidłowo współpracuje w zespole, wykazuje średni poziom odporności na stres związany z warunkami zewnętrznymi podczas realizacji zadań;
- **3,5 –** student prezentuje zadawalający poziom wiadomości i umiejętności, wykazuje dobry poziom umiejętności współpracy w zespole, wykazuje niski poziom odporności na stres związany z warunkami zewnętrznymi podczas realizacji zadań, występujące braki dostrzega i rozumie potrzebę ich uzupełnienia, proponuje sposoby samodoskonalenia ;
- **3,0 -** student wykazuje braki w zakresie wiadomości i umiejętności, wykazuje dopuszczalny poziom umiejętności współpracy w zespole, w sytuacjach stresowych wymaga ukierunkowania ze strony kolegów lub nauczyciela, wymaga wskazania sposobu wyrównania deficytów, ale rozumie potrzebę samodoskonalenia i samokształcenia,
- **2,0 –** student prezentuje niezadawalający poziom wiadomości i umiejętności, nie potrafi współpracować, co przekłada się na jakość pracy zespołu, wykazuje brak odporności na stres związany z warunkami zewnętrznymi podczas realizacji zadań, nie dostrzega własnych deficytów i nie wykazuje potrzeby samodoskonalenia.

Na ocenę końcową składają się oceny z zaliczenia sprawnościowego i zaliczenia praktycznego. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe obejmuje udział studenta w zgrupowaniu w kolejnym roku akademickim i uzyskanie pozytywnych ocen. Kryteria przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do realizacji zajęć	10	
suma godzin:	**100**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ambroży T., Kaganek K., Kost M., Pilch W. Ćwiczenia siłowe i odżywianie w treningu fitness. EAS, Kraków, 2008
2. R. Karpiński." Ratownictwo wodne- podręcznik dla studentów i ratowników wodnych' AWF Katowice 2005
3. John Emory Campbell , Roy Lee Alson „ITLS INTERNATIONAL TRAUMA LIFE SUPPORT. Ratownictwo przedszpitalne w urazach", Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
4. Paciorek P., Patrzała A.: Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
5. Mrozowicz Kazimierz, Halemba Piotr „Ratownictwo górskie. Psychologiczne i organizacyjne aspekty" Wydawnictwo: AWF Katowice. Kod ISBN: 9788360841808

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Brzózka T. Fitness dla mężczyzn. Siedmioróg, Wrocław, 2010
2. Brzózka T., Bernatek – Brzózka P. Fitness dla kobiet. Siedmioróg, Wrocław, 2010

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 53/000/2025 Senatu AJP
z dnia 23 września 2025 r.

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.1

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**KWALIFIKOWANA PIERWSZA POMOC**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/ specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Łukasz Fabich** **mgr Robert Zenka**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**25**	**I/II**	**4**
ćwiczenia	**45**	**I/II**	

3 - Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zrealizowanie zajęć z przedmiotu Podstawowe czynności BLS i nauczanie pierwszej pomocy w zakresie semestru pierwszego.

4 - Cele kształcenia

C1 Uzyskanie przez studentów wiedzy obejmującej działania ratunkowe w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy, organizację opieki nad poszkodowanymi w systemie KSRG.

C2 Wykorzystywanie umiejętności dotyczącej zabiegów ratujących życie chorym i poszkodowanym na poziomie kwalifikowanej pierwszej pomocy.

C3 Wykształcenie postawy zgodniej z zasadami etyki oraz obowiązku przestrzegania tajemnicy dotyczącej informacji o wrażliwych i niewrażliwych danych osobowych.

5.Efekty uczenia się wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny	K_W 142
W_02	Student zna i rozumie zasady dekontaminacji	K_W 141
W_03	Student zna i rozumie zasady łańcucha przeżycia	K_W162

W_04	Student zna i rozumie zasady ewakuacji poszkodowanych z pojazdu	K_W 164
W_05	Student zna i rozumie zasady udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy	K_W 166
W_06	Student zna i rozumie wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych	K_W 184
W_07	Studenta zna i rozumie wskazania do podjęcia tlenoterapii lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania	K_W 185
W_08	Student zna i rozumie wskazania do wykonania defibrylacji zautomatyzowanej lub półautomatycznej oraz techniki ich wykonania	K_W 188
W_09	Student zna i rozumie zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia	K_W202
W_10	Student zna i rozumie zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_W 203
W_11	Student zna i rozumie techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medyczne podczas transportu	K_W204
W_12	Student zna i rozumie zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała	K_W211
W_13	Student zna i rozumie podstawy prawne udzielania kwalifikowanej pierwsze pomocy	K_W 249
Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić stan świadomości pacjenta	K_U56
U_02	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń	K_U57
U_03	Student potrafi przygotować pacjenta do transportu	K_U74
U_04	Student potrafi przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi	K_U90
U_05	Student potrafi wdrażać tlenoterapię w zależności od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech	K_U93
U_06	Student potrafi zaopatrywać rany z uwzględnieniem rodzaju i charakterystyki	K_U 95
U_07	Student potrafi tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_U 96
U_08	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozrężalnego	K_U97
U_09	Student potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora zautomatyzowanego	K_U99
U_10	Student potrafi unieruchomić kończynę po urazie	K_U105
U_11	Student potrafi stabilizować i unieruchomić kręgosłup	K_U106

U_12	Student potrafi wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu	K_U107
U_13	Student potrafi wdrażać procedery medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_U122
U_14	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego i nuklearnego	K_U123
U_15	Student potrafi udzielić kwalifikowanej pierwszej pomocy w nagłych stanach zagrożenia zdrowia i życia pochodzenia urazowego i nieurazowego	K_U129
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy i współpracy w zespole specjalistów, w tym przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Organizacja ratownictwa medycznego i kwalifikowanej pierwszej pomocy w aspekcie współpracy systemu PRM z KSRG. Bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia. Wypadki jednostkowe, mnogie, masowe i katastrofy. Taktyka działań ratowniczych – TRIAGE..	3	-
W2	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmu urazu, ocena stanu poszkodowanego, badanie poszkodowanego w schemacie ITLS. Wywiad.	3	-
W3	Ewakuacja z miejsca zdarzenia. Wskazania do szybkiej ewakuacji. Procedury postępowania z poszkodowanym z obrażeniami ciała. Wstrząs – przyczyny, objawy, procedura postępowania.	3	-
W4	Przyczyny utraty przytomności. Postępowanie z poszkodowanym nieprzytomnym. Przyrządowe i bezprzyrządowe metody udrażniania dróg oddechowych. Wskazania, zasady i rodzaje tlenoterapii.	3	-
W5	Zagrożenia środowiskowe – hipotermia, odmrożenie, hipertermia, oparzenie, zatrucie, ukąszenie, użądlenie, pogryzienie.	3	-
W6	Nagłe zatrzymanie krążenia – objawy, wytyczne postępowania wg ERC. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa u dorosłych, dzieci i niemowląt.	2	-
W7	Ciała obce w drogach oddechowych – objawy, procedura postępowania postępowania. Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych.	2	-
W8	Postępowanie w zakresie KPP z poszkodowanym w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha).	3	-
W9	Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych.	2	-

W10	Podsumowanie wiedzy i przygotowanie do ćwiczeń	1	
	Razem liczba godzin wykładów	25	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Bezpieczeństwo własne, poszkodowanego, miejsca zdarzenia. Taktyka działań ratowniczych w wypadkach jednostkowych, mnogich, masowych i katastrofach.	3	-
C2	Ocena stanu poszkodowanego: badanie ABC, skala AVPU, wywiad SAMPLE.	4	-
C3	Szybkie badanie urazowe, badanie miejscowe. Rozpoznawanie stanów bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego.	3	-
C4	Techniki ewakuacji poszkodowanych. Ewakuacja poszkodowanego z wykorzystaniem sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP .	4	-
C5	Postępowanie w obrażeniach ciała , zaopatrywanie obrażeń narządu ruchu z wykorzystaniem materiału opatrunkowego i sprzętu przeznaczonego do działań ratunkowych realizowanych na poziomie KPP.	4	-
C6	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego (incydenty wieńcowe, astma, POCHP, stany nagłe cukrzycy, drgawki, udar mózgu, ból brzucha). Postępowanie we wstrząsie.	5	-
C7	Niedrożność dróg oddechowych u dorosłych i dzieci – postępowanie z poszkodowanym w stanie zadławienia i zachłyśnięcia. Udrażnianie dróg oddechowych – bezprzyrządowe i przyrządowe metody wykorzystywane na poziomie KPP.	3	-
C8	Nagłe zatrzymanie krążenia - rozpoznanie i zastosowanie algorytmu postępowania według ERC z wykorzystaniem technik stosowanych na poziomie KPP.	3	-
C9	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia – ćwiczenia w warunkach symulowanych.	3	-
C10	Resuscytacja krążeniowo – oddechowa w sytuacjach szczególnych, zastosowanie AED– ćwiczenia w warunkach symulowanych.	4	-
C11	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C12	Udzielanie kwalifikowanej pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych.	4	-
C13	Posumowanie zajęć. Wnioski dotyczące pracy własnej i samodoskonalenia się studentów.	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	-

7 – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1**- wykład informacyjny **M2**- wykład problemowy	Projektor multimedialny, procedury postępowania KPP

Ćwiczenia	**M2-** gra decyzyjna, analiza przypadku - *case study*, **M5 –** pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż	Zestaw R-1 (torba, szyny, deska z osprzętem), zestaw segregacyjny, maty segregacyjne, stanowisko do mycia rąk, rękawice diagnostyczne, preparat antyseptyczny do rąk, defibrylator automatyczny, zestaw imitacji obrażeń ciała, zestaw imitacji krwotoków, karimaty, fantom do resuscytacji osoby dorosłej, dziecka i niemowlęcia z osprzętem, fantom ewakuacyjny 30 i 90 kg, kaski motocyklowe, samochód osobowy wyposażony w gaśnicę, apteczkę i trójkąt ostrzegawczy.

8 - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Wykłady		**P2 –** test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	**F1 –** „wejściówka” **F2 –** obserwacja/aktywność (przygotowanie do zajęć, obserwacja wykonywanych na zajęciach zadań) **F5** – ćwiczenia sprawdzające umiejętności	**P2 –** egzamin praktyczny

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia				Wykłady
	F1	F2	F5	P2	P2
W_01	x	x		x	x
W_02	x	x		x	x
W_03	x	x		x	x
W_04	x	x		x	x
W_05	x	x		x	x
W_06	x	x		x	x
W_07	x	x		x	x
W_08	x	x		x	x
W_09	x	x		x	x
W_10	x	x		x	x
W_11	x	x		x	x
W_12	x	x		x	x
W_13	x	x		x	x
U_01		x	x	x	
U_02		x	x	x	
U_03		x	x	x	

U_04		x	x	x	
U_05		x	x	x	
U_06		x	x	x	
U_06		x	x	x	
U_08		x	x	x	
U_09		x	x	x	
U_10		x	x	x	
U_11		x	x	x	
U_12		x	x	x	
U_13		x	x	x	
U_14		x	x	x	
U _15		x	x	x	
K_01		x	x	x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Warunkiem przystąpienia do egzaminu z zakresu wykładów jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.

Wykłady (test sprawdzający wiedzę)

Zasady przyznawania ocen z testu:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%.**

Egzamin poprawkowy odbywa się w formie testu sprawdzającego wiedzę z zakresu przedmiotu o zmienionym zestawie zadań. Zasady przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

Ćwiczenia (egzamin praktyczny)

Egzamin polega na wykonaniu przez studenta czynności ratunkowych w zakresie kpp w sytuacji symulowanej na podstawie w scenariusza zdarzenia. Do każdego scenariusza zdarzenia (zadania praktycznego) przygotowana jest karta oceny/check-lista. Przydział zadań odbywa się poprzez losowanie. Maksymalna liczba punktów za wykonanie zadania wynosi 32. Popełnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez nauczyciela wykonywania zadania i niezaliczeniem egzaminu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania koniecznej czynności, które w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej lub poszkodowanej.

Kryteria przyznawania ocen z egzaminu praktycznego.

Liczba uzyskanych punktów	**Przybliżona skala procentowa**	**Skala ocen**
32,00 – 30,50	100% – 96%	Bardzo bobry (5)
30,40 – 28,90	95% - 91%	Dobry plus (4+)
28,80 – 27,30	90% - 86%	Dobry (4)
27,20 – 25,70	85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
25,60 – 24,00	80% - 75%	Dostateczny (3)

Egzamin poprawkowy odbywa się według zasad i kryteriów opisanych powyżej, z tym że zdający losuje zadanie z puli zadań dodatkowych.

10. Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**70**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do egzaminu	10	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	**100**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12.Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell JE, Alson RL (red.).: International Trauma Life Support – Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
2. Wytyczne resuscytacji 2020 Polska Rada Resuscytacji, Europejska Rada Resuscytacji, Kraków 2021.
3. 5. Kopta A., Mierzejewski J., Kołodziej G.: Kwalifikowana Pierwsza Pomoc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Guła P., Machała W., Brzozowski R.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo lekarskie PZWL 2015
2. Styka L.: Ewakuacja i transport poszkodowanego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Lejeune DA., Platt TE., Stoy Walt A.: Ratownik medyczny. Urban & Partner 2013.
4. Mackway-Jones K., Marsden J., Windle J.: Triage. Ratunkowa segregacja medyczna. Urban & Partner 2012.
5. Medycyna katastrof. Problemy organizacyjno – diagnostyczne. Wydawca: Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa im. Edwarda Lipińskiego, Kielce 2012.
6. Brongel L.: Złota godzina. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PODSTAWOWE ZABIEGI MEDYCZNE I TECHNIKI ZABIEGÓW MEDYCZNYCH**
Punkty ECTS	**7**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzony jest przedmiot	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Iwona Ratuszniak, mgr Renata Szczepankiewicz,**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**80**	**I / II**	**7**
	80	**II/ III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiadomości z zakresu anatomii, fizjologii, farmakologii. Konieczna jest korelacja z przedmiotami kwalifikowana pierwsza pomoc i medyczne czynności ratunkowe.

4. Cele kształcenia

C1. Przekazanie studentom wiedzy niezbędnej do wykonania przez ratownika medycznego podstawowych zabiegów zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi uprawnień dla tego zawodu.

C2. Kształtowanie u studentów umiejętności stosowania technik podstawowych zabiegów medycznych zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

C3. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie i życie pacjenta oraz poszanowania jego praw.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza – student zna i rozumie:	
W_01	Zna zasady aseptyki i antyseptyki oraz zasady pracy, w tym w warunkach wzmożonego reżimu epidemiologicznego.	K_W01, K_W167 K_W172,

W_02	Zna zasady wykonania, wskazania, przeciwwskazania oraz możliwe powikłania podstawowych zabiegów medycznych.	K_W01, K_W167 K_W168, K_W172 K_W174, K_W190 K_W193, K_W219 K_W227, K_W228, K_W194,
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	Stosuje zasady aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania zabiegów medycznych.	K_U94, K_U27 K_U34
U_02	Wykonuje zabiegi medyczne zgodnie z obowiązującą techniką oraz dobiera rodzaj sprzętu medycznego zależności od wieku i stanu pacjenta.	K_U56, K_U66 K_U67 K_U68, K_U69, K_U70, K_U71, K_U75, K_U78, K_U56, K_U59, K_U66, K_U67K_U68, K_U69, K_U94, K_U95, K_U96, K_U104, K_U105, K_U108, K_U116, K_U127
Kompetencje społeczne – student jest gotowy do:		
K_01	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_03	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
TEORIA SEMESTR II			
C1	Omówienie organizacji zajęć. Regulamin pracowni, program nauczania, literatura przedmiotu, warunki zaliczenia. Aseptyka i antyseptyka. Przejściowa, stała i infekcyjna flora bakteryjna bytująca na skórze rąk. Dekontaminacja rąk: rodzaje, zasady, nieprawidłowości.	2	
C2	Profilaktyka zakażeń w praktyce medycznej. Postępowanie z odpadami medycznymi i zużytym sprzętem. Dezynfekcja, sterylizacja.	2	
C3	Ocena stanu pacjenta w aspekcie funkcjonowania układów życiowo ważnych – układ oddechowy, układ krążenia. Interpretacja wyników oceny układu krążenia i układu oddechowego.	2	
C4	Skale służące do oceny stanu świadomości człowieka: AVPU, GCS. Ocena stanu neurologicznego na podstawie badania oczu. Ocena temperatury ciała. Interpretacja wyników oceny stanu świadomości i termoregulacji.	2	

C5	Drogi podawania leków. Zasady przygotowywania i podawania leków. Sposoby obliczania i przeliczania dawek leków. Droga pokarmowa podawania leków: p.o., s.l., p.r.: wskazania, niebezpieczeństwa i zasady	2	
C6	Wprowadzenie do wstrzyknięć. Zasady podawania leków śródskórnie i podskórnie. Wskazania, przeciwwskazania, zagrożenia podawania drogą s.c oraz i.c	2	
C7	Standardowe i alternatywne podawanie leków drogą domięśniową. Zasady, wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.m	2	
C8	Zasady podawania leków drogą dożylną. Zasady kaniulacji żył z użyciem igły tradycyjnej, kaniulą typu wenflon oraz igły typu motylek. Wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.v.	2	
C9	Zasady podawania leków za pomocą kroplowego wlewu dożylnego oraz z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.	2	
C10	Zasady pobierania krwi żylnej i włośniczkowej do badań laboratoryjnych. Eliminowanie błędów przedlaboratoryjnych. Zasady pobierania krwi do badań wykonywanych w analizatorze parametrów krytycznych.	2	
C11	Glukometria i insulinoterapia w stanach nagłych. Heparyna drobnocząsteczkowa w profilaktyce zatorowości zagrażającej życiu	2	
C12	Tlenoterapia i nebulizacja – zasady, wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa.	2	
C13	Zasady wykonywania wkłuć doszpikowych przy użyciu gotowych zestawów. Wskazania, przeciwwskazania i niebezpieczeństwa podawania leków drogą i.o	1	
TEORIA SEMESTR III			
C10	Omówienie wymagań edukacyjnych i sposobu weryfikacji efektów uczenia się w semestrze III.	1	
C11	Wskazania, przeciwwskazani, niebezpieczeństwa cewnikowania pęcherza moczowego. Rodzaje cewników moczowych.	2	
C12	Wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa, zasady zakładania sondy do żołądka i płukania żołądka	2	
C13	Wskazania, przeciwwskazania, niebezpieczeństwa i zasady wykonywania lewatywy i wlewki doodbytniczej	2	
C14	Rany: przyczyny, rodzaje, objawy zagrożenia. Zasady zakładania opatrunków na rany czyste i zakażone. Opatrunki specjalistyczne. Desmurgia. Skład zestawu do szycia ran.	2	
C15	Krwawienia i krwotoki: przyczyny, rodzaje, objawy, zagrożenia. Postępowanie ratownicze w zranieniach, krwawieniach i krwotokach.	1	
C16	Podstawowe obrażenia w obrębie układu ruchu: złamania kości, skręcenia i zwichnięcia. Objawy i powikłania złamań, skręceń i zwichnięć. Zasady zakładania unieruchomień transportowych. Powikłania unieruchomień.	2	
C17	Oparzenia, odmrożenia, porażenie prądem elektrycznym: przyczyny, rodzaje, stopnie, zagrożenia, postępowanie ratownicze.	2	

C18	Skala RTS służąca do oceny ciężkości urazów w ratownictwie medycznym. Dokumentacja obowiązująca w ratownictwie medycznym. Utrwalenie widomości z zakresu semestru II	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres wiedzy	40	

Lp.	**Treści ćwiczeń – zakres umiejętności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
	UMIEJĘTNOŚCI SEMESTR II		
C1	Analizowanie wykazu czynności ratowniczych wykonywanych przez ratownika medycznego. Higieniczne mycie i dezynfekcja rąk. Diagnostyczne zakładanie rękawic. Bezpieczne zdejmowanie rękawic. Chirurgiczne mycie i dezynfekcja rąk. Chirurgiczne zakładanie rękawic.	4	
C2	Segregowanie odpadów medycznych i zużytego sprzętu jednorazowego. Wykonywanie dezynfekcji powierzchni i sprzętu wielorazowego użytku roztworami roboczymi środków antyseptycznych. Przygotowanie narzędzi do sterylizacji.	4	
C3	Wykonywanie pomiarów i obserwacji służących do oceny układu krążenia: mierzenie ciśnienia tętniczego krwi metodą Korotkowa, określanie cech tętna, wykreślanie krzywej tętna, badanie nawrotu kapilarnego, obserwowanie zabarwienia i ciepłoty skóry. Interpretowanie wyników pomiarów. Wykonywanie ekg.	4	
C4	Wykonywanie pomiarów i obserwacji służących do oceny układu oddechowego: liczenie i obserwowanie oddechu, określanie rodzaju oddechu, badanie SpO_2 za pomocą pulsoksymetru, obserwowanie zabarwienia skóry. Interpretowanie wyników pomiarów.	4	
C5	Mierzenie temperatury zewnętrznej ciała, wykreślanie krzywej temperatury, określanie typu gorączki na podstawie uzyskanego wykresu. Badanie świadomości według skali AVPU i GCS. Badanie oczu w ocenie zaburzeń świadomości i stanów nagłych.	4	
C6	Analizowanie wykazu leków do podania przez ratownika medycznego bez zlecenia lekarskiego. Wykonywanie obliczeń dotyczących dawkowania leków. Przygotowanie leków do podania drogą p.o i s.l	4	
C7	Przygotowanie zestawu do wykonywania wstrzyknięć. Ćwiczenia manipulacyjne: montowanie strzykawki i igły, nabieranie leków z ampułki i fiolki zgodnie z obliczoną dawką leku, porządkowanie zestawu wraz z segregacją odpadów medycznych. Wykonywanie wstrzyknięć śródskórnych i podskórnych	4	
C8	Wykonywanie wstrzyknięć domięśniowych	4	
C9	Doskonalenie umiejętności wykonywania wstrzyknięć domięśniowych. Wykorzystywanie alternatywnych sposobów podawania drogą domięśniową (mięsień czworogłowy uda, mięsień naramienny, mięsień pośladkowy po stronie brzusznej metodą Hochstettera i Sachtlebena)	2	

C10	Wykonywanie kaniulacji żył obwodowych igłą iniekcyjną, kaniulą typu wenflon, igłą typu motylek. Przygotowanie i podawanie iniekcji drogą dożylną.	4	
C11	Doskonalenie umiejętności kaniulacji żył obwodowych. Przygotowanie i podawanie leków w kroplowym wlewie dożylnym. Przygotowanie i podawanie leków z wykorzystaniem pompy infuzyjnej.	4	
C12	Doskonalenie umiejętności nakłuć żylnych. Pobieranie krwi żylnej z wykorzystaniem systemu zamkniętego próżniowego. Pobieranie do badań krwi włośniczkowej.	4	
C13	Doskonalenie umiejętności podawania leków drogą podskórną Alternatywne sposoby podawania leków drogą s.c (strzykawki „insulinówki", wstrzykiwacze typu PEN, ampułkostrzykawki)	2	
C14	Techniki tlenoterapii – przygotowanie zestawu i podawanie tlenu. Przygotowanie i podawanie leków metodą nebulizacji.	2	
C15	Technika wykonania wkłucia doszpikowego z użyciem gotowego zestawu. Przygotowanie i podawanie leków drogą i.o	5	
UMIEJĘTNOŚCI SEMESTR III			
C16	Wykonywanie procedur medycznych z zakresu semestru II – utrwalenie i doskonalenie umiejętności	5	
C17	Wykonywanie cewnikowania pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny.	8	
C18	Zakładanie sondy do żołądka i wykonywanie płukania żołądka	8	
C19	Przygotowanie i podawanie wlewek doodbytniczych. Wykonanie lewatywy	2	
C20	Wykonywanie opatrunków osłaniających. Zaopatrywanie ran czystych i zakażonych. Przygotowanie zestawu i pola zabiegowego do szycia rany, asystowanie przy zabiegu szycia rany.	8	
C21	Bandażowanie różnych okolic ciała.	8	
C22	Tamowanie krwotoków zewnętrznych.	4	
C23	Zaopatrywanie złamań otwartych. Wykonywanie unieruchomień transportowych w obrażeniach kości długich i stawów.	8	
C24	Zaopatrywanie oparzeń i odmrożeń.	4	
C25	Określanie stanu poszkodowanego z wykorzystaniem skali RTS. Sporządzanie dokumentacji medycznej.	4	
C25	Doskonalenie nabytych umiejętności wykonywania zabiegów medycznych. Podsumowanie pracy studentów. Analiza stopnia osiągniętych efektów kształcenia.	6	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres umiejętności	120	

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia – zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie, elementy wykładu M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, plansze anatomiczne: układu krążenia, układu oddechowego, układu kostnego, układu

		pokarmowego, układu moczowego, zdjęcia rtg obrażeń kostno-stawowych, wzory karty medycznych czynności ratunkowych, filmy dydaktyczne, „Chirurgiczne opracowanie rany”
Ćwiczenia – ćwiczenia zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna (sytuacja ratownicza), analiza przypadku - *case study*, M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż.	Wyposażenie pracowni ratownictwa medycznego, check-listy, tablica multimedualna, dostęp do Internetu, kamera.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia – zakres wiedzy	F1 – „wejściówki”	**Semestr III** **P3** oceny uzyskane podczas semestru F1,F1*,F2 **Semestr IV** **P1 –** egzamin praktyczny
Ćwiczenia – zakres umiejętności	F1* – sprawdzian praktyczny umiejętności F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	

8.2. Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia				
	F1	F1*	F2	P1	P3
W_01	x			x	x
W_02	x			x	x
U_01		x	x	x	x
U_02		x	x	x	x
K_01		x	x	x	x
K_02		x	x	x	x
K-03		x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Semestr II

Warunkiem otrzymania zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen formujących w semestrze Ocena końcowa powstaje w oparciu o wyliczenie średniej arytmetycznej.

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**

Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie w terminie poprawkowym jest możliwe po uzyskaniu przez studenta pozytywnych ocen formujących – zaliczenie brakujących ćwiczeń w terminie dodatkowym ustalonym przez prowadzącego zajęcia. Kryteria przyznawania oceny pozostają jak wyżej.

Semestr III

Zasady przyznawania oceny końcowej

Warunkiem przystąpienia do egzaminu praktycznego jest uzyskanie pozytywnych ocen formujących w semestrze, czyli zaliczenie wszystkich ćwiczeń.

Egzamin praktyczny polega na wykonaniu 3 zabiegów zawartych w zestawach egzaminacyjnych wraz z ich omówieniem. Każdy zbieg oceniany jest wg check-listy. Na najniższą ocenę pozytywną należy uzyskać 75% możliwych do uzyskania punktów.

Kryteria przyznawania oceny z egzaminu praktycznego

Przybliżona skala procentowa	**Skala ocen**
100% – 96%	Bardzo bobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Egzamin poprawkowy odbywa się według zasad opisanych powyżej, z tym że zdający losuje zadania z puli zadań dodatkowych.

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**160**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie z literaturą	**10**	
Przygotowanie do ćwiczeń	**10**	
Przygotowanie do egzaminu praktycznego	**10**	
Doskonalenie umiejętności	**10**	

suma godzin:	**200**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**7**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 2479) ze zmianami z dnia 27 listopada (DZ.U.2020r. poz.2110)
2. Chrząszczewska Anna: Bandażowanie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
3. Budynek Małgorzata, Nowacki Cyprian: Opatrywanie ran. Wiedza i umiejętności. Wyd. Makmed, Lublin 2008
4. John Emory Campbell , Roy Lee Alson „ITLS INTERNATIONAL TRAUMA LIFE SUPPORT. Ratownictwo przedszpitalne w urazach", Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2022
5. Red. nauk. Klimaszewska K., Baranowska A., Krajewska-Kułak E. „Podstawowe zabiegi medyczne i pielęgnacyjne" PZWL. W-wa 2022

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Platt Thomas, Lejeune Debra A., Stoy Walt Alan „Ratownik medyczny" I wydanie polskie Juliusz Jakubaszko, Wydawnictwo medyczne Urban&Partner 2013
2. Nutbeam T., Daniels R.: Procedury zabiegowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
3. Paciorek P., Patrzała A.: Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.3.

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**CHOROBY WEWNĘTRZNE Z ELEMENTAMI ONKOLOGII**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR NAUK MED. ROMAN KOŁODZIEJCZAK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**25**	**II/III**	**3**
ćwiczenia	**15**	**II/III**	
zajęcia praktyczne	**30**	**II/III**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, patologia

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy na temat kategorii, etiologii i leczenia chorób wewnętrznych.

C2 – Nabycie umiejętności diagnozowania wybranych stanów zagrożenia życia wynikających z chorób wewnętrznych oraz działania ratownicze w tym zakresie

C3 – Rozwijanie umiejętności kierowania się dobrem pacjenta.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**

Wiedza - student zna i rozumie		
W_01	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;	KW_128
W_02	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;	KW_134
W_03	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;	KW_136
W_04	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;	KW_143
W_05	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	KW_145
W_06	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;	KW_149
W_07	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole niewydolności oddechowej, zaostrzenia przewlekłej obturacujnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej oraz ich przyczyny i objawy;	KW_150
W_08	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w ostrej niewydolności nerek oraz jej przyczyny i objawy;	KW_151
W_09	wybrane choroby przewodu pokarmowego;	KW_152
W_10	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii;	KW_153
W_11	produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	KW_156
W_12	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	KW_168
W_13	rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego;	KW_208
Umiejętności - student potrafi:		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	KU_53
U_02	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	KU_57
U_03	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	KU_58
U_04	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową;	KU_60
U_05	ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;	KU_63
U_06	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	KU_66
U_07	monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	KU_80
U_08	pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	KU_104
Kompetencje społeczne – student jest przygotowany do:		
K_01	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	KK_02
K_02	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	KK_03
K_03	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KK_06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Wprowadzenie do chorób wewnętrznych i onkologii – znaczenie dla praktyki ratownika medycznego	2	
2	Choroby układu sercowo-naczyniowego: nadciśnienie tętnicze, choroba wieńcowa, niewydolność serca, zaburzenia rytmu	3	
3	Choroby układu oddechowego: POChP, astma, zapalenia płuc, niewydolność oddechowa	4	
4	Choroby układu pokarmowego: choroba wrzodowa, zapalenie trzustki, niewydolność wątroby, krwawienia z przewodu pokarmowego	3	
5	Choroby układu moczowego: ostre i przewlekłe niewydolności nerek, zakażenia dróg moczowych	2	
6	Choroby układu endokrynnego: cukrzyca, przełomy metaboliczne, choroby tarczycy i nadnerczy	2	
7	Choroby układu krwiotwórczego i wybrane choroby zakaźne (sepsa, posocznica, HIV, gruźlica)	3	
8	Podstawy onkologii klinicznej: epidemiologia, najczęstsze nowotwory, zasady diagnostyki, metody leczenia	6	
	Razem liczba godzin wykładów	25	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Interpretacja badań laboratoryjnych i obrazowych w chorobach wewnętrznych (3h)	3	
2	Studium przypadku – pacjent z dusznością: różnicowanie (astma, POChP, zatorowość płucna) (3h)	3	
3	Studium przypadku – pacjent z bólem w klatce piersiowej (OZW, rozwarstwienie aorty, refluks) (3h)	3	
4	Postępowanie z pacjentem z ostrą niewydolnością krążenia (2h)	2	
5	Wybrane przypadki onkologiczne – objawy alarmowe, postępowanie przedszpitalne (2h)	2	
6	Dyskusja i symulacja decyzji medycznych w zespołach (2h)	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
1	Badanie fizykalne pacjenta internistycznego (serce, płuca, brzuch, tarczyca)	3	
2	Rozpoznawanie stanów zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych – algorytmy	3	
3	Postępowanie przedszpitalne w ostrych zespołach wieńcowych	3	
4	Postępowanie w niewydolności oddechowej (tlenoterapia, nebulizacja, CPAP)	3	

5	Postępowanie w przełomach metabolicznych (hipoglikemia, kwasica ketonowa, przełom tarczycowy, przełom nadnerczowy)	3	
6	Symulacja pacjenta z niewydolnością wielonarządową/sepsą	3	
7	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w stanie nagłym (zespół żyły głównej górnej, hiperkalcemia, ból, duszność)	3	
8	Opieka nad pacjentem z chorobą nowotworową w stanie nagłym (zespół żyły głównej górnej, hiperkalcemia, ból, duszność)	3	
9	Zajęcia w szpitalnych oddziałach (choroby wewnętrzne, onkologia, SOR) – praktyczne zapoznanie z pacjentem internistycznym	6	
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Tablica multimedialna, opisy przypadków, tablica suchościeralna.
Zajęcia kliniczne	ćwiczenia doskonalące	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 –egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 50% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 50%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x

W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
W_07	x	x		x		x
W_08	x	x		x		x
W_09	x	x		x		x
W_10	x	x		x		x
W_11	x	x		x		x
W_12	x	x		x		x
W_13	x	x		x		x
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K-01	x	x	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x	x	x
K_03	x	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%
- kolokwium zaliczeniowe – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna i/lub prezentacja multimedialna 50% oraz kolokwium zaliczeniowe 50%.

Zajęcia praktyczne
Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium.
Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%
Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**75**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Daniluk J., Jurkowska G. (red.). Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
2. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie I
3. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
4. Mattu A., Brady W. (red. wyd. pol. Wranicz J.K.). EKG w medycynie ratunkowej 2. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2011, wydanie 1.
5. Dyk D. (red) Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. WL PZWL, Warszawa, 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Hryniewiecki T. (red.) Stany nagłe 3. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2014, wydanie 3.

2. Sosada K. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016, wydanie I
3. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.
4.Lynn S. Bickley. Przewodnik Bates po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2014.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Kupczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**KARDIOLOGIA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR WIESŁAW SUPIŃSKI**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**II/III**	**3**
ćwiczenia	**30**	**II/III**	
zajęcia praktyczne	**20**	**II/III**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii.

4.Cele kształcenia

C1 - Uzyskanie podstawowej wiedzy oraz umiejętności z zakresu etiologii, obrazu klinicznego, diagnostyki i postępowania ratowniczego w stanach nagłych w kardiologii.

C2 - Ukształtowanie profesjonalnej postawy wobec pacjentów systemu ratownictwa medycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wrażliwości na potrzeby innych, dyskrecji i poszanowania praw pacjenta.

C3 – Rozwijanie poczucia kierowania się dobrem pacjenta

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę	K_W147

W_02	Studenta zna problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;	K_W148, K_W146
W_03	Studenta zna procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak: elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaortalna (Intra-aorticballoon pump, IABP), formy krążenia pozaustrojowego;	K_W212
W_04	Student zna wskazania do defibrylacji maualnej oraz kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonania;	K_W189, K_W168
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U50 , K_U53, K_U58
U_02	Student potrafi wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie oraz monitorować nieinwazyjnie czynność układu krążenia	K_U80, K_U61, K_U62
U_03	Student potrafi wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_U101
U_04	Student potrafi rozpoznawać patofizjologiczne podstawy niewydolności układu krążenia;	K_U11
U_05	Student potrafi oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej kardiologii inwazyjnej	K_U83
Kompetencje społeczne		
K_01	Student wykazuje jest gotowy do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Choroba niedokrwienna serca. Ostre zespoły wieńcowe.	2	
W2	Wstrząs kardiogenny. Kardiogenny obrzęk płuc. Ostra tamponada serca.	2	
W3	Zaburzenia rytmu serca i przewodzenia. Ostre stany u chorego z wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem lub stymulatorem serca.	2	
W4	Nadciśnienie tętnicze. Stany nagłe w nadciśnieniu tętniczym. Rozwarstwienie aorty.	2	
W5	Niewydolność serca.	2	
W6	Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa. Zatorowość płucna.	2	
W7	Ostre niedokrwienie kończyny.	2	
W8	Podsumowanie wiadomości	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Wywiad i badanie fizykalne w kardiologii, ze szczególnym uwzględnieniem stanów nagłych. Symptomatologia i diagnostyka różnicowa stanów zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego.	3	
C2	Diagnostyka stanów nagłych w kardiologii - na miejscu zdarzenia oraz w szpitalnych oddziałach ratunkowych. Zasady kwalifikowania chorego kardiologicznego do zastosowania właściwych metod ratunkowych i dalszego postępowania diagnostyczno-terapeutycznego. Interpretacja podstawowych i specjalistycznych badań dodatkowych w kardiologii.	3	
C3	Leki stosowane w stanach zagrożenia życia w kardiologii. Podstawy leczenia przeciwzakrzepowego.	3	
C4	Działania ratownicze i elementy procedur specjalistycznych w stanach nagłych w kardiologii – m.in. resuscytacja krążeniowo-oddechowa, monitorowanie czynności układu krążenia, elektrostymulacja, kardiowersja, pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaortalna (Intra-aortic balloon pump, IABP), sztuczna wentylacja, formy krążenia pozaustrojowego.	4	
C5	Elektrokardiograficzne rozpoznawanie chorób serca – wykonywanie i interpretacja zapisów EKG. Zaburzenia przewodzenia i rytmu serca. Ostre stany u chorego z wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem lub stymulatorem serca.	4	
C6	Nagłe zatrzymanie krążenia – przyczyny, diagnostyka w miejscu zdarzenia, podjęcie działań ratujących życie, zabezpieczenie na czas transportu, diagnostyka i postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału.	4	
C7	Niewydolność serca – przyczyny, patogeneza, obraz kliniczny, rozpoznanie i postępowanie ratunkowe, zabezpieczenie na czas transportu, postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału.	4	
C8	Wybrane stany zagrożenia życia pochodzenia sercowo-naczyniowego – definicje, obraz kliniczny, rozpoznanie, postępowanie w pomocy przedszpitalnej oraz postępowanie specjalistyczne w warunkach oddziału. Prezentacja i analiza problemów klinicznych pacjenta z: – zaburzeniami przewodzenia i rytmu serca – niestabilną chorobą wieńcową i ostrymi zespołami wieńcowymi; – wstrząsem kardiogennym; – kardiogennym obrzękiem płuc; – rozwarstwieniem aorty; – tamponadą serca; – stanem nagłym w nadciśnieniu tętniczym; – zaostrzeniem niewydolności serca; – ostrym niedokrwieniem kończyny.	3	
C9	Podsumowanie i Przygotowanie do zajęć klinicznych	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe w kardiologii. Choroba wieńcowa ostre zespoły wieńcowe - diagnostyka i leczenie inwazyjne.	4	
ZP2	Zawał mięśnia sercowego. Intensywna opieka kardiologiczna. Wykonywanie i i interpretacja elektrokardiogramów.	4	
ZP3	Zaburzenia rytmu i przewodnictwa. Wykonywanie i i interpretacja elektrokardiogramów.	4	
ZP4	Diagnostyka i postępowanie lecznicze w nadciśnieniu tętniczym. Obrzęk płuc, zatorowość płucna – diagnostyka i leczenie	4	
ZP5	Zatrzymanie krążenia - postępowanie ALS z uwzględnieniem odwracalnych przyczyn NZK. Stany ostre w kardiologii – podsumowanie zajęć.	4	
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	**20**	

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia kliniczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyska z F1 2. Ocena uzyskana z F2 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium)
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		

W_03	x	x		x		
W_04	x	x		x		
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**65**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Daniluk J., Jurkowska G. (red.). Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2005.
2. Interna Szczeklika - Podręcznik chorób wewnętrznych 2019. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2019.
3. Mattu A., Brady W. EKG w medycynie ratunkowej. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2006, wydanie 1.
4. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ponikowski P., Hoffman P. Kardiologia – Podręcznik Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. Wyd. Via Medica, Gdańsk 2019, wydanie 1.
2. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie 3.
3. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
4. Wellens H., Conover M. (red. wyd. pol. Ponikowski P.). EKG w stanach nagłych. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2009, wydanie 1.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**TOKSYKOLOGIA KLINICZNA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR KAROLINA GAWEŁ**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**II/III**	**2**
ćwiczenia	**15**	**II/III**	

1. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

znajomość podstawowych zagadnień z zakresu szkoły średniej obejmujących wiedzę z przedmiotów biologia oraz chemia i fizyka

2. Cele kształcenia

C1 – Przekazanie studentom wiedzy z zakresu toksykologii klinicznej niezbędnej do samodzielnego wykonywania zawodu ratownika medycznego.

C2 – Nabycie przez studentów umiejętności rozpoznawania zatruć oraz stosowania odtrutek i innych metod postępowania w zatruciach, zwłaszcza ostrych w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej.

C3 - Rozwijanie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

3. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów przedmiotowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna problematykę z zakresu toksykologii, działań niepożądanych produktów leczniczych, zatruć produktami leczniczymi oraz substancjami chemicznymi – w podstawowym zakresie;	K_W47
W_02	Zna objawy najczęściej występujących ostrych zatruć, w tym alkoholami, narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi, metalami ciężkimi	K_W48, K_W49,

	substancjami chemicznym oraz wybranymi grupami produktów leczniczych; zna podstawowe zasady postępowania diagnostycznego w zatruciach;	
W_03	Zna zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_W174
W_04	Zna mechanizmy, cele i zasady leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych;	K_W239
Umiejętności		
U_01	Umie przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi;	K_U64
U_02	Umie obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi;	K_U67
U_03	Umie identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	K_U73
U_04	Umie interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych oraz rozpoznawać toksydromy;	K_U81, K_U82
U_05	Umie oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;	K_U83
U_06	Umie szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych;	K_U84
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Jest gotów do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zatrucia lekami (p/bólowymi, p/depresyjnymi, psychotropowymi) oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	-
W2	Zatrucia lekami narkotycznymi i środkami psychopobudzającymi oraz NŚP oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	-
W3	Zatrucia alkoholami, metalami ciężkimi, pestycydami, rozpuszczalnikami organicznymi i gazami (z uwzględnieniem bezpieczeństwa pracy ratownika) oraz zasady postępowania diagnostycznego w w/w zatruciach;	3	
W4	Rodzaje toksydromów, odtrutki specyficzne i niespecyficzne. Metody dekontaminacji. Zasady zabezpieczania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	3	
W5	Najczęstsze zatrucia u dzieci oraz zasady postępowania diagnostycznego w tych zatruciach; Znajomość regionalnych	3	-

	ośrodków : toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;		
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Obliczanie dawek leków.	3	-
C2	Sposoby podawania leków w ratownictwie medycznym z uwzględnieniem pacjentów pediatrycznych	3	-
C3	Analiza przypadków klinicznych – interakcje lekowe z uwzględnieniem leków najczęściej podawanych tj. leków p/bólowych oraz działania niepożądane leków.	3	-
C4	Analiza przypadków klinicznych – zatrucia lekami i narkotykami i środkami psychopobudzającymi	3	-
C5	Analiza przypadków klinicznych – zatrucia alkoholami, gazami i pestycydami.	3	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

4. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny, wykład z elementami dyskusji	Projektor , prezentacja, swobodne wypowiedzi
Ćwiczenia	analiza tekstu źródłowego, analiza przypadków klinicznych, wypowiedzi ustne	Materiały źródłowe, projektor, środki audiowizualne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyska z F1 (wejściówki) – 40% 2. Ocena uzyskana z F2– 20% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	P2

W_01	X	x		x
W_02	X	x		x
W_03	X	x		x
W_04	X	x		x
U_01	X	x		x
U_02	X	x		x
U_03	X	x		x
U_04	X	x		x
U_05	X	x		x
U_06	X	x		x
K_01	X		x	
K_02	X		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Przystąpienie do zaliczenia odbywać się będzie przy uzyskaniu oceny pozytywnej z ćwiczeń - w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 40%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 20%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 40% i/lub prezentacja multimedialna 20% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	--
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium z zakresu ćwiczeń	10	--
przygotowanie do zaliczenia z zakresu wykładów	10	--
przygotowanie do ćwiczeń	5	--
zapoznanie z literaturą	5	--
suma godzin:	**60**	--
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	--

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Łukasik-Głębocka K. (red.) (2018), Ostre zatrucia w praktyce ratownika medycznego. Wydanie I. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa. ISBN: 9788320055993
2. Piotrowski J.K. (red). (2008), Podstawy toksykologii. Kompendium dla studentów szkół wyższych. Wydanie II. Wydawnictwa Naukowo - Techniczne Warszawa.
3. Burda P. (2012). Ostre Zatrucia. Wydawnictwo Medical Tribune Polska, Warszawa.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Katzung Bertram G : Farmakologia ogólna i kliniczna Tom 1 i 2, , wyd. Czelej, 2012
2. Lullmann H.: Ilustrowane kompendium farmakologii, wyd. Czelej, 2008
3. Mutschler: Farmakologia i toksykologia:, MedPharm, wyd. III, 2013
4. A. Podlewska, J. Podlewski: Leki współczesnej terapii, Warszawa 2019

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Karolina Gaweł
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	karolinagawel6@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**II/III**	**2**
ćwiczenia	**15**	**II/III**	
zajęcia praktyczne	**20**	**II/III**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie studentom wiedzy z zakresu położnictwa, ginekologii i neonatologii.

C2 – Nabycie przez studentów umiejętności odebrania porodu w warunkach przedszpitalnych oraz rozpoznawania podstawowych stanów patologicznych w obszarze ginekologii, położnictwa i neonatologii

C3 – Rozwijanie u studentów kompetencji pozwalających na aktywne słuchanie, nawiązywanie kontaktów interpersonalnych, skuteczne i empatyczne porozumiewanie się z pacjentem.

1. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna funkcje życiowe osoby dorosłej i dziecka.	K_W11
W_02	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń życia i zdrowia.	K_W137

W_03	Student zna techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach pozaszpitalnych	K_W205
W_04	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych	K_W206
W_05	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_06	Student zna wybrane stany zagrożenia zdrowotnego w ginekologii i położnictwie oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie.	K_W231
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego	K_U50
U_02	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	K_U53
U_03	Student potrafi oceniać stan noworodka w skali APGAR	K_U54A
U_04	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_05	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
U_06	Student potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	K_U80
U_07	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_U104
U_08	Student potrafi przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych	K_U109
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Stdent jest przygotowany do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05

2. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapłodnienie i rozwój zarodka ludzkiego	2	-
W2	Choroby współistniejące z ciążą, stanowiące zagrożenie dla zdrowia i życia ciężarnej i płodu: cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, padaczka.	2	-
W3	Krwawienie w ciąży wczesnej: poronienie, ciąża pozamaciczna, ciążowa choroba trofoblastyczna.	2	-
W4	Krwawienie w ciąży późnej: łożysko przodujące, przedwczesne odklejenie łożyska prawidłowo usadowionego.	2	-
W5	Stany nagłe w okresie okołoporodowym	3	-
W7	Stany nagłe w ginekologii – „ostry brzuch” ginekologiczny	3	-
W8	Podsumowanie wiadomości	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	**15**	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady prowadzenia porodu nagłego i postępowania z rodzącą, położnicą i noworodkiem.	2	-
C2	Postępowanie z ciężarną/rodzącą z rzucawką – zagrożenia dla matki i dziecka.	2	-
C3	Postępowanie z ciężarną/rodzącą z urazem.	2	-
C4	Postępowanie z niepełnoletnia i dorosłą ofiarą molestowania seksualnego/gwałtu.	2	-
C5	Stany zagrożenia życia w połogu: krwotok poporodowy/wstrząs w położnictwie.	2	-
C6	Zasady postępowania z noworodkiem na granicy możliwości przeżycia.	2	-
C7	Stany nagłe w ginekologii: skręt torbieli jajnika, ciąża pozamaciczna. Zespół hyperstymulacji jajników jako powikłanie rozrodu wspomaganego.	2	-
C8	Podsumowanie wiadomości oraz przygotowanie do zajęć klinicznych	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	-

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
Sala porodowa i oddział położniczo-noworodkowy			
ZP1 i 2	Omówienie zakresu zadań na zajęciach praktycznych. Organizacja pracy na oddziale położniczo-noworodkowym.	1	-
	Udział w prowadzeniu porodu fizjologicznego.	6	
ZP3	Obserwacja położnicy i noworodka po porodzie fizjologicznym.	3	-
ZP4	Obserwacja położnicy i noworodka po porodzie przez ciecie cesarskie.	3	-
	Podsumowanie zajęć w zakresie położnictwa	1	
Oddział ginekologii			
ZP5	Omówienie zakresu zadań na zajęciach praktycznych. Organizacja pracy w oddziale ginekologicznym.	1	-
	Udział diagnostyce i leczeniu zachowawczym w ginekologii.	2	
ZP6	Udział w diagnostyce i leczeniu zabiegowym w ginekologii.	2	-
	Podsumowanie zajęć w zakresie ginekologii.	1	
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	**20**	-

3. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P2	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x
K_02			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na ocenę końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%
Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne
Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%
Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>
Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**50**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	2	
przygotowanie do zaliczenia	5	
zapoznanie z literaturą	3	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Bręborowicz G.H. (red.): Położnictwo i ginekologia. Tom 1 i 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Dębski R. (red.). Stany nagłe. Położnictwo i ginekologia. Medical Tribune, Warszawa 2012.
3. Troszyński M.: Położnictwo – ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bień A.M. (red.). Opieka nad ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
2. Boyle M.(red.): Stany nagłe w okresie okołoporodowym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.
3. Łepecka – Klusek C. (red.): Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.
4. Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.7

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**UROLOGIA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**II/III**	**2**
ćwiczenia	**10**	**II/III**	
zajęcia praktyczne	**20**	**II/III**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z zakresu anatomii oraz fizjologii z elementami fizjologii klinicznej

4.Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy dotyczącej ostrych i przewlekłych stanów chorobowych układu moczowego u kobiet oraz moczowo-płciowego u mężczyzn, ich diagnostyka i leczenie zachowawcze oraz operacyjne.

C2 – rozwinięcie umiejętności niezbędnych do ustalenia stanu pacjenta dorosłego w zakresie urologicznym ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji zagrażających życiu.

C3 – kształtowanie postawy zrozumienia i empatii oraz odpowiedzialności i poszanowania praw pacjenta.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej niewydolności nerek	K_W151 K_W137

W_02	Student zna zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym.	K_W168 K_W169
W_03	Student zna zasady cewnikowania pęcherza moczowego.	K_W227
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	K_U50 K_U53
U_02	Student potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego.	K_U71
U_03	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U80 K_U104 K_U116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
W1	Anatomia i fizjologia układu moczowo-płciowego.	2
W2	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (ostra kolka nerkowa, kamica nerki, kamica moczowodu, kamica pęcherza moczowego, kamica cewki moczowej)	2
W3	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (nowotwory układu moczowego w tym rak nerki, rak urotelialny górnych dróg moczowych, rak pęcherza moczowego, rak gruczołu krokowego, rak jądra, rak cewki moczowej, rak prącia, inne nowotwory przestrzeni zaotrzewnowej i miednicy)	2
W4	Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrej zanerkowej niewydolności nerek (łagodny rozrost gruczołu krokowego, neurogenna dysfunkcja dolnych dróg moczowych, urazy układu moczowego i płciowego)	2
W5	Ostre zatrzymanie moczu – rozpoznanie, pierwsza pomoc, cewnikowanie	2
W6	Nietrzymanie moczu u mężczyzn. Niepłodność - problem w praktyce urologicznej.	2
W7	Genetyczne uwarunkowania nowotworów układu moczowo-płciowego	2
W8	Chemioterapia miejscowa i systemowa w leczeniu nowotworów układu moczowo-płciowego.	2
W9	Diagnostyka i leczenie nadaktywnego pęcherza moczowego. Nietrzymanie moczu u kobiet.	2
W10	Kamica moczowa-leczenie zabiegowe.	2
	Razem liczba godzin wykładów	**20**

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
C1	Badanie fizykalne pacjenta z dolegliwościami urologicznymi.	2
C2	Cewnikowanie pęcherza moczowego , odbarczenie pęcherza.	2
C3	Postępowanie przedszpitalne w kolce nerkowej (leki, monitorowanie).	2
C4	Ocena bólu, podanie leków p/bólowych i rozkurczowych, monitorowanie parametrów, decyzja o transporcie.	2

C5	Pacjent z ostrym zatrzymaniem moczu i obrzękami - ocena stanu ogólnego, ciśnienia, diurezy, oznak mocznicy.	2
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	**10**

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
ZP1	Zajęcia organizacyjno –wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką i kryteriami zaliczenia zajęć praktycznych. Nawiązanie kontaktu z pacjentami. Obserwacja pacjentów w kierunku objawów chorobowych ze strony układu moczowego. Wykonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych.	5
ZP2	Podstawowe badania fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu ze szczególnym uwzględnieniem badania urologicznego. Farmakoterapia w urologii - podawanie leków różnymi drogami.	5
ZP3	Instrumentarium urologiczne. Asystowanie przy podstawowych procedurach urologicznych. Cewnikowanie pęcherza moczowego.	5
ZP4	Udział w procesie diagnostyczno-terapeutycznym pacjentów w wybranymi jednostkami chorobowymi. Omówienie pracy studenta. Podsumowanie zajęć	5
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	**20**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M2- , metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedz ustna, pokaz M5 – działania praktyczne	Fantomy, sprzęt medyczny, materiały dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Wykład		**P2** – kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2- obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	Na ocenę podsumowującą **P3** składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	**F1-** kolokwium cząstkowe **F2 -** obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P3 –** ocena podsumowująca z F2 i F1 1. Ocena uzyskana z F1– 25% 2. Ocena uzyskana z F2 – 75%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		Zajęcia praktyczne		
	P2	F2	P2	F2	F1	P3
W_01	x					x
W_02	x					x
W_03	x					x
U_01		X	X	x		x
U_02		X	X	x		x
U_03		X	X	x		x
K_01	x	x	x	x		x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium pisemne– 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%

- kolokwium cząstkowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**50**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	**10**
suma godzin:	**60**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Borkowski A. „Urologia - podręcznik dla studentów medycyny", Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015r. 2.Leńko J., Leńko J., Połczyński W. – *Urologia. Podręcznik dla studentów medycyny*, PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 3.Wesołowski W., Borówka A. (red.) – *Urologia*, PZWL, Warszawa, 2020. 4.Maciejewski T. – *Stany nagłe w urologii*, Medical Tribune, Warszawa, 2019.
Literatura zalecana / fakultatywna: **1.**Wytyczne EAU – *European Association of Urology Guidelines*, najnowsza edycja. 2. Borkowski A., Markiewicz W. – *Podstawy urologii*, PZWL, Warszawa, 2016.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.8

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PROCEDURY RATUNKOWE PRZEDSZPITALNE**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: MGR ROBERT ZENKA PROWADZĄCY: MGR WIESŁAWA GOZDOWSKA, LIC. BARTOSZ BUJKO**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**II/III-IV**	**4**
zajęcia praktyczne	**60**	**II/III-IV**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, kwalifikowanej pierwszej pomocy. W semestrze III konieczna jest korelacja z przedmiotem podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów.

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy w zakresie obowiązujących procedur podczas wykonywania czynności ratunkowych w warunkach przedszpitalnych u osób w różnym wieku zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

C2 - Rozwinięcie umiejętności wykonywania zabiegów medycznych podejmowanych w trakcie prowadzenia działań ratunkowych oraz współpracy z zespołem i jednostkami współpracującymi w ramach Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.

C3 - Kształtowanie u studentów postawy wrażliwości na problemy osób poszkodowanych, dyskrecji oraz poszanowania praw pacjentów.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego,	K_W01

W_02	techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego;	K_W172
W_03	zasady aseptyki i antyseptyki;	K_W173
W_04	wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej i techniki jej wykonania;	K_W190
W_05	zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu;	K_W192
W_06	zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterysyką prodyktu leczniczego oraz aktualną wiedzą medyczną;	K_W193
W_07	procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego, w szczególności zaopatrywanie ran i oparzeń, tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń oraz unieruchamianie kręgosłupa, z uwzględnieniem odcinka szyjnego, a także podawanie produktów leczniczych;	K_W201
W_08	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	K_W202
W_09	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych;	K_W206
W_10	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_11	rodzaje terapii inwazyjnych stosowanych w ramach postępowania przedszpitalnego;	K_W208
W_12	zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	K_W211
W_13	zastosowanie symulacji medycznej w nauczaniu procedur zabiegowych;	K_W219
W_14	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach;	K_W220
W_15	procedury specjalistyczne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;	K_W223
W_16	zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo - mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;	K_W226
W_17	podstawy dysponowania zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne;	K_W245
W_18	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego;	K_W246
Umiejętności		
U_01	układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_02	obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi;	K_U67
U_03	przygotowywać pacjenta do transportu;	K_U74
U_04	identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego;	K_U75
U_05	monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportu;	K_U76
U_06	oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal;	K_U78
U_07	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, w tym niemowląt i noworodków;	K_U86
U_08	prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dorosłych, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację;	K_U87
U_09	prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u dzieci, w tym niemowląt i noworodków z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację;	K_U88
U_10	przywracać drożność dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi;	K_U89
U_11	przyrządowo udrażniać drogi oddechowe przyrządowymi metodami nadgłośniowymi;	K_U90

U_12	wykonać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej u pacjenta ze stwierdzonym nagłym zatrzymaniem krążenia;	K_U91
U_13	wykonać konikopunkcję;	K_U92
U_14	wdrażać tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;	K_U93
U_15	stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki;	K_U94
U_16	zaopatrywać rany z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki;	K_U95
U_17	tamować i zaopatrywać krawwienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_U96
U_18	prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego;	K_U97
U_19	prowadzić wentylację zastępczą z użyciem respiratora transportowego;	K_U98
U_20	wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego;	K_U100
U_21	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_U101
U_22	wykonywać dostęp doszpikowy przy użyciu gotowego zestawu;	K_U103
U_23	unieruchomić kończyny po urazie;	K_U105
U_24	stabilizować i unieruchomić kręgosłup;	K_U106
U_25	wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu;	K_U107
U_26	przyjmować poród nagły w warunkach pozaszpitalnych;	K_U109
U_27	dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych;	K_U111
U_28	transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych;	K_U113
U_29	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_30	prowadzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_U124
U_31	wykonać kaniulację żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej;	K_U127
Kompetencje społeczne		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Mnogie obrażenia ciała - priorytety transportowe	4	-
W2	Priorytety w zaopatrywaniu chorych na miejscu zdarzenia	4	-
W3	Kwalifikacja chorych do centrum urazowego	4	-
W4	Pacjenci priorytetowi wg ITLS	4	-
W5	Zasady płynoterapii w mnogich obrażeniach ciała	4	-
W6	Postępowanie z dziećmi z mnogimi obrażeniami ciała	4	-
W7	Mnogie obrażenia ciała u pacjentów geriatrycznych.	4	-
W8	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć praktycznych.	2	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Współpraca systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z innymi służbami powołanymi do udzielania pomocy. Łączność radiowa z Dyspozytornią Medyczną i Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Skale oceny świadomości. Skala AVPU, skala GCS. Skale ciężkości obrażeń w opiece nad pacjentem z obrażeniami ciała.	6	-
ZP2	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym w zagrożeniu życia i zdrowia pochodzenia wewnętrznego	12	-
ZP3	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia pochodzenia wewnętrznego.	6	-
ZP4	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z poszkodowanym dorosłym w stanie zagrożenia życia i zdrowia w wyniku urazów.	12	-
ZP5	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z dzieckiem w stanie zagrożenia życia i zdrowia w wyniku urazów	6	-
ZP6	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z kobietą ciężarną (poród w warunkach przedszpitalnych, ciężarna w stanie zagrożenia życia)	6	-
ZP7	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym/poszkodowanym w wieku podeszłym.	6	-
ZP8	Realizowanie procedur ratunkowych w postępowaniu przedszpitalnym z chorym/poszkodowanym będącym pod wpływem środków psychoaktywnych.	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	60	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie i sprzęt placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca- z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne	
	P1	F2	P3

W_01	**X**		**X**
W_02	**X**		**X**
W_03	**X**		**X**
W_04	**X**		**X**
W_05	**X**		**X**
W_06	**X**		**X**
W_07	**X**		**X**
W_08	**X**		**X**
W_09	**X**		**X**
W_10	**X**		**X**
W_11	**X**		**X**
W_12	**X**		**X**
W_13	**X**		**X**
W_14	**X**		**X**
W_15	**X**		**X**
W_16	**X**		**X**
W_17	**X**		**X**
W_18	**X**		**X**
U_01		**X**	**X**
U_02		**X**	**X**
U_03		**X**	**X**
U_04		**X**	**X**
U_05		**X**	**X**
U_06		**X**	**X**
U_07		**X**	**X**
U_08		**X**	**X**
U_09		**X**	**X**
U_10		**X**	**X**
U_11		**X**	**X**
U_12		**X**	**X**
U_13		**X**	**X**
U_14		**X**	**X**
U_15		**X**	**X**
U_16		**X**	**X**

U_17		**X**	**X**
U_18		**X**	**X**
U_19		**X**	**X**
U_20		**X**	**X**
U_21		**X**	**X**
U_22		**X**	**X**
U_23		**X**	**X**
U_24		**X**	**X**
U_25		**X**	**X**
U_26		**X**	**X**
U_27		**X**	**X**
U_28		**X**	**X**
U_29		**X**	**X**
U_30		**X**	**X**
U_31		**X**	**X**
K_01	**X**	**X**	**X**
K_02	**X**	**X**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%

- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do testu	10	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	**120**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz. U. 2006 Nr 191 poz. 1410.
2. Gucwa J., Ostrowski M.: Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
3. Campbell J.E., RL Alson: ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
4. Guła P., Machała W.: Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015.
5. Wytyczne 2021 resuscytacji krążeniowo-oddechowej. ERC-PRR Kraków,2022
6. Ładny JR, Wojewódzka M. red. Medycyna Ratunkowa w pytaniach i odpowiedziach. Medipage 2016 r.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Mitręga K.A., Krzemiński T.F.: Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Elsevier Urban & Partner, 2017.

2. Kleszczyński J., Zawadzki M.: Leki w ratownictwie medycznym. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
3. Plantz SH, Wipfler EJ, Jakubaszko J (red. wyd. pol.): NMS: Medycyna Ratunkowa. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
4. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
5. Ł.Szarpak Organizacja Ratownictwa Medycznego, Promotor Kraków 2012 r.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.9

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PROCEDURY RATUNKOWE WEWNĄTRZSZPITALNE**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Koordynator: mgr Robert Zenka** **Prowadzący: lic. Bujko Bartosz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Wykład	**30**	**II/III-IV**	**4**
zajęcia praktyczne	**60**	**II/III-IV**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patofizjologii

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy niezbędnej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych będących w kompetencjach ratownika medycznego w warunkach wewnątrzszpitalnych.

C2 - Nabycie nowych i utrwalenie już posiadanych umiejętności wykonywania medycznych czynności ratunkowych będących w kompetencjach ratownika medycznego w warunkach wewnątrzszpitalnych.

C3 - Kształtowanie poczucia stałego doskonalenia zawodowego oraz dbałości o sprzęt medyczny będący na wyposażeniu oddziałów szpitalnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego.	K_W01
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_W168

W_03	Student zna techniki zabiegów medycznych wykonywanych samodzielnie przez ratownika medycznego.	K_W172
W_04	Student zna zasady aseptyki i antyseptyki.	K_W173
W_05	Student zna wskazania do wykonania kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych i dolnych oraz żyły szyjnej zewnętrznej oraz techniki jej wykonania.	K_W190
W_06	Student zna zasady wykonywania dostępu doszpikowego przy użyciu gotowego zestawu.	K_W192
W_07	Student zna zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego i aktualną wiedzą medyczną.	K_W193
W_08	Student zna procedury medyczne stosowane przez ratownika medycznego (tamowanie krwotoków, unieruchamianie złamań i kręgosłupa, zaopatrywanie ran i oparzeń).	K_W201
W_09	Student zna zasady i metody postępowania w nagłych zatrzymaniach krążenia i niewydolności oddechowej, w tym zaawansowane metody RKO.	K_W209
W_10	Student zna zasady stosowania wyrobów medycznych, w tym sprzętu monitorującego i leczniczego.	K_W210
W_11	Student zna zasady i procedury udzielania świadczeń w ostrych zespołach wieńcowych, udarze mózgu, niewydolności oddechowej i zaburzeniach rytmu serca.	K_W219
W_12	Student zna wskazania i techniki wentylacji zastępczej oraz intubacji dotchawiczej.	K_W220
W_13	Student zna wskazania i zasady stosowania tlenoterapii biernej i czynnej.	K_W221
W_14	Student zna procedury udrażniania dróg oddechowych z wykorzystaniem przyrządów nadgłośniowych.	K_W222
W_15	Student zna zasady stosowania defibrylacji, kardiowersji oraz stymulacji elektrycznej.	K_W223
W_16	Student zna zasady monitorowania funkcji życiowych pacjenta.	K_W225
W_17	Student zna procedury i zasady stosowania leków w stanach nagłych.	K_W226
Umiejętności		
U_01	Student potrafi prowadzić wywiad medyczny i badanie fizykalne pacjenta dorosłego.	K_U51
U_02	Student potrafi stosować różne techniki komunikacji z pacjentem, jego rodziną oraz zespołem terapeutycznym.	K_U57
U_03	Student potrafi ocenić stan pacjenta z użyciem skal klinicznych (np. GCS, AVPU, NEWS).	K_U67
U_04	Student potrafi rozpoznać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego i wdrożyć odpowiednie procedury.	K_U69
U_05	Student potrafi zastosować podstawowe i zaawansowane metody resuscytacji krążeniowo-oddechowej.	K_U70
U_06	Student potrafi stosować przyrządowe techniki udrażniania dróg oddechowych i prowadzić wentylację zastępczą.	K_U71
U_07	Student potrafi tamować krwotoki i opatrywać rany.	K_U75
U_08	Student potrafi wykonywać dostęp donaczyniowy i doszpikowy.	K_U78
U_09	Student potrafi przygotować i podać leki drogą dożylną, doszpikową, domięśniową, podskórną i doustną.	K_U86
U_10	Student potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki podczas wykonywania procedur.	K_U87
U_11	Student potrafi zakładać i zmieniać jałowe opatrunki chirurgiczne.	K_U88
U_12	Student potrafi obsługiwać sprzęt medyczny stosowany w monitorowaniu funkcji życiowych pacjenta.	K_U89
U_13	Student potrafi ocenić wyniki badań laboratoryjnych i obrazowych w stanach nagłych.	K_U90
U_14	Student potrafi prowadzić farmakoterapię zgodnie ze wskazaniami klinicznymi i zleceniami lekarskimi.	K_U91

U_15	Student potrafi wdrażać postępowanie terapeutyczne w ostrych zespołach wieńcowych, zaburzeniach rytmu, udarze mózgu, ostrej niewydolności oddechowej.	K_U92
U_16	Student potrafi prowadzić segregację medyczną w zdarzeniach masowych i w warunkach szpitalnych.	K_U93
U_17	Student potrafi prowadzić postępowanie w stanach urazowych (obrażenia klatki piersiowej, brzucha, kręgosłupa, kończyn).	K_U94
U_18	Student potrafi prowadzić postępowanie z pacjentem pediatrycznym i geriatrycznym w stanach nagłych.	K_U95
U_19	Student potrafi przygotować i transportować pacjenta w stanie zagrożenia życia.	K_U96
U_20	Student potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym w warunkach szpitalnych i przedszpitalnych.	K_U97
U_21	Student potrafi udzielać świadczeń w warunkach SOR i oddziałów szpitalnych, przestrzegając zasad dokumentacji medycznej.	K_U98
U_22	Student potrafi prowadzić edukację pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki i postępowania w stanach nagłych.	K_U100
U_23	Student potrafi stosować techniki minimalizujące stres pacjenta i jego rodziny w stanach zagrożenia życia.	K_U101
U_24	Student potrafi prowadzić segregację pierwotną i wtórną oraz podejmować decyzje terapeutyczne.	K_U103
U_25	Student potrafi posługiwać się wyrobami medycznymi wykorzystywanymi w stanach nagłych.	K_U104
U_26	Student potrafi przeprowadzić kardiowersję, defibrylację i stymulację serca.	K_U105
U_27	Student potrafi przeprowadzać intubację dotchawiczą i stosować alternatywne metody udrażniania dróg oddechowych.	K_U106
U_28	Student potrafi prowadzić wentylację mechaniczną w warunkach szpitalnych.	K_U107
U_29	Student potrafi monitorować pacjenta z wykorzystaniem skal oceny stanu klinicznego.	K_U111
U_30	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną zgodną z wymogami prawnymi.	K_U113
U_31	Student potrafi analizować i krytycznie oceniać własną praktykę kliniczną.	K_U116
U_32	Student potrafi wykonywać zadania w zespole terapeutycznym w warunkach szpitalnych i przedszpitalnych.	K_U124
U_33	Student potrafi organizować własną pracę i współdziałać w ramach zespołu terapeutycznego.	K_U127
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest świadomy własnych ograniczeń, potrafi dokonywać samooceny, identyfikować deficyty i potrzeby edukacyjne, a także dąży do ustawicznego rozwoju zawodowego.	K_K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Mnogie obrażenia ciała-priorytety transportowe.	2	-
W3	Zasada segregacji chorych w SOR –priorytety terapeutyczne.	2	-
W3	Procedury postępowania z chorym urazowym w SOR, diagnostyka, leczenie operacyjne, zasada „damage control”.	4	-
W4	Zasady płynoterapii w mnogich obrażeniach ciała.	4	-
W5	Postępowanie z dziećmi z mnogimi obrażeniami ciała.	4	-
W6	Mnogie obrażenia ciała u pacjentów geriatrycznych.	2	-

W7	Techniki monitorowania pacjentów z mnogimi obrażeniami ciała.	2	-
W8	Trauma team –skład, rola członków, zadania ratownika medycznego.	2	-
W9	Mnogie obrażenia ciała –priorytety terapeutyczne.	4	-
W10	Diagnostyka obrazowa w mnogich obrażeniach ciała.	2	-
W11	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć klinicznych.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	**Treści zajęć praktyczne**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Zapoznanie z zasadami organizacji i funkcjonowania zakładu opieki zdrowotnej. Rola i zakres opieki w warunkach szpitalnych.Procedury postępowania z pacjentem w warunkach wewnątrzszpitalnych.Zasady dokumentowania wykonanych medycznych czynności ratunkowych.	6	-
ZP2	Priorytety w postępowaniu z pacjentem w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.Farmakoterapia i resuscytacja płynowa w ramach opieki nad pacjentem w warunkach szpitalnych.Zasady zbierania wywiadu medycznego.Opieka psychologiczna nad pacjentem i jego rodziną.	6	-
ZP3	Zasady monitorowania pacjentów.Skale oceny świadomości. Skala AVPU, skala GCS. Udział w segregacji medycznej prowadzonej w SOR	6	-
ZP4	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa.Przyrządowe techniki zabezpieczania drożności dróg oddechowych. Wentylacja mechaniczna w warunkach SOR. Farmakoterapia w resuscytacji. Postępowanie poresuscytacyjne.	6	-
ZP5	Postępowanie z pacjentem z obrażeniami ciała. Diagnostyka obrazowa w praktyce postępowania wewnątrzszpitalnego. Badanie urazowe według schematu ITLS. Skale ciężkości obrażeń w opiece nad pacjentem.	6	-
ZP6	Stosowanie procedur związanych z tamowaniem krwotoków i krwawień oraz zaopatrywaniem ran. Podawanie leków różnymi drogami podania zgodnie ze zleceniem lekarskim. Pobieranie materiału do badań laboratoryjnych.Zasady wykonania dostępu donaczyniowego i doszpikowego.	6	-
ZP7	Stosowanie procedur związanych z udzielaniem świadczeń w wybranych stanach zagrożenia życia – ostry zespół wieńcowy, zaburzenia rytmu serca udar mózgu, ostra niewydolność oddechowa.	6	-
ZP8	Postępowanie z pacjentem pediatrycznym w SOR. Współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka.	6	-
ZP9	Postępowanie z pacjentem z oparzeniem ciała w warunkach wewnątrzszpitalnych.	6	-
ZP10	Doskonalenie nabytych umiejętności. Posumowanie i zaliczenie	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	60	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 – kolokwium ustne – 25% P3 – ocena podsumowująca z F2 – 75%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne	
	P1	F2	P3
W_01	X		X
W_02	X		X
W_03	X		X
W_04	X		X
W_05	X		X
W_06	X		X
W_07	X		X
W_08	X		X
W_09	X		X
W_10	X		X
W_11	X		X
W_12	X		X
W_13	X		X
W_14	X		X
W_15	X		X
W_16	X		X
W_17	X		X
U_01		X	X

U_02		**X**	**X**
U_03		**X**	**X**
U_04		**X**	**X**
U_05		**X**	**X**
U_06		**X**	**X**
U_07		**X**	**X**
U_08		**X**	**X**
U_09		**X**	**X**
U_10		**X**	**X**
U_11		**X**	**X**
U_12		**X**	**X**
U_13		**X**	**X**
U_14		**X**	**X**
U_15		**X**	**X**
U_16		**X**	**X**
U_17		**X**	**X**
U_18		**X**	**X**
U_19		**X**	**X**
U_20		**X**	**X**
U_21		**X**	**X**
U_22		**X**	**X**
U_23		**X**	**X**
U_24		**X**	**X**
U_25		**X**	**X**
U_26		**X**	**X**
U_27		**X**	**X**
U_28		**X**	**X**
U_29		**X**	**X**
U_30		**X**	**X**
U_31		**X**	**X**
U_32		**X**	**X**
U_33		**X**	**X**
K_01	**X**	**X**	**X**

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%

- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	

przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	15	
suma godzin:	**120**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. Dz. U. 2006 Nr 191 poz. 1410.
2. Gucwa J., Ostrowski M.: Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
3. Wytyczne 2025 resuscytacji krążeniowo-oddechowej. ERC-PRR Kraków, 2025
4. Ładny JR, Wojewódzka M. red. Medycyna Ratunkowa w pytaniach i odpowiedziach. Medipage 2016 r.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Mitręga K.A., Krzemiński T.F.: Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych. Elsevier Urban & Partner, 2017.
2. Kleszczyński J., Zawadzki M.: Leki w ratownictwie medycznym. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
3. Plantz SH, Wipfler EJ, Jakubaszko J (red. wyd. pol.): NMS: Medycyna Ratunkowa. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008.
4. Gaszyński W.: Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019
5. J. Jakubaszkored.pol. Medycyna Ratunkowa NMS, Wroclaw 2008

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.10

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**CHIRURGIA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. MED. KRYSTIAN BIZUNOWICZ**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**II/III-IV**	**3**
ćwiczenia	**15**	**II/III**	
zajęcia praktyczne	**30**	**II/IV**	

1. **Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć**

Zaliczone przedmiotów: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych

2. **Cele kształcenia**

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu chorób chirurgicznych umożliwiającej sprawne realizowanie zadań w praktyce zawodowej ratownika medycznego.

C2 - Kształtowanie u studentów umiejętności rozpoznawania chorób chirurgicznych i wdrażania interwencji ratowniczych adekwatnych do stanu pacjenta.

C3 - Rozwijanie potrzeby uczenia się przez całe życie, zwłaszcza aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

3. **Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza		

W_01	Student zna i rozumie mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń życia i zdrowia w przebiegu chorób wymagających interwencji chirurgicznej.	K_W137
W_02	Student zna i rozumie wybrane choroby przewodu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej.	K_W 152
W_03	Student zna i rozumie zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia zdrowotnego w przebiegu chorób wymagających interwencji chirurgicznej.	K_W168
W_04	Student zna i rozumie objawy i rodzaje odmy opłucnowej.	K_W198
W_05	Student zna i rozumie objawy krwiaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber.	K_W199
W_06	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i postępowanie terapeutyczne w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego oraz ich przyczyny i objawy.	K_W195
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego i monitorować jego stan podczas wykonywania badania.	K_W51
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne.	K_W53
U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń	K_W57
U_04	Student rozumie przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnych do ustalenia jego stanu	K_W58
U_05	Student potrafi zaopatrywać rany z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki	K_W95
U_06	Student potrafi tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej	K_W96
U_07	Student potrafi stosować zasady aseptyki i antyseptyki	K_W94
U_08	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_W116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K_K01
K_02	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

4. **Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć**

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Wprowadzenie do przedmiotu – tematyka zajęć, literatura, warunki zaliczenia wykładów. Zakażenia chirurgiczne: wrota, źródła, drogi szerzenia się i leczenie.	2	
W2	Badanie chirurgiczne. Symptomatologia i zasady kwalifikacji chorych do leczenia operacyjnego w ostrych i przewlekłych chorobach chirurgicznych. Ból w przebiegu chorób chirurgicznych. Leczenie przeciwbólowe w chirurgii. Powikłania pooperacyjne wczesne i odległe.	2	

W3	Rany: proces gojenia się ran, czynniki wpływające na gojenie się ran, leczenie ran czystych i powikłanych. Ambulatoryjne leczenie ran. Profilaktyka tężca.	2	
W4	Przyczyny i rodzaje krwotoków. Kliniczna ocena ubytku krwi krążącej. Rozpoznawanie i leczenie wstrząsu krwotocznego. Prawne podstawy leczenia krwią, jej składnikami.	2	
W5	Choroba oparzeniowa. Uraz inhalacyjny. Ogólnoustrojowe i miejscowe leczenie ciężkich oparzeń. Terapia hiperbaryczna.	2	
W6	Odrębności i specyfika chirurgii dziecięcej.	2	
W7	Ostre choroby chirurgiczne u dzieci : objawy i postępowanie.	2	
W8	Utrwalenie wiedzy z zakresu semestru III. Podsumowanie zajęć – określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	
Treści wykładów semestr IV			
W9	Zagrożenia życia i zdrowia w chorobach chirurgicznych układu pokarmowego. „Ostry brzuch" i niedrożność przewodu pokarmowego.	2	
W10	Chirurgiczne choroby przełyku, żołądka, dwunastnicy, jelit i odbytu. Przepukliny brzuszne.	2	
W11	Chirurgiczne choroby wątroby, pęcherzyka żółciowego, trzustki i śledziony.	2	
W12	Chirurgiczne leczenie chorób sutka	2	
W13	Chirurgiczne leczenie chorób tarczycy.	2	
W14	Chirurgia naczyniowa i endowaskularna .	2	
W15	Chirurgiczne leczenie chorób urologicznych.	2	
W16	Utrwalenie wiedzy z zakresu semestru IV. Podsumowanie zajęć – określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	1	
	Razem liczba godzin wykładów	15	…

Lp.	**Treści ćwiczeń w semestrze III**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale chirurgicznym. Zasady aseptyki i antyseptyki. Przyczyny, symptomatologia i leczenie zakażeń chirurgicznych. Profilaktyka zakażeń szpitalnych.	2	
C2	Postępowanie okołooprecyjne: przygotowanie do zabiegu operacyjnego w przypadku zabiegu pilnego i planowanego, postępowanie pooperacyjne. Farmakologiczne i pozafarmakologiczne metody łagodzenia i leczenia bólu.	2	
C3	Ocena i chirurgiczne zaopatrywanie ran w ambulatorium chirurgicznym. Rodzaje drenaży i zasady drenowania ran i jam ciała. Leczenie ran pooperacyjnych. Rodzaje i funkcje opatrunków.	2	
C4	Wskazania do przeprowadzenia i zasady przetaczania krwi. Obserwacja pacjenta w trakcie i po transfuzji. Niepożądane	2	

	zdarzenia związane z leczeniem krwią. Niepożądane reakcje poprzetoczeniowe.		
C5	Określanie głębokości i rozległości oparzenia z wykorzystaniem dostępnych reguł i skal. Reguły przetoczeniowe stosowane w resuscytacji płynowej pacjenta oparzonego. Metody leczenia ran oparzeniowych: otwarta, zamknięta, operacyjna.	2	
C6	Opieka okołooperacyjna w chirurgii dziecięcej	2	
C7	Rozpoznawanie chorób chirurgicznych u dzieci.	2	
C8	Podsumowanie zajęć i zaliczenie ćwiczeń	1	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**...**

Lp.	**Treści zajęć praktycznych w semestrze IV**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Prowadzenie obserwacji i analizowanie wyników badań diagnostycznych pacjenta z zespołem objawów „ostrego brzucha". Udział w postępowaniu okołooperacyjnym wobec pacjentów w ostrym przebiegu choroby.	4	
ZP2	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami przełyku, żołądka, dwunastnicy, jelit i odbytu.	4	
ZP3	Udział w postępowaniu okołooperacyjnym wobec pacjenta zakwalifikowanego do chirurgicznego leczenia choroby pęcherzyka żółciowego i dróg żółciowych. Udział w postępowaniu okołooperacyjnym wobec pacjenta zakwalifikowanego do chirurgicznego leczenia przepuklin brzusznych.	4	
ZP4	Udział w postępowaniu okołooperacyjnym wobec pacjentki zakwalifikowanej do chirurgicznego leczenia choroby sutka.	4	
ZP5	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami tarczycy, nadnerczy i trzustki.	4	
ZP6	Udział w leczeniu chirurgicznym pacjentów z chorobami naczyń obwodowych.	4	
ZP7	Udział w postępowaniu okołooperacyjnym wobec pacjentów zakwalifikowanych do chirurgicznego leczenia chorób nerek, dróg moczowych, pęcherza moczowego i gruczołu krokowego.	4	
ZP8	Utrwalenie wiedzy i umiejętności z zakresu semestru IV. Podsumowanie zajęć - określenie poziomu uzyskanych efektów kształcenia.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**...**

5. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny M2 – wykład problemowy M3 – pokaz prezentacji multimedialnej	Projektor multimedialny, komputer z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna
Ćwiczenia	M2 – dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedź ustna, pokaz	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale

	M5 – analiza dokumentacji medycznej, przegląd literatury przedmiotu, działania praktyczne	chirurgicznym i w ambulatorium chirurgicznym, procedury obowiązujące w oddziale chirurgicznym i ambulatorium chirurgicznym.
Zajęcia praktyczne	M2 - analiza przypadku (casestudy) M2 –wypowiedź ustna, pokaz, rozmowa na temat doświadczeń zdobytych w czasie praktyk M5 – analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Sprzęt i aparatura oddziału chirurgicznego, dokumentacja medyczna.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 4. Ocena uzyska z F1 (wejściówki) – 20% 5. Ocena uzyskana z F2– 40% 6. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 3. Oceny uzyskane z F2 – 75% 4. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
U_01			x	x		x
U_02			x	x		x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x

U_06			x	x	x	x
U_07			x	x	x	x
U_08			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze III i egzaminu w semestrze IV jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne
Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**75**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 16 października 2017 r. w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne
2. Fibak J. Chirurgia. Wydanie 3 Warszawa, 2014, PZWL
3. Fibak J. Chirurgia. Repetytorium Wydanie 2 Warszawa, 2010, PZWL
4. Alderson D., Gawrychowski J., Rawlinson N. Choroby chirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2013

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Noszczyk W. Chirurgia : repetytorium, Warszawa, 2009, PZWL
2. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 1, Warszawa, 2005, PZWL
3. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 2, Warszawa, 2005, PZWL

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	iwona.ajp@op.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.11

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**NEUROLOGIA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. MED. GRZEGORZ RUTKOWSKI** mgr Anna Bolińska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**II/** IV	**3**
zajęcia praktyczne	**30**	**II/**IV	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii

4.Cele kształcenia

C1- przekazanie wiedzy niezbędnej do wykonywania medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe będących w kompetencjach ratownika medycznego pacjentowi z dysfunkcją układu nerwowego.

C2- Rozwinięcie umiejętności wykonywania badania pacjenta w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu neurologicznego pacjenta.

C3 – Kształtowanie świadomości poszanowania godności człowieka i kierowania się dobrem pacjenta.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	K_W156
W_02	Student zna przyczyny, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego;	K_W157

W_03	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego(bóle głowy, choroby naczyniowe mózgu, w szczególności udar mózgu i padaczka) oraz ich przyczyny i objawy	K_W158
W_04	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego w szczególności w zapaleniu opon mózgowo - rdzeniowych; oraz ich przyczyny i objawy	K_W159
W_05	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych; oraz ich przyczyny i objawy	K_W160
W_06	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	K_W168
W_07	Student zna wybrane skale oceny śpiączki oraz skale urazowe i rokownicze	K_W194
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta	K_U56
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_03	Student potrafi oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U65
U_04	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta	K_102
U_05	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczyć materiał do badań laboratoryjnych , mikrobiologiczny i toksykologicznych	K_U104
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_03	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

5.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach naczyniowych mózgu (udar mózgu, krwotok podpajęczynówkowy) oraz padaczce.	2	-
W2	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych.	2	-
W3	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych.	2	-
W4	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w guzach mózgu oraz urazach czaszkowo-mózgowych i kręgosłupowo-rdzeniowych.	2	-

W5	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy, zespołach korzeniowych i neuralgiach.	2	-
W6	Rozpoznawanie najczęstszych klinicznych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów naglących w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego.	2	-
W7	Ocena stanu świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne chorego neurologicznie) pacjenta.	2	-
W8	Rozpoznawanie stanów zaburzenia przytomności i świadomości oraz zaburzenia kontaktu chorego z otoczeniem z powodu dysfunkcji mowy.	2	-
W9	Ocena kliniczna chorego nieprzytomnego z powodu chorób OUN.	2	-
W10	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczyniak), guzów mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	2	-
W11	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczyniak), guzów mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej	2	-
W12	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorych po urazie czaszkowomózgowym, urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego.	2	-
W13	Rozpoznawanie objawów i postępowanie (wykonywanie procedur medycznych) u chorego z zespołami bólowymi głowy, kręgosłupowo-korzeniowymi, neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi	2	-
W14	Problemy diagnostyczno-terapeutyczne (wykonywanie procedur medycznych) u chorych z padaczką, zespołami otępiennymi, zespołami ubytkowymi neurologicznymi.	2	-
W15	Poszanowanie godności pacjenta, przestrzeganie praw pacjenta.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Rozpoznawanie najczęstszych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów naglących w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	5	-

ZP2	Ocena świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne) pacjenta. Rozpoznawanie stanów zaburzeń przytomności i świadomości oraz zaburzeń kontaktu chorego z otoczeniem z powodu dysfunkcji mowy	5	-
ZP3	Rozpoznawanie objawów i wykonywanie procedur medycznych u chorego z chorobą naczyniową mózgu, guzach mózgu oraz zespołem ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	5	-
ZP4	Rozpoznawanie objawów i wykonywanie procedur medycznych u chorego z bólem głowy, zespołami korzeniowymi, neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi	5	-
ZP5	Postępowanie diagnostyczno – terapeutyczne, wykonywanie procedur medycznych u chorego z padaczką, zespołami otępiennymi i ubytkowymi zespołami neurologicznymi.	5	-
ZP6	Podsumowanie zajęć. Doskonalenie nabytych umiejętności. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Samoocena.	5	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	analiza przypadku	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – zaliczenie pisemne
Zajęcia praktyczne	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia kliniczne
	P1	P3
W_01	x	x
W_02	x	x
W_03	x	x
W_04	x	x

W_05	x	x
W_06 W_07	x X	x X
U_01	x	x
U_02	x	x
U_03 U_04 U_05	x X	x X X
K_01 K_02 K_03	x X X	x X X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie z oceną odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny formujące uzyskane podczas zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

Kryteria przyznawania oceny końcowej zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium ustnego

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**

	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury	**15**	
przygotowanie do egzaminu	**15**	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Prusinski A. Neurologia praktyczna PZWL W-wa 2007
2. Kozubski W., Liberski P. (red.): Neurologia. Podręcznik dla studento w medycyny. PZWL, Warszawa 2009
3. Fuller G. Badanie neurologiczne. To proste. Wyd. Med. Urban &Partner 2009
4. Henry GL, Little N, i in. Stany naglące w neurologii - od objawów do rozpoznania. PZWL 2007
5. Lindsley K.W.,Bone I. (red.W. Kozubski). Neurologia i Neurochirurgia. Urban & Partner Wrocław 2006.

1. Ząbek M.: Neurochirurgia. PZWL, Warszawa 1999.
2. Szczeklik A., Gajewski P.: Interna Szczeklika. Podręcznik chorób wewnętrznych 2014, Medycyna Praktyczna, Kraków 2014.
3. Maksymowicz W.: Neurochirurgia w zarysie. PZWL, Warszawa 1999.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Anna Bolińska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.12

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**CHOROBY ZAKAŹNE I TROPILANE**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. MED. ŁUKASZ LAURANS**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**II/IV**	**1**
ćwiczenia	**15**	**II/IV**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość wiedzy z zakresu: anatomii, fizjologii, chorób wewnętrznych, neurologii

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie studentów z problematyką z zakresu chorób zakaźnych i tropikalnych.
C2 – Przygotowanie studentów do rozpoznawania chorób zakaźnych i tropikalnych.
C3 – Wskazanie studentom czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna etiopatogenezę najczęstszych schorzeń zakaźnych i tropikalnych w tym w zależności od wieku ;	K_W107
W_02	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby, nabytym niedoborze odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych;	K_W155 K_W159
W_03	Student zna standardy i procedury postępowania w sytuacji zagrożeń życia wywołanych przez choroby zakaźne i tropikalne ;	K_W141

Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego w chorobach zakaźnych i tropikalnych	K_U53
U_02	Student potrafi wdrażać właściwe do sytuacji procedury postępowania epidemiologicznego;	K_U27
U-03	Student potrafi stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	K_U21
U_04	Student potrafi stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	K_U34
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Epidemiologia chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W2	Mechanizmy odporności oraz zasady immunoprofilaktyki	1	-
W3	Diagnostyka laboratoryjna oraz obrazowa w rozpoznawaniu chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W4	Metody leczenia chorób zakaźnych i tropikalnych	1	-
W5	Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego	1	-
W6	Choroby zakaźne skóry	1	-
W7	Zakażenia układu oddechowego	1	-
W8	Infekcje układu pokarmowego	1	-
W9	Choroby infekcyjne układu krążenia	1	-
W10	Zakażenia układu moczowo-płciowego	1	-
W11	Posocznica	1	-
W12	Zakażenia szpitalne	1	-
W13	Ekspozycje zawodowe u pracowników medycznych	1	-
W14	Broń biologiczna	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ocena zagrożeń występujących w podróży, ustalenie wskazań i rodzaju profilaktyki chorób zakaźnych i innych zagrożeń związanych z podróżowaniem, przygotowanie do podróży, opracowanie indywidualnej apteczki podróżnika	5	-
C2	Badanie lekarskie po powrocie z tropiku. Postępowanie z gorączkującym wracającym z tropiku – opracowanie przypadków	4	-

	klinicznych. Postępowanie z chorym na gorączkę krwotoczną lub inną wysoko zakaźną chorobę.		
C3	Ratownik medyczny na misji w kraju strefy tropikalnej – symulacja przygotowania do wyjazdu i profilaktyki chorób tropikalnych w miejscu odbywania misji. Profilaktyka po-ekspozycyjna – ekspozycja ratownika medycznego na HIV, HBV, HCV. Symulacja przezskórnej lub śluzówkowej ekspozycji ratownika medycznego na materiał wysoce zakaźny - zasady postępowania. Postępowanie ze zwłokami pacjenta zmarłego na chorobę wysoce zakaźną.	6	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Projektor, tablica multimedialna
Ćwiczenia	M-2 Analiza przypadku	Projektor, tablica suchościeralna, flipchart, pisaki, opisy przypadków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka” F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 7. Ocena uzyska z F1 (wejściówki) – 20% 8. Ocena uzyskana z F2– 40% 9. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	P2
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
U_01			x	x
U_02			x	x
U_03			x	x
U_04			x	x
K_01	x	x	x	x

10. **Opis sposobu ustalania oceny końcowej** (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Boroń-Kaczmarska A (red.) — Choroby zakaźne w zarysie, Szczecin, 2004, Wydawnictwo Pomorskiej Akademii Medycznej
2. J. Cianciara, J.Juszczyk: Choroby zakaźne i pasożytnicze; Czelej 2013
3. H. Czajka, J.Wysocki: Szczepienia w profilaktyce chorób zakaźnych; Wydawnictwo HELP MED Kraków 2010
4. W. Magdzik, D.Naruszewicz-Lesiuk: Wakcynologia, wyd.II; Wyd.Alfa Medica Press 2007
5. R. Olszański: Problemy zdrowotne w tropiku; Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa 2009
6. D. Prokopowicz: Medycyna Podróży; Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko; Białystok 2010
7. 7. Jong ES, Sanford C: The Travel and Tropical Medicine manual; Wyd. IV, Saunders Elsevier 2016

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Denys A — Zakażenia szpitalne. Wybrane zagadnienia., Kraków, 2012, Wolters Kluwer
2. Dziubek Z — Choroby zakaźne i pasożytnicze, Warszawa, 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Laurans
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	**NAUK O ZDROWIU**
	Kierunek	**RATOWNICTWO MEDYCZNE**
	Poziom studiów	**pierwszego stopnia**
	Forma studiów	**stacjonarna**
	Profil studiów	**praktyczny**
Pozycja w planie studiów		**C.13**

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Zagrożenia epidemiologiczne i szczepienia ochronne**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym odbywają się zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**II/IV**	**1**
ćwiczenia	**15**	**II/IV**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: biologia i mikrobiologia, patologia, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z podstawowymi zagrożeniami epidemiologicznymi występującymi w Polsce i na świecie.

C2 - Przekazanie wiedzy o zasadach profilaktyki chorób zakaźnych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych oraz przygotowanie studentów do rozpoznawania zagrożeń epidemiologicznych w praktyce ratownika medycznego.

C3 - Rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie stosowania zasad profilaktyki zakażeń i edukacji pacjentów.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna zasady postępowania przeciwepidemicznego	K_W24
W_02	Zna epidemiologię chorób zakaźnych i regulacje prawne w tym zakresie	K_W106

W_03	Zna rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie immunologiczne.	K_W241
W_04	Zna zasady kwalifikowania do szczepień ochronnych oraz wykonywania tych szczepień	K_W242
W_05	Zna standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi,COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa oraz zapewnieniem bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie.	K_W243
W_06	Zna procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych	K_W244
Umiejętności		
U_01	Potrafi stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne	K_U21 K_U94
U_02	Umie stosować się do zasad bezpieczeństwa sanitarno- epidemiologicznego oraz profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych	K_U34
U_03	Patrafi wykonywać szczepienia przeciw grypie,WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa.	K_U120
U_04	Potrafi rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta.	K_U121
U_05	Potrafi przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19 oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych	K_U126
Kompetencje społeczne		
K_01	Jest gotów do aktywnego słuchania , nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
W1	Podstawowe pojęcia z epidemiologii chorób zakaźnych i drogi szeżenia się zakażeń.	1
W2	Choroby zakaźne stanowiące szczególne zagrożenie dla zdrowia publicznego- grypa, gruźlica, HIV/AIDS, COVID-19, wirusowe zapalenia wątroby, choroby przenoszone drogą kropelkową i krwiopochodną.	2
W3	Zasady profilaktyki i kontroli zakażeń- izolacja, dekontaminacja, procedury ochrony osobistej	2
W4	Immunoprofilaktyka czynna i bierna- podstawy immunologiczne, rodzaje szczepionek.	2
W5	Program szczepień ochronnych w Polsce – obowiązkowe i zalecane szczepienia.	2
W6	Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP) – rodzaje, klasyfikacja, zasady postępowania i raportowania.	1
	Razem liczba godzin wykładów	**10**
Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**

		stacjonarnych
C1	Kwalifikacja pacjenta do szczepienia – wywiad, ocena stanu zdrowia, przeciwwskazania.	2
C2	Przygotowanie do szczepienia – aseptyka, sprzęt, dobór preparatu, kontrola terminu ważności i warunków przechowywania.	3
C3	Technika wykonywania szczepień : domięśniowe, podskórne, śródskórne, doustne i donosowe.	3
C4	Postępowanie po szczepieniu – obserwacja pacjenta, zasady udzielania pomocy w razie wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP).	3
C5	Postępowanie po ekspozycji zawodowej – symulacja sytuacji zakłucia igłą, kontaktu z krwią lub innym materiałem zakaźnym; algorytm postępowania	2
C6	Zasady używania środków ochrony indywidualnej.	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M2- , metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, wypowiedz ustna, pokaz M5 – działania praktyczne	Fantomy, sprzęt medyczny, materiały dydaktyczne

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2- kolokwium pisemne
Ćwiczenia	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	Na ocenę podsumowującą **P3** składają się 2 elementy: 1. Ocena uzyskana z F2– 60% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F2	P2
W_01	X		
W_02	X		
W_03	X		
W_04	X		
W_05	X		

W_06	X		
U_01		X	X
U_02		X	X
U_03		X	X
U_04		X	X
U_05		X	X
K_01	x	x	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna form prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według tych samych kryteriów

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**25**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Przygotowanie do zaliczenia	5
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Magdzik W., Naruszewicz-Lesiuk D., Zieliński A. *Epidemiologia chorób zakaźnych*. PZWL.
2. Bernatowicz P., Szenborn L. *Szczepienia ochronne w praktyce medycznej*.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (aktualna wersja).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1.Raporty i rekomendacje WHO oraz ECDC dotyczące szczepień i zagrożeń epidemiologicznych.
2. Aktualne wytyczne GIS, Ministerstwa Zdrowia oraz NFZ.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (kod przedmiotu)		C.14

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**MEDYCZNE CZYNNOŚCI RATUNKOWE**
Punkty ECTS	**12**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II-III**
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia	**mgr Rafał Gajda** **lic. Łukasz Kościukiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	**100**	**II/IV**	**5**
ćwiczenia	**100**	**III/V**	**5**
ćwiczenia	**30**	**III/VI**	**2**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, farmakologia z toksykologią, Bezpieczeństwo w ratownictwie medycznym, Etyka zawodowa ratownika medycznego, Podstawowe czynności BLS i nauczanie pierwszej pomocy, Kwalifikowana pierwsza pomoc, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych, Medycyna taktyczna, Choroby wewnętrzne z elementami onkologii, Kardiologia.

4.Cele kształcenia

C1	Przekazanie studentom wiedzy niezbędnej do sprawnego wykonywania medycznych czynności ratunkowych w zakresie określonym przepisami prawa.
C2	Nabycie przez studentów umiejętności biegłego wykonywania medycznych czynności ratunkowych adekwatnych do stanu poszkodowanego.
C3	Kształtowanie postawy otwartości na potrzeby pacjenta oraz sprawnego komunikowania się z pacjentem i jego rodziną

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		

W_01	Zna patomechanizmy powstawania oraz objawy stanów nagłego zagrożenia życia i zdrowia.	K_W137, K_W178,
W_02	Zna metody leczenia stanów nagłego zagrożenia życia i zdrowia z wykorzystaniem technik zabiegów ratunkowych i farmakoterapii.	K_W01, K_W143, K_W145, K_W146, K_W147, K_W148, K_W149, K_W150, K_W161, K_W177, K_W180, K_W181, K_W182, K_W183,K_W184, K_W185, K_W186, K_W187, K_W189, K_W191, K_W192, K_W194, K_W201, K_W202, K_W204, K_W205, K_W206, K_W207, K_W219, K_W226
W_03	Zna zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich (w tym w przypadku rozpoznania śmierci).	K_W175
Umiejętności		
U_01	Rozpoznaje stany zagrożenia życia w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe pacjenta oraz analizę dokumentacji medycznej.	K_U50, K_U52, K_U53, K_U54A, K_U55, K_U56, K_U58, K_U60, K_U61, K_U63, K_U73, K_U102, K_U108, K_U110, K_U119
U_02	Dobiera metody postępowania terapeutycznego i wykonuje medyczne czynności ratunkowe adekwatnie do rozpoznanego stanu poszkodowanego.	K_U54, K_U57, K_U59, K_U62, K_U66, K_U67, K_U69, K_U74, K_U75, K_U76, K_U77, K_U78, K_U86, K_U87, K_U88, K_U89, K_U90, K_U91, K_U92, K_U93, K_U94, K_U95, K_U96, K_U97, K_U98, K_U100, K_U101, K_U103, K_U105, K_U106, K_U107, K_U109, K_U112, K_U117, K_U118, K_U124
Kompetencje społeczne		
K_01	Przewidywanie i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_02	Kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń – zakres wiedzy	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	nie stacjonarnych
Semestr IV			
C1	Wprowadzenie do przedmiotu w semestrze IV. Zapoznanie z programem przedmiotu, wykazem literatury, wymaganiami edukacyjnymi oraz formą zaliczenia przedmiotu.	2	

	Omówienie regulaminu pracowni oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujących w pracowni. Zakres uprawnień ratownika medycznego w świetle obowiązujących przepisów prawa.		
C2	Zasady badania podmiotowego i przedmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe. Zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich (w tym w przypadku rozpoznania śmierci). Wybrane skale oceny śpiączki, skale oceny i monitorowania bólu oraz skale urazowe i rokownicze.	4	
C3	Zasady wykonywania dostępu do szpikowego przy użyciu gotowego zestawu, wskazania, przeciwwskazania	1	
C4	Drożność dróg oddechowych, wentylacja i wspomaganie oddechu: • wskazania do bez przyrządowego i przyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania, • wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonania, • wskazania do odsysania dróg oddechowych i techniki jego wykonywania. • wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania. • wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonania. • zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi, podstawy gazometrii krwi tętniczej	4	
C5	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem oddechowym – przyczyny, objawy, postepowanie: • w zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, • w zaostrzeniu astmy oskrzelowej, • w ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych, • w samoistnej odmie opłucnowej • w zespole niewydolności oddechowej.	4	
C6	Przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostyka. Przyczyny, objawy i postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych na podstawie protokołów postepowania wg ERC i ESC.	3	
C7	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem krążenia - przyczyny, objawy i postępowanie w przypadku: • nadciśnienia tętniczego,	6	

	• rozwarstwienia aorty, • niewydolności krążenia, • ostrego niedokrwienia kończyn, • obrzęku płuc • zatorowości płucnej.		
C8	Wstrząs – przyczyny, rodzaje, objawy, medyczne czynności ratunkowe	3	
C9	Zaburzenia rytmu serca – tachyarytmie i bradyarytmie, rozpoznanie, różnicowanie, powikłania i zagrożenia, algorytmy postepowania na podstawie wytycznych ERC, ESC, AHA. Wskazania do kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonania.	4	
C10	Przyczyny, objawy i mechanizmy nagłego zatrzymania krążenia.	6	
	Wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji i algorytmy postepowania w nagłym zatrzymaniu krążenia u pacjentów dorosłych.		
	Odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia.		
	Postępowanie po resuscytacyjne.		
	Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych.		
	Etyka resuscytacji, zasady i aspekty prawne, decyzje dotyczące odstąpienia od resuscytacji i zakończenia resuscytacji.		
Zakres wiedzy - semestr V			
C11	Wprowadzenie do przedmiotu w semestrze V. Zapoznanie z programem przedmiotu, wykazem literatury, wymaganiami edukacyjnymi oraz formą zaliczenia przedmiotu.	1	
C12	Rozpoznawanie dziecka w stanie zagrożenia życia: różnice anatomiczne i fizjologiczne, przyczyny zatrzymania oddechu i krążenia, badanie pacjenta pediatrycznego.	4	
C13	Wstępne postępowanie w sytuacjach szczególnych u dzieci: zapalenie krtani i tchawicy, zapalenie nagłośni, niewydolność oddechowa u dziecka z tracheostomią, zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie oskrzelików, astma oskrzelowa, anafilaksja, odwodnienie, wstrząs hipowolemiczny, wstrząs septyczny, zaburzenia rytmu serca u dzieci, zaburzenia gospodarki węglowodanowej, ostre zatrucia u dzieci, bóle brzucha u dzieci, drgawki u dzieci, leczenie bólu u dzieci.	4	
C14	Nagłe zatrzymanie krążenia u dzieci, zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci – algorytm PALS, odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia, opieka po resuscytacyjna, postępowanie według algorytmów ERC.	4	
C15	Newborn Life Support - techniki przyjęcia porodu nagłego w warunkach poza szpitalnych, resuscytacja i wspomaganie okresu adaptacyjnego noworodków po urodzeniu według algorytmów ERC.	6	
C16	Ocena miejsca zdarzenia i mechanizmu urazu, ocena stanu poszkodowanego po urazie, szybkie badanie urazowe, badanie powtórne i badanie dalsze, kategoryzacja poszkodowanego i określanie priorytetów postepowania na podstawie badania.	2	

C17	Wstrząs i kontrola krwawienia u pacjentów urazowych.	2	
C18	Zaopatrywanie dróg oddechowych u pacjentów urazowych.	2	
C19	Postępowanie w urazach brzucha i klatki piersiowej.	2	
C20	Postępowanie w urazach kręgosłupa i urazach kończyn.	2	
C21	Postępowanie w urazach czaszkowo-mózgowych.	2	
C19	Postępowanie w oparzeniach u dorosłych i dzieci.	2	
C23	Specjalne grupy pacjentów urazowych: • urazy u dzieci - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. • urazy u osób w wieku podeszłym – odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. • urazy u kobiet w ciąży - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym. • poszkodowany po urazie pod wpływem alkoholu i/lub środków psychoaktywnych - odmienności w symptomatologii, badaniu i postępowaniu ratunkowym.	4	
Zakres wiedzy - semestr VI			
C24	Techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu, wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu lub odniesionych obrażeń, bezpieczeństwo pacjenta podczas transportu.	3	
C25	Transport śmigłowcem ratunkowym.	3	
C26	Zdarzenia masowe i triage	4	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres wiedzy	**84**	

Lp.	**Ćwiczenia – zakres umiejętności**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**nie stacjonarnych**
Semestr IV			
C1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta dorosłego, ocenianie podstawowych funkcji życiowych, rozpoznawanie stanów zagrożenia zdrowotnego na podstawie wniosków z badania, ocena stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania.	4	
C2	Zakładanie dostępów do szpikowych u pacjentów dorosłych i dzieci z wykorzystaniem dostępnych zestawów.	2	
C3	Medyczne czynności ratunkowe w niedrożności dróg oddechowych u dorosłych i dzieci, bez przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych, przyrządowe zaopatrywanie dróg oddechowych przy pomocy rurek UG i NG oraz z wykorzystaniem przyrządów nad głośniowych. Prowadzenie tlenoterapii biernej oraz wentylacji zastępczej i wspomagania oddechu przy pomocy urządzeń do tlenoterapii biernej oraz worka samorozprężalnego z maską twarzową.	4	

C4	Intubacja dotchawicza w laryngoskopii bezpośredniej i wideo laryngoskopii u dorosłych i dzieci, konikopunkcja. Prowadzenie wentylacji mechanicznej z wykorzystaniem respiratora.	5	
C4	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem oddechowym – badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C5	Stany nagłego zagrożenia zdrowotnego związane z układem krążenia – badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C6	Postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych - badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C7	Zaburzenia rytmu serca – rozpoznanie i postepowanie na podstawie badania i obserwacji klinicznej, wykonanie kardiowersji elektrycznej i przezskórnej stymulacji elektrycznej w wybranych zaburzeniach rytmu serca, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	6	
C8	Rozpoznawanie mechanizmu zatrzymania krążenia u pacjentów dorosłych. Prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C9	Opieka po resuscytacyjna - prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C10	Odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia - prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
C11	Zatrzymanie krążenia w sytuacjach szczególnych -prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy ALS rekomendowane przez ERC.	6	
Zakres umiejętności - semestr V			
C12	Badanie pacjenta pediatrycznego, rozpoznawanie dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego na podstawie badania i obserwacji klinicznej.	4	
C13	Postępowanie w stanach zagrożenia życia u dzieci - badanie, rozpoznanie i medyczne czynności ratunkowe, ćwiczenia w warunkach symulacji medycznej.	4	
C14	Nagłe zatrzymanie krążenia u dzieci, prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy PALS rekomendowane przez ERC.	8	
C15	Resuscytacja i wspomaganie okresu adaptacyjnego noworodków, prowadzenie resuscytacji noworodka w warunkach symulacji medycznej w oparciu o algorytmy NLS rekomendowane przez ERC.	8	
C16	Podejmowanie medycznych czynności ratunkowych na miejscu zdarzenia: ocena miejsca zdarzenia, ocena mechanizmu urazu, przeprowadzanie badania wstępnego i badania urazowego, podejmowanie decyzji dotyczących interwencji terapeutycznych.	4	

C17	Rozpoznawanie wstrząsu pourazowego. Medyczne czynności ratunkowe w sytuacji krwawienia zewnętrznego, które można zatrzymać, krwawienia zewnętrznego, którego nie można zatrzymać i krwawienia wewnętrznego. Prowadzenie resuscytacji płynowej poprzez dostęp naczyniowy lub do szpikowy.	4	
C16	Procedury przywracania i utrzymywania drożności dróg oddechowych u pacjentów po urazie – ćwiczenia utrwalające umiejętności nabyte w semestrze IV.	2	
C17	Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych w obrażeniach brzucha i klatki piersiowej. Zaopatrzenie odmy otwartej, technika odbarczenia odmy prężnej, technika zaopatrzenia wiotkiej klatki piersiowej, zaopatrzenie rany otwartej ściany brzucha, farmakoterapia wstrząsu, monitorowanie stanu poszkodowanego.	6	
C18	Rozpoznawanie obrażeń kręgosłupa i rdzenia kręgowego, ręczne i przyrządowe unieruchamianie szyjnego odcinka kręgosłupa, wydobywanie z pojazdu, przetaczanie i przemieszczanie poszkodowanego, zdejmowanie kasku, modyfikowanie techniki udrażniania dróg oddechowych, stosowanie unieruchomień transportowych (materac próżniowy, deska ortopedyczna). Rozpoznawanie obrażeń kostno-stawowych kończyn, stosowanie unieruchomień miękkich, stosowanie unieruchomień szyną Kramera, stosowanie unieruchomień szyną wyciągową, stosowanie materaca próżniowego, zaopatrzenie kikuta po amputacji i części amputowanej, farmakoterapia bólu, resuscytacja płynowa.	6	
C19	Rozpoznawanie obrażeń czaszkowo-mózgowych. Modyfikowanie badania urazowego w obrażeniach głowy. Zaopatrywanie ran głowy. Monitorowanie stanu poszkodowanego.	4	
C20	Określanie stanu ogólnego poszkodowanego oparzonego. Wstępna ocena głębokości i rozległości oparzenia u dorosłego i u dziecka, rozpoznawanie urazu inhalacyjnego. Kwalifikowanie poszkodowanego do leczenia w centrum oparzeniowym. Wdrażanie medycznych czynności ratunkowych w zależności od rodzaju oparzenia i stanu poszkodowanego	5	
C21	Specjalne grupy pacjentów urazowych – medyczne czynności ratunkowe z uwzględnieniem różnic fizjologicznych, odmienności w symptomatologii, oraz obrażeń u dziecka po urazie	2	
C22	Specjalne grupy pacjentów urazowych - medyczne czynności ratunkowe u osoby po urazie w wieku podeszłym z uwzględnieniem odmienności w symptomatologii i leczeniu wynikających z procesu starzenia.	2	
C23	Specjalne grupy pacjentów urazowych - medyczne czynności ratunkowe u kobiet w ciąży, określanie stanu ogólnego i stanu położniczego, uwzględnianie zmian w parametrach życiowych i zmian w położeniu narządów wynikających z ciąży, stosowanie pozycji transportowej	2	
C24	Specjalne grupy pacjentów urazowych - Wykonywanie medycznych czynności ratunkowych u osób po urazie będących pod wpływem alkoholu/środków psychoaktywnych: nawiązywanie kontaktu, poszukiwanie typowych objawów nadużycia, podawanie środków farmakologicznych.	2	
Zakres umiejętności - semestr VI			

C25	Przygotowanie pacjenta do transportu ambulansem i drogą lotniczą, monitorowanie pacjenta podczas transportu, farmakoterapia i resuscytacja płynowa w transporcie.	3	
C26	Postepowanie w zdarzeniach mnogich i masowych, segregacja medyczna, zasady i priorytety postępowania – ćwiczenia w warunkach zdarzeń symulowanych.	5	
C27	Przygotowanie do egzaminu – powtórka i utrwalenie umiejętności zdobytych w poprzednich semestrach, ćwiczenie w warunkach symulacji medycznej	12	
	Razem liczba godzin ćwiczeń – zakres umiejętności	**146**	

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia – zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie, elementy wykładu M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny, plansze anatomiczne: układu krążenia, układu oddechowego, układu kostnego, układu pokarmowego, układu moczowego, zdjęcia rtg obrażeń kostno-stawowych, wzory karty medycznych czynności ratunkowych, filmy dydaktyczne,
Ćwiczenia- zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna (symulacja zdarzenia), analiza przypadku - *case study*, M5 – pokaz, ćwiczenia w sytuacji symulowanej, instruktaż	Wyposażenie pracowni medycznych czynności ratunkowych

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia – zakres wiedzy	F1 – „wejściówka", kolokwium cząstkowe	**Semestr IV i V** Ocena podsumowująca P3 na którą składają się oceny **F1 i F1*** w sposób opisany w punkcie 9 **Semestr VI** Ocena podsumowująca P1 na którą składają się oceny z egzaminu pisemnego i praktycznego
Ćwiczenia – zakres umiejętności	F1* – sprawdzian praktyczny umiejętności F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Ćwiczenia**			
	F1	**F1***	**F2**	**P1**

W_01	x			x
W_02	x			x
W_03	x			x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
K_01		x	x	x
K_02		x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Semestr IV i V

Do zaliczenia w semestrze IV i V może przystąpić student, który:

1. **Zrealizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń**

Dopuszczalna jest nieobecność na jednym bloku ćwiczeniowym, tj. wykazanie minimum 90% obecności na ćwiczeniach. Nieobecność na ćwiczeniach należy odpracować w formie wskazanej przez osobę prowadzącą zajęcia. W przypadku **indywidualnej organizacji studiów** student ma obowiązek wykazać minimum 75% obecności na ćwiczeniach.

2. **Uzyskał zaliczenie ze wszystkich wejściówek oraz z kolokwium semestralnego**

Niezaliczone wejściówki i kolokwium student może poprawić tylko jeden raz. Poprawa wejściówek odbywa się w terminie wyznaczonym przez osobę prowadzącą zajęcia

3. **Niezaliczenie wejściówek lub kolokwium semestralnego skutkuje:**
   - niedopuszczeniem do zaliczenia praktycznego
   - oceną niedostateczną niezależnie od pozostałej aktywności na zajęciach.

Przyznawanie oceny końcowej odbywa się po ustaleniu średniej ważonej ocen uzyskanych z „wejściówek", kolokwium i sprawdzianu praktycznego, zgodnie z ustalonymi wagami ocen:

Forma oceny	Waga	Znaczenie w średniej
Wejściówka	1	najmniejszy wpływ
Kolokwium	2	średni wpływ
Sprawdzian praktyczny	3	największy wpływ

Kryteria przyznawania oceny z pisemnych form sprawdzania wiedzy:

Ocena	Wartość procentowa punktów uzyskanych z testu
5.0	100 % – 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % – 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Sprawdzian praktyczny polega na wykonaniu złożonego zadania ukierunkowanego na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według check-listy. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 25. Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 15 punktów. **Popełnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez prowadzącego wykonywania zadania i niezaliczeniem sprawdzianu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania niezbędnej czynności, co w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej/poszkodowanej.**

Sprawdzian praktyczny poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria.

Kryteria przyznawania oceny ze sprawdzianu praktycznego

Ocena	**Wartość procentowa punktów uzyskanych ze sprawdzianu praktycznego**
5.0	100 % – 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % – 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Kryteria przyznawania oceny końcowej w semestrze IV i V

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Semestr VI

Do egzaminu w semestrze VI może przystąpić student, który:

- zrealizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń
- uzyskał zaliczenie z przedmiotu w semestrze IV i semestrze V

Egzamin pisemny składa się z 50 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru.

Egzamin praktyczny polega na wykonaniu złożonego zadania ukierunkowanego na ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według check-listy. Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 25. Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 15 punktów. **Popełnienie błędu krytycznego skutkuje przerwaniem przez prowadzącego wykonywania zadania i niezaliczeniem sprawdzianu praktycznego. Błędem krytycznym jest czynność nieprawidłowa lub zaniechanie wykonania niezbędnej czynności, co w sytuacji rzeczywistej spowodowałoby znaczące pogorszenie stanu lub zgon osoby chorej/poszkodowanej.**

Egzamin poprawkowy – opiera się o te same zasady i kryteria.

Przyznawanie oceny końcowej odbywa się po ustaleniu średniej ważonej ocen uzyskanych z egzaminu pisemnego oraz egzaminu praktycznego zgodnie z ustalonymi wagami ocen:

Forma oceny	Waga	Znaczenie w średniej
Egzamin pisemny	1	najmniejszy wpływ
Egzamin praktyczny	2	średni wpływ

Ustalanie oceny z części pisemnej egzaminu odbywa się wg kryteriów podanych wyżej
(patrz semestr IV i V kryteria przyznawania oceny z pisemnych form sprawdzania wiedzy).

Ustalanie oceny z części praktycznej egzaminu odbywa się wg kryteriów podanych wyżej
(patrz semestr IV i V ocena sprawdzianu praktycznego).

Kryteria przyznawania oceny końcowej w semestrze VI

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**230**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	**30**	
Przygotowanie do zaliczeń	**30**	
Przygotowanie do egzaminu	**30**	
suma godzin:	**320**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**12**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Wytyczne resuscytacji 2021.* Polska Rada Resuscytacji, Europejska Rada Resuscytacji, Kraków 2022.
2. *Stany zagrożenia życia i zdrowia. Schematy postępowania dla ZRM typu P.* R. Podlewski, wyd. PZWL, Warszawa 2019.
3. *Medyczne czynności ratunkowe*. Paciorek P., Patrzała A., wyd. PZWL, Warszawa 2015.

4. *Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Wydanie V,* J. Gucwa, M. Ostrowski, Medycyna Praktyczna 2023.
5. Nadolny K., Kucap M., Szwedzinski P., Żmudka .I: *Rekomendacje postępowania w ratownictwie medycznym*. wydanie 1, wyd. Elamed, Katowice 2015
6. Campbell J.E.: International Trauma Life Suport Ratownictwo przedszpitalne w urazach.
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 2479) ze zmianami z dnia 27 listopada (DZ.U.2020r. poz.2110)

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *EKG jasno i zrozumiale*, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2017.
2. *Interpretacja EKG. Kurs podstawowy,* Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran, wyd. PZWL Warszawa 2018.
3. *EKG Łatwo Zrozumieć*, Jacek Gajek, Piotr Salomon, Dorota Zyśko, wyd. Edra Urban&Partner., Wrocław 2023.
4. *Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego,* Jakubaszko J. (red*)* Wyd. Górnicki, Wrocław 2014. *Interna Szczeklika 20223/24 mały podręcznik,* Szczeklik A., Wydawnictwo Medycyna Praktyczna, Kraków 2023.
5. *Wytyczne ESC 2020 dotyczące postępowania u pacjentów z ostrymi zespołami wieńcowymi bez uniesienia odcinka ST.*
6. *Wytyczne ESC dotyczące postępowania w ostrym zawale serca z uniesieniem odcinka ST w 2017 roku.*
7. *Wytyczne ESC 2020 dotyczące diagnostyki i leczenia migotania przedsionków.*
8. *Kompendium rozpoznań elektrokardiograficznych.* Stanowisko grupy ekspertów Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego 2016.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	Stacjonarne
	Profil studiów	Praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.15

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**MEDYCYNA TAKTYCZNA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**lic. Dawid Domagała**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone prawo medyczne, przemieszczanie i transport poszkodowanych i chorych, pierwsza pomoc i podstawowe czynności ratunkowe BLS

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy w zakresie zasad postępowania w zdarzeniu masowym z uwzględnieniem działania taktycznego.
C2 - Kształcenie umiejętności szybkiej oceny sytuacji pod kątem bezpieczeństwa własnego oraz miejsca w działaniu taktycznym.
C3 – Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów interpersonalnych

E - Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	podstawowe zasady postępowania ratunkowego i logistykę w zdarzeniach o charakterze CBRNE (chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne oraz związane z eksplozją)	K_W58
W_02	podstawowe zasady postępowania ratunkowego o charakterze środowiska taktycznego	K_W59
W_03	techniki stosowane przez specjalistyczne jednostki ratownicze;	K_W120

W_04	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
Umiejętności		
U_01	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne	K_U73
U_02	Student potrafi przygotowywać pacjenta do transportu	K_U74
U_03	Student potrafi działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego	K_U112
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Uwarunkowania opieki nad poszkodowanym w warunkach konfliktu zbrojnego, specyfika obrażeń. Historia opieki nad poszkodowanym na polu walki. Komitet TC3.	2	-
W2	Organizacja wojskowej służby zdrowia MON i NATO. Protokół MARCHE. Zagrożenia CBRNE.	2	-
W3	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Opieka pod Ogniem (Care Under Fire)	2	-
W4	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Polowa opieka nad rannym (Tactical Field Care)	2	-
W5	Fazy opieki w nad poszkodowanym na polu walki: Ewakuacja taktyczna (Tactical Evacuation) i Przedłużona opieka polowa (PFC). Farmakoterapia, dokumentacja.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	**10**	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Sprzęt rekomendowany przez Komitet TCCC. Skład zestawów medycznych, indywidualne zestawy medyczne.	2	-
C2	Przyczyny zgonów do uniknięcia na polu walki. Wojskowe kursy kwalifikacyjne dla ratowników medycznych.	2	-
C3	Tamowanie krwotoków z kończyn, tułowia i okolic stawów.	2	-
C4	Obrażenia klatki piersiowej. Niedrożność dróg oddechowych.	2	-
C5	Opieka Pod Ogniem (CUF).	2	-
C6	Polowa opieka nad rannym (TFC).	2	-
C7	Opieka podczas ewakuacji.	2	-
C8	Przedłużona opieka polowa. (PFC)	2	-

C9	Segregacja w warunkach konfliktu zbrojnego.	2	-
C10	Zaliczenie.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Tablica multimedialna z dostępem do Internetu, filmy, plansze, schematy, fantomy ratownicze, torby medyczne, nosze płachtowe, kołnierze, deski, szyny.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin ustny
Ćwiczenia	F 2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena na podstawie ocen uzyskanych z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P1	P3
W_01	X	
W_02	X	
W_03	X	
W_04	X	
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
K_01	X	X
K_02	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Do egzaminu może przystąpić student, który uzyskał pozytywną oceną z zakresu ćwiczeń. Ustalenie oceny końcowej odbywa się na podstawie egzaminu ustnego. Zdający odpowiadają na 3 losowo wybrane zagadnienia. Za odpowiedź na każde zagadnienie zdający otrzymują 2 pkt (za odpowiedź pełną) oraz 1 pkt (za odpowiedź niepełną). Maksymalna liczba punktów jest równa 6.
Kryteria ustalania oceny z odpowiedzi ustnej:

- 6 pkt – bardzo dobry,
- 5 pkt – dobry plus,
- 4 pkt – dobry,
- 3 pkt – dostateczny plus,
- 2 pkt – dostateczny.

Egzamin poprawkowy odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów, z tym że zdający odpowiadają na zagadnienia z puli zadań dodatkowych.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest zrealizowanie wszystkich godzin ćwiczeń przewidzianych w planie studiów. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	Dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa się w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela, np. przygotowanie prezentacji multimedialnej, referatu, streszczenia pozycji literaturowej, odpowiedź ustna, demonstracja czynności ratowniczych tak by można było ustalić oceny formujące. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	**10**	
Przygotowanie do egzaminu	**15**	
suma godzin:	**55**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Makowiec P., Czerwiński M. Podstawy ratownictwa taktycznego; Difin 2014
2. Podlasin A. Taktyczne ratownictwo medyczne PZWL 2015

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. https://books.allogy.com/web/tenant/8/books/b729b76a-1a34-4bf7-b76b-66bb2072b2a7/ 2. https://deployedmedicine.com/content/40 3. https://wckmed.wp.mil.pl/plik/file/2019/WYTYCZNE_TCCC_2019_interaktywna_ksiazka/index.html

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C. 16.

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ORTOPEDIA I TRAUMATOLOGIA NARZĄDU RUCHU**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w który prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**DR N. MED. KRZYSZTOF CHROBROWSKI**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**15**	**III/V**	**3**
ćwiczenia	**15**	**III/V**	
zajęcia praktyczne	**30**	**III/V**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, podstawowych zabiegów medycznych i techniki zabiegów

4.Cele kształcenia

C1 - Przygotowanie studenta do udzielania pomocy na miejscu wypadku i w warunkach oddziału ratunkowego w zakresie urazów i chorób narządu ruchu, głowy, klatki piersiowej, jamy brzusznej.

C2 - Rozwinięcie umiejętności oceny pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego, przeprowadzenie badań fizykalnych pacjenta po urazie

C3 – Kształtowanie świadomości poszanowania godności człowieka i kierowania się dobrem pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie mechanizmy prowadzące do zdrowia i życia w przebiegu urazów narządu ruchu	K_W137
W_02	Student zna i rozumie wybrane skale oceny ciężkości urazu	K_W194

W_03	Student zna i rozumie zasady diagnozowania i postępowanie terapeutyczne w najczęstszych urazach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności wieku dziecięcego oraz ich przyczyny i objawy	K_W195
W_04	Student zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu traumatologii dziecięcej	K_W196
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego i monitorować jego stan podczas wykonywania badania	K_U51
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne;	K_U53
U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała;	K_U57
U_04	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_05	Student potrafi monitorować czynności życiowe podczas badania diagnostycznego	K_U80
U_06	Student potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U85
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	K_K02
K_02	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Rozpoznawanie i leczenie złamań miednicy. Urazy okolicy stawu biodrowego (zwichnięcia, złamania bliższego odcinka kości udowej), złamania kości udowej.	2	-
W2	Uszkodzenia kolana –złamania nasad kości tworzących staw kolanowy, złamania rzepki, uszkodzenia więzadłowe kolana. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W3	Złamania trzonu goleni. Uszkodzenia stawu skokowego i stopy. Rozpoznanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W4	Rozpoznawanie i leczenie uszkodzeń kręgosłupa- złamań i zwichnięć. Postępowanie w uszkodzeniach rdzenia kręgowego. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W5	Uszkodzenia tkanek miękkich (urazy mięśni i ścięgien, entezopatie, zespoły powięziowe). Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania).	2	-
W6	Amputacje i protezowanie kończyn górnych i dolnych. Ortezy kończyn górnych i dolnych. Rozpoznawanie, zapatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	2	-
W7	Zabiegi artroskopowe w ortopedii i traumatologii narządu ruchu. Powikłania po złamaniach kości i zwichnięciach stawów, zakażenia, złamania patologiczne, rozpoznawanie, zasady leczenia.	3	-
	Razem liczba godzin wykładów	15	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Uszkodzenia okolicy stawu ramiennego (złamania, zwichnięcia, uszkodzenia radionegatywne) - rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia.	5	-
C2	Złamanie trzonu i dalszego odcinka kości ramiennej. Uszkodzenia łokcia. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania.	5	-
C3	Złamania przedramienia, nadgarstka i ręki. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania. Uszkodzenia ścięgien i nerwów ręki. Rozpoznawanie, zaopatrzenie pierwotne, sposoby leczenia, powikłania	5	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	-

Lp.	Treści zajęcia praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Zajęcia organizacyjno–wprowadzające. Zapoznanie studentów z problematyką i kryteriami zaliczenia zajęć.	2	-
ZP2	Diagnostyka obrazowa i jej znaczenie w rozpoznawaniu i leczeniu schorzeń narządu ruchu. Badanie radiologiczne, tomografia komputerowa , rezonans magnetyczny, badanie ultrasonograficzne, scyntygrafia, artrografia.	4	-
ZP3	Sposoby zaopatrywania urazów kończyny górnej i dolnej na miejscu wypadku. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków.	6	-
ZP4	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia urazów kończyny górnej – obręcz barkowa, ramię, łokieć, przedramię, nadgarstek i ręka. Instrumentaria i techniki zespoleń. Sale chorych - badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
ZP5	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia urazów obręczy biodrowej, uda, stawu kolanowego, goleni i stawu skokowego i stopy. Instrumentaria i techniki zespoleń. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
ZP6	Sposoby nieoperacyjnego i operacyjnego leczenia kręgosłupa instrumentarium i techniki zespoleń. Sale chorych-badanie przedmiotowe, demonstracja przypadków, opatrunki gipsowe, techniki.	6	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 –egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka" F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyska z F1 (wejściówki) – 20% 2.Ocena uzyskana z F2– 40% 3.Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1.Oceny uzyskane z F2 – 75% 2.Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x				
W_03	x	x				
W_04	x	x				
U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U_05			x	x	x	x
U_06			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Warunkiem dopuszczenia do egzaminu w semestrze jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;

- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 40%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5	
przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**85**	

liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Marciniak W., Szulc A.: Wiktora Degi Ortopedia i Rehabilitacja. PZWL, Warszawa, 2006 2. Gaździk T. (red.): Ortopedia i Traumatologia. PZWL, 2009
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Wiktora Degi - Ortopedia i Rehabilitacja pod redakcją W. Marciniaka i A. Szulca, PZWL, W-wa 2003

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.17

KARTA PRZEDMIOTU

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**NEUROCHIRURGIA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. MED. ALECH DZIAMCHUK**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**III/V**	**2**
zajęcia praktyczne	**30**	III/V	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i chirurgii

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu symptomatologii, metod diagnostyczno - leczniczych chorób układu nerwowego wymagających leczenia inwazyjnego i intensywnego nadzoru.
C2 – Rozwinięcie umiejętności oceny stanu ogólnego , stanu przytomności i świadomości pacjenta z wykorzystaniem skal oceny neurologicznej.
C3 – Student jest świadomy konieczności ustawicznego kształcenia i doskonalenia zawodowego.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W137
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego	K_W168
W_03	Student zna objawy , zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego	K_W157

	w najczęstszych chorobach układu nerwowego	
W_04	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego (bóle głowy, choroby naczyniowe mózgu, w szczególności udar mózgu i padaczka) oraz ich przyczyny i objawy	K_W158
Umiejętności		
U_01	Student potrafi układać pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan podczas wykonywania badania	KU_51
U_02	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta	K_U56
U_03	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu	K_U58
U_04	Student potrafi oceniać stan neurologiczny pacjenta	K_U65
U_05	Student potrafi monitorować czynności życiowe podczas badania diagnostycznego	K_U80
U_06	Student potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby	K_U85
U_07	Student potrafi prowadzić wentylację z użyciem worka samorozprężalnego	K_U97
U_08	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne	K_U102
Kompetencje społeczne		
K_01	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06
K_02	Wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawowe jednostki chorobowe ośrodkowego układu nerwowego będące wskazaniem do leczenia neurochirurgicznego – diagnostyka.	5	-
W2	Postępowanie w urazach ośrodkowego układu nerwowego. Przyszłość w neurotraumatologii.	5	-
W3	Stany zagrożenia życia w neurochirurgii. Krwawienie podpajęczynówkowe. Malformacje naczyniowe.	5	-
W4	Stany zagrożenia życia w neurochirurgii. Wzmożone ciśnienie śródczaszkowe. Zespoły wklinowania mózgu. Wodogłowie.	3	
W5	Urazy nerwów obwodowych.	1	-
W6	Podstawy neuropsychologii. Rokowanie i śmiertelność w neurotraumatologii.	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Rozpoznawanie najczęstszych zespołów i objawów patologicznych w chorobach układu nerwowego oraz stanów nagłych w przebiegu chorób ośrodkowego układu nerwowego i obwodowego układu nerwowego	5	-
ZP2	Ocena świadomości i stanu neurologicznego (badanie fizykalne) pacjenta w przebiegu przygotowania do interwencji neurochirurgicznej pacjenta.	5	-
ZP3	Rozpoznawanie , wykonanie procedur medycznych, postępowanie terapeutyczne w stanach zagrożenia życia w neurochirurgii. Krwawienie podpajęczynówkowe. Malformacje naczyniowe.	5	-
ZP4	Rozpoznawanie , postępowanie terapeutyczne ,wykonanie procedur medycznych, obserwacja pacjenta z wzmożonym ciśnieniem śródczaszkowym Zespoły wklinowania mózgu. Wodogłowie.	5	
ZP5	Postępowanie diagnostyczno terapeutyczne, wykonanie procedur medycznych u chorego przed i po zabiegu neurochirurgicznym w obrębie ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego	5	-
ZP6	Podsumowanie zajęć . Doskonalenie, nabytych umiejętności. Ocena stopnia uczenia się. Samoocena.	5	-
	Razem liczba godzin zajęć praktycznych	30	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	Projektor
Zajęcia praktyczne	analiza przypadku	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – kolokwium pisemne
Zajęcia praktyczne	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne
	P1	P1
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	x	x
W_04	x	x
U_01		X
U_02		X
U_03		x
U_04		x
U_05		x
U-06		x
U_07		x
U_08		x
K_01	X	X
K_02	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena końcowa z przedmiotu ustalana jest na podstawie testu, który zawiera zadania otwarte oraz zadania jednokrotnego wyboru. Maksymalna liczba punktów z testu wynosi 50. Kryteria przyznawania oceny z testu

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny formujące uzyskane podczas zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

Kryteria przyznawania oceny końcowej zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**

Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium ustnego

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**50**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	**5**	
czytanie literatury	**5**	
suma godzin:	**60**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Garden, Bradubury – Chirurgia (2015)
2. Noszczyk – Chirurgia (2009)

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Greenberg – Handbook of Neurosurgery (2016)

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Bolińska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.18

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**MEDYCYNA SĄDOWA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/V**	**1**
ćwiczenia	**10**	**III/V**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z prawa medycznego

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z zakresem współczesnej medycyny sądowej.

C2 –Nabycie umiejętności rozpoznawania przypadków, które mogą wystąpić w praktyce ratownika medycznego, będących w sferze zainteresowania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

C3 – Przygotowanie do wykorzystania wiedzy prawniczej oraz medycznej w pracy ratownika medycznego.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie przyczyny i objawy śmierci oraz zasady jej rozpoznawania oraz stwierdzania zgonu	K_W176
W_02	Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia z zakresu medycyny sądowej;	K_W240
	Umiejętności	
U_01	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych;	K_U118

U_02	Student potrafi rozpoznawać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta;	K_U119
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04
K_02	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zagadnienia wstępne: pozycja i rola medycyny sądowej wśród nauk medycznych.	2	-
W2	Zadania lekarza medycyny sądowej.	2	-
W3	Charakterystyka sądowo - lekarskiej sekcji zwłok.	2	-
W4	Śmierć. Rodzaje śmierci. Znamiona śmierci.	2	-
W5	Zabójstwo a samobójstwo	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zasady określania czasu zgonu.	2	-
C2	Obrażenia a uraz. Charakterystyka obrażeń powstałych w wyniku użycia broni palnej, narzędzi ostrych i tępych.	2	-
C3	Zasady opiniowania sądowo – lekarskiego – wybrane aspekty (przypadek błędu medycznego, sprawy karne, maltretowanie, wypadek drogowy)	2	-
C4	Zabezpieczenie materiału dowodowego na miejscu zdarzenia.	2	-
C5	Zabezpieczenie materiału biologicznego do badań toksykologicznych	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	10	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	analiza przypadku	Opis przypadku, tablica multimedialna, tablica suchościeralna, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – kolokwium ustne
Ćwiczenia	F2 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P3 – ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	x
W_02	X	x
U_01	X	x
U_02	X	x
K_01	X	x
K_02	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do zaliczenia może przystąpić student, który uzyskał pozytywną oceną z zakresu ćwiczeń. Ustalenie oceny końcowej odbywa się na podstawie kolokwium. Zdający odpowiadają na 3 losowo wybrane zagadnienia. Za odpowiedź na każde zagadnienie zdający otrzymują 2 pkt (za odpowiedź pełną) oraz 1 pkt (za odpowiedź niepełną). Maksymalna liczba punktów jest równa 6.

Kryteria ustalania oceny z odpowiedzi ustnej:

- 6 pkt – bardzo dobry,
- 5 pkt – dobry plus,
- 4 pkt – dobry,
- 3 pkt – dostateczny plus,
- 2 pkt – dostateczny.

Zaliczenie poprawkowe odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów, z tym że zdający odpowiadają na zagadnienia z puli zadań dodatkowych.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania oceny pozytywnej jest zrealizowanie wszystkich godzin ćwiczeń przewidzianych w planie studiów. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen formujących uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny końcowej

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa się w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela, np. przygotowanie prezentacji multimedialnej, referatu, streszczenia pozycji literaturowej, odpowiedź ustna, tak by można było ustalić oceny formujące. Kryteria przyznawania oceny końcowej pozostają jak wyżej.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do realizacji ćwiczeń	5	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. S. Raszeja, W. Nasiłowski, J. Markiewicz — Medycyna sądowa. Podręcznik dla studentów medycyny, Warszawa, 1993, PZWL

Literatura zalecana / fakultatywna:
2. V.J. DiMaio, D. DiMaio — Medycyna sądowa, Wrocław, 2003, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.19

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**MEDYCYNA KATASTROF**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR ROBERT ZENKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**III/V-VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/V-VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii oraz patofizjologii, medycznych czynności ratunkowych i medycyny taktycznej.

4. Cele kształcenia

C1 - przekazanie wiedzy na temat sposobu postępowania z pacjentem po urazie zarówno warunkach przedszpitalnych i szpitalnych w katastrofach i zdarzeniach masowych;

C2 – nabycie umiejętności organizacji działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach;

C3 – kształtowanie kompetencji interpersonalnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna podstawowe zasady postępowania ratunkowego i logistykę w zdarzeniach o charakterze CBRNE (chemiczne, biologiczne, radiacyjne, nuklearne oraz związane z eksplozją).	K_W58
W_02	Student zna zasady dekontaminacji.	K_W141

W_03	Student zna zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia.	K_W202
W_04	Student zna zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych;	K_W203
W_05	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe w stanach zagrożeń środowiskowych.	K_W214
W_06	Student zna rodzaje katastrof, procedury medyczne i działania ratunkowe podejmowane w zdarzeniach z dużą liczbą osób poszkodowanych	K_W215
W_07	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe związane z wystąpieniem zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego	K_W216
W_08	Student zna rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego	K_W217
Umiejętności		
U_01	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;	K_U73
U_02	Student potrafi dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych.	K_U111
U_03	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_U122
U_04	Student potrafi wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego.	K_U123
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do problemu medycyny katastrof – podstawowe pojęcia.	2	-
W2	Organizacja działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach	1	-
W3	Informacja, komunikacja i łączność radiowa w zdarzeniach masowych i katastrofach	1	-
W4	Dokumentacja działań ratowniczych na miejscu zdarzenia i w SOR	1	-
W5	Definicja klęski żywiołowej.	1	-
W6	Rodzaje katastrof spowodowanych siłami natury i wywołanych przez człowieka.	1	-
W7	Plany zabezpieczenia ratunkowego z uwzględnieniem zabezpieczenia medycznego na wypadek katastrof.	1	-
W8	Triage – segregacja medyczna (wstępny triage, etapy triage'u przesiewowego).	2	-

W9	Organizacja pomocy medycznej w wypadkach masowych katastrof.	1	-
W10	Zasady dekontaminacji w zdarzeniach masowych.	1	-
W11	Zasady transportu poszkodowanych.	1	-
W12	Rola szpitalnego oddziału ratunkowego podczas wypadków masowych spowodowanych atakami terroru.	1	-
W13	Organizacja Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na obszarze powiatu, województwa i kraju.	1	-
W14	Organizacja przekazywania informacji w zabezpieczeniu medycznym wypadków masowych i katastrof.	1	-
W15	Terroryzm bombowy – zagrożenia i procedury postępowania.	1	-
W16	Rola i organizacja łączności radiowej.	1	-
W17	Psychologiczne aspekty katastrof.	1	-
W18	Działania ratownicze w sytuacjach specjalnych, ryzyko związane z dużymi zgromadzeniami.	1	-
	Razem liczba godzin wykładów	**20**	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Przygotowanie SOR na przyjęcie poszkodowanych w zdarzeniach masowych lub katastrofach.	2	-
C2	Zasady współdziałania i koordynacji służb ratowniczych na miejscu zdarzenia masowego.	2	-
C3	Bioterroryzm –zagrożenia i procedury postępowania	2	-
C4	Etapy reagowania razie katastrofy.	2	-
C5	Zadania poszczególnych jednostek systemu ratownictwa w katastrofach	2	-
C6	Zasady selekcji poszkodowanych, priorytety. Triage w masowych zatruciach chemicznych, biologicznych.	2	-
C7	Podstawy oceny podczas triage'u w systemie S.T.A.R.T	2	-
C8	Zabezpieczenie doraźne zdarzenia i organizacja opieki na terenie ośrodka szpitalnego.	2	-
C9	Zasady prowadzenia korespondencji radiowej.	1	-
C10	Sposoby zabezpieczania dużych zgromadzeń.	1	-
C11	Planów reagowania kryzysowego województwa lubuskiego.	1	-
C12	Krajowy plan zarządzania kryzysowego	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1.Ocena uzyskana z F2– 40% 3.Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	P2
W_01	x		
W_02	x		
W_03	x		
W_04	x		
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
W_08	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_03		x	x
K_01		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady
Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze V i egzaminu w semestrze VI jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;

- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 60% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną.

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**40**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowania do kolokwium	5	
Zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**55**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell J.E.: International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. Trzos A.: Ratownictwo Medyczne wobec współczesnych zagrożeń. Elamed Media Group, Katowice 2019

2. P. Driscoll, D. Skinner, R. Earlam, red. wyd. pol. J. Jakubaszko .: ABC postępowania w urazach. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Aktualne wytyczne resuscytacji Europejskiej Rady Resuscytacji. On-line: cprguidelines.eu
4. Plantz Scott H., E.John Wipfler red. Jakubaszko J.: „NMS Medycyna Ratunkowa", Urban & Partner, Wrocław 2008
5. Zawadzki A. „Medycyna Ratunkowa" Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Keim Samuel (red.), 2007, Medycyna ratunkowa na dyżurze PZWL – Wydawnictwo Lekarskie Podręcznik dla ratowników medycznych". PZWL, Warszawa
2. Ustawa z dn.8 września 2006 roku (Dziennik Ustaw Nr 191 Poz.1410) o Państwowym Ratownictwie Medycznym

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.20

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**MEDYCYNA RATUNKOWA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR ROBERT ZENKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**III/V-VI**	**4**
ćwiczenia	**40**	**III/V-VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, medycznych czynności ratunkowych i medycyny taktycznej.

4. Cele kształcenia

C1 - przekazanie wiedzy na temat sposobu postępowania z pacjentem po urazie zarówno warunkach przedszpitalnych i szpitalnych w katastrofach i zdarzeniach masowych;

C2 – nabycie umiejętności organizacji działań ratowniczych w zdarzeniach masowych i katastrofach;

C3 – kształtowanie kompetencji interpersonalnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
	Wiedza	
W_01	Student zna systemy ratownictwa medycznego w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach Unii Europejskiej.	K_W03
W_02	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia.	K_W137

W_03	Student zna zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe.	K_W145
W_04	Student zna zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe.	K_W146
W_05	Student zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w hipotermii oraz jej przyczyny i objawy.	K_W161
W_06	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_W168
W_07	Student zna przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia.	K_W178
W_08	Student zna zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej u dorosłych.	K_W180
W_09	Student zna zasady prowadzenia zaawansowanej resuscytacji krążeniowo - oddechowej u dzieci, w tym noworodków i niemowląt	K_W181
W_10	Student zna zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi.	K_W191
W_11	Student zna technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych.	K_W200
W_12	Student zna zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia.	K_W202
W_13	Student zna zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych, a także zasady zarządzania akcją medyczną w trakcie zdarzenia z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_W203
W_14	Student zna techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu.	K_W204
W_15	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych.	K_W206
W_16	Student zna postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci.	K_W207
W_17	Student zna zasady transportu pacjentów z obrażeniami ciała;	K_W211
W_18	Student zna wskazania do leczenia hiperbarycznego.	K_W213
W_19	Student zna procedury medyczne i działania ratunkowe w stanach zagrożeń środowiskowych.	K_W214
W_20	Student zna etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach z dużą liczbą osób poszkodowanych.	K_W218
W_21	Student zna rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci.	K_W224
W_22	Student zna zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci.	K_W225
W_23	Student zna zasady funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W232
W_24	Student zna rolę i znaczenie Lotniczego Pogotowia Ratunkowego w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W233
W_25	Student zna podstawy dysponowania zespołami ratownictwa medycznego i koordynacji działań w systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne.	K_W245
W_26	Student zna zasady prowadzenia dokumentacji medycznej w praktyce ratownika medycznego.	K_W246
Umiejętności		
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	K_U50
U_02	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta.	K_U56

U_03	Student potrafi układać pacjenta w pozycji właściwej dla rodzaju choroby lub odniesionych obrażeń ciała.	K_U57
U_04	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu.	K_U58
U_05	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_06	Student potrafi identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne.	K_U73
U_07	Student potrafi przygotowywać pacjenta do transportu.	K_U74
U_08	Student potrafi monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportu.	K_U76
U_09	Student potrafi oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń.	K_U83
U_10	Student potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych i w różnych stanach klinicznych.	K_U84
U_11	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem worka samorozprężalnego.	K_U97
U_12	Student potrafi prowadzić wentylację zastępczą z użyciem respiratora transportowego.	K_U98
U_13	Student potrafi wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego.	K_U100
U_14	Student potrafi oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta.	K_U102
U_15	Student potrafi wdrażać odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu.	K_U107
U_16	Student potrafi decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia.	K_U110
U_17	Student potrafi dokonywać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych.	K_U111
U_18	Student potrafi transportować pacjenta w warunkach przedszpitalnych, wewnątrzszpitalnych i międzyszpitalnych.	K_U113
U_19	Student potrafi identyfikować obrażenia ciała i wdrażać postępowanie ratunkowe, z uwzględnieniem obrażeń wielomiejscowych i wielonarządowych.	K_U114
U_20	Student potrafi identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać spełnienie kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego.	K_U115
U_21	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza.	K_U116
U_22	Student potrafi dostosowywać postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta.	K_U117
U_23	Student potrafi prowadzić dokumentację medyczną w zakresie wykonywanych czynności, w tym w przypadku zgonu pacjenta, urodzenia dziecka martwego i odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych.	K_U118
U_24	Student potrafi rozpoznać pewne znamiona śmierci i stwierdzić zgon pacjenta.	K_U119
U_25	Student potrafi prowadzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe udzielane przez ratownika medycznego z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_U124
Kompetencje społeczne		

K_01	Student jest przygotowany do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Student jest przygotowany do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ratownictwo Medyczne w Polsce i na Świecie	1	-
W2	Algorytm postępowania z pacjentem po ciężkim urazie w okresie przedszpitalnym.	1	-
W3	Algorytm postępowania w niewydolności oddechowej po urazie.	2	-
W4	Algorytm postępowania z chorym we wstrząsie pourazowym (po urazie: głowy, kręgosłupa, tępym i przenikającym urazie brzucha, miednicy, kończyn).	2	-
W5	Algorytm postępowania w mnogich obrażeniach ciała.	2	-
W6	Wstrząs.	2	-
W7	Hiperbaria tlenowa – wskazania, metody.	2	-
W8	Stany zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – symptomatologia stanów nagłych	2	-
W9	Pacjent z bólem w klatce piersiowej i ostre zespoły wieńcowe postępowanie przedszpitalne i wewnątrzszpitalne na podstawie aktualnych wytycznych (ERC, ESC, AHA)	2	-
W10	Pacjent z objawami ostrego brzucha i inne nagłe zagrożenia chirurgiczne	2	-
W11	Postępowanie w zagrożeniach środowiskowych: oparzenia, odmrożenia, hipotermia, hipertermia, porażenia prądem i piorunem, uraz ciśnieniowy.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	**20**	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Postępowanie przy urazach mięśniowo-szkieletowych	2	-
C2	Postępowanie we wstrząsie	6	-
C3	Postępowanie w niewydolności oddechowej po urazie	6	-
C4	Postępowanie z chorym po urazie głowy.	3	-
C5	Postępowanie z chorym po urazie kręgosłupa.	3	-
C6	Postępowanie z chorym po tępym i przenikającym urazie brzucha	3	

C7	Postępowanie z chorym po urazie miednicy.	3	
C8	Postępowanie w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego – symptomatologia stanów nagłych.	6	
C9	Postępowanie w zagrożeniach środowiskowych	6	
C10	Podstawowe leczenie na miejscu zdarzenia – zabiegi ratujące życie.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**40**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny -test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1.Ocena uzyskana z F2– 40% 3.Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 40%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	P2
W_01	x		
W_02	x		
W_03	x		
W_04	x		
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
W_08	x		
W_09	x		
W_10	x		
W_11	x		
W_12	x		
W_13	x		

W_14	x		
W_15	x		
W_16	x		
W_17	x		
W_18	x		
W_19	x		
W_20	x		
W_21	x		
W_22	x		
W_23	x		
W_24	x		
W_25	x		
W_26	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
U_06		x	x
U_07		x	x
U_08		x	x
U_09		x	x
U_10		x	x
U_11		x	x
U_12		x	x
U_13		x	x
U_14		x	x
U_15		x	x
U_16		x	x
U_17		x	x
U_18		x	x
U_19		x	x
U_20		x	x
U_21		x	x
U_22		x	x
U_23		x	x
U_24		x	x
U_25		x	x
K_01		x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma

prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia w semestrze V i egzaminu w semestrze VI jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Zaliczenie i egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Zaliczenie i egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 60%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 60% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowania do kolokwium	15	
Przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	15	

suma godzin:	**100**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Campbell J.E.: International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.
2. P. Driscoll, D. Skinner, R. Earlam, red. wyd. pol. J. Jakubaszko .: ABC postępowania w urazach. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010.
3. Aktualne Wytyczne resuscytacji Europejskiej Rady Resuscytacji. On-line: cprguidelines.eu
4. Plantz Scott H., E.John Wipfler red. Jakubaszko J.: „NMS Medycyna Ratunkowa", Urban & Partner, Wrocław 2008
5. Zawadzki A. „Medycyna Ratunkowa" Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2006.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Derekowski T, Kowalski M, Gałązkowski R.: Medycyna Przedszpitalna w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021
2. Keim Samuel (red.), 2007, Medycyna ratunkowa na dyżurze PZWL – Wydawnictwo Lekarskie Podręcznik dla ratowników medycznych". PZWL, Warszawa
3. Ustawa z dn.8 września 2006 roku (Dziennik Ustaw Nr 191 Poz.1410) o Państwowym Ratownictwie Medycznym

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.21

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**INTENSYWNA TERAPIA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Anna Zaborowska**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**III/V-VI**	**4**
ćwiczenia	**30**	**III/V-VI**	
zajęcia praktyczne	**30**	**III/V-VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Posiadać wiedzę z zakresu: anatomii, fizjologii, farmakologii, filozofii i etyki zawodu pielęgniarki, podstaw pielęgniarstwa, badań fizykalnych, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy dotyczącej diagnozowania, postepowania terapeutycznego i przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia życia.

C2 – Nabycie umiejętności wykonywania badań fizykalnych, monitorowania czynności układu oddechowego oraz interpretowania wyników badań.

C3 – Kształtowanie kompetencji społecznych pozwalających na aktywne słuchanie i porozumiewanie się oraz dostrzeganie konieczności ustawicznego rozwoju.

5.Efekty uczenia się dla zajęć z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
Wiedza- absolwent zna i rozumie		
W_01	wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania	K_W197

W_02	wskazania do przyrządowego i bezprzyrządowego przywracania drożności dróg oddechowych i techniki ich wykonywania	K_W182
W_03	zasady wykonywania toalety drzewa oskrzelowego u pacjenta zaintubowanego;	K_W170
W_04	zasady wykonywania toalety u pacjenta z założoną rurką tracheostomijną i pielęgnacja tracheostomii;	K_W171
W_05	wskazania do podjęcia tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania;	K_W182
W 06	wskazania do wentylacji zastępczej mechanicznej z użyciem respiratora oraz techniki jej wykonania;	K _W186
W 07	mechanizmy działania, wskazania, przeciwskazania, interakcje i dawkowanie produktów leczniczych w stanach zagrożenia zdrowotnego, w szczególności produktów anestetycznych, zwiotczających, analgetycznych, wpływających na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityków, amin presyjnych i antybiotyków;	K _W144
W 08	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_ W137
W 09	zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach zagrożenia zdrowotnego;	K_ W168
W 10	zasady postępowania z pacjentem z założonym cewnikiem zewnętrznym;	K_ W169
W 11	wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonania;	K_ W187
W 12	objawy i rodzaje odmy opłucnowej;	K_ W198
W 13	objawy krwiaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber;	K _W199
W 14	technikę oznaczania stężeń parametrów krytycznych;	K _W200
W 15	procedury specjalistyczne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak przezskórna interwencja wieńcowa(Percutanacus coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaortalna, dializa i formy krążenia pozaustrojowego;	K _W212
W 16	zasady wysuwania podejrzenia śmierci mózgu i njej rozpoznawania;	K _W234
Umiejętności – absolwent potrafi		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta;	K_U53
U_02	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;	K_U59
U_03	interpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową	K_U60
U_04	rozpoznawać stan zagrożenia zdrowotnego u pacjenta po przeszczepie narządu;	K_U79
U 05	Wykonywać badanie elektrokardiologiczne (EKG) i interpretować jego zapis w podstawowym zakresie;	K _U61
U 06	Monitorować czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K _U62
U 07	Podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym anestetyczne, zwiotczające, analgetyczne, wpływające na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityki, aminy presyjne oraz wybrane antybiotyki;	K_ U68
U 08	Asystować przy czynnościach przygotowawczych do transplantacji narządów;	K _U72
U 09	Interpretować wyniki podstawowych badań toksykologicznych;	K _U81
U 10	Rozpoznawać toksydromy;	K _U82
U 11	Oceniać wskazania do transportu pacjenta do jednostki wyspecjalizowanej, w szczególności do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń;	K_ U83

U 12	Wykonać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego;	K_ U100
U 13	Wykonać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_ U101
U 14	Oceniać nagłe stany neurologiczne u pacjenta;	K _U102
U 15	Pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_ U104
U 16	Decydować o niepodejmowaniu resuscytacji krążeniowo- oddechowej lub o odstąpieniu od jej przeprowadzenia;	K _U110
Kompetencje społeczne- absolwent jest gotów do		
K 03	aktywnego słuchania, zawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem	K _K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Znieczulenie ogólne.	4	-
W2	Przygotowanie do operacji i znieczulenia	4	-
W3	Intubacja dotchawicza i metody znieczulenia	4	-
W4	Opieka pooperacyjna i nadzór nad chorym. Monitorowanie funkcji życiowych	4	-
W5	Wstrząs, płynoterapia i leczenie krwiozastępcze	4	-
W6	Chory nieprzytomny – przyczyny utraty przytomności, ocena chorego, skale służące do oceny chorego w stanie ciężkim.	4	-
W7	Chory po nagłym zatrzymaniu krążenia. Postępowanie poresuscytacyjne w OIOM.	4	-
W8	Standardy i procedury monitorowania stanu klinicznego pacjenta na bloku operacyjnym i w oddziale intensywnej terapii.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przygotowanie chorego do znieczulenia w trybie ostrym i planowym – ocena stanu ogólnego, choroby towarzyszące(układ oddechowy – astma, POCHP, stany zapalne); układ krążenia (nadciśnienie, choroba wieńcowa, zaburzenia rytmu serca, wady zastawkowe), układ wydalniczy(ostra i przewlekła niewydolność nerek); choroby endokrynologiczne(zaburzenia funkcjonowania tarczycy). Karencja pokarmowa. Przyjmowane leki – kontynuacja przyjmowania leków lub odstawienie w okresie przed operacją. Premedykacja – rola, środki używane w premedykacji(benzodiazepiny, hydroksyzyna, opioidy). Świadoma zgoda na znieczulenie.	2	-
C2	Monitorowanie podstawowych funkcji życiowych na Sali operacyjnej – układ krążenia(EKG, pomiar ciśnienia tętniczego	2	-

	metodą pośrednią i bezpośrednią) układ oddechowy(saturacja przez skórna, kapnografia, analizator gazów w aparacie do znieczulenia), pomiar głębokości znieczulenia(analiza bispektralna), pomiar natężenia zwiotczenia (TOF)		
C3	Znieczulenie ogólne- elementy i objawy znieczulenia; anestetyki wziewne(podtlenek azotu, środki halogenowe), anestetyki dożylne(thiopental, propofol, ketamina, etomidat), opioidy(remi fentanyl, fentanyl, morfina, oksykodon), środki zwiotczające(depolaryzujące- sukcynylocholina; niedepolaryzujące- atrakurium, rokuronium, pankuronium), odwracanie bloku nerwowo mięśniowego (prostygmina). Preoksygenacja, wentylacja przy pomocy maski twarzowej, założenia maski krtaniowej, intubacja dotchawicza.	2	-
C4	Znieczulenie przewodowe – rodzaje znieczulenia przewodowego (znieczulenie powierzchniowe, nasiękowe, blokada nerwów i splotów, znieczulenie podpajęczynówkowe i zewnątrzoponowe) wskazania i przeciwwskazania do zastosowania; środki znieczulenia miejscowego (lignokaina, bupiwakaina, ropiwakaina)	2	-
C5	Opieka nad chorym w okresie pooperacyjnym – zasady funkcjonowania Sali wybudzeń i Sali pooperacyjnej. Powikłania po znieczuleniu ogólnym i przewodowym (hipoksja dyfuzyjna, resztkowe działanie środków zwiotczających, hipotensja, zatrzymanie moczu po znieczuleniu przewodowym) Znaczenie leczenia bólu pooperacyjnego	2	-
C6	Zasady organizacji i funkcjonowania OIT	2	-
C7	Monitorowanie parametrów życiowych w OIT, rozszerzone monitorowanie układu krążenia(podstawowe parametry hemodynamiczne- CO, CVP; pomiar ciśnienia tętniczego metoda bezpośrednią); pomiar ciśnienia śródbrzusznego, pomiar ciśnienia śródczaszkowego.	2	-
C8	Ostra niewydolność oddechowa – przyczyny, objawy, postępowanie terapeutyczno- pielęgnacyjne. Zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem wentylowanym mechanicznie. Rozpoznawanie potencjalnych i występujących problemów wynikających ze stanu klinicznego pacjenta.	2	-
C9	Aminy katecholowe – adrenalina, noradrenalina, dopamina, dobutamina – działanie, sposób podawania we wlewie ciągłym – pompy infuzyjne. Sedacja (benzodiazepiny, propofol, dexmedetomidyna, haloperidol, promazyna) i analgosedacja w OIT (opioidy-remifentanyl, fentanyl, oksykodon, morfina, ketamina).	2	-
C10	Zasada działania respiratora, podstawowe tryby sztucznej wentylacji płuc i wspomagania oddychania. Wybór podstawowych parametrów wentylacji. PEEP – znaczenie, mechanizm działania, wpływ na układ krążenia.	2	-

C11	Pielęgnacja chorego leczonego w OIT – profilaktyka odleżyn, fizykoterapia dróg oddechowych (odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, ćwiczenia zapobiegające niedodmie)	2	-
C12	Zespół dysfunkcji wielonarządowej (MODS)- podstawy kliniczne.	2	-
C13	Ostra niewydolność nerek- zasady postępowania terapeutycznego.	2	-
C14	Sepsa- etiopatogeneza powstawania, zasady diagnostyki i leczenia w oddziale intensywnej terapii. Zatrucia- zasady postępowania terapeutycznego.	2	-
C15	Śmierć pnia mózgu- procedura stwierdzania śmierci osobniczej pacjenta. Elementy transplantologii, problemy etyczno-moralne.	2	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	-

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych (program zajęć, warunki zaliczenia, regulamin zajęć). Zapoznanie z organizacją pracy w oddziale intensywnej terapii, zasadami obsługi sprzętu oraz dostępnej aparatury.	2	-
ZP2	Zasady prowadzenia intensywnego nadzoru nad chorymi leczonymi w oddziale IOM. Doskonalenie umiejętności monitorowania i oceny funkcji życiowych pacjenta w różnych fazach choroby.	2	-
ZP3	Dokumentacja medyczna obowiązująca w oddziale –specyfika i zasady jej prowadzenia	2	-
ZP4	Formułowanie diagnozy pielęgniarskiej, planowanie i realizowanie opieki w oparciu o wybrane studium przypadku.	2	-
ZP5	Nagłe stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych, urazowych i nieurazowych zespołach chirurgicznych. Zasady prowadzenia reanimacji krążeniowo-oddechowej u osoby dorosłej i dziecka w warunkach oddziału intensywnej terapii.	2	-
ZP6	Przygotowanie chorego do znieczulenia w trybie ostrym i planowym – ocena stanu ogólnego, choroby towarzyszące(układ oddechowy – astma, POCHP, stany zapalne); układ krążenia (nadciśnienie, choroba wieńcowa, zaburzenia rytmu serca, wady zastawkowe), układ wydalniczy(ostra i przewlekła niewydolność nerek); choroby endokrynologiczne(zaburzenia funkcjonowania tarczycy). Karencja pokarmowa. Przyjmowane leki – kontynuacja przyjmowania leków lub odstawienie w okresie przed operacją. Premedykacja – rola, środki używane w premedykacji(benzodiazepiny, hydroksyzyna, opioidy).	2	-
ZP7	Monitorowanie podstawowych funkcji życiowych na Sali operacyjnej – układ krążenia(EKG, pomiar ciśnienia tętniczego metodą pośrednią i bezpośrednią) układ oddechowy(saturacja przez skórna, kapnografia, analizator gazów w aparacie do znieczulenia), pomiar głębokości znieczulenia(analiza bispektralna), pomiar natężenia zwiotczenia	2	-

	(TOF)Znieczulenie ogólne- elementy i objawy znieczulenia; anestetyki		
ZP8	Wziewne (podtlenek azotu, środki halogenowe), anestetyki dożylne (thiopental, propofol, ketamina, etomidat), opioidy (remi fentanyl, fentanyl, morfina, oksykodon), środki zwiotczające(depolaryzujące- sukcynylocholina; niedepolaryzujące- atrakurium, rokuronium, pankuronium), odwracanie bloku nerwowo mięśniowego (prostygmina). Preoksygenacja, wentylacja przy pomocy maski twarzowej, założenia maski krtaniowej, intubacja dotchawicza.	2	-
ZP9	Znieczulenie przewodowe – rodzaje znieczulenia przewodowego (znieczulenie powierzchniowe, nasiękowe, blokada nerwów i splotów, znieczulenie podpajęczynówkowe i zewnątrzoponowe) wskazania i przeciwwskazania do zastosowania; środki znieczulenia miejscowego (lignokaina, bupiwakaina, ropiwakaina)	2	-
ZP10	Opieka nad chorym w okresie pooperacyjnym – zasady funkcjonowania Sali wybudzeń i Sali pooperacyjnej. Powikłania po znieczuleniu ogólnym i przewodowym (hipoksja dyfuzyjna, resztkowe działanie środków zwiotczających, hipotensja, zatrzymanie moczu po znieczuleniu przewodowym) Znaczenie leczenia bólu pooperacyjnego.	2	-
ZP11	Zasady organizacji i funkcjonowania OIT	2	-
ZP12	Monitorowanie parametrów życiowych w OIT, rozszerzone monitorowanie układu krążenia(podstawowe parametry hemodynamiczne- CO, CVP; pomiar ciśnienia tętniczego metoda bezpośrednią); pomiar ciśnienia śródbrzusznego, pomiar ciśnienia śródczaszkowego.	2	-
ZP13	Aminy katecholowe – adrenalina, noradrenalina, dopamina, dobutamina – działanie, sposób podawania we wlewie ciągłym – pompy infuzyjne. Sedacja (benzodiazepiny, propofol, dexmedetomidyna, haloperidol, promazyna) i analgosedacja w OIT (opioidy- remifentanyl, fentanyl, oksykodon, morfina, ketamina).	2	-
ZP14	Zasada działania respiratora, podstawowe tryby sztucznej wentylacji płuc i wspomagania oddychania. Wybór podstawowych parametrów wentylacji. PEEP – znaczenie, mechanizm działania, wpływ na układ krążenia.	2	-
ZP15	Pielęgnacja chorego leczonego w OIT – profilaktyka odleżyn, fizykoterapia dróg oddechowych (odsysanie wydzieliny z dróg oddechowych, ćwiczenia zapobiegające niedodmie)	2	-
	Razem liczba godzin laboratoriów	30	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny, objaśnienie, wyjaśnienie	projektor

Ćwiczenia	M2 – metoda przypadków, dyskusja, M 5 analiza dokumentacji medycznej,	Opisy przypadków, tablica multimedialna
Zajęcia praktyczne	M5 – pokaz , działania praktyczne, analiza dokumentacji medycznej	Sprzęt i wyposażenie OIOM

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F 2 – obserwacja, aktywność, przygotowanie do zajęć ,	P1 –egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówka" F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność P 2 praca pisemna F4 wypowiedź, wystąpienie	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 1. Ocena uzyska z F1 (wejściówki) – 20% 2. Ocena uzyskana z F2– 30% 3. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 30% 4. Ocena uzyskana z F4- 20%
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 6. Oceny uzyskane z F2 – 75% 7. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			Zajęcia praktyczne	
	P1	F1	F2	P2	F2	P2
W_01	x	x		x		x
W_02	x	x		x		x
W_03	x	x		x		x
W_04	x	x		x		x
W_05	x	x		x		x
W_06	x	x		x		x
W_07	x	x		x		x
W_08	x	x		x		x
W_09	x	x		x		x
W_10	x	x		x		x
W_11	x	x		x		x
W_12	x	x		x		x
W_13	x	x		x		x
W14	x	x		x		x
W 15	x	x		x		x
W 16	x	x		x		x

U_01			x	x	x	x
U_02			x	x	x	x
U_03			x	x	x	x
U_04			x	x	x	x
U 05			x	x	x	x
U 06			x	x	x	x
U 07			x	x	x	x
U 08			x	x	x	x
U 09			x	x	x	x
U 10			x	x	x	x
U 11			x	x	x	x
U 12			x	x	x	x
U 13			x	x	x	x
U 14			x	x	x	x
U 15			x	x	x	x
U 16			x	x	x	x
K_01			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- wejściówki – 20%
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 20%
- kolokwium zaliczeniowe – 40%
- wypowiedź ustna -20 %

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 40% oraz kolokwium zaliczeniowe 40%.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do zaliczenia	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**120**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Mark Weinert – Anestezjologia, crash course; Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, 2001
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. R. Larsen Anestezjologia, Wydawnictwo Elsevier Urban& Partner, 2013 2. Z. Rybicki – Intensywna Terapia, Wyfawnictwo Makmed, Lublin 2009, wyd. 2

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Anna Zaborowska
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.22

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PEDIATRIA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr n. med. Grzegorz Grund,**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**III/VI**	**3**
Zajęcia praktyczne	**30**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej oraz chorób wewnętrznych

4.Cele kształcenia

C1 – Przekazanie wiedzy w zakresie wiedzy dotyczącej odrębności morfologiczno-fizjologicznych narządów i układów organizmów w wieku rozwojowym oraz najczęstszych chorób wieku rozwojowego.

C2 - Rozwinięcie umiejętności praktycznych w zakresie rozpoznawania najczęstszych chorób wieku rozwojowego ze szczególnym wskazaniem na stany zagrożenia życia w pediatrii.

C3 - Przygotowanie do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem i jego rodziną.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku.	K_W121
W_02	Student zna podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka.	K_W122

W_03	Student zna wybrane choroby układu oddechowego, układu krążenia i przewodu pokarmowego oraz choroby neurologiczne u dzieci	K_W123
W_04	Student zna najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego.	K_W124
W_05	Student zna odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym.	K_W125
W_06	Student zna i rozumie fizjologię i patofizjologię okresu noworodkowego	K_W126
W_07	Student zna i rozumie wady wrodzone i choroby uwarunkowane genetycznie	K_W127
Umiejętności		
U_01	Student potrafi postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych.	K_U52
U_02	Student potrafi przeprowadzić badanie fizykalne dziecka	K_U 53
U_03	Student potrafi dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka	K_U54
U_04	Student potrafi ocenić stan pacjenta według skali APGAR	K_54A
U_05	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniając poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Badanie przedmiotowe i podmiotowe w chorobach wieku rozwojowego.	2	-
W2	Niewydolność oddechowa – odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	4	
W3	Zaburzenia odżywiania. Zespoły nietolerancji pokarmowej.	3	-
	Ostre biegunki i stany odwodnienia.	3	
W4	Zaburzenia krzepnięcia i skazy krwotoczne – postępowanie w stanie zagrożenia życia.	3	-
	Wstrząs u dzieci. Posocznica.	3	
W5	Choroby przewodu pokarmowego - odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	3	-
W6	Choroby układu nerwowego – zaburzenia świadomości, neuroinfekcje, stany drgawkowe - odmienności w symptomatologii i postępowanie w stanie zagrożenia życia	3	-
W7	Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego – stabilizacja stanu pacjenta, przygotowanie i transport dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.	3	
W8	Zespół dziecka maltretowanego. Powtórzenie wiadomości, przygotowanie do egzaminu.	3	
	Razem liczba godzin wykładów	30	-

Lp.	Treści zajęcia praktyczne	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć praktycznych w oddziale pediatrii. Udział w badaniach dignostycznych – przygotowanie i obserwacja dziecka po badaniach. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP2	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z ostrymi i przewlekłymi chorobami układu oddechowego. Osłuchiwanie płuc oraz interpretacja wyników badań osłuchowych. Podawanie leków różnymi drogami z uwzględnieniem tlenoterapii. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP3	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z chorobami układu pokarmowego. Podawanie leków różnymi drogami z uwzględnieniem płynoterapii. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP4	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów pediatrycznych z cukrzycą. Podawanie insuliny. Wykonywanie badania poziomu glukozy we krwi z wykorzystaniem glukometru. Współpraca z rodzicami/opiekunami dziecka.	5	-
ZP5	Udział w diagnozowaniu i leczeniu pacjenta pediatrycznego z praktycznym wykorzystaniem wybranych umiejętności zawodowych.	5	-
ZP6	Utrwalanie umiejętności nabytych podczas zajęć. Podsumowanie zajęć – przeprowadzenie oceny i samooceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w oparciu o kolokwium zaliczeniowe.	5	
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	30	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1 – egzamin pisemny - test sprawdzający wiedzę
Zajęcia praktyczne	F2 – obserwacja/aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się oceny: 1. Oceny uzyskane z F2 – 75% 2. Ocena uzyskana z P2 (kolokwium) – 25%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne

	P1	F2	P2
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
W_04	x		x
W_05	x		
W_06	x		
W_07	x		
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
K_01		x	x
K_02		x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

Egzamin poprawkowy odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%
- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z <u>zakresu ćwiczeń i zajęć praktycznych</u>

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	
przygotowanie do egzaminu	10	
zapoznanie z literaturą	10	
suma godzin:	**90**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Pediatria tom 1-3 pod .red. J.J. Pietrzyka wyd.2018 2. Pediatria tom1-2. pod. red. W. Kawalec PZWL Warszawa 2014
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Standardy Medyczne. 2. Medycyna Praktyczna.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Grzegorz Grund, zaktualizowała Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024, data aktualizacji 22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.23

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PSYCHIATRIA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Lek. Med. Sławomir Stefanowicz,**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**30**	**III/VI**	**2**
zajęcia praktyczne	**30**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z psychologii

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu psychiatrii niezbędnej do wykonywania zwodu ratownika medycznego z uwzględnieniem symptomatologii w psychiatrii dziecięcej.

C2 - Kształtowanie umiejętności kontaktu terapeutycznego w pacjentem z zaburzeniami psychicznymi w tym z pacjentem pediatrycznym.

C3 - Kształtowanie postawy zrozumienia i empatii oraz odpowiedzialności i poszanowania praw pacjenta.

5.Efekty uczenia się dla zajęć z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych i zasady ich klasyfikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych;	K_W129
W_02	Student zna i rozumie objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego;	K_W130

W_03	Student zna i rozumie specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych;	K_W131
W_04	Student zna i rozumie regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego;	K_W132
Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U 63
U_02	Student potrafi ocenić stan świadomości pacjenta	K_U56
U_03	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U116
U_04	Student potrafi dostosować postępowanie ratunkowe do stanu pacjenta	K_U117
U_05	Student potrafi stosować środki przymusu bezpośredniego	K_U125
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student jest gotowy do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Badanie psychiatryczne – ocena stanu psychicznego pacjenta. Zasady kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi, także z dziećmi	3	-
W2	Psychopatologia ogólna - objawy psychopatologiczne, pojęcie normalności w psychiatrii	3	-
W3	Zasady klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	3	-
W4	Schizofrenia.	2	-
W5	Organiczne zaburzenia psychiczne.	2	-
W6	Zaburzenia afektywne.	2	-
W7	Zaburzenia psychiczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież i dzieci.	2	-
W8	Zaburzenia nerwicowe, związane ze stresem i pod postacią somatyczną.	2	-
W9	Zaburzenia osobowości.	2	-
W10	Stany nagłe w psychiatrii (ocena ryzyka samobójstwa, zachowania agresywne, zaburzenia świadomości).	2	-
W11	Leczenie biologiczne w psychiatrii.	2	-
W12	Aspekty prawne w psychiatrii - Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, Ustawa o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta.	3	-
W13	Podsumowanie wiadomości i przygotowanie studenta do zajęć kliniczny.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	-

Lp.	Treści zajęć praktycznych	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
ZP1	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem depresyjnym nawracającym.	4	-
ZP2	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem afektywnym dwubiegunowym.	4	-
ZP3	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem urojeniowym.	4	-
ZP4	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta ze schizofrenią.	4	-
ZP5	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem lękowym	4	-
ZP6	Nawiązanie kontaktu terapeutycznego, ocena stanu psychicznego i omówienie możliwości diagnostyki i terapii pacjenta z zaburzeniem psychicznym związanym ze stosowaniem substancji psychoaktywnych	4	-
ZP7	Ocena ryzyka samobójstwa i zachowań agresywnych u pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, także wśród dzieci i młodzieży.	4	-
ZP8	Podsumowanie i zaliczenie	2	-
	Razem liczba godzin zajęć klinicznych	**30**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M5 - analiza raportów, analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P1- test sprawdzający wiedzę
Zajęcia praktyczne	F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 – kolokwium ustne P3 - ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Zajęcia praktyczne

	P1	**F2**	**P3**
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
W_04	x		x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
K_01		x	x
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Zajęcia praktyczne

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć praktycznych. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- aktywność na zajęciach (wykonywanie przydzielonych zadań) – 75%

- kolokwium zaliczeniowe – 25%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków (odbycie wszystkich godzin zajęć przewidzianych w planie studiów) oraz zaliczenie kolokwium wg takich samych kryteriów .

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu zajęć praktycznych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**

Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**60**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	5	
przygotowanie do testu	5	
suma godzin:	**70**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wolańczyk T., Komender J.: Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci, PZWL, Warszawa 2005, 2013.
2. Namysłowska I.(red), Psychiatria dzieci i młodzieży, PZWL, Warszawa 2004, 2007, 2012.
3. Goodman R., Scott S. (red. Rabe-Jabłońska J.), Psychiatria dzieci i młodzieży, Wyd. Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2000.
4. Jaracz J., Patrzała A. Psychiatria w praktyce ratownika medycznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2015
5. Neu P. Stany nagłe w psychiatrii. Podręcznik psychiatrii ratunkowej. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2019

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gałecki P., Szulc A. Psychiatria. Edra Urban&Partner Wrocław 2018
2. Jarema M., Rabe - Jabłońska J. Psychiatria podręcznik dla studentów medycyny. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
3. Rymaszewska J., Dudek D. Psychiatria w medycynie. Medical Education, Warszawa 2016

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Sławomir Stefanowicz, zaktualizowała dr Anna Bezulska
Data sporządzenia / aktualizacji	07.06.2024, data aktualizacji 15.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	abezulska@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.24

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**OKULISTYKA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. MED. FRANCISZEK WERYSZKO**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**III/VI**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i z fizjologii z elementami patofizjologii

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów ze stanami nagłymi w okulistyce zagrażającymi widzeniu, wymagającymi pilnej pomocy i interwencji okulistycznej.

C2 – Wyposażenie studentów w wiedzę pozwalającą na rozpoznanie stanów nagłych w okulistyce.

C3 – Przygotowanie studentów rozpoznawania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student ma wiedzę na temat mechanizmów prowadzących do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_02	Student zna i rozumie zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	K_W168
W_03	Student zna i rozumie wybrane stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w okulistyczne i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	K_229
	Umiejętności	
U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	K_U50

U_02	Student potrafi podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym	K_U38
Kompetencje społeczne (EPK…)		
K-01	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Stany nagłe w okulistyce oraz zasady postępowania przedszpitalnego.	3	-
W2	Podstawy diagnostyki okulistycznej: podstawowe badania diagnostyczne, badanie podmiotowe i przedmiotowe narządu wzroku, badanie reakcji źrenic, ruchomość gałek ocznych.	3	-
W3	Czerwone oko: główne przyczyny, diagnostyka, postępowanie, leczenie.	3	-
W4	Nagła i przewlekła utrata widzenia: choroby naczyniowe siatkówki, odwarstwienie siatkówki, krwotoki do ciała szklistego, neuropatie n. II, jaskra, zaćma, zwyrodnienie plamki związane z wiekiem.	3	-
W5	Urazy narządu wzroku: rany powiek, oparzenia chemiczne i termiczne narządu wzroku, rany gałki ocznej, ciała obce powierzchni oka i wewnątrzgałkowe.	4	-
W6	Urazy tępe narządu wzroku	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2 –** kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Niżankowska Hanna Maria : Podstawy okulistyki, VOLUMED , Wrocław 2000, wyd.2

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Bradfort Cynthia: Okulistyka dla studentów, Red. Wyd. Pol. Justyna Izabelska, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2006, wyd.1

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Franciszek Weryszko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.25

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**LARYNGOLOGIA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**Obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**LEK. NAUK MED. KAMIL SARNA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**20**	**III/VI**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty z anatomii i z fizjologii z elementami fizjologii klinicznej

4.Cele kształcenia

C1 - Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej istoty schorzeń laryngologicznych.

C2 - Wyposażenie studentów w wiedzę niezbędną do rozpoznawania stanów zagrożenia życia w laryngologii.

C3 - Przygotowanie do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_02	Student zna zasady przygotowania do zabiegów medycznych w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;	K_W168
W_03	Student zna wybrane stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w laryngologii i zasady postępowania przedszpitalnego w tym zakresie;	K_W230
Umiejętności		

U_01	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;	K_U50
U_02	Student potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas badania diagnostycznego;	K_U80
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	Podstawowe wiadomości z zakresu budowy i funkcji nosa, gardła, krtani i ucha. Podstawy badania laryngologicznego	2	-
W2	Ucho. Zapalenie ucha zewnętrznego, środkowego i wewnętrznego, ciało obce w uchu, pęknięcie błony bębenkowej.	3	-
W3	Nos. Zapalenie zatok, ciało obce, krwawienie z nosa, złamania nosa.	3	-
W4	Gardło. Stany zapalne gardła i migdałków, ropnie, urazy gardła.	4	-
W5	Krtań. Zapalenie krtani, ciało obce, urazy krtani.	4	-
W6	Urazy i stany nagłe w laryngologii	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		**P2 –** kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład
	P2
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X

K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**20**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
suma godzin:	**30**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1.Achim Viktor, Stephanie Linke, Cordula Dahlmann " Otorynolaryngologia" wyd. pol. Witold Szyfter Elsevier Urban & Partner, 2009.
2. Iwankiewicz: „Ćwiczenia z otolaryngologii", PZWL Wydawnictwo, Warszawa 2007, wyd.6

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Iwankiewicz :"Otolaryngologia"
2. B. Latkowski: „Otorynolaryngologia".
3. W. Łasiński „Anatomia głowy dla stomatologów".

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Kamil Sarna
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.26.1

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**TELEMEDYCYNA**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość obsługi komputera

4.Cele kształcenia

C1- Przekazanie studentom wiedzy z zakresu monitoringu stanu zdrowia pacjentów oraz wykonywania badań profilaktycznych i kontrolnych poza środowiskiem szpitalnym.

C2 - Przygotowanie do monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz wykonywania badań przy pomocy urządzeń medycznych rejestrujących określone parametry życiowe.

C3 - Wdrażanie do aktywnego słuchania pacjenta, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem się do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza		

W_01	Student zna możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy ratownika medycznego.	K_W57
W_02	medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego,	K_W01
W_03	mianownictwo anatomiczne;	K_W05
W_04	podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka;	K_W122
W_05	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;	K_W147
W_06	problematykę ostrej niewydolności oddechowej;	K_W149
W_07	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	K-W202
W_08	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u osób dorosłych;	K_W206
W_09	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci	K_W207
W_10	Student zna techniki symulacji medycznej w niezabiegowych dziedzinach medycyny.	K_W122
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną działalność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	Student potrafi udzielać informacji o podstawowych zabiegach i czynnościach dotyczących pacjenta oraz informacji na temat jego stanu zdrowia.	K_U30
U_03	Student potrafi komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia.	K_U37
U_04	Student potrafi oceniać stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego.	K_U50
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Transmisja jako komunikacja. Wpływ nowych środków komunikacji na współczesne oblicze medycyny.	2	-
W2	Charakterystyka obszarów zastosowań telemedycyny. Możliwości wykorzystania telemedycyny na przykładzie USA. Dostępność serwisów internetowych.	2	-
W3	Telemedycyna w UE. „Telemedycyna dla wszystkich w roku 2020" – rekomendacje. Czynniki rozwoju telemedycyny w społecznościach UE. Telemonitoring. Teleradiologia. Teledermatologia. Teleneurologia. Telemonitoring chorób przewlekłych	2	-
W4	Telemedycyna w Polsce cz. I. Rodzaje usług telemedycznych, prognoza zapotrzebowania. Rynek usług z obszaru e-zdrowia. Bariery rozwoju rynku telemedycznego.	2	-

W5	Telemedycyna w Polsce cz. II Analiza polskiego rynku usług telemedycznych. Rodzaje korzyści i główni beneficjenci rozwiązań telemedycznych. Standaryzacja i finansowanie procedur telemedycznych. Koordynowanie rynku telemedycznego.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Rozwój badań naukowych ukierunkowanych na innowacyjne technologie w medycynie. Standardy medyczne dedykowane telemedycynie.	4	-
C2	Telekonferencja przedszpitalna – możliwości wykorzystania i znaczenie ratownictwie medycznym.	4	-
C3	Elektrokardiografia – system teletransmisji kardiologicznej.	4	-
C4	Ultrasonografia FAST – wykorzystanie w ratownictwie przedszpitalnym.	4	-
C5	Podsumowanie i zaliczenie przedmiotu	4	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	Analiza przypadku	Projektor, laptop z oprogramowaniem

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F1 – „wejściówki”	P3 – ocena powstałą na podstawie ocen formujących

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	X	X
W_02	X	X
W_03	X	X
W_04	X	X

W_05	X	X
W_06	X	X
W_07	X	X
W_08	X	X
W_09	X	X
W_10	X	X
U_01	X	X
U_02	X	X
U_03	X	X
U_04	X	X
K_01	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z ćwiczeń

Kryteria przyznawania oceny z testu

Przybliżona skala procentowa	**Skala ocen**
100% – 96%	Bardzo bobry (5)
95% - 91%	Dobry plus (4+)
90% - 86%	Dobry (4)
85% - 81%	Dostateczny plus (3+)
80% - 75%	Dostateczny (3)

Ćwiczenia

Bieżące sprawdzanie wiedzy odbywa się na podstawie 2 „wejściówek" w formie testu. Kryteria przyznawania oceny z testu jak wyżej. Ocena końcowa stanowi średnią ocen z testu według następujących kryteriów:

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe z wykładów i ćwiczeń odbywa się wg tych samych zasad i kryteriów.

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do zaliczenia	**10**	
zapoznanie z literaturą	**10**	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Trzos A.: Rozdział 7. Teleinformatyka w ratownictwie medycznym i medycynie ratunkowej [W:] Ratownictwo medyczne wobec współczesnych zagrożeń Wydawnictwo Elamed, Katowice 2019, wyd.1
2. Rudowski R.: Telemedycyna i telematyka. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 182-196.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Rudowski R., Grabowski M., Sieradzki J.: Elektroniczna historia choroby. [W:] Informatyka medyczna. Rudowski R. (red.). Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012, 137-152.
2. Trzos A.: Teleinformatyka w ratownictwie medycznym. „Na Ratunek", 1/09, 64-67.
3. J. Zubrzycki, T. Małecka-Massalska, Telemedycyna- medycyna i technika w walce o nasze zdrowie, Zdrowie Publiczne 2010;120(4):421-425.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bartosz Bujko
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bbujko940@interia.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.26.2

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BADANIA FIZYKALNE**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł / specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Anna Gryciak**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	**Liczba godzin**	**Rok studiów/semestr**	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone zajęcia z zakresu anatomii, fizjologii z elementami fizjologii klinicznej, neurologii, chorób wewnętrznych, pediatrii, chirurgii, urologii, ortopedii i traumatologii.

4.Cele kształcenia

C1 – Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: zakresu i charakteru badań fizykalnych dla celów pielęgnowania, interpretowania uzyskanych wyników badania fizykalnego, różnic w badaniu fizykalnych dzieci i dorosłych. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: przygotowania pacjenta do badania fizykalnego

C2 – Wykonywania badania fizykalnego poszczególnych narządów i układów u dorosłego i dziecka.

C3 – Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności oceny stanu zdrowia za pomocą badania fizykalnego

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	**Opis efektu uczenia się**	**Odniesienie do efektu kierunkowego**
Wiedza absolwent zna i rozumie ;		

W_01	anatomiczne podstawy badania fizykalnego;	K_W07
W_02	podstawowe normy rozwojowe w badaniu fizykalnym dziecka;	K_W122
W_03	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W145
W_04	zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;	K_W146
W_05	zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od nich, w tym w przypadku rozpoznania śmierci;	K_W175
W_06	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_W191
Umiejętności absolwent potrafi;		
U_01	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta	K_U53
U-02	Dostosować sposób postepowania do wieku dziecka	K_U54
U_02	przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	K_U55
U_03	przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_U62
U_04	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	K_U66
	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	K_U07
Kompetencje społeczne absolwent jest gotów do;		
K_01	wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Gromadzenie informacji metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego. Analiza dokumentacji medycznej, rozpoznanie stanu zdrowia pacjenta.	1	-
W2	Pacjent jako podmiot w badaniu fizykalnym. Zakres badania fizykalnego.	2	-
W3	Zakres i charakter badania fizykalnego u dzieci. Dokumentowanie wyników badania.	3	-
W4	Zakres i charakter badania fizykalnego u dorosłych. Dokumentowanie wyników badania.	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Badania fizykalne w ocenie stanu układu oddechowego. Dokumentowanie wyników badania.	3	-
C2	Badania fizykalne w ocenie stanu układu pokarmowego. Dokumentowanie wyników badania	2	-

C3	Badanie jamy brzusznej. Dokumentowanie wyników badania.	2	-
C4	Badania fizykalne w ocenie stanu układu krążenia i serca. Dokumentowanie wyników badania	3	-
C5	Ocena stanu skóry i błon śluzowych. Dokumentowanie wyników badania	2	-
C6	Ocena stanu narządów zmysłu. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C7	Ocena stanu układu mięśniowo-szkieletowego. Dokumentowanie wyników badania	2	-
C8	Ocena stanu narządów płciowych. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C09	Ocena stanu układu moczowego. Dokumentowanie wyników badania	1	-
C10	Ocena stanu układu nerwowego. Dokumentowanie wyników badania. Dokumentacja kliniczna pacjenta.	2	-
C11	Badanie gruczołu piersiowego. Dokumentowanie wyników badania.	1	-
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	-

8. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M2-Wykład informacyjny z elementami dyskusji M4-wykłd słowno graficzny	projektor
Ćwiczenia	M5-ćwiczenia laboratoryjne, metoda symulacji analiza przypadku	Tablica multimedialna, opisy przypadków, tablica suchościeralna, symulacja danej sytuacji

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F2 obserwacja w trakcie wykładu	P1 zaliczenie z oceną pisemne - test sprawdzający wiedzę
Ćwiczenia	F2 obserwacja / aktywność F5 ćwiczenia sprawdzające umiejętności	P3 ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P1	F5	F2	P3
od W_01do W_04	x	x			
od U_01do U_11			x	x	x

K_01	x	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń. Egzamin odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 –** 100% - 95%;
- **4,5 –** 94% - 88%;
- **4,0 –** 87% - 80%;
- **3,5 –** 79% - 70%;
- **3,0 –** 69% - 60%;
- **2,0 –** poniżej 60%

zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena z ćwiczeń sprawdzających. Rozkład procentowy ocen:
- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%
- ćwiczenia sprawdzające – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna i/lub prezentacja multimedialna 50% oraz kolokwium zaliczeniowe 50%.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		

przygotowanie do zaliczenia	10	
Czytanie literatury	10	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Kokot F. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2015, wydanie I
2. Zespół Advanced Life Support Group (red. wyd. pol. Jakubaszko J.). Medycyna ratunkowa - nagłe zagrożenia zdrowotne pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2014, wydanie 2.
3. Mattu A., Brady W. (red. wyd. pol. Wranicz J.K.). EKG w medycynie ratunkowej 2. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2011, wydanie 1.
4. Dyk D. (red) Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. WL PZWL, Warszawa, 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hryniewiecki T. (red.) Stany nagłe 3. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2014, wydanie 3.
2. Sosada K. Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wyd. PZWL, Warszawa 2016, wydanie I
3. Allan M., Spencer J. (red. wyd. pol. Kokot F). Crash Course – wywiad i badanie przedmiotowe. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005, wydanie 1.
4.Lynn S. Bickley. Przewodnik Bates po badaniu przedmiotowym i podmiotowym. Wydawnictwo Termedia, Poznań, 2014.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	**Anna Gryciak**
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	pierwszego stopnia
	Forma studiów	stacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.27.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Interpretacja wyników badań laboratoryjnych**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**3**
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III / 6**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/6**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, biochemia z elementami chemii,

4. Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy na temat materiału pobieranego do badań, wie jakie czynniki przedlaboratoryjne wpływają na uzyskiwane wyniki, wie jak zinterpretować wyniki podstawowych badań laboratoryjnych, zna możliwości i ograniczania przydatności wyników badań laboratoryjnych w stanach nagłych;

C2 - doskonalenie umiejętności pobrania materiału do badań, zinterpretowania wyników podstawowych badań laboratoryjnych w stanach nagłych;

C3 – kształtowanie gotowości do współpracy z lekarzem, pielęgniarką i diagnostą laboratoryjnym dla dobra pacjenta.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza – student zna i rozumie:	
W_01	Medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne inne niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego	K_W01

W_02	mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia	K_W137
W_03	zasady monitorowania pacjentów w SOR w aspekcie diagnostyki laboratoryjnej	K_W222
Umiejętności – student potrafi:		
U_01	planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	identyfikować błędy i zaniedbania w pracy ratownika medycznego	K_U75
K_03	pobrać krew i zabezpieczyć materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych	K_U104
Kompetencje społeczne - student jest przygotowany do:		
K_01	organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym przedstawicieli innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	K_K04

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Ostre stany zagrożenia życia, ich przyczyna i przebieg, organizacja badan diagnostycznych w ostrych stanach zagrożenia życia	2	-
W2	Badania w kwasicy ketonowej, kwasicy mleczanowej i ostrej niewydolności nerek	2	-
W3	Badania w ostrej niewydolności wątroby i ostrym zapaleniu trzustki.	2	-
W4	Badania w zaburzeniach metabolicznych i stanach zaburzeń gospodarki węglowodanowej	2	-
W5	Badania w niewydolności oddechowej, niewydolności serca i ostrych zespołach wieńcowych	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	10	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do zajęć, zasady pracy w laboratowrium analitycznym, przepisy BHP. Gospodarka węglowodanowo-lipidowa. Diagnostyka zaburzeń przy użyciu testów paskowych i aparatury pomiarowej do diagnostyki przesiewowej.	4	-
W2	Oznaczenie stężenia : glukozy , cholesterolu całkowitego, trójglicerydów. Diagnostyka zaburzeń przy użyciu testów opartych natechnikach spektrofotometrycznych. Enzymatyczne oznaczanie: glukozy, cholesterolu całkowitego i trójglicerydów. Porównanie wyników z oznaczeniami wykonanymi na ćwiczeniu	4	-
W3	Diagnostyka zaburzeń metabolicznych na przykładzie wybranych parametrów i technik diagnostycznych. Wykonanie enzymatycznego oznaczenia poziomu kwasu moczowego przy użyciu spektrofotometru. Wykonanie oznaczeń kwasu mlekowego przy użyciu testów paskowych	4	-

W4	Laboratoryjna diagnostyka chorób nerek w oparciu o ocenę osadu moczu oraz wykonanie oznaczeń stężenia glukozy i białka w moczu. Ocena wyników.	4	-
W5	Rozmaz krwi obwodowej wykonany na automatycznym analizatorze typu 5 DIFF oraz rozmaz "ręczny". Wykonanie i porównanie.	4	-
	Razem liczba godzin wykładów	20	-

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	wykład informacyjny	projektor multimedialny

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 - test sprawdzający wiedzę
ćwiczenia	F 2 – obserwacja/aktywność	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia
	P2	P3
W_01	x	
W_02	x	
W_03	x	
U_01		x
U_02		x
U_03		x
K_01		x

9.Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest zrealizowanie zajęć i otrzymanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń

Kryteria przyznawania oceny z testu:
- **5,0** – 100% - 95%;
- **4,5** – 94% - 88%;

- **4,0** – 87% - 80%;
- **3,5** – 79% - 70%;
- **3,0** – 69% - 60%;
- **2,0** – poniżej 60%

Ćwiczenia. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną powstałą z ocen uzyskanych podczas ćwiczeń.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

Zaliczenie poprawkowe odbywa według takich samych zasad.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
Czytanie literatury przedmiotu	**10**	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. "Diagnostyka laboratoryjna" pod red. A. Dembińskiej-Kieć i J.W. Naskalskiego
2. B.Solnica , Dembińska-Kieć Diagnostyka laboratoryjna z elementami biochemii klinicznej wyd.5, Wydawnictwo: Edra Urban & Partner 2022

Literatura zalecana / fakultatywna:

Wojciech Gernand DIAGNOSTYKA LABORATORYJNA REPETYTORIUM CZ. 1, MedPharm Wrocław 201**0**

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		C.27.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**Diagnostyka EKG**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**lic. Łukasz Kościukiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii.

4. Cele kształcenia

C1 - Student zna i rozumie podstawy elektrofizjologii serca, zasady rejestracji zapisu EKG oraz kryteria interpretacji podstawowych zaburzeń rytmu i przewodzenia, z uwzględnieniem stanów zagrożenia życia.

C2 - Student potrafi prawidłowo przygotować pacjenta, wykonać zapis EKG w różnych konfiguracjach odprowadzeń oraz dokonać wstępnej interpretacji wyniku w kontekście objawów klinicznych pacjenta.

C3 – Student potrafi podejmować decyzje o dalszym postępowaniu medycznym w oparciu o wynik badania EKG, zachowując zasady etyki zawodowej i bezpieczeństwa pacjenta, a także wykazuje potrzebę stałego aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna budowę i funkcje układu przewodzącego serca oraz zasady powstawania zapisu EKG.	K_W09, K_W12
W_02	Zna standardowe odprowadzenia EKG oraz zasady prawidłowej rejestracji badania.	K_W01, K_W12, , K_W57

W_03	Zna kryteria interpretacji zapisu EKG w stanach nagłych, w tym w zaburzeniach rytmu, przewodzenia i niedokrwienia mięśnia sercowego.	K_W01, K_W09, , K_W137, K_W145, K_W146, K_W147
Umiejętności		
U_01	Potrafi przygotować pacjenta i aparat do rejestracji zapisu EKG w warunkach przedszpitalnych i szpitalnych.	K_U80, K_U62
U_02	Potrafi wykonać zapis EKG w różnych konfiguracjach odprowadzeń zgodnie z procedurami medycznymi.	K_U61
U_03	Potrafi rozpoznać w zapisie EKG podstawowe nieprawidłowości wymagające pilnej interwencji medycznej.	K_U01, K_U11, K_U25, K_U75, K_U62, K_U07, K_U80,
Kompetencje społeczne		
K_01	Zachowuje zasady etyki zawodowej oraz bezpieczeństwa pacjenta podczas wykonywania badania EKG.	K_K03, K_K05
K_02	Jest gotów do podejmowania decyzji o dalszym postępowaniu medycznym w oparciu o wynik badania EKG.	K_K05
K_03	Wykazuje potrzebę stałego aktualizowania i pogłębiania wiedzy oraz doskonalenia umiejętności zawodowych w zakresie diagnostyki EKG.	K_K01, K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy elektrofizjologii.	3	
W2	Rytm zatokowy i jego zaburzenia.	4	
W3	Niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego.	3	
	Razem liczba godzin wykładów	10	

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Podstawy analizy i interpretacji zapisu EKG cz. 1 - częstość, miarowość, pochodzenie rytmu, oś elektryczna	5	
C2	Podstawy analizy i interpretacji zapisu EKG cz. 2 - bloki i zaburzenia przewodzenia, arytmie, cechy niedokrwienia	5	
C3	Analiza i interpretacja EKG w kontekście przypadków klinicznych.	5	
C4	Podsumowanie i utrwalenie wiadomości.	5	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	Tablica multimedialna
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku M5 - metoda praktyczna	Tablica multimedialna, opis przypadku, flipchart, pisaki, zapisy EKG

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	F1 – test pisemny	
Ćwiczenia	F1* – sprawdzian praktyczny (pisemny) F2 – obserwacja / aktywność	Na ocenę podsumowującą P3 składają się 3 elementy: 11. Ocena uzyska z F1 12. Ocena uzyskana z F1* 13. Ocena uzyskana z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	F1	F1*	F2	P3
W_01	x	x		x
W_02	x	x		x
W_03	x	x		x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
K_01			x	x
K_02			x	x
K_03			x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Do zaliczenia może przystąpić student, który realizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń, zaliczenie części wykładowej przedmiotu – test składający się z 20 zadań
(pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, zadania otwarte)

Kryteria przyznawania oceny z testu pisemnego:

Ocena	**Wartość procentowa punktów uzyskanych z testu**
5.0	100 % – 95 %
4.5	94 % - 88 %
4.0	87 % - 80 %
3.5	79 % - 70 %
3.0	69 % – 60 %
2.0	Poniżej 60 %

Ćwiczenia
Do zaliczenia może przystąpić student, który realizował wszystkie przewidziane programem studiów godziny ćwiczeń oraz uzyskał zaliczenie z części wykładowej.

Zaliczenie części ćwiczeniowej przedmiotu polega na przeprowadzeniu analizy i interpretacji wylosowanego zapisu EKG oraz sformułowaniu pisemnego opisu badania, zgodnie z ustalonymi zasadami.

Punktacja dla każdego zadania określona jest według klucza odrębnego dla każdego przypadku.
Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania wynosi 10.
Pozytywną ocenę otrzymuje student, który zaliczy zadanie w minimum 60%, tj. uzyska 6 punktów.
Błędne rozpoznanie lub nieprawidłowa interpretacja zapisu skutkuje niezaliczeniem zadania oraz uzyskaniem przez studenta oceny niedostatecznej.

Kryteria przyznawania oceny końcowej.

Przyznawanie oceny końcowej P3 odbywa się po ustaleniu
średniej arytmetycznej ocen uzyskanych z ocen F1, F1* i F2.

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do testów pisemnych	5	
przygotowanie do sprawdzianu praktycznego	5	
przygotowanie do ćwiczeń	5	
zapoznanie z literaturą	5	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. *Interpretacja EKG. Kurs podstawowy,* Małgorzata Kurpesa, Bartosz Szafran, wyd. PZWL Warszawa 2018. 2. *EKG Łatwo Zrozumieć*, Jacek Gajek, Piotr Salomon, Dorota Zyśko, wyd. Edra Urban&Partner., Wrocław 2023. 1. *Kompendium rozpoznań elektrokardiograficznych.* Stanowisko grupy ekspertów Sekcji Elektrokardiologii Nieinwazyjnej i Telemedycyny Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. *EKG jasno i zrozumiale*, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2017. 2. *EKG Przypadki do samodzielnej interpretacji*, Houghton A. R., Gray D. Wydawnictwo α-medica Press, Bielsko Biała 2012.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Kościukiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.28.1

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**TRANSPLANTOLOGIA I KRWIOLECZNICTWO**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/6**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/6**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: Anatomia, Fizjologia z elementami fizjologii klinicznej

4. Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z zasadami transplantologii klinicznej oraz podstawami prawno-etycznymi pobierania i przeszczepiania narządów.
C2 - Przekazanie wiedzy o krwiolecznictwie – zasadach przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych oraz rozpoznawaniu powikłań.
C3 - Rozwijanie praktycznych umiejętności prowadzenia procedur związanych z transfuzją i przygotowaniem pacjenta do zabiegów transplantacyjnych.
C4 - Uświadomienie studentom ograniczeń kompetencyjnych ratownika medycznego i konieczności współpracy z innymi specjalistami.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	zna medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne udzielane przez ratownika medycznego;	K_W01
W_02	zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowotnych w kontekście transplantologii i krwiolecznictwa;	K_W137

W_03	zna zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR.	K_W222
Umiejętności		
U_01	potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności;	K_U07
U_02	potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych podczas udzielania świadczeń;	K_U64
U_03	potrafi podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.	K_U68
Kompetencje społeczne		
K_01	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia zawodowe, korzysta z pomocy ekspertów i specjalistów.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy transplantologii	2	
W2	Proces kwalifikacji do przeszczepu	2	
W3	Krwiolecznictwo – podstawy	2	
W4	Powikłania w transfuzji i transplantologii	2	
W5	Aspekty prawne i etyczne	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	…

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przygotowanie pacjenta do transfuzji	4	
C2	Monitorowanie pacjenta	4	
C3	Postępowanie w przypadku powikłań	4	
C4	Symulacje transplantologiczne	4	
C5	Warsztat etyczno-prawny	4	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M4 – metoda problemowa	projektor
Ćwiczenia	M5 - ćwiczenia dydaktyczne	projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	P1 wejściówka	
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P2 test sprawdzający wiedzę z całego przedmiotu

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F1	P2
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
W_03	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
U_03	X	X	x
K_01	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich wejściówek. Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny z testu

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%.**

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów.

Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów
2. Szczeklik, A., Gajewski, P. (red.), Interna Szczeklika, rozdziały: transfuzje, transplantologia. Medycyna Praktyczna, Kraków, wyd. bieżące.
3. Rowiński, W. (red.), Transplantologia kliniczna. Warszawa: PZWL, 2016.
4. Łętowska, M., Brojer, E., Krwiolecznictwo. Zasady stosowania składników krwi i preparatów krwiopochodnych. Warszawa: PZWL, 2017..

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Jurczyk, A., Podstawy transfuzjologii klinicznej. Warszawa: PZWL, 2020.*
2. *World Health Organization, Blood Transfusion Safety. Guidelines for the Clinical Use of Blood, Geneva 2010.*
3. *International Society of Blood Transfusion (ISBT) – aktualne rekomendacje i raporty.*

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafalgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.28.2

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PROTOKOŁY RATUNKOWE W ULTRASONOGRAFII**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR RAFAŁ GAJDA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/6**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/6**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Ogólna wiedza zdobyta na wcześniejszym etapie edukacji. Zaliczone przedmioty: anatomia, fizjologia z elementami fizjologii klinicznej, diagnostyka obrazowa

6. Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy z zakresu podstaw fizycznych ultrasonografii i zasad działania aparatów USG.
C2 - Nauczenie interpretacji obrazów ultrasonograficznych typowych dla stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego.
C3 - Opanowanie praktycznych umiejętności wykonywania badań USG w protokołach ratunkowych (FAST, eFAST, BLUE, RUSH, RADiUS).
C4 - Rozwijanie umiejętności współpracy w zespole oraz podejmowania decyzji klinicznych na podstawie badania USG.
C5 - Kształtowanie odpowiedzialności etycznej i prawnej związanej z wykorzystaniem USG w ratownictwie medycznym

7. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	zna medyczne czynności ratunkowe i świadczenia zdrowotne udzielane przez ratownika medycznego;	K_W01
W_02	zna mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowotnych;	K_W137
W_03	zna zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;	K_W222
W_04	zna zasady diagnostyki za pomocą badań obrazowych, w tym USG	K_W237
Umiejętności		
U_01	potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale doskonalić swoje umiejętności;	K_U07
U_02	potrafi ułożyć pacjenta do badania obrazowego oraz monitorować jego stan;	K_U51
U_03	potrafi monitorować czynności życiowe pacjenta podczas diagnostyki obrazowej;	K_U80
U_04	potrafi wiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z sytuacją kliniczną pacjenta.	K_U85
Kompetencje społeczne		
K_01	potrafi organizować pracę własną i współpracować w zespole;	K_K04
K_02	kieruje się dobrem pacjenta, poszanowaniem godności i praw człowieka.	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy ultrasonografii – fizyczne aspekty fal ultradźwiękowych, artefakty w obrazowaniu.	2	
W2	Budowa aparatu USG i głowic– rodzaje głowic, ustawienia i parametry obrazu.	1	
W3	Anatomia ultrasonograficzna – jama brzuszna, klatka piersiowa, serce i duże naczynia.	2	
W4	Protokoły ratunkowe USG – FAST, eFAST, BLUE, RUSH, RADiUS – wskazania, schematy, interpretacja.	3	
W5	Obrazy patologiczne – wolny płyn, odma opłucnowa, tamponada serca, obrzęk płuc, tętniak aorty, zakrzepica żył głębokich.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	…

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Obsługa aparatu USG – praktyka ustawień, regulacja obrazu.	2	
C2	Ćwiczenia na fantomach i pacjentach standaryzowanych – nauka wykonywania protokołów FAST, eFAST.	6	
C3	Protokoły płucne i sercowe – BLUE, RUSH – identyfikacja zmian patologicznych.	6	
C4	Symulacje kliniczne – wykorzystanie USG w scenariuszach stanów nagłych.	4	

C5	Analiza przypadków – interpretacja obrazów USG, decyzje kliniczne.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M4 – metoda problemowa	projektor
Ćwiczenia	M5 – pokaz z instruktażem, ćwiczenia praktyczne	Projektor, aparat USG, fantom

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład	P1 wejściówka	
Ćwiczenia	F1 obserwacja podczas zajęć / aktywność	P5 prezentacja umiejętności

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F1	P5
W_01	X	X	X
W_02	X	X	X
W_03	X	X	X
W_04	X	X	X
U_01	X	X	X
U_02	X	X	X
U_03	X	X	X
U_04	X	X	x
K_01	X	X	X
K_02	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ćwiczenia

Warunkiem uzyskania zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny ze wszystkich wejściówek.
Warunkiem uzyskania zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny z zakresu ćwiczeń.
Kryteria przyznawania oceny z ćwiczeń:
Podczas zaliczenia ćwiczeń student losuje 3 projekcje, które będzie musiał uzyskać aparatem USG.
Uzyskanie wszystkich 3 projekcji – ocena 5.0
Uzyskanie 2 projekcji z 3 – ocena 4.0
Uzyskanie 1 projekcji z 3 – ocena 3.0

Zaliczenie poprawkowe odbywa się według takich samych zasad i kryteriów. Warunkiem uzyskania zaliczenia poprawkowego ćwiczeń jest odrobienie brakujących zajęć w terminie wyznaczonym przez prowadzącego oraz napisanie pracy na ocenę pozytywną wg kryteriów podanych powyżej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie z literaturą	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wujtewicz, M., Nadolny, K. i wsp., POCUSy. Protokoły ultrasonograficzne w stanach zagrożenia życia. Warszawa: PZWL, 2023.
2. Kasperczak, J., Ultrasonografia w stanach zagrożenia życia i intensywnej terapii. Warszawa: PZWL, 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

4. Ma, O., Mateer, J., Emergency Ultrasound. McGraw Hill, 2019.
5. Volpicelli, G., Elbarbary, M., International Evidence-Based Recommendations for Point-of-Care Lung Ultrasound. Intensive Care Medicine, 2012.
6. Lewiss, R.E., Point-of-Care Ultrasound. Elsevier, 2019.
7. Aktualne wytyczne European Society for Emergency Medicine (EUSEM) i American College of Emergency Physicians (ACEP) dotyczące zastosowania USG w stanach nagłych.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Rafał Gajda
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pwd.rafalgajda@gmail.com
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.29.1

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**LECZENIE BÓLU W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**MGR ROBERT ZENKA**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zdobyta wiedza z zakresu zajęć z biochemii, fizjologii i farmakologii

4.Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie wiedzy studentów ratownictwa medycznego w zakresie postępowania przeciwbólowego.
C2 – Rozwinięcie umiejętności niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie postępowania przeciwbólowego.
C3 – Kształtowanie postawy wrażliwości na cierpienie, poszanowania praw drugiego człowieka

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektu kierunkowego

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna metody wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci.	K_W139
W_02	Student zna skale oceny bólu i metody ograniczania bólu.	K_W140
W_03	Student zna stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń	K_W210

Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy	K_U07
U_02	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_03	Student potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi.	K_U64
U_04	Student potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi.	K_U66
U_05	Student potrafi obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi	K_U67
U_06	Student potrafi podawać produkty lecznicze w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym anestetyczne, zwiotczające analgetyczne, wpływające na profil krzepnięcia krwi, fibrynolityki, aminy presyjne oraz wybrane antybiotyki	K_U68
U_07	Student potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego	K_U75
U_08	Student potrafi stosować leczenie przeciwbólowe.	K_U77
U_09	Student potrafi oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal.	K_U78
Kompetencje społeczne		
K_01	Student gotowy jest do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw	K_K03
K_02	Student gotowy jest do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami.	K_K05

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Podstawy patofizjologii bólu.	2	-
W2	Ocena nasilenia bólu za pomocą różnych skal.	2	-
W3	Zasady stosowania leków przeciwbólowych, drabina analgetyczna WHO.	2	-
W4	Nieopioidowe leki przeciwbólowe.	2	-
W5	Opioidowe leki przeciwbólowe.	2	-
	Razem liczba godzin wykładów	**10**	-

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analgezja multimodalna w leczeniu bólu.	4	-
C2	Podstawy prawne i możliwości stosowania leków przeciwbólowych przez ratowników medycznych.	1	-
C3	Farmakoterapia bólu u dzieci.	2	-
C4	Farmakoterapia bólu u kobiet ciężarnych, karmiących oraz u osób w podeszłym wieku.	1	-

C5	Zasady postępowania w bólach pourazowych oraz nowotworowych .	2	-
C6	Monitorowanie postępowania przeciwbólowego. Zagrożenia i przeciwdziałania w przypadku przedawkowania leków stosowanych w terapii bólu.	2	-
C7	Postępowanie w ostrym bólu w praktyce ratownika medycznego	2	
C8	Postepowanie w najczęściej występujących zespołach bólowych	2	
C9	Postępowanie przeciwbólowe u pacjentów w szczególnych sytuacjach klinicznych	2	
C10	Niefarmakologiczne metody uśmierzania bólu.	2	
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**20**	-

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Zajęcia praktyczne	M2 - analiza przypadku	Tablica suchościeralna, flipchart, pisaki,

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Wykład		**P2-** kolokwium pisemne
Zajęcia praktyczne	**F2 -** obserwacja podczas zajęć / aktywność	**P3 –** ocena podsumowująca z F2

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Wykład**	**Zajęcia praktyczne**	
	P2	F2	P3
W_01	x		x
W_02	x		x
W_03	x		x
U_01		x	x
U_02		x	x
U_03		x	x
U_04		x	x
U_05		x	x
U_06		x	x

U_07		x	x
U_08		x	x
U_09		x	x
K_01	x	x	x
K_02	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Zaliczenie odbywać się będzie w formie testu ukierunkowanego na sprawdzenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się według następujących kryteriów przyznawania oceny końcowej:

- **5,0 – 100% - 95%;**
- **4,5 – 94% - 88%;**
- **4,0 – 87% - 80%;**
- **3,5 – 79% - 70%;**
- **3,0 – 69% - 60%;**
- **2,0 – poniżej 60%**

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem otrzymania pozytywnej oceny jest odbycie wszystkich przewidzianych planem studiów zajęć. Ocena końcowa jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych podczas zajęć

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. przygotowanie referatu, prezentacji multimedialnej na zadany temat oraz odbycie rozmowy podsumowującej przedmiot.

Kryteria przyznawania oceny końcowej z zakresu ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie się z literaturą.	**10**	
Przygotowanie do zaliczenia	**10**	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Wordliczek J., Dobrogowski J.(red.) : Leczenie bólu. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
2. Wordliczek J., Dobrogowski J.(red.) : Leczenie bólu pochodzenia nienowotworowego. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 20128
3. Farmakologia i farmakoterapia dla ratowników medycznych" Mitręga K.A. , Krzemiński T.F.; Elsevier Urban & Partner, 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Hurford W. (red.): Intensywna terapia. Medycyna praktyczna, Kraków 2003
2. Szreter T.(red.): Intensywna terapia. PZWL, Warszawa 2002

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		C.29.2

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**PODSTAWY OPIEKI PALIATYWNEJ**
Punkty ECTS	**2**
Rodzaj zajęć	**obieralne**
Moduł/specjalizacja	**Nauki kliniczne**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**Polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	**10**	**III/VI**	**2**
ćwiczenia	**20**	**III/VI**	

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie przedmiotów: Fizjologia z elementami patofizjologii, Psychologia w ratownictwie, Choroby wewnętrzne i badanie fizykalne, Farmakologia, Neurologia, Onkologia, Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów.
Zaliczenie praktyk śródrocznych: Oddział Chorób Wewnętrznych, Neurologia.
Zaliczenie praktyki zawodowej Zespół Ratownictwa Medycznego.

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie studentom wiedzy z zakresu geriatrii oraz medycyny paliatywnej niezbędnej do realizacji zadań zawodowych ratownika medycznego.

C2 - Kształtowanie umiejętności wykonywania czynności medycznych w zakresie przewidzianym dla ratownika medycznego wobec osób w wieku podeszłym i chorych terminalnie adekwatnie do ich stanu i ograniczeń wynikających z procesu starzenia.

C3 - Wskazanie studentom ważności rozwijania u siebie szeroko rozumianej empatii jako podstawy do zrozumienia stanu emocjonalnego, efektywnego komunikowania się i reagowania na potrzeby osób w wieku podeszłym oraz chorych terminalnie.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego

Wiedza		
W_01	Student zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów.	K_W134
W_02	Student zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w opiece paliatywnej oraz najczęstsze problemy medycyny paliatywnej.	K_W135
W_03	Student zna i rozumie zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym.	K_W136
W_04	Student zna i rozumie metody wdrożenia leczenia przeciwbólowego przez ratownika medycznego z uwzględnieniem farmakoterapii dzieci.	K_W139
W_05	Student zna i rozumie skale oceny bólu i metody ograniczania bólu.	K_W140
W_05	Student zna i rozumie stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń	K_W210
Umiejętności		
U_01	Student potrafi planować własną aktywność edukacyjną i stale dokształcać się w celu aktualizacji wiedzy;	K_U07
U_02	Student potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta.	K_U63
U_03	Student potrafi przeprowadzać analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych produktów leczniczych oraz interakcji między nimi.	K_U64
U_04	Student potrafi monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi.	K_U66
U_05	Student potrafi obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotować do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi.	K_U67
U_06	Student potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego.	K_U75
U_08	Student potrafi stosować leczenie przeciwbólowe.	K_U77
U_08	Student potrafi oceniać stopień nasilenia bólu według znanych skal.	K_U78
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem.	K_K01
K_02	Student jest gotów do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_03	Student jest gotów do kierowanie się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunami	K_K05
K_04	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenia do przedmiotu: zakres tematyczny, literatura, warunki i formy zaliczenia. Wprowadzenie podstawowych pojęć.	2	

W2	Medycyna paliatywna – podstawowe informacje, cele i założenia Filozofia opieki paliatywnej. Pojęcie tanatologii. Emocjonalne aspekty aktu umierania. Psychologiczne fazy umierania wg Elizabeth Kubler-Ross. Punkt „bez powrotu" w opiece paliatywnej.	2	
W3	Ból w opiece paliatywnej. Pojęcie bólu wszechogarniającego. Rodzaje i ocena bólu. Zasady leczenia bólu nowotworowego, drabina analgetyczna WHO. Leczenie inwazyjne bólu. Leki stosowane w leczeniu bólu nowotworowego. Działania uboczne leków. Metody psychologiczne łagodzenia bólu.	2	
W4	Objawy ze strony układu pokarmowego i oddechowego w terminalnym okresie choroby nowotworowej. Zespół wyniszczenia w przebiegu choroby nowotworowej. Owrzodzenia odleżynowe. Zmęczenie w przebiegu choroby przewlekłej. Zaburzenia psychiczne u chorych objętych opieką paliatywną. Stany nagłe u chorych w opiece paliatywnej.	2	
W5	Wsparcie emocjonalne i psychospołeczne chorych. Wsparcie rodzin pacjentów. Opieka duchowa. Problemy etyczne w medycynie paliatywnej. Prawa chorych objętych opieką paliatywną.	2	
	Razem liczba godzin wykładów	10	

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Całościowa ocena pacjenta paliatywnego. Analizowanie dokumentacji medycznej chorego. Rozpoznawanie problemów człowieka w stanie terminalnym.	3	
C2	Komunikowanie się z pacjentem terminalnym w zależności od stanu zdrowia i sprawności (sposoby, zasady, bariery, sposoby pokonywania barier).	3	
C3	Opieka paliatywna sprawowana w systemie opieki zdrowotnej w ramach ubezpieczenia zdrowotnego w NFZ. Opieka sprawowana w systemie pomocy społecznej: DPS, Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych. Udzielanie porad osobie starszej i jej rodzinie w zakresie uzyskania niezbędnej pomocy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w obszarze usług opiekuńczych nad osobami starszymi.	3	
C4	Podstawowe objawy u pacjentów z zaawansowaną chorobą nowotworową. Badanie chorego w zaawansowanym okresie choroby nowotworowej, ustalanie planu postępowania uwzględniającego wybory chorego, prowadzenie obserwacji.	3	
C5	Zasady wyboru leków stosowanych w leczeniu objawów. Zasady przeliczania dawek leków opioidowych. Drogi podawania leków u chorych z zaburzeniami połykania i nieprzytomnych w warunkach domowych. Sposoby podawania leków drogą podskórną.	3	
C6	Możliwości wsparcia chorych terminalnie i ich rodzin - działalność hospicjum i poradni medycyny paliatywnej. Rola wolontariatu w opiece paliatywnej.	3	

	Rozpoznawanie objawów zbliżającej się śmierci. Opieka nad chorym umierającym. Proces osierocenia i żałoby - wsparcie rodziny po chorego w obliczu straty.		
C7	Podsumowanie zajęć. Określanie poziomu osiągnięcia efektów kształcenia.	2	
	Razem liczba godzin projektów	20	…

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład informacyjny M2 – wykład problemowy	Projektor multimedialny, ekran projekcyjny, komputer z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna z kompletem markerów.
Ćwiczenia	M2 - analiza przypadku (casestudy), rozwiązywanie problemu, dyskusja na temat doświadczeń w czasie praktyk M5 – analiza dokumentacji medycznej, działania praktyczne, analiza zawartości portali internetowych	Stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu, tablica suchościeralna, mobilna tablica magnetyczna z arkuszami flipchart, magnesy do tablicy magnetycznej, biała elektrostatyczna folia suchościeralna, komplet markerów suchościeralnych, komplet markerów do flipchartów, wzory dokumentacji medycznej, atrapy opakowań leków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykład		P2 – kolokwium
Ćwiczenia	F1 – wejściówka F2 - przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć	P3 – na ocenę końcową składają się oceny formujące: F1 – 50% F2 – 50%

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F1	F2	P3
W_01	x			x
W_02	x			x
W_03	x			x
W_04	x			x
W_05	x			x
U_01		x	x	x
U_02		x	x	x
U_03		x	x	x
U_04		x	x	x
U_05		x	x	x

U_06		x	x	x
U_07		x	x	x
U_08		x	x	x
K_01	x	x	x	x
K_02	x	x	x	x
K_03	x	x	x	x
K_04	x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykłady

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z ćwiczeń.

Kryteria przyznawania oceny z zaliczenia ustnego

Ocena:	**Poziom wiedzy, umiejętności, kompetencji personalnych i społecznych:**
5,0	znakomita wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,5	bardzo dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
4,0	dobra wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne
3,5	zadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne, ale ze znaczącymi niedociągnięciami
3,0	wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami i brakami
2,0	niezadowalająca wiedza, umiejętności, kompetencje personalne i społeczne

Zaliczenie poprawkowe odbywać się będzie wg zasad i kryteriów podanych wyżej.

Ćwiczenia

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest odbycie wszystkich wymaganych ćwiczeń. Na oceną końcową składają się oceny uzyskane podczas zajęć oraz ocena uzyskana z kolokwium. Rozkład procentowy ocen:

- wejściówki w formie odpowiedzi ustnych – 50% (kryteria przyznawania oceny j.w.)

- aktywność na zajęciach (wykonanie przydzielonych zadań) – 50%

Zaliczenie poprawkowe jest możliwe po uzupełnieniu przez studenta wszystkich braków w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela, np. praca pisemna 20% i/lub prezentacja multimedialna 30% oraz rozmowa podsumowująca 50%.

Kryteria przyznawania (sposób obliczania) oceny końcowej z zakresu wykładów i ćwiczeń

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**

10.Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**

	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**	
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Zapoznanie się z literaturą.	10	
Przygotowanie do zaliczenia	10	
suma godzin:	**50**	
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**2**	

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Gąsowski J, Piotrowicz K. „Geriatria-wybrane zagadnienia". Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Kraków 2020;
2. Fal A, Kuriata-Kościelnioa E, Witczak I, „Opieka geriatryczna w Polsce". Wydawnictwo CeDeWu. Warszawa 2016
3. Lepert W: „Praktyczny przewodnik medycyny paliatywnej i opieki wspierającej" Wydawnictwo Via Medica. Gdańsk 2020
4. Lichodziejewska – Niemierko M. : „Leki niezbędne w opiece paliatywnej". Artykuł poglądowy w kwartalniku Medycyna paliatywna w praktyce 2013; 7, 3–4: 105–11
5. Ciałkowska – Rysz A., Dzierżanowski T.: „Podstawowe zasady farmakoterapii bólu u chorych na nowotwory i inne przewlekłe, postępujące, zagrażające życiu choroby". Artykuł poglądowy w kwartalniku Medycyna paliatywna 2014; 6(1): 1–6

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kübler-Ross Elisabeth „Rozmowy o śmierci i umieraniu" Wydawnictwo Media Rodzina 2002
2. Cybulski M., Krajewska-Kułak E. , Kędziora-Kornatowska K., Waszkiewicz N.: „Psychogeriatria" PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2017
3. Redakcja naukowa: Ciałkowska-Rys A., De Walden-Gałuszko K.: „Medycyna paliatywna". PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa 2017
4. Dział III i IV w: Praca zbiorowa „Opiekun osoby starszej" WSiP 2016
5. Talarska D, Wieczorowska-Tobis K, Szwałkiewicz E (red.): Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi. Podręcznik dla opiekunów medycznych. PZWL, Warszawa 2010
6. **Zasoby Internetu:**

https://bliskochorego.pl/
http://www.okruszek.org.pl/2020/06/25/o-pomaganiu/nieuleczalna-choroba-jak-wykorzystac-czas/
https://opiekawdomu.info/chory-w-domu/porady-psychologa/co-przezywa-czlowiek-smiertelnie-chory-etapy-odchodzenia-etap-buntu-i-gniewu/
Zakładka „warto przeczytać" w: http://www.hospicjumwagrowiec.pl/

13 – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Robert Zenka
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	robzen@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 2
do Programu studiów na kierunku ratownictwo medyczne – studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 53/000/2025 Senatu AJP
z dnia 23 września 2025 r.

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.1

KARTA ZAJĘĆ

1 . Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**DYSPOZYTORNIA MEDYCZNA - PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**30**	**I/II**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I semestrem studiów.

4.Cele kształcenia

C1 - Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu funkcjonowania Systemu Ratownictwa Medycznego w aspekcie szeroko rozumianego bezpieczeństwa ludności. Przekazanie studentom wiedzy pozwalającej na przyjęcie zgłoszenia alarmowego i powiadomienia o zdarzeniu oraz na dysponowanie zespołu ratownictwa medycznego z wykorzystaniem systemu informatycznego będącego wyposażeniem CPR.

C2 - Kształtowanie kompetencji niezbędnych do obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniu z zastosowaniem obowiązujących procedur i z wykorzystaniem systemu informatycznego będącego wyposażeniem CPR oraz nabycie umiejętności komunikowania się z innymi służbami oraz osobą zgłaszającą w celu sprawnej realizacji zadań ratowniczych w sytuacji zdarzeń jednostkowych, mnogich, masowych i katastrof.

C3 - Student prezentuje postawę odpowiedzialności za podejmowane decyzje oraz gotowość do stałego doskonalenia zawodowego

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna akty prawne określające System Ratownictwa Medycznego, system powiadamiania ratunkowego, organizację i funkcjonowanie Centrów Powiadamiania Ratunkowego.	K_W232, K_W233 K_W 03

W_02	Student zna ramowe procedury obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień w sytuacjach zdarzeń jednostkowych, mnogich, masowych i katastrof.	K_W232
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzić wywiad dyspozytorski, podjąć decyzję dotyczącą zgłoszenia i powiadomienia ratunkowego oraz określić kod pilności wyjazdu i dysponować ZRM	K_U01, K_U02 K_U04, K_U50 K_U55
U_02	Student potrafi współpracować z jednostkami Państwowej Straży Pożarnej i Policją w zakresie sprawnej obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach.	K_U04, K_U37 K_U40, K_U50
U_03	Student potrafi skutecznie udzielić instruktarzu przez telefon w celu udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu lub choremu przez świadków zdarzenia przed dojazdem ZRM.	K_U05
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotowy do wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, uwzględniającego poszanowanie jego praw.	K_K03
K_02	Student jest gotowy do organizowania pracy własnej i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.	K_K04
K_03	Student jest świadomy własnych ograniczeń i ma przekonanie o konieczności stałego uzupełniania i pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści realizowane podczas praktyki zawodowej	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
1.	**Treści z zakresu wiedzy:** 1. Wprowadzenie do zajęć. Regulaminy, przepisy bhp i zasady pracy obowiązujące w Centrum Powiadamiania Ratunkowego i Dyzpozytorni Medycznej. 2. System powiadania ratunkowego – podstawy prawne. 3. Organizacja i funkcjonowanie Centrów Powiadamiania Ratunkowego. Zadania operatora numeru alarmowego. Zadania dyspozytora medycznego. 4. Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne. 5. Systemy łączności i pozycjonowania w ratownictwie medycznym. System Wspomagania Dowodzenia PRM. 6. Procedury obsługi zgłoszeń i powiadomień przez dyspozytora medycznego. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w dobie pandemii wirusa SARS-COV2.	15
2.	**Treści z zakresu umiejętności:** 1. Poznanie topografii CPR. Obserwowanie pracy operatora numeru alarmowego i pracy dyspozytora medycznego. Obsługa pulpitu dyspozytorskiego. 2. Przyjmowanie zgłoszeń i powiadomień o zdarzeniu. Prowadzenie wywiadu i podejmowanie decyzji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia zgłoszenia.	15

	3. Ustalanie kodu pilności wyjazdu i przekazanie informacji o zadysponowaniu ZRM. Odwoływanie zlecenia wyjazdu. Wykonywanie zadań dyspozytora podczas obsługi zdarzenia. Instruowanie przez telefon w celu udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu/choremu przez świadka zdarzenia przed przyjazdem ZRM. 4. Postępowanie w przypadku odmowy przyjęcia zgłoszenia oraz w przypadku ponaglenia wezwania. 5. Postępowanie w przypadku otrzymania elektronicznego formularza obsługi zgłoszenia bez połączenia głosowego obejmującego zgłoszenie z Policji lub Państwowej Straży Pożarnej. 6. Dysponowanie lotniczego zespołu ratownictwa medycznego. 7. Wykonywanie zadań dyspozytorskich w sytuacjach szczególnych: zgłoszenie alarmowe lub powiadomienie o zdarzeniu spoza rejonu operacyjnego, zgłoszenie o zdarzeniu z dużą liczbą poszkodowanych, obsługa zdarzenia przy braku dostępnego ZRM. 8. Podsumowanie zajęć. Wnioski oraz opinie prowadzącego i studentów.	
	Razem liczba godzin praktyki zawodowej	30

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyka zawodowa - zakres wiedzy	M1- wyjaśnienie M2- pogadanka, pytania i odpowiedzi	Projektor multimedialny Teksty ustaw i rozporządzeń Treningowe stanowisko dyspozytorskie
Praktyka zawodowa - zakres umiejętności	M2- gra decyzyjna, analiza przypadku - *case study*, M5 – pokaz, ćwiczenia na stanowisku dyspozytorskim	Treningowe stanowisko dyspozytorskie

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
U_01	X
U_02	X

U_03	X
K_01	X
K_02	X
K_03	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12 Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Łukasz Szarpak „Organizacja ratownictwa medycznego w Polsce", wyd. Promotor, W-wa 2012.
2. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późniejszymi zmianami
3. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, tekst ujednolicony Dz.U. 2019 poz. 1077
4. Ustawa z dnia 17 września 2020 r. o zmianie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego Dz.U. 2020 poz. 1899
5. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego Dz.U. 2014 poz. 574
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie ramowych procedur obsługi zgłoszeń alarmowych i powiadomień o zdarzeniach przez dyspozytora medycznego

Materiały internetowe

7. http://ratunek24.pl/media/upload/Procedury%20dla%20dyspozytor%C3%B3w%20medycznych-%20ca%C5%82o%C5%9B%C4%87.pdf
   Procedury wspomagające podjęcie decyzji przez dyspozytora medycznego w zakresie przyjęcia zgłoszenia, kwalifikacji zgłoszenia oraz dysponowania zespołami ratownictwa medycznego do różnych stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego

Literatura zalecana / fakultatywna

1. Ratownicy medyczni - nowa grupa interesu? / Przemysław Wołoszyn. - Toruń : Adam Marszałek, cop. 2007.
2. Ciećkiewicz J. Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych. Wyd. Górnicki Wrocław 2012, księgarnia medyczna PZWL

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz

Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.2.

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY (SOR) – praktyka wakacyjna**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**156**	**II/III**	**6**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczenie treści programowych z zakresu podstawowych zabiegów medycznych, technik zabiegów medycznych. Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I i II semestrem studiów.

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy niezbędnej do rozpoznawania zagrożeń zdrowia i życia wprowadzenia postępowania z pacjentem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

C2 - Rozwijanie umiejętności wykonania procedur wdrażanych u pacjentów w stanie zagrożenia zdrowia i życia. Doskonalenie umiejętności współpracy w zespole resuscytacyjnym SOR.

C3 - Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna zasady segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji szpitalnej;	K_W203
W_02	Student zna rodzaje terapii inwazyjnej stosowane w SOR;	K_W209
W_03	Student zna stany zagrożenia w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń;	K_W143

W_04	Student zna zasady postępowania profilaktycznego zakażeń w SOR;	K_W221
W_05	Student zna procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;	K_W223
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać badanie przedmiotowe pacjenta;	K_U53
U_02	Student potrafi przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	K_U55
U_03	Student potrafi oceniać stan świadomości pacjenta;	K_U56
U_04	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
U_05	Student potrafi stosować leczenie przeciwbólowe;	K_U77
U_06	Student potrafi prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora);	K_U87
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta.	K_K02
K_02	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymagań edukacyjnych zawartych w karcie przedmiotu. Przepisy wewnętrzne, procedury i dokumentacja obowiązujące w palcówce. Obszary i specyfika pracy w SOR. Poznanie wyposażenia i sprzętu ratowniczego w SOR.	5
ZP2	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć.	20
ZP3	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze resuscytacyjno – zabiegowym.	20
ZP4	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze wstępnej intensywnej terapii – wykonywanie procedur medycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia.	20
ZP5	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze terapii natychmiastowej - wykonywanie procedur medycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia.	20
ZP6	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze obserwacyjnym.	20
ZP7	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze konsultacyjnym.	20
ZP8	Realizacja zadań zawodowych dbając o bezpieczeństwo własne, współpracowników oraz otoczenia.	14
PZ9	Współpraca w zespole pełniąc w nim różne role i stosując zasady „fair play” Kształtowanie samodyscypliny i samooceny oraz poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo własne i drugiego człowieka;	14
PZ10	Rozwiązywanie najczęstszych problemów związanych z wykonywaniem zawodu ratownika medycznego. Podsumowanie zajęć	3
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**156**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
U_06	X
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;

- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg zasad:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych

Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**156**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	14
Przygotowanie do zajęć	10
suma godzin:	**180**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Wytyczne resuscytacji 2021. Red. Naukowy Janusz Andres. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2022 2.Scott H.Plantz , E. John Wipfler. ; Red. J. Jakubaszko; Medycyna Ratunkowa; Wrocław 2008-dodruk 2018
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Przemysław Guła, Waldemar Machała Postępowanie w obrażeniach ciała w praktyce SOR. PZWL, 2015

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE

	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.3

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ KARDIOLOGII – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**30**	**II/III**	**1**

3.Wymagania wstępne. z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I i II semestrem studiów.

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy z zakresu stanów nagłych zagrażających zdrowiu i życiu występujących w kardiologii.

C2 - Rozwinięcie umiejętności rozpoznania zagrożeń życia oraz podejmowania adekwatnych decyzji ratowniczych w sytuacjach nagłych.

C3 - Kształtowanie postaw umożliwiającej współpracę w zespole specjalistów.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;	K_W147
W_02	problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;	K_W148
W_03	procedurę kardiowersji elektrycznej i elektrostymulacji zewnętrznej;	K_W189
W_04	wskazania do wykonania defibrylacji manualnej, zautomatyzowanej i półautomatycznej oraz techniki ich wykonania;	K_W188

W_05	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	K_W168, K_W180
Umiejętności		
U_01	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	K_U37
U_02	wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie;	K_U61
U_03	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;	K_U62
U_04	prowadzić podstawowe i zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora);	K_U86
U_05	wykonywać defibrylację elektryczną z użyciem defibrylatora manualnego i zautomatyzowanego;	K_U99 K_U100
U_06	wykonywać kardiowersję i elektrostymulację zewnętrzną serca;	K_U101
U_07	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_08	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	K_U37
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
PZ1	Diagnostyka, postępowanie i leczenie ostrych zespołów wieńcowych	5
PZ2	Wykonanie oraz interpretacja zapisów odprowadzeniowego EKG	5
PZ3	Zatrzymanie krążenia - postępowanie ALS. Odwracalne przyczyny zatrzymania krążenia	10
PZ4	Zaburzenia rytmu - rozpoznanie, postępowanie	5
PZ5	Aktywny udział w pracy zespołu lekarsko – pielęgniarskiego w oddziale kardiologicznym.	5
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)

Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
U_06	X
U_07	X
U_08	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12.Literatura zajęć:

Literatura obowiązkowa: 1. Piotr Ponikowski (red.), Piotr Hoffman (red.), Adam Witkowski (red.), Piotr Lipiec (red.) „Kardiologia. Podręcznik Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego", wydanie I, Via Medica 2019
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji 2021 https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html 2. Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji 2015 https://www.prc.krakow.pl/wytyczne.html

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.4

KARTA ZAJĘĆ

1 . Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**I**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**30**	**II/III**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczona praktyka zawodowa w zespołach ratownictwa medycznego w semestrze III

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie studentów z organizacją i specyfiką pracy w oddziale ginekologiczno-położniczym oraz zdobycie podstawowych umiejętności z zakresu opieki nad kobietą w ciąży, w czasie porodu i połogu, a także kobietą z problemami ginekologicznymi.

C2 - Kształtowanie kompetencji niezbędnych do postępowania w sytuacjach nagłych związanych z układem rozrodczym kobiet i w sytuacjach okołoporodowych.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna objawy zagrożenia życia u kobiety ciężarnej i rodzącej.	K_W137 K_W231
W_02	Student zna podstawowe procedury w sytuacjach nagłych: poród nagły, krwotok, stany przedrzucawkowe, rzucawka.	K_W44 K_W231
W_03	Student zna zasady aseptyki i antyseptyki w opiece nad pacjentkami ginekologicznymi i położniczymi.	K_W167 K_W173

Umiejętności		
U_01	Student potrafi ocenić stan ogólny kobiety ciężarnej lub rodzącej.	K_U01 K_U02
U_02	Student potrafi współpracować z zespołem medycznym w zakresie opieki nad pacjentkami.	K_U28,
U_03	Student potrafi rozpoznać sytuację nagłą wymagającą interwencji ratunkowej.	K_U25
U_04	Student potrafi asystować przy podstawowych procedurach medycznych (np. pobieranie materiału do badań, prowadzenie dokumentacji)	K_U51 K_U69 K_U104
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest świadomy własnych ograniczeń i ma przekonanie o konieczności stałego uzupełniania i pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści realizowane podczas praktyki zawodowej	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
1.	Struktura i organizacja pracy oddziału ginekologii i położnictwa.	2
2.	Opieka nad kobietą w ciąży fizjologicznej i patologicznej.	4
3.	Asysta przy porodzie fizjologicznym (obserwacja) i działania w przypadku porodu nagłego	4
4.	Stany nagłe: przedwczesne odklejenie łożyska, krwotok, rzucawka.	4
5.	Opieka nad kobietą po zabiegach ginekologicznych (np. histerektomia, łyżeczkowanie).	4
6.	Zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych sytuacjach ginekologiczno-położniczych.	4
7.	Komunikacja z pacjentką w stanie stresu i bólu.	4
8.	Współpraca interdyscyplinarna – lekarz, położna, pielęgniarka, psycholog.	3
9.	Podsumowanie zajęć. Wnioski oraz opinie prowadzącego i studentów.	1
	Razem liczba godzin praktyki zawodowej	30

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyka zawodowa	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12 Literatura zajęć

Literatura podstawowa 1. Bręborowicz G.H. – *Położnictwo i ginekologia*, PZWL, Warszawa, najnowsze wydanie. 2. Maciejewski T. – *Stany nagłe. Ginekologia i położnictwo*, Medical Tribune, Warszawa 2018. 3. Iwanowicz-Palus G., Bień A. (red.) – *Techniki położnicze i prowadzenie porodu*, PZWL, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca 1. Boyle M. – *Stany nagłe w okresie okołoporodowym*, PZWL, Warszawa 2008. 2. Pundir J. – *Położnictwo: algorytmy oparte na dowodach naukowych*, Medipage, Warszawa 2018. 3. Chapman V., Charles C. – *Prowadzenie porodu*, PZWL, Warszawa 2011. 4. Bręborowicz G.H. – *Sytuacje kliniczne w położnictwie*, PZWL, Warszawa 2016. 5. Troszyński M. – *Położnictwo – ćwiczenia*, PZWL, Warszawa 2017.

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D5

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ZESPÓŁ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO – praktyka wakacyjna**
Punkty ECTS	**6**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**156**	**II/IV**	**6**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć.

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I,II,i III semestrem studiów

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy koniecznej do samodzielnego wykonywania zadań w zespole ratownictwa medycznego.

C2 - Doskonalenie umiejętności przedszpitalanego wykonywania świadczeń zdrowotnych w zakresie ratownictwa medycznego.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń, dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;	K_W232
W_02	Student zna zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;	K_W202

W_03	Student zna strukturę i organizację systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;	K_W99
W_04	Student zna zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego;	K_W87
W_05	Student zna zasady oceny stanu pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania i podjęcia albo odstąpienia od medycznych czynności ratunkowych, w tym w przypadku rozpoznania zgonu;	K_W175
Umiejętności		
U_01	stosować właściwe do sytuacji postępowanie epidemiologiczne;	K_U21
U_02	rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym;	K_U28
U_03	wykonywać czynności z zakresu ratownictwa medycznego i udzielać świadczeń zdrowotnych z zachowaniem regulacji prawnych dotyczących wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_U31
U_04	działać zespołowo, udzielając pomocy w trudnych warunkach terenowych w dzień i w nocy oraz w warunkach znacznego obciążenia fizycznego i psychicznego;	K_U112
U_05	komunikować się ze współpracownikami w ramach zespołu, udzielając im informacji zwrotnej i wsparcia;	K_U37
U_06	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;	K_U62
U_07	oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci;	K_U83
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
PZ1	Omówienie wymagań edukacyjnych. Przypomnienie regulaminu pracy oraz procedur obowiązujących w placówce. Organizowanie stanowiska pracy w ZRM. Przygotowanie karetki do gotowości wyjazdowej, kompletowanie sprzętu, aparatury, leków i innych środków	10
PZ2	Farmakoterapia prowadzona przez zespołach ratownictwa medycznego P i S (obliczanie dawek leków, podawanie leków różnymi drogami, określanie działania leków, ich skutków ubocznych i reakcji niepożądanych)	10
PZ3	Aktywny udział w pracy zespołu ratowniczego ze szczególnym uwzględnieniem oceny stanu pacjenta oraz podejmowania medycznych czynności ratunkowych w **chorobach układu krążenia** wraz prowadzeniem dokumentacji w okresie przedszpitalnym.	20
PZ4	Aktywny udział w pracy zespołu ratowniczego ze szczególnym uwzględnieniem oceny stanu pacjenta oraz podejmowania medycznych czynności ratunkowych w **chorobach układu oddechowego** wraz z prowadzeniem dokumentacji w okresie przedszpitalnym.	20
PZ5	Aktywny udział w pracy zespołu ratowniczego ze szczególnym uwzględnieniem oceny stanu pacjenta oraz podejmowania medycznych czynności ratunkowych w **chorobach układu nerwowego** wraz z prowadzeniem dokumentacji w okresie przedszpitalnym.	10
PZ6	Wykonywanie przedszpitalnych procedur ratunkowych u pacjentów z chorobami układu pokarmowego i moczowo-płciowego	10
PZ7	Wykonywanie przedszpitalnych procedur ratunkowych u pacjentek w ciąży oraz rodzących.	10

PZ8	Wykonywanie przedszpitalnych procedur ratunkowych u poszkodowanych po urazach.	20
PZ9	Wykonywanie przedszpitalnych procedur ratunkowych u pacjentów z zaburzeniami psychicznymi i pod wpływem środków psychoaktywnych.	20
PZ10	Wykonywanie przedszpitalnych procedur ratunkowych u dzieci w różnym wieku.	20
PZ11	Podsumowanie zajęć. Omówienie osiągnięć studentów oraz określenie kierunku doskonalenia zawodowego.	6
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**156**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
U_06	X
U_07	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg zasad:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**

Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**156**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	14
Przygotowanie do zajęć	10
suma godzin:	**180**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**6**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Tomasz Ilczak „Procedury ratunkowe przedszpitalne" PZWL 2022
2. Roland Podlewski „Stany zagrożenia życia. Schematy postępowania dla ZRM typu P" , wydanie I, PZWL W-wa 2019
3. Amelia Patrzała, Przemysław Paciorek „Medyczne czynności ratunkowe" PZWL 2015, **ISBN:** 978-83-200-4891-9

Literatura zalecana / fakultatywna

1. Tomasz Derkowski, Marcin Kowalski, Robert Gałązkowski „Medycyna przedszpitalna w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2022
2. Krystyn Sosada, Wojciech Żurawiński „Ostre stany zagrożenia życia w obrażeniach ciała", wydanie 1, PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2022
3. Medycyna ratunkowa i katastrof - Andrzej Zawadzki, PZWL Warszawa 2011

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.6.

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ CHIRURGII OGÓLNEJ – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
praktyka zawodowa	**30**	**II/IV**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I,II,i III semestrem studiów

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy zakresu chorób chirurgicznych u osób dorosłych

C2 - Doskonalenie umiejętności wykonywania czynności medycznych specyficznych dla postępowania diagnostyczno – terapeutycznego u pacjentów z chorobami chirurgicznymi oraz prowadzenia dokumentacji medycznej.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach wymagających interwencji chirurgicznej, z uwzględnieniem odrębności chorób wieku dziecięcego;	K_W195
W_02	Student identyfikuje mechanizmy prowadzące do nagłych zagrożeń zdrowia i życia;	K_W137
W_03	Student określa czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;	

W_04	Student rozumie zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	K_W 167 K_W 168 K_W 172
W_05	Student wymienia zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	K_W191
Umiejętności		
U_01	Student potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;	K_U94 K_U95
U_02	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_03	Student potrafi zakładać zgłębnik do żołądka ;	K_U70
U_04	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_U104
U_05	Student potrafi rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U63
U_06	Student potrafi przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	K_U37
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
PZ1	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymagań edukacyjnych zawartych w karcie przedmiotu. Poznanie placówki szkoleniowej. Przepisy wewnętrzne, procedury i dokumentacja obowiązujące w palcówce. Specyfika oddziału chirurgicznego – rozkład pracy.	5
PZ2	Udział studentów w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w przypadku ostrego i przewlekłego przebiegu choroby. Farmakoterapia w chirurgii – podawanie leków różnymi drogami. Obserwacja stanu ogólnego i stanu chirurgicznego chorych w okresie przedoperacyjnym – studium przypadku. Wykonywanie pomiaru parametrów życiowych, prowadzenie dokumentacji pacjenta.	5
PZ3	Udział studentów w postępowaniu pooperacyjnym w zerowej i kolejnych dobach. Obserwacja stanu ogólnego i stanu chirurgicznego pacjentów pooperacyjnych – studium przypadku. Podawanie leków różnymi drogami. Wykonywanie zmiany opatrunków na ranie pooperacyjnej.	5
PZ4	Organizacja pracy bloku operacyjnego. Instrumentarium chirurgiczne. Zasady postępowania z narzędziami po operacji. Postępowanie z pacjentem na bloku operacyjnym.	5
PZ5	Specyfika pracy w poradni chirurgicznej. Asystowanie w chirurgicznym leczeniu ran, w tym ran powikłanych.	5
PZ6	Podsumowanie zajęć. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	5
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	**F2** - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F6** - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	**P6** – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
U_06	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**

Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12.Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Fibak J. Chirurgia. Wydanie 3 Warszawa, 2014, PZWL
2. Fibak J. Chirurgia. Repetytorium Wydanie 2 Warszawa, 2010, PZWL
3. Alderson D., Gawrychowski J., Rawlinson N. Choroby chirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie 2013

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Noszczyk W. Chirurgia : repetytorium, Warszawa, 2009, PZWL
2. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 1, Warszawa, 2005, PZWL
3. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. T. 2, Warszawa, 2005, PZWL

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		**D.7**

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ CHORÓB WEWNĘTRZYNYCH – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język przedmiotu	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mag Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
praktyka zawodowa	**30**	**II/IV**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I,II,i III semestrem studiów

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy zakresu chorób pochodzenia wewnętrznego u osób dorosłych

C2 - Doskonalenie umiejętności wykonywania czynności medycznych specyficznych dla postępowania diagnostyczno – terapeutycznego u pacjentów przebywających w oddziale wewnętrznym oraz prowadzenia dokumentacji medycznej.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna przyczyny, objawy, oraz postępowanie diagnostyczno – lecznicze w najczęstszych chorobach u pacjentów leczonych w oddziale wewnętrznym.	K_W 235, K_W150, K_W152, K_W191
W_02	Student zna i rozumie zasady wykonywania zleceń lekarskich	K_W193

Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzić wywiad z pacjentem i podstawowe badanie fizykalne oraz interpretować objawy chorób pochodzenia wewnętrznego	K_U59, K_U62 K_U63, K_U66
U_02	Student potrafi wykonywać zlecenia lekarskie i prowadzić dokumentację medyczną pacjenta	K_U69, K_U67
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyka zawodowa	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymagań edukacyjnych zawartych w karcie przedmiotu. Poznanie placówki szkoleniowej. Przepisy wewnętrzne, procedury i dokumentacja obowiązujące w palcówce. Specyfika oddziału wewnętrznego – rozkład pracy.	5
ZP2	Udział studentów w procesie diagnostycznym prowadzonym w oddziale: pobieranie materiału do badań, wykonywanie nieinwazyjnych pomiarów parametrów życiowych pacjentów. Prowadzenie wywiadu i obserwacja objawów chorobowych w wybranych stanach chorobowych – studium przypadku.	5
ZP3	Udział studentów w procesie terapeutycznym prowadzonym w oddziale: podawanie leków różnymi drogami (w tym tlenoterapia), asystowanie w zabiegach leczniczych, monitorowanie stanu ogólnego pacjentów. Obserwowanie procesu leczniczego w wybranych stanach chorobowych – studium przypadku.	5
ZP4	Wybrane internistyczne choroby przewlekłe – analiza problemów klinicznych w oparciu o aktywną pracę z pacjentem, przygotowanie studium przypadku.	10
ZP5	Podsumowanie zajęć. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	5
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
U_01	X
U_02	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa

1. Daniluk J. Jurkowska G. (red) „Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa" Wyd. Czelej Lublin 2005
2. Kokor F „Stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych" Wyd. PZWL W-wa 2015 wydanie 3

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Interna Szczeklika 2024, Interna Szczeklika 2018, Szczeklik, Andrzej (1938-2012), Kraków : Medycyna Praktycz

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.8

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**SOR – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**3**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewcz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
praktyka zawodowa	**90**	**II/IV**	**3**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posada wiedzę i umiejętności w zakresu I, II i III semestru studiów, z zawłaszcza z przedmiotów anatomia, fizjologia, patofizjologia, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów.

4.Cele kształcenia

C1 – przekazanie wiedzy niezbędnej do rozpoznania i postępowania z pacjentem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

C2 - Nabycie umiejętności wykonania procedur wdrażanych u pacjentów w stanie zagrożenia zdrowia i życia. Nabycie umiejętności współpracy w zespole resuscytacyjnym SOR.

C3- Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna procedury specjalistyczne w stanach nagłych pochodzenia urazowego stosowane w ramach postępowania przedszpitalnego i w SOR;	K_W220 K_W221 K_W223
W_02	Student zna zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w obrażeniach: czaszkowo - mózgowych, kręgosłupa i rdzenia kręgowego, kończyn, jamy brzusznej i klatki piersiowej oraz w przypadku wstrząsu;	K_W226

W_03	Student zna zasady monitorowania stanu pacjenta w SOR;	K_W222
Umiejętności		
U_01	Student potrafi wykonywać elektrokardiogram i interpretować go w podstawowym zakresie;	K_U61
U_02	Student potrafi podawać pacjentowi leki i płyny;	K_U67
U_03	Student potrafi oznaczać stężenie glukozy z użyciem glukometru;	K_U69
U_04	Student potrafi zakładać zgłębnik dożołądkowy;	K_U70
U_05	Student potrafi zakładać cewnik do pęcherza moczowego;	K_U71
U_06	Student potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki, zaopatrywać prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny;	K_U94 K_U95
U_07	Student potrafi pobierać krew oraz zabezpieczać materiał do badań laboratoryjnych, mikrobiologicznych i toksykologicznych;	K_U104
U_08	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_09	Student potrafi przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi; wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej;	K_U90
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
PZ1	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymagań edukacyjnych zawartych w karcie przedmiotu. Przepisy wewnętrzne, procedury i dokumentacja obowiązujące w palcówce. Obszary i specyfika pracy w SOR. Poznanie wyposażenia i sprzętu ratowniczego w SOR.	5
PZ2	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze segregacji medycznej, rejestracji i przyjęć.	10
PZ3	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze resuscytacyjno – zabiegowym.	10
PZ4	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze wstępnej intensywnej terapii – wykonywanie procedur medycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia.	15
PZ5	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze terapii natychmiastowej - wykonywanie procedur medycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia.	15
PZ6	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze obserwacyjnym.	10
PZ7	Aktywny udział studenta w pracy w obszarze konsultacyjnym.	10
PZ8	Specyfika pracy w SOR w sytuacji napływu poszkodowanych w wyniku zdarzenia masowego.	5
PZ9	Specyfika pracy SOR w sytuacji napływu poszkodowanych w wyniku zdarzenia masowego z zagrożeniem chemicznym,	5
PZ10	Podsumowanie zajęć. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	5
	Razem liczba godzin praktyki zawodowej	**90**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
U_06	X
U_07	X
U_08	X
U_09	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;

- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**90**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**90**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**3**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa

1. Amelia Patrzała, Przemysław Paciorek „Medyczne czynności ratunkowe" wyd. PZWL W-wa 2015 wydanie 1
2. Garcia-Gil, Mensa, Dominguez, Benitez „**POSTĘPOWANIE LECZNICZE W STANACH NAGŁYCH"** 2017 Wydanie: 1, ISBN: 978-83-64737-89-3

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wytyczne resuscytacji 2021 https://www.prc.krakow.pl/wytyczne_2021.html

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewcz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.9

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ NEUROLOGII Z PODODDZIAŁEM UDAROWYM – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**II**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**30**	**II/IV**	**1**

3.Wymagania wstępne z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Posiadana wiedza zwłaszcza z zakresu anatomii, fizjologii, neurologii i medycyny ratunkowej.

4.Cele kształcenia

C1 - Przekazanie wiedzy studentom z zakresu stanów nagłych zagrażających zdrowiu i życiu występujących w neurologii.

C2 - Nauka stawiania rozpoznania oraz podejmowania adekwatnych decyzji ratowniczych w sytuacjach nagłych. Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki ratownika medycznego nad pacjentem z dysfunkcją układu nerwowego.

C3- Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna leki stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychiatrycznych;	K_W156
W_02	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego;	K_W157

W_03	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w bólach głowy i chorobach naczyniowych mózgu, w szczególności w udarze mózgu oraz padaczce;	K_W158
W_04	Student zna przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zakażeniach układu nerwowego, w szczególności w zapaleniu opon mózgowo - rdzeniowych;	K_W159
Umiejętności		
U_01	Student potrafi przeprowadzać wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;	K_U55
U_02	Student potrafi przeprowadzać badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;	K_U58
U_03	Student potrafi oceniać stan neurologiczny pacjenta;	K_U65
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści zajęć praktycznych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
PZ1	Rozpoznawanie najczęstszych klinicznych objawów i zespołów patologicznych w chorobach układu nerwowego.	3
PZ2	Technika badania fizykalnego chorego neurologicznego.	3
PZ3	Rozpoznawanie stanów zaburzenia przytomności i świadomości oraz zaburzenia kontaktu chorego z otoczeniem z powodu dysfunkcji mowy.	3
PZ4	Ocena kliniczna chorego nieprzytomnego z powodu chorób OUN.	3
PZ5	Rozpoznawanie objawów i postępowanie u chorego z chorobą ośrodkowego układu nerwowego na przykładzie: chorób i wad naczyniowych mózgu (udar mózgu, tętniak, naczyniak), guzów mózgu i zespołów ciasnoty wewnątrzczaszkowej.	3
PZ6	Rozpoznawanie objawów i postępowanie u chorych po urazie czaszkowo-mózgowym , urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego	3
PZ7	Rozpoznawanie objawów i postępowanie u chorego z zespołami bólowymi głowy, kręgosłupowo-korzeniowymi, neuralgiami i ostrymi uszkodzeniami wielonerwowymi	3
PZ8	Problemy diagnostyczno-terapeutyczne chorych z padaczką, zespołami otępiennymi, zespołami ubytkowymi neurologicznymi.	3
PZ9	Przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w chorobach otępiennych.	3
PZ10	Stany naglące w przebiegu chorób ośrodkowego i obwodowego UN.	3
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym	Osiągnął efekty uczenia się w	Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym	Osiągnął efekty uczenia się w

stopniu znakomitym		stopniu zadawalającym		stopniu dopuszczalnym
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Antoni Prusiński „Neurologia praktyczna" , wydanie 3, PZLW W-wa 2015
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Ryszard Podemski „Kompendium neurologii", wydania 4, Via Medica 2019

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.10

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII – praktyka wakacyjna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	**Punkty ECTS** (zgodnie z programem studiów)
Praktyka zawodowa	**96**	**III/V**	**4**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Znajomość: anatomii, fizjologii i patofizjologii człowieka, anestezjologii i intensywnej terapii (przedmiotu klinicznego), diagnostyki laboratoryjnej, farmakologii, oraz zaliczone praktyki z poprzednich semestrów .

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy z zakresu postępowania diagnostyczno – terapeutycznego w anestezjologii i intensywnej terapii.

C2 – Rozwinięcie umiejętności prowadzenia intensywnego nadzoru nad pacjentem w stanie zagrożenia życia w środowisku szpitalnym oraz doskonalenie techniki zabiegów niezbędnych do prawidłowego przebiegu procesu terapeutycznego w tym przypadku.

C3 - Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna metody ograniczania bólu, ze szczególnym uwzględnieniem farmakoterapii dzieci.	K_W139
W_02	Student zna problematykę ostrej niewydolności oddechowej.	K_W149

W_03	Student zna zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia w endokrynologii.	K_W153
W_04	Student zna wskazania do intubacji dotchawiczej w laryngoskopii bezpośredniej przez usta bez użycia środków zwiotczających i do prowadzenia wentylacji zastępczej oraz techniki ich wykonywania.	K_W187
W_05	Student zna wskazania do stosowania intensywnej terapii i zasady jej stosowania.	K_W197
Umiejętności		
U_01	prowadzić medyczne czynności ratunkowe i udzielać świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe podejmowane przez ratownika medycznego;	K_U02
U_02	Student potrafi monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii.	K_U59
U_03	Student potrafi monitorować stan pacjenta podczas czynności medycznych i transportowych.	K_U76
U_04	Student potrafi prowadzić zaawansowane czynności resuscytacyjne u osób dorosłych, dzieci, niemowląt i noworodków, z uwzględnieniem prawidłowego zastosowania urządzeń wspomagających resuscytację (urządzenia do kompresji klatki piersiowej, respiratora).	K_U87 K_U88
U_05	Student potrafi przyrządowo udrażniać drogi oddechowe metodami nadgłośniowymi; wykonywać intubację dotchawiczą w laryngoskopii bezpośredniej i pośredniej.	K_U90 K_U91
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06
K_02	Student jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyki zawodowe	Liczba godzin na studiach
		stacjonarnych
PZ1	Przedstawienie treści praktyk, formy zaliczenia. Wyposażenie i zasady funkcjonowania oddziału intensywnej terapii. Wskazania i zasady stosowania intensywnej terapii	2
PZ2	Ćwiczenia organizacyjne. Monitorowanie pacjentów i dokumentacja w oddziale intensywnej terapii.	5
PZ3	Postępowanie z chorym nieprzytomnym. Ocena funkcji OUN. Równowaga kwasowo-zasadowa i wodno-elektrolitowa z interpretacją badań.	10
PZ4	Dożylne podawanie leków i płynów. Kaniulacja żył obwodowych. Obsługa pompy infuzyjnej. Przygotowanie zestawu do wykonania punkcji żył centralnych, praktyczne asystowanie podczas zabiegu. Zasady pomiaru ciśnień metodą inwazyjną. Monitorowanie hemodynamiczne.	5
PZ5	Wentylacja mechaniczna – udział studentów w procesie terapeutycznym.	5
PZ6	Znieczulenie ogólne. Leki stosowane w anestezjologii: anestetyki wziewne i dożylne, analgetyki, leki zwiotczające mięśnie szkieletowe. Analgosedacja.	10
PZ7	Znieczulenie w położnictwie – Znieczulenie porodu, cięcia cesarskiego i ciężarnej do zabiegu niepołożniczego	10

PZ8	Znieczulenie regionalne. Charakterystyka leków miejscowo znieczulających i klasyfikacja metod. Blokady centralne: znieczulenie podpajęczynówkowe i zewnątrzoponowe. Blokady obwodowe. Powikłania anestezji regionalnej.	10
PZ9	Udział praktyczny w różnych metodach znieczulenia na różnych salach operacyjnych Bloku Operacyjnego	10
PZ10	Opieka nad chorym po zabiegu operacyjnym. Zasady monitorowania pooperacyjnego.	5
PZ11	Resuscytacja krążeniowo-oddechowa w OAiIT. Udział w działaniach ratunkowych zespołu reanimacyjnego.	5
PZ12	Podstawy transplantologii. Śmierć mózgu. Opieka nad dawcą narządów.	5
PZ13	Ocena wydolności narządów u chorych w OIT zgodnie z międzynarodowymi skalami punktowymi – skala APACHE II, SOFA, MODS	5
PZ14	Podstawy intensywnej terapii dziecięcej. Specyfika znieczulenia w pediatrii.	5
PZ15	Posumowanie i zaliczenie praktyk.	4
	Razem liczba godzin projektów	**96**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
W_05	X
U_01	X

U_02	X
U_03	X
U_04	X
U_05	X
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**
Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**96**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	16
Przygotowanie do zajęć	8
suma godzin:	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Machała W. Wykłady z anestezjologii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa wyd. 1, 2017 r. 2.Marino PL. Intensywna Terapia. Elsevier Urban & Partner, Wrocław wyd. 4, 2016 r. 3.Gaszyński W. Intensywna terapia i medycyna ratunkowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019 r. 4.Wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji 2015/2020 https://www.prc.krakow.pl/
Literatura zalecana / fakultatywna: 1.Rybicki Z. Intensywna terapia dorosłych. Makmed. Lublin 2015. Wyd. 3 2.Larsen R. Anestezjologia, Tom 1 i 2. Wyd .XI, 2020 r. Wydawnictwo: Edra Urban & Partner

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.11

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**BLOK OPERACYJNY – praktyka wakacyjna**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język przedmiotu	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
praktyka zawodowa	**96**	**III/V**	**4**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I,II, III i IV semestrem studiów

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie studentów z organizacją i funkcjonowaniem bloku operacyjnego, rolą zespołu operacyjnego i okołooperacyjnego, a także z zasadami aseptyki.

C2 - Przygotowania pacjenta i sprzętu w podstawowym zakresie działań ratownika medycznego w środowisku sali operacyjnej.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna zasady organizacji pracy bloku operacyjnego i role jego członków.	K_W 82, K_W 87
W_02	Zna podstawowe procedury monitorowania pacjenta i obsługi sprzętu medycznego używanego w bloku operacyjnym.	K_W144, K_W148 K_W 195, K_W 196
W_03	Zna zasady aseptyki, antyseptyki i kontroli zakażeń w warunkach bloku operacyjnego.	K_W29 K_W173

W_04	Zna podstawowe zasady monitorowania funkcji życiowych pacjenta w czasie zabiegu operacyjnego.	K_W191
Umiejętności		
U_01	Potrafi przygotować leki i podstawowy sprzęt medyczny wykorzystywany podczas operacji.	K_U22
U_02	Potrafi współpracować z zespołem operacyjnym, zachowując standardy aseptyki.	K_U94
U_03	Potrafi monitorować podstawowe parametry życiowe pacjenta podczas zabiegu i reagować na niepokojące zmiany.	K_U66 K_U50
U_04	Potrafi posługiwać się podstawowym sprzętem i aparaturą medyczną używaną w bloku operacyjnym (np. defibrylator, monitor funkcji życiowych, ssak, sprzęt do tlenoterapii).	K_U87 K_U93 K_U100
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyka zawodowa	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do pracy na bloku operacyjnym: organizacja bloku operacyjnego, rola członków zespołu operacyjnego, zasady bezpieczeństwa i BHP na sali operacyjnej	3
ZP2	Aseptyka i przygotowanie do zabiegu: mycie chirurgiczne rąk, ubieranie się w odzież chirurgiczną, przygotowanie pola operacyjnego i sprzętu	30
ZP3	Obserwacja i udział w procedurach: obserwacja zabiegów operacyjnych, udział w przygotowaniu pacjenta, współpraca z zespołem anestezjologicznym i chirurgicznym	30
ZP4	Postępowanie pooperacyjne: transport pacjenta z sali operacyjnej, udział w czynnościach pooperacyjnych i dezynfekcyjnych	30
ZP5	Podsumowanie zajęć: Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	3
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**96**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)

Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, P6, F6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**96**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	16
Przygotowanie do zajęć	8
suma godzin:	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. W. Gaszyński (red.), *Anestezjologia i intensywna terapia*, PZWL, ostatnie wydanie
   – Podstawy opieki okołooperacyjnej, monitorowanie, zasady bezpieczeństwa.
2. Z. Jastrzębski, *Medycyna ratunkowa. Podręcznik dla studiów medycznych*, PZWL, ostatnie wydanie
   – Kontekst kliniczny interwencji ratownika medycznego w szpitalu i na bloku operacyjnym.
3. T. Brzeziński, M. Dudziak, *Chirurgia ogólna i ratunkowa*, PZWL, 2020
   – Organizacja zabiegów chirurgicznych, podstawowe procedury.
4. A. Śliwiński (red.), *Bezpieczeństwo pacjenta w anestezjologii i intensywnej terapii*, Termedia, 2021
   – Praktyczne zasady postępowania w środowisku bloku operacyjnego.

Literatura obowiązkowa:

1. E. Wender-Ożegowska (red.), *Standardy opieki okołooperacyjnej*, PZWL, 2022
   – Procedury, schematy, protokoły postępowania.
2. T. Siniewicz, *Sterylizacja i dezynfekcja w praktyce medycznej*, PZWL, 2020
   – Aseptyka, kontrola zakażeń w bloku operacyjnym.
3. T. Włodarczyk, *Organizacja i zarządzanie blokiem operacyjnym*, PZWL, 2019
   – Logistyka, organizacja pracy, role personelu.
4. K. Janik-Koncewicz, A. Zawadzka, *Podstawy anestezjologii i intensywnej terapii dla ratowników medycznych*, MedPharm, 2023
   – Skoncentrowana wiedza dla ratowników w warunkach okołooperacyjnych

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	**mgr Renata Szczepankiewicz**
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.12

KARTA ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ URAZOWO – ORTOPEDYCZNY – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/ specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**30**	**III/V**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Posiadana wiedza zwłaszcza z zakresu anatomii i fizjologii szeroko pojmowanego narządu ruchu.

4. Cele kształcenia

C1 – Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy zakresu postępowania diagnostyczno – leczniczego w pacjentem z obrażeniami ciała

C2 - Doskonalenie umiejętności wykonywania czynności medycznych specyficznych dla postępowania diagnostyczno – terapeutycznego u pacjentów z obrażeniami ciała oraz prowadzenia dokumentacji medycznej.

C3 - Dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna rodzaje obrażeń ciała, ich definicje oraz zasady kwalifikacji do centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;	K_W224
W_02	Student zna zasady funkcjonowania centrum urazowego i centrum urazowego dla dzieci;	K_W225
W_03	Student zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej obowiązujące w oddziałach chirurgii ortopedycznej i urazowej.	K_W195

Umiejętności		
U_01	Student potrafi identyfikować wskazania do transportu do centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci i zgłaszać obecność kryteriów kwalifikacji kierownikowi zespołu urazowego lub kierownikowi zespołu urazowego dziecięcego;	K_U115
U_02	Student potrafi wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza;	K_U116
U_03	Student potrafi monitorować stan pacjenta podczas badania obrazowego.	K_U51
U_04	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	K_U80
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści praktyka zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
ZP1	Wprowadzenie do zajęć. Omówienie wymagań edukacyjnych zawartych w karcie przedmiotu. Poznanie placówki szkoleniowej. Przepisy wewnętrzne, procedury i dokumentacja obowiązujące w palcówce. Specyfika oddziału ortopedii i traumatologii – rozkład pracy.	2
ZP2	Udział studentów w procesie diagnostycznym pacjenta urazowego. Pomoc w przeprowadzeniu badań diagnostycznych. Obserwacja i monitorowanie pacjentów w trakcie i po badaniach. Wykonywanie zleceń lekarskich	7
ZP3	Udział studentów w przygotowaniu pacjenta do zabiegu operacyjnego w przypadku ostrego i przewlekłego przebiegu choroby. Farmakoterapia w ortopedii i traumatologii – podawanie leków różnymi drogami. Obserwacja stanu ogólnego i stanu chirurgicznego chorych w okresie przedoperacyjnym – studium przypadku. Wykonywanie pomiaru parametrów życiowych, prowadzenie dokumentacji pacjenta.	7
ZP4	Udział studentów w zachowawczym leczeniu pacjentów z urazami układu kostnego – pomoc w zakładaniu opatrunków gipsowych. Obserwacja pacjenta w kierunku wystąpienia powikłań u pacjentów leczonych zachowawczo.	6
ZP5	Udział studentów w postępowaniu pooperacyjnym w zerowej i kolejnych dobach. Obserwacja stanu ogólnego i stanu chirurgicznego pacjentów pooperacyjnych – studium przypadku. Podawanie leków różnymi drogami.	6
ZP6	Podsumowanie zajęć. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	2
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	30

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	**F2** - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F6** - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	**P6** – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze strony pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności.	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na studiach stacjonarnych**
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12.Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. T. Gaździk T. i wsp.: „Ortopedia i traumatologia" –podręcznik dla studentów medycyny, PZWL 2010. 2. Tylman D., Dziak A.: „Traumatologia narządu ruchu", T 1 i 2, PZWL, 2013,wyd.2
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Ortopedia i traumatologia : podręcznik dla studentów medycyny, Błoński, Marcin Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne, Poznań 2017: Wydaw. Naukowe Exemplum 2. Brongel L., Lasek J., Słowiński K.: „Podstawy chirurgii urazowej", Wydawnictwo Medyczne Kraków, 3. Brongel L.: „Złota godzina", Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.13

KARTA ZAJĘC

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ZESPÓŁ RATOWNICTWA MEDYCZNEGO – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**4**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**96**	**III/V**	**4**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone przedmioty: BHP i ergonomia w pracy ratownika medycznego, pierwsza pomoc i podstawowe czynności BLS, kwalifikowana pierwsza pomoc, etyka zawodowa ratownika medycznego, psychologia w ratownictwie medycznym, podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów. Zaliczone praktyki zawodowe z zakresu semestru II i III.

4.Cele kształcenia

C1 - Poznanie zasad funkcjonowania ZRM

C2 - Doskonalenie umiejętności wykonywania czynności ratowniczych w wybranych sytuacjach oraz prowadzenia dokumentacji medycznej. Poznanie sprzętu ratowniczego oraz leków będących na wyposażeniu ambulansów, udział w wyjazdach interwencyjnych ambulansów ratunkowych.

C3 - Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektu kierunkowego

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Student zna i rozumie zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.	K_W232

W_02	Student zna i rozumie procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach jednostkowych, masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.	K_W215
W_03	Student zna i rozumie strukturę i organizację systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.	K_W99
W_04	Student zna i rozumie zasady komunikacji w sytuacjach typowych dla wykonywania zawodu ratownika medycznego.	K_W87
Umiejętności		
U_01	Student potrafi rozpoznawać sytuacje, które wymagają konsultacji z przedstawicielem innego zawodu medycznego lub koordynatorem medycznym.	K_U28
U_02	Student potrafi radzić sobie ze stresem przy wykonywaniu zawodu ratownika medycznego.	K_U40
U_03	Student potrafi oceniać wskazania do transportu pacjenta do ośrodka toksykologicznego, hiperbarycznego, replantacyjnego i kardiologii inwazyjnej oraz centrum leczenia oparzeń, centrum urazowego lub centrum urazowego dla dzieci.	K_U83
U_04	Student potrafi identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce ratownika medycznego.	K_U75
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
PZ1	Wprowadzenie do zajęć. • Zapoznanie studentów z programem przedmiotu, efektami kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji personalnych i społecznych. Zapoznanie studentów z metodami weryfikacji i kryteriami oceny. • Regulamin pracy, przepisy bhp, ergonomia w pracy ratownika medycznego. • Sprzęt ratowniczy i aparatura medyczna będące na wyposażeniu ambulansu S i P. • Leki, które ratownik medyczny może podać samodzielnie w zespole P. • Dokumentacja medyczna. • Obserwacja pracy zespołów ratowniczych podczas wykonywania czynności zawodowych.	3
PZ2	Zasady aseptyki i antyseptyki w ambulansie ratunkowym. • Procedury postępowania w zakresie czynności porządkowych w ambulansie oraz uzupełniania sprzętu i leków. Postępowanie z odpadami medycznymi. • Zabezpieczenie miejsca zdarzenia, zespołu i ratownika, profilaktyka zakażeń – użycie środków ochrony osobistej (odzieży ochronnej, rękawiczek, okularów). • Procedura postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny potencjalnie zakażony. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	5
PZ3	Wykonywanie wybranych czynności w zakresie przedszpitalnego zaopatrzenia poszkodowanego po urazie. • Ocena wstępna poszkodowanego. Wykonywanie szybkiego badania urazowego oraz badania dalszego i powtórnego. Interpretowanie wyników badań. • Wywiad ratowniczy z poszkodowanym, rodziną i świadkami zdarzenia.	5

	• Podawanie leków różnymi drogami. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	
PZ4	Transport poszkodowanego po urazie. • Kryteria doboru szpitala referencyjnego jako miejsca przekazania poszkodowanego. • Przygotowanie poszkodowanego do transportu z wykorzystaniem sprzętu ratowniczego adekwatnie do rozpoznanego stanu poszkodowanego. Dobieranie pozycji transportowej w zależności stanu poszkodowanego. • Zapewnienie komfortu termicznego. • Obserwacja i monitorowanie stanu poszkodowanego podczas transportu. • Przekazanie poszkodowanego w SOR. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	20
PZ5	Wykonywanie wybranych czynności ratunkowych. • Zaopatrywanie zranień. • Tamowanie krwawień zewnętrznych z wykorzystaniem opatrunku uciskowego i stazy taktycznej. • Zaopatrywanie obrażeń kostno-stawowych. • Podawanie leków różnymi drogami. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	15
PZ6	Wykonywanie wybranych czynności ratunkowych. • Ocenianie stanu świadomości wg skali AVPU i skali Glasgow. • Przywracanie i utrzymanie drożności dróg oddechowych bezprzyrządowe oraz z wykorzystaniem rurki ustno-gardłowej, nosowo-gardłowej, maski nadkrtaniowej I-gel. • Prowadzenie tlenoterapii biernej przez cewnik donosowy, maskę częściowo zwrotną, maskę bezzwrotną. • Prowadzenie tlenoterapii czynnej i wentylacji zastępczej z wykorzystaniem worka samorozprężalnego. • Obserwacja i monitorowanie parametrów oddechowych pacjenta. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	15
PZ7	Pacjent w stanie nieurazowym. • Obserwowanie działań ratunkowych prowadzonych przez zespoły ratownicze w zakresie diagnozowania stanu i przedszpitalnego leczenia pacjentów w stanie nieurazowym. • Podawanie leków różnymi drogami. • Udział studentów w prowadzeniu resuscytacji krążeniowo-oddechowej w zakresie prowadzenia wentylacji zastępczej i uciskaniu klatki piersiowej. • Udział studentów w przygotowaniu do transportu, przemieszczaniu i transporcie pacjentów. • Wykonywanie czynności ratunkowych wymienionych w PZ6	15
PZ8	Stres w pracy ratownika medycznego • Identyfikowanie sytuacji stresowych. • Proponowanie sposobów radzenia sobie ze stresem. • Udział studentów w pracy zespołów ratowniczych.	15
PZ9	Podsumowanie praktyki zawodowej. • Identyfikowanie błędów i zaniedbań w pracy własnej studenta. • Proponowanie sposobów samodoskonalenia zawodowego. • Przeprowadzenie samooceny pracy. • Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przeprowadzona przez osobę nadzorującą pracę studenta.	3
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**96**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne

Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Praktyki zawodowe	**F2** - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F6** - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta, arkusz przebiegu praktyki)	**P6** – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg zasad:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	**3**	**3,5**	**4**	**4,5**	**5**
Ocena słowna	**dostateczny**	**dostateczny plus**	**dobry**	**dobry plus**	**bardzo dobry**

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**96**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
Czytanie literatury	12
Przygotowanie do zajęć	12
suma godzin:	**120**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**4**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. USTAWA z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym Dz.U. 2006 nr 191 poz. 1410 z późniejszymi zmianami;
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego Dz.U 2019 poz.2478 ze zmianami z dnia 27 listopada 2020 (DZ.U.2020r. poz.2110)
3. Wytyczne resuscytacji 2020. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2021.
4. Campbell J.E. (red.): International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Paciorek P., Patrzała A.: Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
2. Nadolny Klaudiusz, Kucap Michał, Szwedzinski Piotr, Żmudka Igor: „Rekomendacje postępowania w ratownictwie medycznym", wydanie 1, Elamed, Katowice 2015
3. Jakubaszko J. (red) Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego, Górnicki, Wrocław 2003

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.14

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ PSYCHIATRII – PRAKTYKA WAKACYJNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowy**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR:** mgr Renata Szczepankiewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**30**	**III/VI**	**1**

3.Wymagania wstępne. z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Wiedza i umiejętności z przedmiotów objętych I,II, III, i V semestrem studiów.

4.Cele kształcenia

C1 - Zapoznanie z organizacją pracy w oddziale psychiatrycznym, procedurami postępowania z pacjentami z zaburzeniami psychicznymi,

C2 - Zdobycie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.

C3 - Kształtowanie postaw umożliwiającej współpracę w zespole terapeutycznym w sytuacjach interwencji psychiatrycznych.

5.Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	Zna objawy najczęstszych chorób psychicznych, zasady ich diagnozowania i postępowania terapeutycznego	K_W130
W_02	Zna specyfikę zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i osób starszych	K_W131
W_03	Zna regulacje prawne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego ze szczególnym uwzględnieniem zasad przyjęcia do szpitala psychiatrycznego	K_W132

W_04	Zna rodzaje środków przymusu bezpośredniego i zasady ich stosowania w systemie ochrony zdrowia	K_W133
Umiejętności		
U_01	Potrafi stosować w podstawowym zakresie psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.	K_U36
U_02	Potrafi ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	K_U63
U_03	Potrafi stosować środki przymusu bezpośredniego w systemie ochrony zdrowia	K_U125
U_04	Potrafi podejmować działania ratownicze w nagłych stanach psychiatrycznych (np. pobudzenie psychoruchowe, próba samobójcza)	K_W117 K_W124
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści praktyk zawodowych**	**Liczba godzin na studiach**
		stacjonarnych
PZ1	Organizacja pracy i struktura oddziału psychiatrycznego.	2
PZ2	Obserwacja codziennego funkcjonowania pacjentów i personelu.	5
PZ3	Rozpoznawanie stanów nagłych psychiatrycznych i sposoby postępowania.	5
PZ4	Praktyczne stosowanie przymusu bezpośredniego (zgodnie z przepisami prawa)	2
PZ5	Komunikacja z pacjentem w stanie pobudzenia, dezorientacji, agresji.	5
PZ6	Udział w codziennej opiece nad pacjentem psychiatrycznym,	5
PZ7	Współpraca z psychologiem, psychiatrą, pielęgniarką psychiatryczną.	2
PZ8	Postępowanie ratownicze w kontekście zagrożeń życia i zdrowia psychicznego.	2
PZ9	Podsumowanie zajęć. Ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.	2
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania**	**Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)**

	określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	**Praktyki zawodowe**
	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
U_04	X
K_01	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg kryteriów:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12.Literatura zajęć:

Literatura obowiązkowa:

1. *Psychiatria w praktyce ratownika medycznego* – red. nauk. Jan Jaracz, Amelia Patrza
2. Stany nagłe w psychiatrii. Podręcznik psychiatrii ratunkowej – Neu p. Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Warszawa 2015
Literatura uzupełniająca: 1. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego. 2. Ustawa o zawodach lekarza i ratownika medycznego. 3. Standardy postępowania w psychiatrii ratunkowej.

13. Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	

	Wydział	NAUK O ZDROWIU
	Kierunek	RATOWNICTWO MEDYCZNE
	Poziom studiów	Studia I stopnia
	Forma studiów	stacjonarne
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów		D.15

KARTA ZAJĘĆ

1.Informacje ogólne

Nazwa zajęć	**ODDZIAŁ PEDIATRII – PRAKTYKA ŚRÓDROCZNA**
Punkty ECTS	**1**
Rodzaj zajęć	**obowiązkowe**
Moduł/specjalizacja	**Praktyki zawodowe**
Język, w którym prowadzone są zajęcia	**polski**
Rok studiów	**III**
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**KOORDYNATOR: mgr Renata Szczepankiewicz**

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Praktyki zawodowe	**30**	**III/VI**	**1**

3.Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Zaliczone praktyki z I-II rok studiów na kierunku ratownictwo medyczne. Posiadana wiedza zwłaszcza z zakresu anatomii, fizjologii, pediatrii.

4.Cele kształcenia

C1 - Rozszerzenie dotychczasowej wiedzy w zakresie odrębności morfologiczno-fizjologicznych narządów i układów organizmów w wieku rozwojowym oraz najczęstszych chorób wieku rozwojowego.

C2 - Rozwinięcie umiejętności praktycznych w zakresie dostosowywania sposobów postępowania do wieku dziecka, postępowania z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych.

C3 - Kształtowanie postaw pozwalających na kierowanie się dobrem dziecka.

5.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
	Wiedza	
W_01	zasady postępowania w najczęstszych chorobach dzieci, z uwzględnieniem odrębności uzależnionych od wieku;	K_W121
W_02	podstawowe normy rozwojowe badania przedmiotowego dziecka;	K_W122
W_03	najczęstsze choroby zakaźne wieku dziecięcego;	K_W124
W_04	odrębności morfologiczno-fizjologiczne poszczególnych narządów i układów organizmu w wieku rozwojowym;	K_W125
	Umiejętności	

U_01	postępować z dzieckiem w oparciu o znajomość symptomatologii najczęstszych chorób dziecięcych	K_U52
U_02	dostosowywać sposób postępowania do wieku dziecka	K_U54
U_03	wykonywać procedury medyczne pod nadzorem lub na zlecenie lekarza	K_U116
Kompetencje społeczne		
K_01	Student jest przygotowany do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	K_K06
K_02	Student jest przygotowany do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu.	K_K07

6.Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści praktyk zawodowych	Liczba godzin na studiach stacjonarnych
PZ1	Wprowadzenie do praktyk, określenie zadań, formy zaliczania.	2
PZ2	Wywiad pediatryczny w najczęstszych chorobach wieku dziecięcego.	3
PZ3	Badanie fizykalne w najczęstszych chorobach wieku dziecięcego.	3
PZ4	Postępowanie z dzieckiem w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego – stabilizacja stanu pacjenta, przygotowanie i transport dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.	3
PZ5	Zaburzenia świadomości. Neuroinfekcje. Stany drgawkowe.	3
PZ6	Wstrząs u dzieci. Posocznica.	3
PZ7	Ostra niewydolność oddechowa.	3
PZ8	Skazy krwotoczne.	3
PZ9	Ostre biegunki i stany odwodnienia.	3
PZ10	Zespół maltretowanego dziecka.	3
PZ11	Zaliczenie.	1
	Razem liczba godzin praktyk zawodowych	**30**

7.Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Praktyki zawodowe	M5 – metoda praktyczna	Wyposażenie placówki szkoleniowej

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Praktyki zawodowe	F2 - obserwacja podczas zajęć (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) F6 - zaliczenie praktyki (omówienie zajęć praktykanta)	P6 – dokumentacja praktyki (karta praktyki, dziennik praktyk, indeks umiejętności praktycznych)

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Symbol efektu	Praktyki zawodowe

	F2, F6, P6
W_01	X
W_02	X
W_03	X
W_04	X
U_01	X
U_02	X
U_03	X
K_01	X
K_02	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Miejsce odbywania praktyki zawodowej wybiera student. Opiekun praktyk na podstawie podpisanego przez pracodawcę porozumienia i oświadczenia akceptuje placówkę szkoleniową, w której student zrealizuje zajęcia. Karta praktyki zawodowej jest wydawana na podstawie porozumienia i oświadczenia pracodawcy zaakceptowanego przez opiekuna praktyk ze strony uczelni oraz dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie studenta na czas praktyki.

Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest zrealizowanie przez studenta wszystkich godzin zajęć przewidzianych planem studiów oraz złożenie dokumentacji. W skład dokumentacji praktyki zawodowej wchodzi:

- karta praktyki zawodowej zwierająca opinię opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- dziennik praktyki zawodowej wypełniony przez studenta i zaakceptowany przez opiekuna praktyk wyznaczonego przez pracodawcę;
- indeks umiejętności praktycznych potwierdzający nabycie przez studenta określonych umiejętności w czasie praktyki.

Ocenę końcową z praktyki przyznaje opiekun praktyk ze strony uczelni na podstawie dokumentacji i opinii opiekuna zakładowego (ze stronu pracodawcy) według kryteriów:

Osiągnął efekty uczenia się w stopniu znakomitym	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu pełnym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu zadawalającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu wystarczającym**	**Osiągnął efekty uczenia się w stopniu dopuszczalnym**

Student wykazuje znakomity poziom wiedzy i umiejętności, często wykraczający poza zakres zajęć. Samodzielnie radzi sobie w sytuacjach typowych. Proponuje rozwiązania sytuacji trudnych. Prezentuje postawę ciągłego doskonalenia zawodowego.	Student opanował wiedzę i wykazał się w ponad dobrym stopniu umiejętnościami. Doskonale radzi sobie w sytuacjach typowych. W sytuacjach trudnych wymaga niewielkiej pomocy. Proponuje sposoby uzupełnienia braków wiedzy i umiejętności	Student opanował wiedzę i wykazał się w dobrym stopniu umiejętnościami. W sytuacjach typowych nie wymaga pomocy. W sytuacjach trudnych pracuje pod nadzorem. Rozumie swoje ograniczenia i prezentuje chęć uzupełnienia braków oraz wie jak to osiągnąć.	Student opanował wiedzę z brakami, które umożliwiają wykonywanie zawodu. Wykazuje błędy w działaniu, które nie zagrażają zdrowiu i życiu pacjentów. Rozumie konieczność uzupełnienia wiedzy i doskonalenia umiejętności, ale potrzebuje ukierunkowania w tym zakresie.	Student wykazuje duże braki w zakresie wiedzy. W zakresie umiejętności wymaga stałego nadzoru i ukierunkowania. W sposób właściwy przyjmuje uwagi i zastrzeżenia. Nie potrafi samodzielnie uzupełnić braków, ale wykonuje zalecenia nauczyciela w tym zakresie.

Opiekun praktyk ustala ocenę końcową wg zasady:

- opis wykonany przez studenta w dzienniku praktyk – 50%
- opinia opiekuna praktyk ze strony pracodawcy – 50%

Kryteria przyznawania oceny końcowej z praktyk zawodowych

Przyporządkowanie wartości oceny do odpowiedniej oceny liczbowej i słownej

Wartość oceny	**3,00 – 3,25**	**3,26 – 3,75**	**3,76 – 4,25**	**4,26 – 4,75**	**4,76 – 5,00**
Ocena liczbowa	3	3,5	4	4,5	5
Ocena słowna	dostateczny	dostateczny plus	dobry	dobry plus	bardzo dobry

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin**
	na studiach stacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):	
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	**30**
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):	
suma godzin:	**30**
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	**1**

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa: 1. Wanda Kawalec, Ryszard Grenda, Marek Kulus „Pediatria", tom 1 i 2 , wydanie II, PZWL 2018
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Prof. dr hab. n. med. Piotr Albrecht (red. wyd.) Stephan Illing, Stephanie Spranger „Poradnik kliniczny. Pediatria", wydanie II polskie 2022

13.Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Renata Szczepankiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	22.08.2025
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	